Akademia Pomorska w Słupsku

Instytut Pedagogiki

PROGRAM STUDIÓW DRUGIEGO STOPNIA DLA KIERUNKU PEDAGOGIKA

Profil ogólnoakademicki

(obowiązuje od roku akademickiego 2020/2021)

SŁUPSK 2020

Akademia Pomorska w Słupsku
Instytut Pedagogiki
ul. Bohaterów Westerplatte 64
76-200 Słupsk
tel. 59 84 05 924
e-mail: instytutpedagogiki@apsl.edu.pl

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

1.1. Nazwa kierunku studiów

1.2. Poziom studiów

1.3. Profil studiów

1.4. Formy studiów

1.5. Liczba semestrów

1.6. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów

1.7. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom

1.8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny

1.9. Sylwetka absolwenta

II. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się

2.1.A. Odniesienie efektów ogólnych dla ścieżki kształcenia nauczycielskiego do kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku pedagogika

2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

III. OPIS PROGRAMU STUDIÓW

3.1. Zajęcia, wraz z przypisaniem efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów; sposoby weryfikacji i oceny efektów osiągniętych przez studenta

3.2. Harmonogram realizacji programu studiów w cyklu kształcenia

3.3. Regulamin praktyk

3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów:

3.4.1. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;

3.4.2. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych;

3.4.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk/staży zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim;

3.4.4. Zajęcia do wyboru, z określeniem liczby punktów ECTS;

3.4.5. Zajęcia związane z prowadzoną działalnością naukową

IV. OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW

4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów

I. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

1.1. Nazwa kierunku studiów: Pedagogika

1.2. Poziom: studia drugiego stopnia (SDS)

1.3. Profil : ogólnoakademicki

1.4. Formy studiów: studia stacjonarne; studia niestacjonarne

1.5. Liczba semestrów: 4

1.6. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120

1.7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: magister.

1.8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny, a dla kierunku przyporządkowanego do więcej, niż jednej dyscypliny, określenie dla każdej z tych dyscyplin procentowego udziału liczby punktów ECTS, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej

Kierunek studiów przyporządkowany jest do dyscypliny: pedagogika. Przyporządkowanie poszczególnych zajęć, realizowanych w ramach studiów pierwszego stopnia, do poszczególnych dyscyplin, wraz z określeniem liczby punktów ECTS, obrazuje poniższa tabela.

L.p.	**Dyscyplina naukowa**	**Punkty ECTS**	
		Liczba	**%**
1.	**PEDAGOGIKA-** ***dyscyplina wiodąca***	110	92
2.	Psychologia	10	8
	Razem:	**120**	**100**

1.9. Sylwetka absolwenta

Głównym celem kształcenia na kierunku Pedagogika jest przygotowanie absolwenta, posiadającego wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej pedagogika, w celu wykorzystania w pracy zawodowej, pełnienia aktywnej roli w społeczeństwie oraz w rozwoju osobowym i kształceniu przez całe życie.

Absolwent kierunku pedagogika studiów drugiego stopnia dysponuje pogłębioną wiedzą ogólno – pedagogiczną, historyczno – filozoficzną, socjologiczną i psychologiczną niezbędną do zrozumienia społeczno – kulturowego kontekstu kształcenia, wychowania i pracy opiekuńczej oraz do kształtowania własnego rozwoju zawodowego. Posiada umiejętność komunikacji społecznej, posługiwania się warsztatem diagnostycznym, wzbogacania oraz doskonalenia swojej wiedzy i kompetencji w zakresie praktycznego działania oraz tworzenia własnego warsztatu metodycznego. Ma umiejętność refleksyjnego spojrzenia na własną rolę zawodową oraz pogłębionego rozumienia rzeczywistości edukacyjnej. Absolwent uzyskuje kwalifikacje zawodowe zależne od wybranej specjalności, z możliwością orientacji na konkretną specjalność pedagogiczną. Jest przygotowany do podjęcia pracy w: placówkach oświatowych, oświatowo – wychowawczych, poradniach specjalistycznych, zakładach pracy, służbie zdrowia, a także w instytucjach profilaktyki społecznej i w wymiarze sprawiedliwości (po spełnieniu dodatkowych warunków). Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu pedagogiki. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne.

Absolwent kierunku pedagogika, w zakresie **edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną,** studiów drugiego stopnia jest kompleksowo przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej) oraz do integrowania oddziaływań natury terapeutycznej z codziennymi czynnościami podejmowanymi na zajęciach w przedszkolu i szkole (klasach I-III), placówkach prowadzących terapię pedagogiczną (np. świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych). Obie specjalności przygotują absolwenta do prowadzenia zindywidualizowanego procesu edukacyjnego i terapeutycznego.

Celem kształcenia w zakresie **pedagogiki** jest zdobycie uporządkowanej i poszerzonej wiedzy o różnych obszarach działań wychowawczych i edukacyjnych w placówkach oświatowych, oświatowo – wychowawczych, opiekuńczo – wychowawczych, instytucjach i organizacjach rządowych i pozarządowych, instytucjach profilaktyki społecznej, organizacjach charytatywnych.

Absolwent kierunku pedagogika, w zakresie **psychopedagogiki**, studiów drugiego stopnia posiada z poszerzoną wiedzę interdyscyplinarną dotyczącą różnic indywidualnych, psychologii motywacji, emocji i procesów poznawczych, psychospołecznych uwarunkowań funkcjonowania rodziny, psychospołecznych uwarunkowań relacji interpersonalnych i rozwoju zdolności, założeń i metod pracy opiekuńczo-wychowawczej, metody pracy pedagoga szkolnego, analizy zaburzeń w funkcjonowaniu psychospołecznym dzieci i młodzieży.

Celem kształcenia w zakresie **gerontogogiki z terapią zajęciową** jest przygotowanie do pracy w obszarze edukacji seniorów do starości i w starości, rozpoznawania ich wielorakich potrzeb oraz w zakresie sprawowania opieki nad osobami starszymi z uwzględnieniem działań wspierających z obszaru terapii zajęciowej.

Absolwent kierunku pedagogika w zakresie **pedagogiki resocjalizacyjnej** studiów drugiego stopnia posiada pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat specyfiki pedagogiki resocjalizacyjnej, pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym i społecznym, dysponuje pogłębioną i rozszerzoną wiedzą pedagogiczną, historyczno-filozoficzną, społeczno-kulturową i psychologiczną oraz zastosowania tej wiedzy teoretycznej w sytuacjach praktycznych, związanych z działaniami resocjalizacyjnymi i profilaktycznymi.

Celem kształcenia w zakresie **pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną** jest przygotowanie do rozwiązywania problemów opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych dotyczących osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych., a także rozpoznawania problemów, zapobiegania im, ograniczania pojawiających się trudności poprzez stosowanie środków psychologiczno- pedagogicznych, socjalnych, opiekuńczych i terapeutycznych. Celem kształcenia jest również przygotowanie do wspierania rozwoju podopiecznych - wychowanków i kształtowania ich samodzielności życiowej oraz przygotowanie do prowadzenia działań profilaktycznych. Wykształcone w toku studiów drugiego stopnia umiejętności obejmują sposoby wspierania jednostek (dzieci, młodzieży, ich rodziców, opiekunów prawnych i innych osób dorosłych, w tym seniorów) i grup społecznych (w tym rodziny) w różnych środowiskach życia.

W zależności od zakresu absolwent kierunku pedagogika uzyskuje kwalifikacje szczegółowe:

Sylwetka Absolwenta studiów drugiego stopnia
kierunku **PEDAGOGIKA**

w zakresie:	**Edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną**
Absolwent posiada wiedzę:	
– rozwoju człowieka w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, pozwalającą mu na podjęcie pracy z dzieckiem, jego rodziną, grupą oraz środowiskiem lokalnym – procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym w działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i terapeutycznej), oraz ich prawidłowości i zakłóceń, – wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, psychologicznych, biologicznych i medycznych podstaw, – współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się, nauczania, terapii dzieci z trudnościami w uczeniu się oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów, – środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących, – projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, poszerzoną w odniesieniu do instytucji przedszkola i szkoły podstawowej, w szczególności uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami w rozwoju, – struktury i funkcji systemu edukacji - celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, – podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji (np. instruktorów harcerskich) oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych, – specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, – metodyki wykonywania zadań - norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, terapia pedagogiczna i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka),	

– bezpieczeństwa i higieny pracy w obszarze przedszkola i szkoły podstawowej, – projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego, – zagadnień z obszaru etyki zawodu nauczyciela;
Absolwent posiada umiejętności/ potrafi wykorzystywać umiejętności niezbędne do/dla
– potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w szczególności w przestrzeni przedszkola i szkoły podstawowej, – potrafi wykorzystywać zintegrowaną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji, – potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki (w szczególności pedagogiki przedszkolnej, wczesnoszkolnej, terapii pedagogicznej), psychologii oraz dydaktyki i metodyk szczegółowych (edukacji językowej, polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej, plastycznej, muzycznej, prowadzenia zajęć technicznych i komputerowych oraz wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej), w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych, dobierania strategii realizowania działań praktycznych, zapewnienia wychowankom warunków prawidłowego rozwoju, a także pomocy w trudnych sytuacjach, na etapie przedszkola i szkoły podstawowej, co potwierdzone zostało odbytymi praktykami pedagogiczno-dydaktycznymi, – potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną (dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą i terapeutyczną), korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii, – posiada umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji, formułowanie wniosków oraz opracowywanie i wdrażanie specjalistycznych strategii profilaktycznych i terapeutycznych, – posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej, – potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i terapeutycznych związanych z

pracą w przedszkolu i klasach I-III,

- dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), stwarzania dzieciom z zakłóceniami rozwojowymi możliwości wszechstronnego rozwoju, oraz wykorzystuje nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej,
- potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym),
- potrafi animować prace nad rozwojem dzieci, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie,
- potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym w szczególności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce,
- potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności,
- potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania; posiada umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów, jako specjalista z zakresu terapii pedagogicznej jest aktywnym uczestnikiem zespołów ds. uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne,
- potrafi zaprojektować plan własnego rozwoju zawodowego;

Absolwent posiada kompetencje (umożliwiające)

pracę edukacyjną, opiekuńczą, wychowawczą i – przede wszystkim – terapeutyczną, w przedszkolach i klasach I-III. Szczególnie godne podkreślenia są jego wysokie kompetencje uprawniające go do działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, odkrywania i rozwijania predyspozycji i uzdolnień, stymulowania rozwoju wychowanków poprzez stosowanie zindywidualizowanych oraz grupowych technik korekcyjno-kompensacyjnych, psychoterapeutycznych, aktywizujących i artystycznych. Istotne znaczenie mają tu kompetencje pozwalające na prowadzenie działań wychowawczych i dydaktycznych integrujących dzieci o różnych potrzebach i możliwościach.

<table>
<tr><td colspan="2">Ponadto absolwent dysponuje kompetencjami wspomagania rozwoju poznawczego, kształtowania dojrzałości szkolnej, kształtowania u dzieci pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych dzieci oraz kształtowania poczucia przynależności społecznej.
Posiada również kompetencje w obszarze świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych),
– jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela,
– ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka,
– ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów,
– odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (profilaktyczne i terapeutyczne, dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze),
– jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy przedszkola i szkoły</td></tr>
<tr><td colspan="2">Absolwent posiada kwalifikacje, umożliwiające podjęcie pracy</td></tr>
<tr><td>Jako:</td><td>nauczyciel oraz pedagog- terapeuta</td></tr>
<tr><td>w:</td><td>– żłobku
– przedszkolu
– klasach I-III szkoły podstawowej</td></tr>
<tr><td>w:</td><td>placówkach prowadzących terapię pedagogiczną (np. świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych, poradniach psychologiczno - pedagogicznych).</td></tr>
<tr><td>w:</td><td>Posiada również kwalifikacje do prowadzenia zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka</td></tr>
<tr><td colspan="2">Z uwagi na możliwość uzyskania w całym cyklu studiów kompetencji związanych z przedsiębiorczością, może również zaprojektować i prowadzić własną działalność biznesową</td></tr>
</table>

w tym zakresie.
Absolwent uzyskuje tytuł **magistra.** Absolwent **studiów drugiego** stopnia jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej oraz do kontynuacji nauki w ramach studiów trzeciego stopnia i studiów podyplomowych. Absolwent posiada kwalifikacje w zakresie przygotowania pedagogicznego.

w zakresie:	**Pedagogiki**
Absolwent posiada wiedzę:	
ogólną i kierunkową niezbędną do rozumienia procesów pedagogicznych, ich przebiegu, uwarunkowań i kontekstu społeczno-kulturowego niezbędnych do dalszego samorozwoju.	
Absolwent posiada umiejętności/ potrafi wykorzystywać umiejętności niezbędne do/dla	
- planowania i realizowania pracy pedagoga; - diagnozy pedagogicznej; - opracowywania i realizowania programów profilaktycznych w obszarze patologii społecznych i pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - wykorzystania metod warsztatowych w profilaktyce zaburzeń zachowania oraz zachowań ryzykownych; - wykorzystania praktycznego podstawowych umiejętności z zakresu treningu twórczości i twórczego rozwiązywania problemów we wspomaganiu rozwoju i funkcjonowania dzieci i młodzieży.	
Absolwent posiada kompetencje (umożliwiające)	
- dokonywania interpretacji raportów z badań, tzn. rozumie zawarte w nich informacje oraz jest w stanie ocenić jakość prezentowanych procedur, metod, analiz i rezultatów; - dokonywania oceny przydatności danych rozwiązań metodologicznych i statystycznych w kontekście konkretnych problemów społecznych; - generowania oryginalnych rozwiązań dotyczących złożonych problemów pedagogicznych i antycypowania ich skutków; - samodzielnego stosowania wybranych ujęć teoretycznych do analizy codziennych sytuacji edukacyjnych; - świadomości znaczenia zawodowej/etycznej odpowiedzialności (za własny rozwój i powierzone sobie osoby); - gotowości do podejmowania wyzwań stojących przed współczesnym pedagogiem; - diagnozy problemu na szerokim tle społeczno-kulturowym, projektowania rozwiązań przy wykorzystywaniu wiedzy z zakresu pedagogiki i dyscyplin z nią powiązanych; - umiejętności odczytu i interpretowania oraz wykorzystywania norm prawnych do indywidualnych przypadków; - uczestnictwa w procesach komunikacji, mediacji i negocjacji społecznej; - obserwacji, odczytywania, przetworzenia i sformułowania określonych komunikatów społecznych z wykorzystaniem określonej teorii komunikacyjnej; - umiejętności wykorzystywania wiedzy z zakresu koncepcji zdrowia dla konstruowania programów profilaktycznych, współdziałania rodziny, przedszkola, szkoły, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz służby zdrowia w realizacji zdrowego środowiska dla działań opiekuńczych, wychowawczych oraz nauki i pracy.	
Absolwent posiada kwalifikacje, umożliwiające podjęcie pracy	
Jako:	**pedagog-wychowawca**
w:	• szkołach: a) podstawowych, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami

	integracyjnymi i sportowymi; b) ponadpodstawowych w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi i sportowymi, sportowymi, mistrzostwa sportowego, rolnicze i leśne, artystyczne; świetlicy szkolnej; w społecznej świetlicy terapeutycznej; w placówkach socjalizacyjnych; w środowiskowych świetlicach opiekuńczych przy powiatowych centrach pomocy rodzinie; w ośrodkach pomocy społecznej; warsztatach terapii zajęciowej oraz w innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych; w placówkach wychowania pozaszkolnego; w placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania; placówkach oświatowo-wychowawczych, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego; a) placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; b) placówki artystyczne - ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych; • poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.
Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej oraz do kontynuacji nauki w ramach studiów trzeciego stopnia i studiów podyplomowych. Absolwent uzyskuje tytuł **magistra.** Absolwent posiada kwalifikacje w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego.	

w zakresie:	**Psychopedagogiki**
Absolwent posiada wiedzę:	
– interdyscyplinarną dotyczącą różnic indywidualnych, psychologii motywacji, emocji i procesów poznawczych, psychospołecznych uwarunkowań funkcjonowania rodziny, psychospołecznych uwarunkowań relacji interpersonalnych i rozwoju zdolności, założeń i metod pracy opiekuńczo-wychowawczej, metody pracy pedagoga szkolnego, analizy zaburzeń w funkcjonowaniu psychospołecznym dzieci i młodzieży.	
Absolwent posiada umiejętności/ potrafi wykorzystywać umiejętności niezbędne do/dla	
• planowania i realizowania pracy pedagoga; • diagnozy psychologiczno-pedagogicznej; • opracowywania i realizowania programów profilaktycznych w obszarze patologii społecznych i pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; • wykorzystania metod warsztatowych w profilaktyce zaburzeń zachowania oraz zachowań ryzykownych; • opracowywania i realizowania programu wsparcia rodziny wieloproblemowej • wykorzystania praktycznego podstawowych umiejętności z zakresu treningu twórczości i twórczego rozwiązywania problemów we wspomaganiu rozwoju i funkcjonowania dzieci i młodzieży.	
Absolwent posiada kompetencje (umożliwiające)	
prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Ponadto absolwent posiada poszerzone kompetencję niezbędne dla realizacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, pracy z rodziną wieloproblemową oraz rozumienia społeczno-kulturowego kontekstu wychowania, kształcenia oraz pracy opiekuńczo-wychowawczej.	
Absolwent posiada kwalifikacje, umożliwiające podjęcie pracy	
Jako:	**pedagog i wychowawca**
w:	• szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, szkołach branżowych; w placówkach wychowania pozaszkolnego; • placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;
w:	• świetlicy szkolnej; w społecznej świetlicy terapeutycznej; w placówkach socjalizacyjnych; w środowiskowych świetlicach opiekuńczych przy powiatowych centrach pomocy rodzinie; w ośrodkach pomocy społecznej; warsztatach terapii zajęciowej oraz w innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

w	• prywatnych gabinetach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; • poradniach psychologiczno-pedagogicznych; • placówkach wychowania pozaszkolnego; w placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania; • placówkach zajmujących się opieką i terapią osób z niepełnosprawnością; • rodzinnej pieczy zastępczej przy powiatowym centrum pomocy rodzinie jako koordynator.
Absolwent uzyskuje tytuł magistra. Absolwent **studiów drugiego** stopnia jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej oraz do kontynuacji nauki w ramach studiów trzeciego stopnia i studiów podyplomowych. Absolwent posiada kwalifikacje w zakresie przygotowania pedagogicznego	

W zakresie PEDAGOGIKI PENITENCJARNEJ Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ
Absolwent wie:
Absolwent ma wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii, kryminologii i prawa dotyczącą zachowania się i wychowania człowieka, psychologicznych aspektów relacji interpersonalnych, podstawowych założeń i metod pracy penitencjarnej oraz pracy z osobą w kryzysie. Zdobyta wiedza umożliwia Absolwentowi współpracę z psychologiem oraz zespołem interdyscyplinarnym oraz umożliwi Absolwentowi samodzielne konstruowanie programów interwencyjnych i wychowawczych, projektowanie i realizowanie programów wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, podejmowanie działań diagnostycznych, wspierających i wspomagających funkcjonowanie osób w kryzysie, osób niedostosowanych społecznie, naruszających obowiązujące normy prawa karnego i zagrożonych powrotnością do przestępstwa.
Absolwent ma umiejętności niezbędne do:
- diagnozowania problemów i realizacji w zespole podstawowych celów interwencji wobec osoby w kryzysie: zapewnienie wsparcia emocjonalnego, konfrontacja z rzeczywistością, stworzenie planu pomocy; - projektowania i realizowania oddziaływań wychowawczych w placówkach resocjalizacyjnych i penitencjarnych; - adekwatnego doboru form, metod i technik oddziaływania względem osób niedostosowanych społecznie, naruszających obowiązujące normy prawa karnego, przebywających w izolacji i zagrożonych powrotnością do przestępstwa; - opracowywania i realizowania prostych programów uwzględniających składowe modelu interwencji;
Absolwent ma kompetencje umożliwiające:
- refleksyjne spojrzenie na własną rolę zawodową; - pogłębione rozumienie funkcjonowania osoby w kryzysie psychologicznym; - pogłębione rozumienie społeczno-kulturowego kontekstu wychowania resocjalizacyjnego; - diagnozowanie, planowanie i prowadzenie procesu interwencyjnego i resocjalizacyjnego w stosunku do osób wykazujących zachowania ryzykowne, niedostosowanych społecznie, o wysokim stopniu demoralizacji, łamiących obowiązujące normy prawne; - współpracę z innymi specjalistami w celu jak najpełniejszego wspierania procesu kształcenia, opieki, wychowania, rozwoju;
Absolwent ma kwalifikacje umożliwiające podjęcie pracy:
- na stanowisku kuratora społecznego i zawodowego - na stanowisku wychowawcy w placówkach resocjalizacyjnych (zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny) - na stanowisku wychowawcy w placówkach postpenitencjarnych - ośrodki adaptacji społecznej; - na stanowisku wychowawcy w placówkach opiekuńczo - wychowawczych - policyjna izba dziecka, świetlica socjoterapeutyczna; - na stanowisku funkcjonariusz służby więziennej; - na stanowisku funkcjonariusz policji;

Absolwent uzyskuje tytuł magistra **kryzysową**. Jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej oraz do kontynuacji nauki w ramach studiów trzeciego stopnia i studiów podyplomowych.

w zakresie:	**Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną**
Absolwent posiada wiedzę:	
zna miejsce i znaczenie pedagogiki w systemie nauk oraz ich relacje. Dysponuje podstawową wiedzą ogólnopedagogiczną, psychologiczną, filozoficzno -historyczną i socjologiczną, niezbędną do rozumienia społeczno-kulturowego kontekstu kształcenia, wychowania i opieki oraz do konstruowania własnego rozwoju zawodowego. Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie dokonań w dziedzinie pracy opiekuńczo-wychowawczej, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania współczesnych systemów wsparcia rodziny i opieki nad dzieckiem w różnych środowiskach życia dziecka, a także wiodących trendów światowych w tym zakresie. Rozumie znaczenie opieki w rozwoju człowieka, przebiegu jego życia i uwarunkowań wynikających z różnych sytuacji życiowych. Zna metody i techniki wspierania zaradności indywidualnej jednostek, rodzin, grup i środowisk społecznych; – Zna i stosuje ogólną metodologię badań pedagogicznych oraz zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej. Absolwent dokonuje diagnozy (analizy i oceny) sytuacji i zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup (w tym grup ryzyka). Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu pedagogiki opiekuńczo- wychowawczej i pomocy społecznej dla diagnozowania i podejmowania działalności wspomagającej rozwój dziecka oraz pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą, a także osobami starszymi, współpracy i wsparcia pedagogicznego rodziców (opiekunów), współpracy z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę oraz instytucjami opieki i wychowania w środowisku, projektowania, realizowania szkolnej oraz środowiskowej działalności profilaktycznej i wychowawczej.	
Absolwent posiada umiejętności/ potrafi wykorzystywać umiejętności niezbędne do/dla	
potrafi planować działania profilaktyczne, interwencyjne, kompensacyjne i pomocowe oraz zaprojektować działania opiekuńcze i wychowawcze w oparciu o zasady i metody wychowania opiekuńczego w różnych środowiskach wychowawczych. Potrafi wykorzystać wiedzę w zakresie prawnych i organizacyjnych czynników konstytuujących funkcjonowanie systemu opieki (na różnych jego poziomach) i wychowania jednostek oraz grup dla projektowania i prowadzenia działań pomocowych. Potrafi pracować w zespole, jak również odpowiedzialnie kierować jego pracą. Rozumiejąc znaczenie tych działań, docenia wagę pogłębiania własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Absolwent potrafi komunikować się z użyciem terminologii właściwej dla pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej i pomocy	

społecznej.	
Absolwent posiada kompetencje (umożliwiające)	
rozumienie i uznawanie znaczenia wiedzy pedagogicznej, psychologicznej, socjologicznej w rozwiązywaniu problemów w pracy opiekuńczo – wychowawczej i pomocy społecznej. Absolwent krytycznie ocenia zdobywaną wiedzę poprzez rozumienie jej społeczno – kulturowego kontekstu. Odpowiedzialnie wypełnia podejmowane zobowiązania społeczne i zawodowe. Inspiruje i organizuje działalność na rzecz podopiecznych i środowiska społecznego. Posiada umiejętność pracy w zespole. Inicjuje działania na rzecz jednostek i grup społecznych. Etycznie i odpowiedzialnie ustosunkowuje się do własnej roli zawodowej z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych. Podejmuje decyzje i ponosi odpowiedzialność za ich efekty. Krytycznie ocenia działania własne oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy. Studia są podstawą do zdobycia rzetelnego przygotowania zawodowego, rozwinięcia umiejętności refleksyjnego spojrzenia na własną rolę zawodową oraz pogłębionego rozumienia rzeczywistości edukacyjnej i opiekuńczo – wychowawczej	
Absolwent posiada kwalifikacje, umożliwiające podjęcie pracy	
Jako:	**wychowawca i pedagog**
w:	rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, rodzinnego, specjalistyczno – terapeutycznego) na stanowisku opiekuna – wychowawcy
w:	organizacjach pozarządowych i związkach wyznaniowych na stanowisku opiekuna-wychowawcy i pedagoga
w:	placówkach wsparcia dziennego (typu opiekuńczego, specjalistycznego i pracy podwórkowej) na stanowisku wychowawcy
w:	wybranych instytucjach pomocy społecznej na stanowisku pedagoga, asystenta rodziny, koordynatora pieczy zastępczej, opiekuna osoby starszej i niepełnosprawnej
Absolwent uzyskuje tytuł **magistra**. Absolwent **studiów drugiego** stopnia jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej oraz do kontynuacji nauki w ramach studiów trzeciego stopnia i studiów podyplomowych. Absolwent posiada kwalifikacje w zakresie przygotowania pedagogicznego.	

w zakresie:	**Gerontogogiki z terapią zajęciową**
Absolwent posiada wiedzę:	
z zakresu istoty, przyczyn i konsekwencji procesu starzenia, wiedzę w obszarze gerontologii społecznej, medycznej; pielęgnacji i opieki, ze szczególnym uwzględnieniem opieki środowiskowej, długoterminowej nad seniorem i działań terapeutycznych (terapii zajęciowej), , z uwzględnieniem edukacji w zdrowiu i chorobie seniora i jego opiekunów – często w rodzinie wielopokoleniowej.	
Absolwent posiada umiejętności/ potrafi wykorzystywać umiejętności niezbędne do/dla	
działań promocyjnych w sferze zdrowia takich jak: budowanie prozdrowotnej polityki społecznej, tworzenie środowisk sprzyjających zdrowiu, wzmacnianie działań zbiorowych, i rozwijanie umiejętności indywidualnych chociażby w ramach działań z terapii zajęciowej, reorientacja służby zdrowia; zapobiegania chorobie bądź innemu niekorzystnemu zjawisku zdrowotnemu przed jej rozwinięciem się, poprzez kontrolowanie przyczyn i czynników ryzyka.	
Absolwent posiada kompetencje (umożliwiające)	
w zakresie organizacji wielodyscyplinarnego zespołu długoterminowej opieki środowiskowej, wysoko specjalistycznej edukacji członków takiego zespołu, włączając, obok służb instytucjonalnych (medycznych, socjalnych) również opiekunów rodzinnych i wolontariuszy i terapeutów zajęciowych.	
Absolwent posiada kwalifikacje, umożliwiające podjęcie pracy	
Jako:	**pedagog, wychowawca, opiekun**
w:	• instytucjach opiekuńczych (domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, ośrodki interwencji kryzysowej i opieki długoterminowej nad osobami niesprawnymi, ośrodki opieki domowej);
w:	• opieki medycznej i w zakładach opieki zdrowotnej (dla osób starszych, przewlekle chorych, niesprawnych) w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki gerontologicznej (poradnie, oddziały rehabilitacyjne, sanatoria, szpitalne, hospicja);
w:	• administracji rządowej i samorządowej;
w:	• organizacji czasu wolnego seniorów (kluby seniora) w zakresie edukacji gerontologicznej, terapii zajęciowej, turystyki i rozwijania aktywności fizycznej i rekreacji osób starszych;
w:	• edukacyjnych dla seniorów (osób 50+), np. w Uniwersytetach Trzeciego Wieku, centrach informacji dla seniorów, stowarzyszeniach itp.;
w:	• pomocy społecznej i polityki społecznej (ROPS, MOPR, PCPR, OPS), w

	zespołach do spraw seniorów i organizacji wspierających ludzi starszych.
Absolwent uzyskuje tytuł magistra. Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej oraz do kontynuacji nauki w ramach studiów trzeciego stopnia i studiów podyplomowych.	

II. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się

Program studiów: **(Pedagogika)**

Poziom: (**studia drugiego stopnia)**

Tryb studiów: **(stacjonarne/niestacjonarne)**

Profil: (**ogólnoakademicki)**

Tabela 2.: Wykaz kierunkowych efektów uczenia się

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się dla programu studiów
WIEDZA	
K2_W01	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
K2_W02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk
K2_W03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
K2_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)
K2_W05	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
K2_W06	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
K2_W07	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
K2_W08	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
K2_W09	ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych
K2_W10	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach,
K2_W11	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych i formalno-prawnych aspektów kształcenia i wychowania rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
K2_W12	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych

K2_W13	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących
K2_W14	ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, zna wybrane systemy edukacyjne innych krajów
K2_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
K2_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych w działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej i terapeutycznej, oraz dotyczących prowadzenia badań naukowych, oraz etyki zawodowej i ochrony własności intelektualnej
K2_W17	ma uporządkowaną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego
K2_W18	zna terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.
UMIEJĘTNOŚCI	
K2_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki i dziedzinami innych nauk przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
K2_U02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
K2_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się w języku rodzimym i obcym (na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
K2_U04	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
K2_U05	posiada pogłębione umiejętności prowadzenia debaty, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
K2_U06	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki
K2_U07	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
K2_U08	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu projektowania i analizowania, podejmowanych działań praktycznych
K2_U09	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych

K2_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
K2_U11	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
K2_U12	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
K2_U13	potrafi konstruować programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów/wychowanków/podopiecznych, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K2_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
K2_K02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych na rzecz interesu publicznego, angażuje się we współpracę
K2_K03	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i utrzymania prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania i wykorzystania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej do budowani warsztatu pracy pedagoga i do działalności na rzecz środowiska społecznego
K2_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
K2_K05	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
K2_K06	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych
K2_K07	jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością
K2_K08	jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata i możliwości odwoływania się do niego w rozwiązywaniu aktualnych problemów poznawczych i praktycznych
K2_K09	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności posługiwania się językiem obcym, ma świadomość konieczności samokształcenia w tym zakresie.

Objaśnienie oznaczeń:
K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty uczenia się
2 (po kierunkowym efekcie uczenia się) – wskazanie poziomu studiów (SDS)
W - kategoria wiedzy
U - kategoria umiejętności
K - kategoria kompetencji społecznych

2.1.A. Odniesienie efektów ogólnych dla ścieżki kształcenia nauczycielskiego do kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku pedagogika

Symbol efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla ścieżki kształcenia nauczycielskiego	Efekty kierunkowe uczenia się*
WIEDZA **zna i rozumie:**		
SN_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	K2_W02 K2_W03 K2_W11 K2_W13
SN_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;	K2_W06 K2_W13
SN_W03	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;	K2_W07 K2_W12 K2_W15
SN_W04	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	K2_W08 K2_W10 K2_W14
SN_W05	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;	K2_W15 K2_W11 K2_W09 K2_U05
SN_W06	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;	K2_W10 K2_W12 K2_W15
SN_W07	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej;	K2_W04
SN_W08	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;	K2_W10
SN_W09	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;	K2_W10 K2_W11 K2_W16
SN_W10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;	K2_W15 K2_W16
SN1_W11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;	efekt realizowany na SPS
SN1_W12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	K2_W07
SN1_W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;	K2_W11
SN1_W14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;	K2_W12 K2_W15
SN1_W15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	K2_W12 K2_W05
UMIEJĘTNOŚCI **potrafi:**		
SN1_U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować	K2_U01 K2_U07

	rozwiązania problemów;	
SN1_U02	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;	K2_U08 K2_U09 K2_U10 K2_U13
SN1_U03	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;	K2_U13 K2_U09 K2_U10 K2_U11
SN1_U04	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;	K2_U09 K2_U10 K2_U13
SN1_U05	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	K2_U08 K2_U13
SN1_U06	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;	K2_U10 K2_U11
SN_U07	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;	K2_U10 K2_U13
SN_U08	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;	K2_U10 K2_U13
SN_U09	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;	K2_U12
SN_U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	K2_U02 K2_U07 K2_U11
SN_U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;	K2_U02 K2_U08
SN_U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;	K2_U08 K2_U10
SN_U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	K2_U10 K2_U11
SN_U14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;	K2_U11
SN_U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;	K2_U03 K2_U04 K2_U05
SN_U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	K2_U10 K2_U11
SN_U17	udzielać pierwszej pomocy;	efekt realizowany na SPS
SN_U18	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.	K2_U03 K2_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:		
SN_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	K2_K04 K2_K05
SN_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	K2_K06

SN_K03	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	K2_K07
SN_K04	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;	K2_K03
SN_K05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;	K2_K02 K2_K03
SN_K06	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;	K2_K06 K2_K07
SN_K07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	K2_K02 K2_K07

2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki

Uniwersalna charakterystyka poziomu 7 w PRK		**Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się**		**Efekty kierunkowe**
Wiedza: zna i rozumie				
P7U_W	w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności	P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim	K2_W01, K2_W02, K2_W03, K2_W04, K2_W05, K2_W06, K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W11, K2_W12, K2_W13, K2_W14, K2_W15, K2_W18
				K2_W02, K2_W0, K2_W05,
		P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	K2_W16, K2_W09
				K2_W07, K2_W08, K2_W09, K2_W10, K2_W13, K2_W14, K2_W15, K2_W16
				K2_W16, K2_W17, K2_W18

Umiejętności: potrafi				
P7U_U	wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowisko	P7S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	K2_U01, K2_U02, K2_U06, K2_U07, K2_U06, K2_U08, K2_U09, K2_U10 K2_U13
			formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim	K2_U05, K2_U06, K2_U07
		P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	K2_U04, K2_U05
			prowadzić debatę	K2_U04, K2_U05
			posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	K2_U03
		P7S_UO	kierować pracą zespołu	K2_U10, K2_U12
			współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	K2_U10, K2_U12
		P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	K2_U11
Kompetencje społeczne: jest gotów do:				

P7U_K	tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią	P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K2_K01, K2_K05, K2_K09
			uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K2_K01, K2_K03, K2_K08
		P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K2_K02, K2_K07, K2_K08
			inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K2_K02, K2_K08
			myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K2_K07
		P7S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.	K2_K04, K2_K05, K2_K06,

K2 – kierunkowe efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia
WG – zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności
WK – kontekst - uwarunkowania i skutki
UW – wykorzystanie wiedzy - rozwiązywane problemy i wykonywane zadania
UK – komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym
UO – organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa
UU – uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób
KK – oceny - krytyczne podejście
KO – odpowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego
KR – rola zawodowa - niezależność i rozwój etosu

III OPIS PROGRAMU STUDIÓW

3.1. Zajęcia, wraz z przypisaniem efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów; sposoby weryfikacji i oceny efektów osiągniętych przez studenta

Opis sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studenta

Nauczyciele akademiccy określają pożądane efekty uczenia się oraz zasady oceniania studentów. Kryterium i zasady oceny określają wymagania, cele realizacji nauczanego przedmiotu, a także treści merytoryczne, jakie będą przekazywane przez nauczyciela w toku realizacji przedmiotu. Studenci zostają zapoznani z warunkami zaliczenia przedmiotu oraz stawianymi wymaganiami i przyjętym systemem oceniania. Zostaje im także przedstawiona literatura niezbędna w procesie uczenia. Wszystkie te elementy zostają przedstawiane przez pracowników w formie dokumentu „opisu przedmiotu".

Sposoby sprawdzania stopnia osiągnięcia przez studentów założonych w programie efektów uczenia się zależą min. od form zajęć oraz kategorii kształcenia, której dotyczą.

Efekty uczenia się w kategorii wiedzy sprawdzane są głównie za pomocą odpowiedzi, raportów, sprawozdań oraz testów zarówno pisemnych jak i ustnych. W testach stosuje się pytania zamknięte oraz otwarte. Wśród zadań testowych zaleca się stosowanie zróżnicowanych zadań, które umożliwiają sprawdzenie wiedzy uwzględniające różne efekty kształcenia: zadania na dobieranie - klasyfikowanie, porządkowanie, przyporządkowywanie oraz zadania wielokrotnego wyboru - jedna odpowiedź prawdziwa, jedna odpowiedź fałszywa, najlepsza odpowiedź. Natomiast wśród zadań otwartych zaleca się sprawdzanie wiedzy za pomocą krótkiej wypowiedzi.

Efekty uczenia się w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych mogą być sprawdzane poprzez tzw. egzamin praktyczny: np.: przeprowadzenie doświadczenia, przeprowadzenie warsztatów czy zajęć dydaktycznych, dokonanie właściwej obserwacji, diagnozy i jej dokumentacji. Osiągane efekty uczenia się przez studenta w czasie aktywności na zajęciach, wykonywania obserwacji, doświadczeń, obliczeń za pomocą narzędzi IT oraz pracy w grupie są sprawdzane

za pomocą obserwacji. Szczegółowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych zajęciach określone są w sylabusach zatwierdzonych wraz z programem kształcenia przez Senat Akademii Pomorskiej w Słupsku.

Wśród form zaliczenia zajęć proponuje się m.in.

- Egzamin pisemny
- Egzamin ustny
- Test
- Kolokwium pisemne
- Odpowiedź ustna
- Sprawdzian/Wejściówka
- Prezentacja multimedialna
- Referat/recenzja/esej
- Projekt

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć określa Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się według zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)
4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Przykładowe kryteria oceniania dla wybranych form zaliczenia przedmiotu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Formy i kryteria sprawdzania i oceniania efektów uczenia się

Forma zaliczenia	**Kryteria oceny**					
	niedostateczny (2,0)	**dostateczny (3,0)**	**dostateczny plus (3,5)**	**dobry (4,0)**	**dobry plus (4,5)**	**bardzo dobry (5,0)**
Egzamin pisemny **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski.	brak 0 pkt brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 5 - 10 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 15-20 pkt**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 45-50 pkt**

				pkt **Suma 25-30 pkt**	pkt **Suma 35-40 pkt**	Maksymalnie student może uzyskać 50 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Test (% prawidłowych odpowiedzi)	≤ 50 %	51-60 %	61-70 %	71-80 %	81-90%	91-100%
Egzamin ustny **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski.	brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 5 - 10 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 15-20 pkt**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt **Suma 25-30 pkt**	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt **Suma 35-40 pkt**	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 45-50 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 50 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Kolokwium **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski.	brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 5 - 10 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 15-20 pkt**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt **Suma 25-30 pkt**	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt **Suma 35-40 pkt**	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 45-50 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 50 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Odpowiedź ustna **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski. **6.** Wiedza wykraczająca poza zakres literatury obowiązkowej	brak brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 6 -**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 18-**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 **Suma od 54-**

		12 pkt	**24 pkt**	5-6 pkt **Suma 20-36 pkt**	7-8 pkt **Suma 42-50 pkt**	**60 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 60 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Sprawdzian/ Wejściówka **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski.	brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 5 - 10 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 15-20 pkt**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt **Suma 25-30 pkt**	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt **Suma 35-40 pkt**	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 45-50 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 50 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Prezentacja multimedialna **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski. **6**.Wiedza wykraczająca poza zakres literatury obowiązkowej **7.** Współpraca w grupie **8**.Dyscyplina techniczna/czasowa	brak brak brak brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 8 - 16 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 24-32 pkt**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt **Suma 30-48 pkt**	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt **Suma 56-66 pkt**	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 72-80 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 80 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Referat/recenzja/esej **1**.Poprawność merytoryczna	brak	1-2 pkt	3-4 pkt	5-6 pkt	7-8 pkt	9-10 pkt

2.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski. **6**.Wiedza wykraczająca poza zakres literatury obowiązkowej	brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 6 - 12 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 18-24 pkt**	 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt **Suma 20-36 pkt**	 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt **Suma 42-50 pkt**	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 54-60 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 60 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Projekt **1**.Poprawność merytoryczna **2**.Logiczny układ treści **3**.Styl komunikacji naukowej **4**.Bogactwo językowe **5**.Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski. **6**.Wiedza wykraczająca poza zakres literatury obowiązkowej **7.** Współpraca w grupie **8**.Dyscyplina techniczna/czasowa	brak brak brak brak brak brak brak brak	1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt 1-2 pkt **Suma 8 - 16 pkt**	3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt 3-4 pkt **Suma 24-32 pkt**	5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt 5-6 pkt **Suma 30-48 pkt**	7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt 7-8 pkt **Suma 56-66 pkt**	9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt 9-10 pkt **Suma od 72-80 pkt** Maksymalnie student może uzyskać 80 pkt., co równe jest ocenie bdb.
Końcowa ocena danej formy zaliczenia jest obliczana w oparciu o składniki podane poniżej, O_E= [Suma punktów uzyskanych x 100] / Ilość punktów maksymalnie możliwych do uzyskania np. [24 x 100]/50 = 48%						

Ocena końcowa danej formy zaliczenia przeliczana jest według zasady: ≤ 50 % - ndst (2,0) 51-60% dostateczny (3,0) 61-70% dostateczny plus (3,5) 71-80% dobry (4,0) 81-90% dobry plus (4,5) 91-100% bardzo dobry (5,0)

1. **Poprawność merytoryczna:** adekwatność treści do zadanego pytania, ścisłe powiązanie z omawianym zagadnieniem (ujęcie celów), treść dotycząca sedna sprawy.
2. **Logiczny układ treści:** uwzględnienie wszystkich części pracy/prezentacji (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowanie proporcji między częściami pracy/prezentacji, zgodność pracy/prezentacji z daną formą stylistyczną, spójność pracy/prezentacji (zadania logicznie ze sobą powiązane), wyczerpanie tematu.
3. **Styl komunikacji naukowej:** posługiwanie się adekwatną do obszaru wiedzy terminologią naukową (pojęcia, nazwiska, itp.)
4. **Bogactwo językowe:** bogate słownictwo, poprawne formy gramatyczne, ortograficzne, składniowe oraz stylistyczne.
5. **Oryginalność zaprezentowanych rozwiązań/polemika/własne wnioski**: umiejętność krytycznego osądu, dojrzałość w formułowaniu wniosków i sposobów rozwiązywania problemów.
6. **Wiedza wykraczająca poza zakres literatury obowiązkowej**
7. **Współpraca w grupie:** umiejętność pracy w zespole, procentowy udział we wspólnym rozwiązywaniu zadania/tworzeniu projektu/prezentacji
8. **Dyscyplina techniczna/czasowa:** przestrzeganie zalecanej ilości stron, ilości slajdów, czy określonego na prezentację czasu.

W ocenianiu pisemnych prac studentów należy zwracać szczególną uwagę na kategorię samodzielności autorów. Nie jest dopuszczalne akceptowanie prac, które stanowią plagiat (skopiowanie cudzego utworu bądź

jego części wraz z przypisaniem sobie prawa do autorstwa poprzez ukrycie pochodzenia splagiatowanego utworu).

Formą weryfikacji zakładanych efektów uczenia się jest również ocena samodzielności napisania przez studenta pracy magisterskiej. W celu jej dokonania wśród studentów kierunku „pedagogika", stosuje się zasady zawarte w *Regulaminie antyplagiatowym*.

Nazwa zajęć Język obcy	**Forma zaliczenia** **Zo**	**Liczba punktów ECTS** **6**

Kierunek studiów:
PEDAGOGIKA

profil studiów	**poziom studiów**	**zajęcia obowiązkowe dla kierunku**	**zajęcia do wyboru**	**semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	lektorat języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego	**I-II**

Dyscyplina
Do dyscypliny wiodącej

Prowadzący zajęcia
Pracownicy dydaktyczni SPNJO

Formy zajęć	**Liczba godzin**				**Liczba punktó w ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarn e**	**studia niestacjonarne**	
	60	**40**	**120**	**140**	6
Przygotowanie do zajęć			60	80	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu			20	20	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej /projektu/wystąpienia ustnego			15	15	
Czytanie i praca z literaturą specjalistyczną			25	25	
Razem	**60**	**40**	**120**	**140**	**6**

Metody dydaktyczne
• zajęcia z udziałem nauczycieli: ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w laboratorium komputerowym i inne.
• samodzielna praca studenta: wykonywanie ćwiczeń językowych zleconych przez wykładowcę, translacja, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub projektu lub wystąpienia ustnego, percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie do zajęć, kolokwiów, zaliczeń i egzaminu; czytanie i praca z literaturą specjalistyczną.

Wymagania wstępne
• wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)
• Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym wyższym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Cele zajęć
W zakresie wiedzy:
• Student kończący przedmiot lektorat języka obcego powinien znać terminologię w języku obcym

umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.
W zakresie umiejętności:
• Student kończący lektorat języka obcego powinien znać język obcy w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
W zakresie kompetencji społecznych:
• Student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym.

Treści programowe
• praca z materiałami dydaktycznymi do nauki języka obcego wskazanymi przez wykładowcę;
• analiza obcojęzycznych tekstów specjalistycznych z zakresu pedagogiki wskazanych przez wykładowcę;
• praca z materiałem audiowizualnym w języku obcym;
• przyswajanie słownictwa specjalistycznego z zakresu pedagogiki ;
• tworzenie tematycznych projektów językowych wykorzystujących inwencję i kreatywność studentów (np. prezentacje multimedialne);
• wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów obcojęzycznych związanych z tematem pracy magisterskiej;
• tworzenie angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych
• korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych (praca w laboratorium komputerowym)

Efekty uczenia się:

Wiedza:
W_01 zna terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.

Umiejętności:
U_01 ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne:
K_01 ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny

A. Sposób zaliczenia:
zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki
warunki i kryteria zaliczenia:
warunkiem zaliczenia zajęć jest:
• pozytywne zaliczenie kolokwiów pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty kształcenia,
• obecność na ćwiczeniach,
• student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
• student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
• student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
• student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
• student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
W_01	Kolokwium pisemne	K2_W18	25%
U_01	Kolokwium pisemne i ustne lub prezentacja lub projekt	K2_U03	50%
K_01	Kolokwium pisemne lub ustne	K2_K09	25%

Ocena semestralna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.
OKS1 = (K1 - x 0,25) +(K2 - x 0,25) +(K3 -x 0,25) + (P1 x 0,25)
OKS2 = (K4 - x 0,25) +(K5 - x 0,25) +(K6 -x 0,25) + (P2 x 0,25)

Tabela nr 1

Skala ocen dla ćwiczeń	Efekt kształcenia	Kod	Ocena semestralna
I semestr			OKS1
Kolokwium pisemne	W_01	K1	25%
Kolokwium pisemne	U_01	K2	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne	U_01	P1	25%
Kolokwium pisemne lub ustne	K_01	K3	25%
II semestr			
Kolokwium pisemne	W_01	K4	25%
Kolokwium pisemne	U_01	K5	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne	U_01	P2	25%
Kolokwium pisemne lub ustne	K_01	K6	25%

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 2.

OK =[(OKS1 x 3) +(OKS2 x 3)]: ΣP

OKS – ocena końcowa semestralna
OK – ocena końcowa z przedmiotu językowego
ΣP – liczba ECTS dla przedmiotu

K- kolokwium pisemne
P - prezentacja / projekt / kolokwium ustne

Zasady przeliczania ocen:
3,0 – 3,24 – dst
3,25 – 3,74 – dst+
3,75 – 4,24 – db
4,25 – 4,74 – db+
4,75 – 5,00 – bdb

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W18
U_01	K2_U03
K_01	K2_K09

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: • Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę.
B. Literatura uzupełniająca • Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę. • Słowniki angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskie i polsko-angielsko/niemiecko/rosyjskie. • Słowniki tematyczne. • Słowniki interaktywne.

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Narracje Humanistyczne w Pedagogice	Zo	1

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I

Dyscyplina: do dyscypliny wiodącej

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	20	10	10	30	1
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• wykłady właściwe	19	19				
• studiowanie literatury			7	7		
• przygotowanie eseju problemowego			3	3		
Łącznie:	20	20	10	10	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem tekstów multimedialnych

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, informacja, dyskusja,

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie pracy pisemnej

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• -	• ogólna wiedza z zakresu historii filozofii

Cele zajęć:

- zapoznanie studenta najważniejszymi tradycjami/kierunkami/zagadnieniami dotyczącymi hermeneutyki filozoficznej oraz pedagogiki kultury
- uświadomienie studentowi roli, miejsca i znaczenia hermeneutyki filozoficznej oraz pedagogiki kultury w kontekście nauk społeczno-humanistycznych (ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki)
- wyposażanie studenta w umiejętność aktywnego uczestniczenia w dyskusjach dotyczących hermeneutyki filozoficznej oraz pedagogiki kultury w kontekście nauk społeczno-humanistycznych (ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki)

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**liczba godzin**	
		SS	**SNS**
1	Uwagi o interdyscyplinarności w pedagogice i miejscu pedagogiki w przełomie dwoistości w humanistyce	2	2
2	Edukacja miedzy strzępkami kultury i resztkami tradycji w niemocy	3	3

	nowoczesności		
3	Tradycje myślowe w narracjach akademickich w humanistyce z pedagogika w tle	3	3
4	Osobliwości profesjonalizmu zawodów pedagogicznych	2	2
5	Dynamiczne, antropologiczne i strukturalne ujęcie wartości i norm w działaniu profesjonalnym	2	2
6	Poszukiwania autorytetu	2	2
7	Uprawianie humanistyki w obronie życiodajności edukacji	3	3
8	*Pedagogika jako krytyczna ekologia idei, umysłu i wychowania*	2	2
9	*Zajęcia podsumowujące*	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię stosowaną na gruncie nauk hermeneutyki filozoficznej oraz pedagogiki kultury
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o humanistycznych źródłach pedagogiki, jej interdyscyplinarności i miejscu w przełomie dwoistości w humanistyce
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i kulturotwórczych z wykorzystaniem pojęć i kategorii właściwych hermeneutyce filozoficznej w kontekście pedagogiki
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu hermeneutyki filozoficznej oraz pedagogiki kultury oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest świadomy spuścizny humanistycznej kraju, Europy i świata i możliwości odwoływania się do niej w rozwiązywaniu aktualnych problemów poznawczych i praktycznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	praca pisemna
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	1	w oparciu o pisemną pracę dotyczącą hermeneutyki filozoficznej oraz pedagogiki kultury w kontekście i na tle procesów edukacyjnych	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02 U_03 K_01	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
W_03	K2_W09
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Jaworska-Witkowska M., Witkowski L. (2010): Przeżycie - przebudzenie - przemiana. Inicjacyjne dynamizmy egzystencjalne w prozie Hermanna Hessego (tropy i kategorie pedagogiczne), Wydawnictwo WSEZ, Łódź.
- Witkowski L. (2007a): Edukacja i humanistyka. Nowe (kon)teksty dla nowoczesnych nauczycieli, tom II, Wydawnictwo Instytutu Badań Edukacyjnych, Warszawa.
- Witkowski L. Humanistyka Stosowana, Impuls, Kraków 2018.

B. Literatura uzupełniająca:

- audio-wizualne pomoce dydaktyczne: https://www.arte.tv/pl/videos/RC-014424/streetphilosophy/
- Witkowski L. (2007): Edukacja wobec sporów o (po)nowoczesność, tom I, Wydawnictwo Instytutu Badań Edukacyjnych, Warszawa.
- Jaworska-Witkowska M. (2009): Ku kulturowej koncepcji pedagogiki (fragmenty i ogarnięcie), Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.
- Jaworska-Witkowska M., Kwieciński Z. (2011): Nurty pedagogii. Naukowe, dyskretne, odlotowe. Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2011.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	ZO	**3**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Wykład wprowadzający	1	1				
• Wykład monograficzny	1	7				
• Zaliczenie ustne						
• Przygotowanie do zaliczenia			8	8		
• Analiza literatury fachowej oraz notatek			7	7		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Opracowanie projektów	5	5				
• Ćwiczenia ze schematami, sieciami przyczynowymi, mapami myśli	6	6				
• Praca nad doborem fachowej literatury.	4	4				
• Przygotowanie do zaliczenia			15	15		
• Analiza literatury i przygotowanie się do zajęć			30	30		
Łącznie:	**30**	**30**	**60**	**60**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład monograficzny.	Schematy, modele, mapy myśli, projekty.
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Zapisywanie notatek, studiowanie fachowej literatury, przygotowanie do zdania przedmiotu w postaci ustnej.	Analiza logiczna, burza mózgów, dyskusja grupowa.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Metodologia badań naukowych	• Znajomość jakościowych i ilościowych strategii badań.

Cele zajęć:

- Przygotowanie do prowadzenia pracy badawczej i prezentacji jej wyników.

- Uzyskanie wiedzy na temat podstawowych różnic pomiędzy ideologią a nauką.
- Uzyskanie wiadomości na temat pisania pracy – zapoznanie z zasadami redakcji, edycji oraz uwarunkowaniami etycznymi pracy.
- Uzyskanie wiedzy na temat rodzajów prac naukowych: aplikacyjnej, krytycznej oraz twórczej.
- Nabycie umiejętności formułowania treści naukowych oraz poprawnego wnioskowania.
- Przygotowanie do samodzielnej, metodycznej oraz systematycznej pracy i nauki, aby w rezultacie możliwe było opracowanie, a także rozwiązanie wybranego problemu badawczego.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Istota prac magisterskich i ich rola w procesie kształcenia oraz wymagania im stawiane; Proces tworzenia prac magisterskich (problemy organizacyjne oraz etyczne).	2	2
2	Źródła informacji naukowej oraz ich rola w tworzeniu opracowań.	2	2
4	Technika pisania pracy magisterskiej: struktura pracy, wykresy, szkice, rysunki, mapy myśli, sieci przyczynowe.	2	2
5	Technologie IT jako narzędzie stosowane w procesie tworzenia prac magisterskich.	2	2
6	Metody, narzędzia i techniki badawcze	4	4
7.	Zaliczenie ustne	3	3
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Praca nad przykładowymi projektami badawczymi.	5	5
2	Praca nad schematami, modelami, mapami myśli, sieciami przyczynowymi.	6	6
3	Praca nad doborem fachowej literatury.	4	4
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Posiada wiedzę na temat zbierania i opracowywania danych pierwotnych oraz wtórnych oraz zna zasady prezentacji ich w formie pracy naukowej; Zna zasady metodologiczne oraz etyczne opracowywania danych.
	W_02	Posiada wiedzę z zakresu podstawowych różnic występujących pomiędzy wiedzą potoczną, naukową, a także ideologią (w tym ideologią wychowawczą).
	W_03	Ma wiedzę o różnych typach prac naukowych.
umiejętności	**U_01**	Posiada umiejętność samodzielnego zaprojektowania i prowadzenia badań, przy wykorzystaniu różnorodnych metod badawczych i wiarygodnych źródeł informacji.
	U_02	Samodzielnie oraz w towarzystwie osób z grupy formułuje treści naukowe posługując się fachową terminologią.
	U_03	Rozumie wagę działań związanych z gromadzeniem i interpretowaniem danych.
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest świadomy potrzeby uczenia się przez całe życie w celu uaktualnienia i pogłębiania wiedzy.
	K_02	Jest uwrażliwiony na kwestie związane z ideologicznymi uwikłaniami procesu badawczego.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Zaliczenie ustne	W01, W02, W03, K01	60	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Pisemna analiza logiczna wybranego projektu badawczego	K02, U01, U02, U03	40	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W01	K2_W04, K2_W16
W02	K2_W02, K2_W04
W03	K2_W02, K2_W04
U01	K2_U06
U02	K2_U06

U03	K2_U01, K2_U07, K2_U12
K01	K2_K01
K02	K2_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bereźnicki, F., Prace magisterskie z pedagogiki, Impuls 2008.
- Maćkiewicz, J., Jak pisać teksty naukowe?, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 1996.
- Urban, S., Ładoński, W., Jak napisać dobrą pracę magisterską?, Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego 2006.
- Źiółkowski, P., Jak pisać prace dyplomowe, licencjackie, magisterskie i podyplomowe? Przewodnik dla studentów, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki 2017.

B. Literatura uzupełniająca:

- Antczak, S., Cieślarczyk, M., Jak napisać pracę dyplomową?, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej 2004.
- Cieślarczyk, M. (red.), Poradnik metodyczny autorów prac magisterskich dyplomowych i podyplomowych, AON 2002.
- Day, R.A, How to write & publish a scientific paper, Cambridge University Press 1995.
- Ładoński, W., Urban, S., Poradnik dla autorów prac dyplomowych, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona 2016.
- Kolman, R. Zdobywanie wiedzy: poradnik podnoszenia kwalifikacji (magisteria, doktoraty, habilitacje), Branta 2004.
- Maćkiewicz, J., Jak dobrze pisać: od myśli do tekstu, Wydawnictwo Naukowe PWN 2010.
- Pawlik, A., Dziekański, P., Jak pisać pracę akademicką? Wykład dla studentów i doktorantów, Uniwersytet Jana Kochanowskiego 2015.
- Zajączkowski, M., Podstawowe wskazówki dla piszących prace magisterskie i dyplomowe, Uniwersytet Szczeciński 1986.

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Filozofia Wychowania	Zo	1

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I

Dyscyplina: Do dyscypliny wiodącej

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	20	10	10	30	1
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• wykłady właściwe	19	19				
• studiowanie literatury			7	7		
• przygotowanie pracy pisemnej			3	3		
Łącznie:	20	20	10	10	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem tekstów multimedialnych

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, informacja, dyskusja,

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie pracy pisemnej

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• historia filozofii, filozofia ogólna	• podstawowa wiedza z zakresu historii filozofii

Cele zajęć:

- zapoznanie studenta najważniejszymi tradycjami/kierunkami/zagadnień dotyczącymi filozofii wychowania
- uświadomienie studentowi roli, miejsca i znaczenia filozofii wychowania w kontekście nauk pedagogicznych
- wyposażanie studenta w umiejętność aktywnego uczestniczenia w dyskusjach dotyczących filozoficznych koncepcji związanych z wychowaniem

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Filozofia wychowania jako subdyscyplina teoretyczna na tle założeń nauk pedagogicznych	3	3
2	Przedmiotowe i metodologiczne różnice/podobieństwa między filozofią wychowania a pedagogiką.	3	3
3	Filozofia wychowania w kontekście wybranych tradycji filozoficznych (m.in.	14	14

	fil. scjentystyczna, fil. teistyczna/ateistyczna, fil. egzystencjalna, fil. marksowska).		
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię stosowaną na gruncie filozofii wychowania
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu filozofii wychowania w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z naukami pedagogicznymi
	W_03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą najważniejszych nurtów/kierunków/tradycji związanych z filozoficznymi koncepcjami wychowania oraz rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i kulturotwórczych z wykorzystaniem pojęć i kategorii właściwych filozofii wychowania
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu filozofii wychowania oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	praca pisemna
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	1	w oparciu o pisemną pracę dotyczącą zastosowania filozoficznych koncepcji wychowania w kontekście możliwych praktyk i strategii edukacyjnych	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02 U_03	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
W_03	K2_W03, K2_W11
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Feinberg W., Soltis F. J., *Szkoła i Społeczeństwo*, Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Warszawa 2000.
Witkowski L., *Humanistyka Stosowana*, Impuls, Kraków 2018.
Gutek, G.,L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, GWP, Gdańsk 2003

B. Literatura uzupełniająca:

Przełęcki M., *O rozumności i dobroci*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2002.
Gutek, G.,L., *Filozofia dla pedagogów*, GWP, Gdańsk 2007.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Wybrane problemy współczesnej socjologii	**Zo**	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	**SDS**	**tak**	nie	**I**

Dyscyplina: do dyscypliny wiodącej

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**20**	**10**	**10**	**30**	**1**
• Zajęcia wprowadzające	**2**	**2**	**1**	**1**		
• Wykłady	**16**	**16**	**-**	**-**		
• Zajęcia podsumowujące	**2**	**2**	**1**	**1**		
• Analiza literatury	**-**	**-**	**3**	**3**		
• Przygotowanie do zaliczenia	**-**	**-**	**5**	**5**		
Łącznie:	**20**	**20**	**10**	**10**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• nie dotyczy	• wiedza z zakresu nauk społecznych i humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia

Cele przedmiotu:

- zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i obszarami zainteresowań socjologii,
- ukazanie złożoności zjawisk i procesów społecznych zachodzących we współczesnych społeczeństwach,
- ukształtowanie zdolności do analitycznego postrzegania współczesnej rzeczywistości społecznej
- przygotowanie do rozumienia zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni społecznej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne	2	2

2	Socjologia jako nauka. Historia i rozwój myśli socjologicznej. Współczesne teorie socjologiczne.	2	2
3	Grupa społeczna. Interakcje społeczne.	2	2
4	Socjalizacja. Społeczne koncepcje osobowości.	2	2
5	Kultura w ujęciu socjologicznym.	2	2
6	Rodzina w dobie przemian.	2	2
7	Społeczne aspekty zdrowia, choroby i niepełnosprawności.	2	2
8	Seksualność i płeć	2	2
9	Starość w perspektywie socjologicznej – stereotypy, role społeczne, aktywność.	2	2
10	Zajęcia podsumowujące	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w socjologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	zaliczenie ustne –	K2_W01, K2_W06, K2_W08,	100	1

i weryfikacji efektów kształcenia:		odpowiedź na 3 pytania losowo wybrane.	K2_U01, K2_U07, K2_K01		
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
W_03	K2_W08
U_01	K2_U01
U_02	K2_U07
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Giddens, A, Sulton, P,W, Socjologia, Wyd. Naukowe PWN 2012
- Januszek, H, Sikora, J, Podstawy socjologii, Wyd. Akademii Ekonomicznej 2000
- Mossakowska, M, (red.), Więcek, A, Błędowski, P, Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce, Wyd. PolSenior 2012

B. Literatura uzupełniająca:

- Sztompka, P, Bogunia-Borowska, M, (red.), Socjologia codzienności, Wyd. Znak 2008
- Szacka, B, Wprowadzenie do socjologii, Wyd. Oficyna Naukowa 2008
- Szacki, J, Historia myśli socjologicznej, Wyd. Naukowe PWN 2019
- Turner, J, Socjologia. Koncepcje i ich zastosowania, Wyd. Zysk i S-ka 2006

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Psychologia wychowawcza i uczenia się	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	-	I

Dyscyplina: Psychologia 75% Pedagogika 25%

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**20**	**40**	**40**	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	17	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**20**	**40**	**40**	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	17	17	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie materiałów na zajęcia	-	-	20	20		
• przygotowanie do zaliczenia – studium przypadku			10	10		
Łącznie:	**40**	**40**	**80**	**80**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, test wiedzy	wykład wprowadzający, informacja, omówienie sposobu wykonywania pracy pisemnej i multimedialnej, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe, metoda przypadków
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatur, przygotowanie do zaliczenia	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacji na zajęcia, przygotowanie do dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
-----	• Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej i psychologii rozwoju

Cele zajęć:			
• Przekazanie pogłębionej wiedzy na temat prawidłowości rozwoju na poszczególnych etapach życia człowieka			
• Omówienie psychologicznych zagadnień kształcenia (nauczania i uczenia się) i wychowania.			
• Omówienie możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami wychowawczymi na poszczególnych etapach rozwoju.			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające. Zróżnicowanie pojęć: wychowanie, uczenie się, nauczanie. Procesualny charakter tych pojęć	1	1
2	Rodzaje związków pomiędzy teorią a praktyką wychowawczą – ujęcie klasyczne, pragmatyczne, normatywne i działaniowe	1	1
3	Procesy uczenia się i wychowania w ujęciu wybranych orientacji teoretycznych a. Orientacja behawioralna b. Orientacja poznawcza c. Orientacja psychoanalityczna d. Orientacja humanistyczna e. Aplikacja założeń teoretycznych poszczególnych orientacji – metody i praktyki uczenia się i nauczania	2	2
4	Różne koncepcje wychowania.	2	2
5	Wychowanie a osobowość.	2	2
6	Wychowanie a proces socjalizacji.	2	2
7	Wychowanie w rodzinie. Rodzina jako system wychowawczy	3	3
8	Style wychowania w rodzinie. Postawy wychowawcze rodziców	3	3
9	Sposoby wywierania wpływu wychowawczego.	3	3
10	Zajęcia podsumowujące i kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**20**
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające.	1	1
2	Typy środowisk wychowawczych i ich znaczenie dla rozwoju.	4	4
3	Przyczyny trudności wychowawczych.	4	4
4	Problemy rozwoju i wychowania na poszczególnych etapach rozwoju a. Okres prenatalny i niemowlęcy b. Okres poniemowlęcy c. Okres przedszkolny d. Okres szkolny e. Okres adolescencji f. Okres dorosłości g. Okres późnej dorosłości	4	4
5	Problematyka rodzin niepełnych, zrekonstruowanych , rozbitych, adopcyjnych, zastępczych.	2	2
6	Kryzysy w systemie rodzinnym: śmierć, choroba, rozwód, niepełnosprawność.	2	2
7	Analiza indywidualnych przypadków – zaliczenie studentów	3	3
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**20**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**40**	**40**
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. **Użyte skróty**: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych
	W_03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_03	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych
	U_04	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
	K_02	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną+egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03	100	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Praca zaliczeniowa studium przypadku	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1	Test z pytaniami zamkniętymi	W_01, W_02, W_03	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
W_02	K2_W12
W_03	K2_W13
U_01	K2U_02
U_02	K2U_07
U_03	K2_U08
U_04	K2_U09
K_01	K2_K04
K_02	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Brzezińska A., Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwoju, GWP 2016.
- Janicka I., Liberska H., Psychologia rodziny, PWN 2015.
- Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., Psychologia wychowawcza (cz. 1 i 2), PWN 2014.

B. Literatura uzupełniająca:

- Zimbardo Ph., Ruch F., Psychologia i życie, PWN 1994.
- Bee H., Psychologia rozwoju człowieka, Zysk i S-ka 2004.
- Turner J.S., Helms D.B., Rozwój człowieka, WSPiP 1999.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Psychologia kliniczna	Zo+E	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	-	I

Dyscyplina: Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Wykład	15	15	-	-		
• Przygotowanie do zaliczenia	-	-	5	5		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Łącznie:	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny, studium przypadku

- **samodzielna praca studenta:**

Studiowanie literatury, sporządzanie notatek, analiza treści wykładów

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• -	• Podstawowa wiedza z zakresu procesów psychicznych człowieka, znajomość podstawowych pojęć psychologicznych

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie studentów z podstawowymi zaburzeniami funkcjonowania człowieka, mechanizmami ich powstawania oraz sposobami oddziaływań terapeutycznych
- Wdrożenie studentów do wykorzystywania wiedzy teoretycznej do rozumienia szerokiego kontekstu zdrowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie studentów z sylabusem i warunkami zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Wprowadzenie do psychologii klinicznej - obszary zainteresowania psychologii klinicznej, jej miejsce wśród innych nauk. Pojęcie normy i patologii. Klasyfikacje	1	1

	chorób i zaburzeń psychicznych.		
3.	Czynniki psychiczne a zaburzenia somatyczne.	2	2
4.	Objawy psychopatologiczne: zaburzenia pamięci, spostrzegania, myślenia, świadomości.	2	2
5.	Zaburzenia osobowości - diagnoza, etiologia, terapia.	2	2
6.	Zaburzenia nastroju. Zagrożenie samobójstwem.	2	2
7.	Zaburzenia lękowe.	2	2
8.	Schizofrenia - rodzaje, diagnoza, leczenie, rokowanie.	2	2
9.	Zajęcia podsumowujące, zaliczenie wykładów.	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student zna i definiuje podstawowe pojęcia związane z psychologią kliniczną
	W_02	Student zna podstawowe zaburzenia funkcjonowania człowieka, ich objawy, etiologię
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wyszukiwać potrzebne informacje w procesie diagnozy
	U_02	Student potrafi wskazać metodę pomocy adekwatną do zaburzenia
	U_03	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do diagnozowania objawów zaburzeń
kompetencje społeczne	**K_01**	Student dostrzega i formułuje dylematy etyczne związane z diagnozą i terapią zaburzeń

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną, egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Analiza studium przypadku	U_01; U_02; U_03; K_01	100	1
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$				

wzoru:				
sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	O2	Test wiadomości	W_01; W_02	100
	SUMA:			100%
Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU				
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***			

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U07
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Seligman M.E., Walker E.F., Rosenhan D.L., *Psychopatologia*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka, 2001.
- Cierpiałkowska L., *Psychopatologia*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Meyer R., *Psychopatologia. Jeden przypadek, wiele teorii*. Gdańsk: GWP, 2003.
- Freyberger H., Schneider W., Stieglitz R., *Kompendium psychiatrii, psychoterapii i medycyny psychosomatycznej*. Warszawa: PZWL, 2015.
- Carson R.C., Butcher J.N, Mineka S., *Psychologia zaburzeń*. Gdańsk: GWP, 2003.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Dydaktyka ogólna - wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SPS/SDS	tak	nie	I

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wprowadzenie do organizacji i treści wykładów	1	1				
• wykład	13	13				
• kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury i percepcja notatek			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**30**	**30**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	28				
• kolokwium	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			10	10		
• przygotowanie do zajęć i analiza literatury			20	20		
Łącznie:	**45**	**45**	**45**	**45**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja	percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu i egzaminu
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów	Percepcja treści zajęć, studiowanie literatury,

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• nie dotyczy	• znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki

	• znajomość elementarnej, uporządkowanej wiedzę na temat teoretycznych założeń i koncepcji dydaktyki ogólnej, obejmującej terminologię, teorię i metodykę

Cele zajęć:

- zapoznanie ze współczesnymi tendencjami w dydaktyce ogólnej
- zapoznanie z wiedzą proceduralną i deklaratywną w obszarze dydaktyki współczesnej
- zapoznanie z kierunkami unowocześniania procesu kształcenia

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do organizacji i treści wykładów	1	1
2.	Tendencje w dydaktyce współczesnej	1	1
3.	Próby modyfikacji współczesnego systemu kształcenia	1	1
4.	Chaos jako perspektywa analizy dydaktyki	2	2
5.	Dydaktyka między wiedzą potoczną a naukową	1	1
6.	Pytania o praktyczność dydaktyki	1	1
7.	Rekonstrukcja głównych tez dydaktyki konstruktywistycznej	2	2
8.	Porównanie modeli dydaktyki behawiorystycznej i konstruktywistycznej	1	1
9.	Podmiotowość w edukacji	1	1
10.	Innowacje dydaktyczne a unowocześnianie procesu kształcenia	1	1
11.	Niepowodzenia szkolne. Przyczyny i dydaktyczne środki zaradcze	1	1
12.	Dydaktyczne aspekty nierówności szans edukacyjnych	1	1
13.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	**Zajęcia organizacyjno-wprowadzające** 1. Prezentacja i omówienie programu zajęć i opisu modułu kształcenia (sylabus) 2. Szczegółowe omówienie warunków zaliczenia przedmiotu	1	1
2	**Proces nauczania – uczenia się**. Reorganizacja w postrzeganiu celów kształcenia - źródła, sposoby formułowania i rodzaje. Zasady dydaktyki. Kształcenie wielostronne. Metody wspierania aktywności ucznia. Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Formy organizacji uczenia się. Środki dydaktyczne/zastosowanie technologii informacyjnej	6	6
3	**Klasa szkolna** jako środowisko edukacyjne. Procesy społeczne w klasie. Integracja klasy szkolnej. Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie szkolnej. Edukacja inkluzyjna.	6	6
4	**Projektowanie działań edukacyjnych** w aspekcie wykorzystania nowoczesnej technologii. Alternatywne formy kształcenia uczniów	6	6
5	**Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia**. Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły. Ocena rozwojowa	6	6
6	**Język** jako narzędzie pracy nauczyciela. Edukacyjne zastosowania mediów. Dydaktyka interaktywna	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju dydaktyki, jej nurtach i systemach
	W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię i teorię
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych i wychowawczych
	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dydaktyce sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego realizowania procesu kształcenia
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	WU	Wypowiedź ustna	W_01; W_02; U_01; U_02; K-01	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	KP	Kolokwium pisemne	W_01; W_02; U_01; U_02; K-01	100%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:*

	3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W03
W_02	K2_W05
U_01	K2_U02
U_02	K2_U10
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Karpińska, A., Szwarca, A., Wybrane problemy dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym , Warszawa 2014.
- Klus-Stańska D., Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń, Warszawa 2010.
- Kupisiewicz Cz., Dydaktyka. Podręcznik akademicki, rozdział 1, 14, 15, 16, Kraków 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, rozdział I i XIV, Kraków 2011.
- Klus-Stańska D., Szymański M.J, Szymański M.S, Renesans (?) nauczania całościowego. Współczesna dydaktyka wobec nauczania zintegrowanego, blokowego i przedmiotowego, Warszawa 2003.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Współczesne teorie, koncepcje, nurty w pedagogice	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Wykłady	15	10				
• Przygotowanie i napisanie eseju na zaliczenie			8	10		
• Przygotowanie się do egzaminu ustnego			7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne	15	15				
• Przygotowanie się do ćwiczeń (w tym dyskusji podczas ćwiczeń) i sporządzanie notatek			15	15		
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
• Analiza literatury			20	20		
Łącznie:	**30**	**25**	**60**	**65**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład, wykład problemowy, konwersatoryjny, prezentacja multimedialna	wykład wprowadzający, informacja, pokaz, krytyczna analiza tekstu
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu i egzaminu	Percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji (gromadzenie argumentów).

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• brak	• Student rozumie istotę wychowania, dostrzegą związek między koncepcjami człowieka a odmianami myślenia o wychowaniu. Potrafi zaplanować, zanalizować i zinterpretować sytuacje wychowawcze.

Cele zajęć:

- Student po ukończeniu wykładu potrafi wskazać przedstawicieli, zaprezentować główne tezy z zakresu

poszczególnych kierunków i nurtów pedagogicznych oraz ich związek z ideologiami i formacjami światopoglądowymi. Potrafi także określić współczesne nurty przemian oświatowych oraz podstawowe możliwości i ograniczenia towarzyszące procesom edukacji i wychowania.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne – omówienie zasad uczestnictwa w zajęciach i wymogów zaliczenia. Wprowadzenie w tematykę badań metaporównwaczych współczesnych teorii wychowania oraz kryteria rekonstrukcji prądów i kierunków pedagogicznych w Polsce i poza jej granicami.	2	2
2 .	Osoba, egzystencja, dialog i inne kategorie w pedagogikach: personalistycznej i egzystencjalnej.	3	2
3 .	Przyczyny ludobójstwa ujęte w nurcie politycznym pedagogiki antyautorytarnej oraz radykalnego humanizmu.	3	2
4.	Tezy pedagogiki krytycznej. Założenia i przedstawiciele pedagogiki emancypacyjnej	3	2
5.	Pedagogika międzykulturowa, konstruktywizm, antropologia pedagogiczna, analityczno-empiryczna nauka o wychowaniu oraz neokonserwatyzm pedagogiczny.	4	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne – omówienie zasad uczestnictwa w zajęciach i wymogów zaliczenia i programu ćwiczeń	1	1
2.	Pedagogika humanistyczna oraz ewolucja pedagogiki negatywnej	2	2
3.	Pedagogika ekologiczna z uwzględnieniem tez raportów ekologicznych	2	2
4.	Kontestacja i kontrkultura oraz New Age	2	2
5.	Edukacja w postmodernizmie oraz główne dylematy edukacji globalnej	3	3
6.	Wybrane nurty pedagogii	4	4
7.	Zaliczenie przedmiotu	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**25**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawowe kategorie funkcjonujące w wybranych dyskursach i teoriach pedagogicznych.
	W_02	posiada wiedzę dotyczącą zróżnicowania współczesnej myśli pedagogicznej.
	W_03	zna najważniejsze współczesne nurty i kierunki w pedagogice, rozumie ich historyczno-kulturowe uwarunkowania.
umiejętności	**U_01**	wyjaśnia zależność między różnymi stanowiskami teoretycznymi.
	U_02	dokonuje krytycznej analizy tekstów pedagogicznych reprezentatywnych dla wybranych nurtów, koncepcji wychowania.
	U_03	Precyzyjnie i spójnie wypowiada się na tematy zawiązane z problematyką pedagogiczną sięgając do różnych ujęć teoretycznych.
	U_04	Umie zaprezentować własne idee, sugestie, wątpliwości bazując na wybranych perspektywach teoretycznych i poglądach twórców.

kompetencje społeczne	**K_01**	Jest świadomy bogactwa teoretycznego współczesnej pedagogiki, jego różnorodnych uwarunkowań i koncepcji, jest świadomy możliwości odwoływania się do niego w rozwiązywaniu aktualnych problemów poznawczych i praktycznych.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Krytyczny esej	**W_02; U_02; U_03**	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	K	Kolokwium pisemne z pytaniami problemowymi	**W_01; W_02; W_03; U_01; U_03**	60	3
	D	Inspirowanie i udział w dyskusji podczas ćwiczeń	**U_01; U_03; U_04; K_01**	40	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin ustny	**W_01; W_02; W_03; U_04; K_01**	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W09; K2_W12
W_03	K2_W03
U_01	K2_U08
U_02	K2_U02
U_03	K2_U04
U_04	K2_U05; K2_U08
K_01	K2_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- B. Śliwerski, Współczesna myśl pedagogiczna. Znaczenia, klasyfikacje, badania, Impuls, Kraków, wyd. 5, 2005.
- B. Śliwerski, Współczesne teorii i nurty wychowania, Kraków 1998.
- M. Jaworska-Witkowska, Z. Kwieciński, Nurty pedagogii, Kraków 2011.
- T. Szkudlarek, B. Śliwerski, Wyzwania pedagogiki krytycznej i antypedagogiki. Kraków 1992.

B. Literatura uzupełniająca:

- Edukacja wobec zmiany społecznej, Brzeziński J., Witkowski L. (red.) Poznań-Toruń 1994.
- Melosik Z., Postmodernistyczne kontrowersje wokół edukacji, Poznań 1995.
- Chmaj L., Prądy i kierunki w pedagogice XX wieku. Warszawa 1962.
- Hubertus von Schoenebeck, Antypedagogika w dialogu. Wprowadzenie w rozmyślanie antypedagogiczne, przełożył D. Sztobryn, (W:) Studia Kulturowe i Edukacyjne UMK, Toruń 1991.
- Hubertus von Schoenebeck, Kocham siebie takim, jakim jestem, Kraków 1994.
- Alternatywy myślenia o/dla edukacji, red. Z. Kwieciński, Warszawa 2000
- Illich I., Społeczeństwo bez szkoły, Warszawa 1976.
- Pedagogika, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Warszawa 2003.

Nazwa zajęć szkolenie bezpieczeństwo i higiena pracy	**Forma zaliczenia** **Z**	**Liczba punktów ECTS** **0**

Kierunek studiów:
wszystkie kierunki

profil studiów	**poziom studiów**	**zajęcia obowiązkowe dla kierunku**	**zajęcia do wyboru**	**semestr/y**
ogólnoakademicki	SPS, SDS, JSM	tak		**I**

Dyscyplina -

Prowadzący zajęcia:

Formy zajęć	**Liczba godzin**				**Liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	
wykład	**4**	**4**	**0**	**0**	0
Łącznie:	**4**	**4**	**0**	**0**	**0**

Metody dydaktyczne
wykład informacyjny

Wymagania wstępne
bez wymagań

Cele zajęć

- zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.

Treści programowe	
Przepisy bhp obowiązujące na terenie uczelni	
Ergonomia – ogólne wymagania dla stanowiska pracy/ nauki; organizacja stanowiska pracy/ nauki	
Zasady obowiązujące w pracowniach komputerowych, laboratoriach i pracowniach specjalistycznych. Charakterystyka wybranych czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych	
Postępowanie w razie wypadku oraz zasady udzielania pierwszej pomocy	
Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego. Rodzaje środków gaśniczych	
Zasady prowadzenia ewakuacji w przypadku zagrożenia w tym osób niepełnosprawnych	

Sposób zaliczenia
Warunkiem zaliczenia zajęć jest:

- ✓ obecność na zajęciach
- ✓ zaliczenie testu końcowego

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Pedeutologia z deontologią zawodu		Zo	**3**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Wykłady	14	10	-	-		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	6	6		
• Studiowanie literatury	-	-	9	14		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Zajęcia organizacyjne	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	13	13	-	-		
• Indywidualne projekty studenckie	-	-	15	15		
• Studiowanie literatury i przygotowanie się do zajęć przygotowanie do kolokwium	-	-	15	15		
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
Łącznie:	**30**	**25**	**60**	**65**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład problemowy; wykład informacyjny; wykład konwersatoryjny	Wykład wprowadzający, analiza tekstów źródłowych z dyskusją; indywidualne projekty studenckie; praca w grupach; konsultacje indywidualne i grupowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury przedmiotu; przygotowanie do pisemnej pracy zaliczeniowej	Studiowanie literatury, percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń (indywidualnych i grupowych projektów), przygotowanie do testu zaliczeniowego

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
-	• Przygotowanie ogólnohumanistyczne – podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, filozofii, teorii wychowania i etyki

Cele zajęć:
• Zapoznanie z miejscem pedeutologii, jako teorii osoby i zawodu nauczyciela, w systemie nauk pedagogicznych
• Dostarczanie wiedzy jako niezbędnego tworzywa 'dorabiania się' własnego stylu pracy i samookreślenia się studenta w perspektywie jego przyszłej roli zawodowej
• Pobudzanie do (auto)refleksji nad problemami konstytuowania się tożsamości zawodowej nauczyciela i uwarunkowaniami kryzysu tożsamościowego
• Inspirowanie do pogłębionej refleksji nad współczesnymi problemami zawodowego funkcjonowania nauczyciela i przemianami jego roli zawodowej
• Rozwijanie wrażliwości moralnej i pogłębionej refleksji nad etycznymi aspektami w pracy pedagogicznej i deontologicznymi aspektami pracy w systemie edukacji
• Stwarzanie okazji do nabywania świadomości zawodowej i gotowości do autokreacji
Treści programowe:
zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5
2.	Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna: • Prekursorzy polskiej pedeutologii • Orientacje poznawcze w badaniach pedeutologii • Naukowa tożsamość współczesnej pedeutologii i perspektywy jej rozwoju	2	1,5
3.	Wybrane problemy współczesnej pedeutologii: • Teoretyczne ujęcia roli zawodowej nauczyciela • Antynomie roli zawodowej nauczyciela i jej złożony/wieloaspektowy charakter • Przemiany roli zawodowej nauczyciela i konieczność jej redefinicji	4	3
4.	Wielofazowy proces rozwoju zawodowego nauczyciel/pedagoga: uwarunkowania, wiedza potoczna a wiedza naukowa nauczyciela, bariery rozwoju zawodowego, stadia rozwoju zawodowego; drogi nauczycielskiego profesjonalizmu	3	2
5.	Między etyką kodeksową a relatywizmem moralnym: • Etyczno-deontologiczne wyzwania roli zawodowej nauczyciela/pedagoga • Dylematy etyczne w pracy nauczyciele/pedagoga, ambiwalencja jako składnik kultury intelektualnej współczesnych nauczycieli/pedagogów; kodeks etyczny i kanony etyki zawodowej	4	3
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia organizacyjne: • Omówienie programu zajęć – opisu modułu kształcenia (sylabusa) • Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu	1	1
2.	Konstytuowanie się tożsamości osobowej, zawodowej, i społecznej nauczyciela : • Tożsamość współczesnego nauczyciela; statusy tożsamościowe • Ja jako nauczyciel – dom rodzinny, szkoła, społeczność lokalna, rodzina własna, środowisko zawodowe, sfera doświadczeń pozazawodowych i pozarodzinnych jako źródło konstruowania tożsamości nauczyciela/pedagoga • kryzys tożsamościowy – jego przejawy i sposoby niwelowania we współczesnych warunkach systemu edukacji • Autorytet nauczyciela – kryzys czy nowa jakość?	2	2
3.	Stres zawodowy i zespół wypalenia zawodowego jako czynniki ryzyka w pracy	3	3

	nauczyciela/pedagoga: • Przyczyny, objawy i skutki syndromu wypalenia zawodowego u nauczycieli • Strategie radzenia sobie ze stresem i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu		
4.	Start zawodowy młodego nauczyciele: • Warunki dobrego startu • Uwarunkowania sukcesu zawodowego nauczyciela/pedagoga • Pracować z pasją – wizerunek nauczyciela/pedagoga zaangażowanego, świadomego swej roli, zdolnego do autokreacji	2	2
5.	Obraz nauczyciela/pedagoga w mediach, w filmie, literaturze.	3	3
6.	Filozoficzno-etyczne dylematy w zawodzie nauczyciela/pedagoga – nauczyciel/pedagog absolutysta czy utylitarysta moralny?	3	3
7.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Definiuje pojęcia: tożsamość, deontologia pedagogiczna, etyka zawodowa, rozwój zawodowy, rola zawodowa
	W_02	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat zasad i norm etyczno-deontologicznych oraz etyki zawodowej
	W_03	Rozumie i potrafi wytłumaczyć uwarunkowania przemian roli zawodowej nauczyciela/ pedagoga, wskazać główne orientacje w kształceniu nauczycieli, rozumie ich historyczne , kulturowe, społeczne uwarunkowania
	W_04	Ma uporządkowana wiedze na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego
umiejętności	**U_01**	Potrafi w sposób klarowny i spójny konstruować wypowiedzi w mowie i piśmie w celu uzasadnienia i uargumentowania własnych poglądów i przekonań, w toku debat i dyskusji, w sposób rozbudowany potrafi uzasadniać swoje poglądy dotyczące zagadnień pedeutologicznych, korzystając z różnych ujęć teoretycznych i dorobku pedagogiki i jej subdyscyplin
	U_02	Potrafi generować oryginalne rozwiązania dotyczące złożonych problemów edukacyjnych, wykorzystując i integrując wiedzę zakresu pedagogiki, pedeutologii i innych powiązanych subdyscyplin oraz projektowania działań praktycznych
	U_03	Potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest przekonany o konieczność zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne oraz podejmuje wysiłek rozstrzygania dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą; podejmuje wysiłek korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Praca pisemna (esej)	W_02; W_03; U_01; U_02	100	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	K	Kolokwium zal.	W_01; W_02; W_03; U-02	50	2
	Z	Indywidualny projekt studenta	W_02; W_03; U_01; U-02; U-03; K_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

*3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)***
*3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)***
*3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)***
*4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)***
*4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	**K2_W01**
W_02	**K2_W16**
W_03	**K2_W03**
W_04	**K2_W17**
U_01	**K2_U04**
U_02	**K2_U02**
U_03	**K2_U11**

K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kwiatkowska, H., *Pedeutologia*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Szempruch, J., *Pedeutologia, Studium teoretyczno-pragmatyczne,* Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.
- Sęk, H., *Wypalenie zawodowe. Przyczyny, źródła, mechanizmy, zapobieganie*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2000.
- Kowal, S., *Współczesne konteksty odpowiedzialności nauczyciela*, Wyd. Nauk. AP, Kraków 2004
- Szewczyk, K., *Wychować człowieka mądrego. Zarys etyki nauczycielskiej,* Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 1998.
- Leksicka K., *Nauczyciel wobec społecznych i edukacyjnych interpretacji swojego zawodu,* Wyd. Uniw. Wrocł., Wrocław.
- Bednarska, M., Musiał, E., *O nauczycielu. Podręcznik do pedeutologii*, ATUT, Wrocław 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Kwiatkowska H., *Edukacja nauczycieli. Konteksty. Kategorie. Praktyka,* IBE, Warszawa 1997.
- Kwiatkowska, H., *Tożsamość nauczycieli. Między anomią a autonomią*, GWP, Gdańsk 2005.
- Moroz, H. (red.), *Rozwój zawodowy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Impuls , Kraków 2005.
- Ekiert-Oldroy, D. (red.), *Problemy współczesnej pedeutologii. Teoria – praktyka – perspektywy*, Wyd. Uniw. Śląskiego, Katowice 2003.
- Wagner, I., *Stałość czy zmienność autorytetów*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.
- Homplewicz, J., *Etyka pedagogiczna*, Wyd. WSP w Rzeszowie, Rzeszów 1996
- Kretschmann, R., *Stres w zawodzie nauczyciela*, GWP, Gdańsk 2004.
- Tucholska, S., *Wypalenie zawodowe u nauczycieli,* Wyd. KUL, Lublin 2003.
- Day, Ch., *Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie*, GWP, Gdańsk 2004
- Michalak, J.M., *Poczucie odpowiedzialności zawodowej nauczycieli. Studium teoretyczno-empiryczne*, PWN, Warszawa 2003.
- Meirieu,P., *Moralne wybory nauczycieli. Etyka i pedagogika*, tłum. T. Grzegorczyk, Warszawa 2003.
- Speck, O., *Być nauczycielem. Trudności wychowawcze w czasie zmian społeczno-kulturowych*, GWP, Gdańsk 2005.
- Kotusiewicz A., A., (red.), *Etos nauczyciela w jednoczącej się Europie*, Trans Human, Białystok 2004.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Pedagogika porównawcza		Zo	**3**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Wykłady	14	14	-	-		
• Przygotowanie eseju zaliczeniowego	-	-	5	5		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	13	13	-	-		
• Kolokwium	1	1	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	10	10		
• Studiowanie literatury	-	-	20	20		
• Przygotowanie do zajęć	-	-	15	15		
Łącznie:	**30**	**25**	**60**	**65**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna	Analiza tekstów źródłowych z dyskusją, prezentacja opracowania problemowego, kolokwium
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
-	Przygotowanie ogólnohumanistyczne – podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, filozofii, teorii wychowania i etyki

Cele zajęć:			
- wprowadzenie do komparatystyki pedagogicznej w wymiarze historyczno-pedagogicznym, porównań systemowych i ekstrapolacji (szacunku skutków) - omówienie genezy i ewolucji systemu edukacyjnego w Polsce - zestawienie prognoz historycznych (raportów edukacyjnych) z lat 1960-2010 ze współczesnymi ocenami i tendencjami w ewolucji systemów edukacyjnych na świecie - komparatystyka współczesnych, wybranych systemów edukacyjnych na świecie (drugiej dekady XXI wieku) oraz ocena możliwości adaptacji wybranych rozwiązań światowych w warunkach polskiego systemu edukacji - prognoza misji uniwersytetu, mitu równych szans edukacyjnych i misji nauczyciela (edukatora) przez pryzmat komparatystyki wybranych rozwiązań światowych z systemem polskim			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	**Pedagogika porównawcza, jako subdyscyplina pedagogiczna.** - podstawowe pojęcia systemów oświatowych i polityka oświatowa państw Unii Europejskiej, wybranych państw pozaeuropejskich a tendencje unifikacyjne w systemach edukacyjnych.	1	1
2.	**Teoretyczno-metodologiczne koncepcje pedagogiki porównawczej.** - podstawowe pojęcia polityki oświatowej, a idee i polityki społeczne w wybranych państwach Unii Europejskiej.	3	2
3.	**Misja nauczyciela, zawód nauczyciela a zawody pedagogiczne w Unii Europejskiej i wybranych krajach pozaeuropejskich.** - uwarunkowania i czynniki wpływające na kształtowanie się systemów edukacyjnych (uwarunkowania polityki oświatowej a determinanty kulturowe w perspektywie impulsu globalizacyjnego).	3	2
4.	**Kształtowanie się polskiego systemu edukacyjnego od II do III Rzeczypospolitej.** **Podmiotowość w zarządzaniu systemami edukacyjnymi a „przedmioty" oddziaływań.**	4	2
5.	**Polityka oświatowa – zarządzanie instytucjami a kulturowy wymiar podmiotowości (między administracją szkolną a podmiotowością jednostki ludzkiej: rodzica, dziecka, osoby ludzkiej).** Edukacja przedszkolna i misja uniwersytetu w perspektywie długiego trwania.	4	3
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Pedagogika porównawcza jako dyscyplina naukowa.	1	1
2	Geneza i rozwój wybranych systemów edukacyjnych na świecie w latach 1956-2016.	10	10
3	Problemy edukacyjne współczesnego świata w świetle wybranych raportów (ekspertyz) oświatowych a tendencje w ewolucji systemów edukacyjnych.	1	1
4	Komparatystyka regionalnych strategii edukacyjnych.	1	1
5	Komparatystyka teorii wychowania (teorii edukacyjnych).	1	1
19	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**25**	**15**
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Definiuje pojęcia z zakresu komparatystyki pedagogicznej oraz ich zastosowanie na poziomie rozszerzonym
	W_02	Konstruuje wiedzę w obrębie pedagogiki porównawczej na poziomie rozszerzonym, rozumie historyczne, kulturowe i systemowe uwarunkowania rozwoju systemów edukacyjnych.
	W_03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki porównawczej.
	W_04	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, zna wybrane systemy edukacyjne innych krajów.
umiejętności	**U_01**	Posiada umiejętność obserwowania, diagnozowania i racjonalnego oceniania różnorodnych sytuacji edukacyjnych w wybranych krajach..
	U_02	Potrafi przygotować w sposób precyzyjny i spójny wypowiedz pisemną dotyczącą analizy systemu szkolnego w danym kraju, potrafi zinterpretować w ujęciu komparatystycznym problematykę społeczno- oświatową.
kompetencje społeczne	**K_03**	Ma świadomość znaczenia wiedzy z pedagogiki porównawczej w uczeniu się odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego ludzkości

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Esej problemowy	W_02 U_01 U_02 K_01	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**

oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	K	Kolokwium	W_01 W_03 W_04 U_01	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2W_01
W_02	K2W_03
W_03	K2W_04
W_04	K2W_14
U_01	K2_U01; K2_U02
U_02	K2_U04
K_01	K2_K08

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

R. Pachociński, Współczesne systemy edukacyjne, Warszawa 2004;
R.Mosakowski, Szkolnictwo wyższe w krajach Unii Europejskiej. Stan obecny i planowane reformy, Gdańsk 2002;
M. Mazińska, Polityka edukacyjna Unii Europejskiej, Warszawa 2004;
H. Hovenberg (red.), Zarys systemów oświatowych w wybranych krajach świata, Gdańsk 2002;
R. Nowakowska-Siuta, *Pedagogika porównawcza. Problemy, stan badan i perspektywy rozwoju,* Kraków 2014.
R. Leppert, Edukacja w świecie współczesnym. Wybór tekstów z pedagogiki porównawczej, Impuls 2000.

B. Literatura uzupełniająca:

B. Śliwerski (red.), Pedagogika, t.2, Gdańsk 2006;
D. Hejwosz, *Edukacja uniwersytecka i kreowanie elit społecznych,* Kraków 2010;
T. Hejnicka-Bezwińska, O zmianach w edukacji. Konteksty, zagrożenia, możliwości, Bydgoszcz 2000;
T. Lewowicki, *Przemiany oświaty. Szkice o ideach i praktyce edukacyjnej,* Warszawa 1997;
R. Pachociński, Strategie reform oświatowych na świecie, Warszawa 2003;
R. Pachociński, Zarys pedagogiki porównawczej, Warszawa 1998;
R. Tomaszewski, *Misja uniwersytetu – nauczyciel akademicki – administracyjne centrum (XX-XXI wiek),* Być nauczycielem – opiekunem – wychowawcą. Perspektywa historyczna, red. D. Apanel, Toruń 2012.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Seminarium dyplomowe		Zo	19
Kierunek studiów	Pedagogika		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	I, II, III, IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem] semestr I	**30**	**20**	**60**	**70**	**90**	**3**
• Analiza literatury metodologicznej			30	35		
• Dyskusja nad problematyką badań	20	10				
• Opracowanie podstaw metodologicznych własnego projektu badawczego	-	-	30	35		
Zajęcia praktyczne [razem] semestr II	**30**	**20**	**90**	**100**	**120**	**4**
• Analiza literatury metodologicznej	-	-	20	25		
• Przeprowadzenie badań	-	-	30	35		
• Analiza materiału badawczego	-	-	40	40		
Zajęcia praktyczne [razem] semestr III	**30**	**20**	**150**	**160**	**180**	**6**
• Analiza literatury metodologicznej	-	-	20	25		
• Przeprowadzenie badań	-	-	20	25		
• Analiza materiału badawczego	-		110	110		
Zajęcia praktyczne [razem] semestr IV	**30**	**20**	**150**	**160**	**180**	**6**
• Przedstawienie ostatecznej wersji pracy dyplomowej	30	20	-	-		
• Przygotowanie do egzaminu dyplomowego			150	160		
Łącznie:	**120**	**80**	**450**	**490**	**570**	**19**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

Krytyczna analiza teksów indywidualnie/ w grupach, projekt badawczy

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Projektowanie i prowadzenie badań	• wiedza z zakresu metodologii badań, służąca określeniu

pedagogicznych	obszarów badawczych;

Cele zajęć:

- Przygotowanie koncepcji badań.
- Napisanie pracy dyplomowej.
- Przygotowanie do egzaminu dyplomowego.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zasady konstruowania pracy dyplomowej z podziałem na części: teoretyczną, metodologiczną i empiryczną.	5	3
2.	Prezentacja zasad i norm etycznych towarzyszących pozyskiwaniu, przetwarzaniu danych oraz projektowaniu i prowadzeniu badań.	5	3
3.	Orientacje badawcze, strategie i metody badań w obszarze nauk społecznych.	10	9
4.	Wybór typu projektu badawczego – kryteria i procedura badawcza.	10	9
5.	Przygotowanie i omówienie projektu badawczego pracy dyplomowej.	30	20
6.	Analizowanie, porządkowanie i przetwarzanie zebranego materiału badawczego.	30	20
7.	Interpretacja wyników badań własnych.	20	10
8.	Określenie dylematów i trudności towarzyszące metodologii badań w pedagogice empirycznej.	5	3
9.	Przygotowanie założeń autoprezentacji na egzamin dyplomowy.	5	3
	Razem zajęć praktycznych:	**120**	**80**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę dotyczącą tradycji metodologicznych, jest świadomy wielości orientacji metodologicznych i ich zróżnicowań.
	W_02	Student zna literaturę i dotychczasowy stan badań w wybranym obszarze badań.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi umieścić wybrany problem badawczy na tle współczesnych kierunków pedagogiki oraz uargumentować zasadność wyboru danego typu badań.
	U_02	Student analizuje i interpretuje materiał badawczy z wykorzystaniem wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin.
kompetencje społeczne	**K_01**	Student przestrzega zasad i norm etyki w procesie badawczym, jest gotowy do profesjonalnych zachowań zgodnych z etyką zawodową.
	K_02	Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
	K_03	Student jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia) – semestr I

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Analiza problemu badawczego w formie komunikatu z badań.	K2_W04	30%	**3**
	2.	Przygotowanie konspektu metodologicznego pracy dyplomowej.	K2_U05	70%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia) – semestr II

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Przygotowanie planu badań, konstruowanie narzędzi badawczych.	K2_W06 K2_U06	40%	**4**
	2.	Przeprowadzenie, analiza i interpretacja materiału badawczego.	K2_U06 K2_K06	60%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia) – semestr III

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Przygotowanie planu badań, konstruowanie narzędzi badawczych.	K2_W06 K2_U06	40%	**6**
	2.	Przeprowadzenie, analiza i interpretacja materiału badawczego.	K2_U06 K2_K06	60%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia) – semestr IV

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Scalenie poszczególnych części pracy, podsumowanie i wnioski.	K2_U05	40%	**6**
	2.	Analiza pytań egzaminacyjnych, prezentacja formy	K2_W02, K2_K02 K2_K01	60%	

		autoreferatu.			
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W04
W_02	K2_W02
U_01	K2_U05
U_02	K2_U06
K_01	K2_K06
K_02	K2_K04
K_03	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2008.
- Kruger H. H., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007.
- Lofland J., Snow D., Anderson L., Analiza układów społecznych, Warszawa 2009.
- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2005.
- Denzin N., Lincoln Y. Metody badań jakościowych, T. I , II, Warszawa 2009.
- Literatura dotycząca przedmiotu badań.

B. Literatura uzupełniająca:

- Gnitecki J., Pedagogika ogólna z metodologią, Zielona Góra 2004.
- Ciczkowski W., Prace promocyjne z pedagogiki, Olsztyn 2000.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Praktyka zawodowa pedagogiczna (asystencka)	Zaliczenie z oceną	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr
Ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	1

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**30**	**30**	30	1
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki – spotkanie z opiekunem praktyk z uczelni	spotkanie z opiekunem praktyk					
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			30	30		
Łącznie:			**30**	**30**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

- spotkanie organizacyjne z opiekunem praktyk, nadzór nad realizacja praktyk przez studentów

- **samodzielna praca studenta:**

Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, obserwacja.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Zaliczony kurs z bezpieczeństwa i higieny pracy	• Umiejętności interpersonalne, znajomość zasad bezpieczeństwa i higieny pracy

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter asystencki, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania placówki, w szczególności poznanie realizowanych zadań wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy pedagogicznej i prowadzonej dokumentacji. Zapoznanie z regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania placówki	5	5
3.	Obserwowanie: - zorganizowanej i podejmowanej aktywności formalnych i nieformalnych grup wychowanków; - aktywności poszczególnych wychowanków, w tym wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; - interakcji między wychowawcą a wychowankiem oraz między wychowankami (w tym samym i/lub różnym wieku); - procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń; -czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć; - sposobów integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej i o ile to możliwe dydaktycznej, pomocowej, terapeutycznej; - dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw opiekunów i wychowanków; - działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i dyscypliny w grupie.	20	20
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**60**	**60**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student zna i rozumie zadania charakterystyczne dla placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim ona działała
	W_02	Student zna i rozumie organizację, statut i plan placówki systemu oświaty, program pracy pedagogicznej
	W_03	Student zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w placówce systemu oświaty i poza nią
	W_04	Student zna i rozumie sposoby tworzenia i funkcjonowania w placówce relacji społecznych oraz procesów komunikacji interpersonalnej
	W_05	Student zna specyfikę funkcjonowania wychowanków/podopiecznych placówki w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
umiejętności	**U_01**	Student potrafi obserwować zorganizowaną i podejmowaną spontanicznie aktywność formalnych i nieformalnych grup wychowanków
	U_02	Student potrafi obserwować aktywności poszczególnych wychowanków, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
	U_03	Student potrafi analizować, interpretować i wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy/opiekuna, jego interakcji z wychowankami oraz sposobu w jaki planuje i przeprowadza zajęcia
	U_04	Student potrafi obserwować interakcje dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku)

	U_05	Student potrafi obserwować sposoby integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
	U_06	Student potrafi obserwować procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń
	U_07	Student potrafi komunikować się w środowisku praktyk zawodowych, prezentować własne pomysły, sugestie i wątpliwości
	U_08	Student potrafi obserwować i analizować dynamikę grupy, role pełnione przez wychowanków , ich zachowania i postawy
	U_09	Student potrafi prowadzić własną dokumentację realizowanych praktyk
kompetencje społeczne	**K_01**	Student ma świadomość znaczenia wiedzy pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów praktyki wychowawczej
	K_02	Student prezentuje postawę współpracy z opiekunem praktyk zawodowych i z innymi pracownikami palcówki w celu poszerzania swojej wiedzy
	K_03	Student odpowiedzialnie wykonuje obowiązki wynikające z realizacji praktyki zawodowej oraz przestrzega zasad etycznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02,W_03,	50	1
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02,W_03, W_04; W_05 U_01,U_02, U_03; U_04; U_05; U_06; U_07; U_08; U_09 K_01,K_02; K__03	50	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

ćwiczenia wg wzoru:	*. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W10
W_03	K2_W10
W_04	K2_W07; K2_W08
W_05	K2_W15
U_01	K2_U07
U_02	K2_U07
U_03	K2_U02; K2_U08
U_04	K2_U07
U_05	K2_U02
U_06	K2_U07
U_07	K2_U04; K2_U05
U_08	K2_U01; K2_U02; K2_U07
U_09	K2_U10
K_01	K2_K03
K_02	K2_K02; K2_K07
K_03	K2_K04; K2_K05; K2_K06

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Dudak A., Klimkowska K., Różański A., Przygotowanie zawodowe młodych pedagogów, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012
- Akty prawne, statut, regulaminy obowiązujące i wynikające z funkcjonowania placówki, w której są realizowane praktyki.
- Regulamin praktyk Instytutu Pedagogiki

B. Literatura uzupełniająca:

- Dobek-Ostrowska B., Podstawy komunikowania społecznego, Astrum, Wrocław 2004.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Emisja głosu	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	II

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Zajęcia wprowadzające.	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	13	13				
• Kolokwium.	1	1				
• Studiowanie literatury.			5	5		
• Opracowanie materiałów na zajęcia.			5	5		
• Przygotowanie do kolokwium.			5	5		
Łącznie:	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład z prezentacją multimedialną, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, ćwiczenia warsztatowe, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

Ćwiczenia symulacyjne, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• ukończenie studiów pierwszego stopnia	• sprawny aparat artykulacyjny; umiejętność sprawnego głośnego czytania nieznanego tekstu literackiego

Cele zajęć:

- Profilaktyka chorób narządu głosu.
- Nauka prawidłowej techniki emisji głosu i oddychania
- Przygotowanie studenta do dalszej świadomej pracy nad głosem

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia.	1	1

	Opanowanie podstawowych wiadomości teoretycznych z anatomii, fizjologii, fonetyki i akustyki, związanych z procesem kształcenia głosu.		
2.	Wprowadzenie w tematykę przedmiotu. Nabywanie w toku kształcenia głosu praktycznej umiejętności oceny postępów w zakresie emisji, a także przeprowadzania niezbędnej korekty błędów emisyjnych.	2	2
3.	Ćwiczenia oddechowe poprawiające panowanie nad oddechem.	3	3
4.	Ćwiczenia artykulacyjne. Ćwiczenie narządów artykulacyjnych mających usprawnić wymowę.	2	2
5.	Ćwiczenie różnych technik mowy oraz dykcji.	2	2
6.	Ćwiczenia fonacyjne. Kształcenie umiejętności odpowiedniego czytania tekstu poprzez recytację, melorecytację, rytmizację tekstu.	2	2
7.	Zasady higieny głosu. Opanowanie umiejętności posługiwania się postawionym głosem.	1	1
8.	Choroby zawodowe związane z emisją głosu. Ochrona głosu przed przeciążeniem.	1	1
9.	Kolokwium. Sprawdzian nabytej wiedzy.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna i nazywa podstawowe elementy budowy anatomicznej narządu głosu oraz narządów artykulacyjnych.
	W_02	Zna i wyróżnia typy i rodzaje oddychania.
	W_03	Zna zasady higieny głosu.
umiejętności	**U_01**	Sprawnie posługuje się narządem mowy.
	U_02	Wykrywa błędy i dokonuje niezbędnych korekt wymowy.
	U_03	Wytrzymuje długotrwały wysiłek głosowy
	U_04	Wyraża ekspresję w wypowiedziach.
kompetencje społeczne	**K_01**	Wykazuje komunikatywność i staranność w mowie. Zachowuje otwartość w czasie dialogu i pracy z grupą
	K_02	Umiejętnie prowadzi rozmowę poprzez zastosowanie odpowiedniej intonacji i modulacji głosu. Rozpoznaje emocje rozmówcy.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	O1	Ćwiczenie praktyczne. Przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych.	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	60%	
	O2	Kolokwium pisemne – znajomość zagadnień teoretycznych omawianych podczas zajęć.	W_01, W_02, W_03	40%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W11
W_02	K2_W11
W_03	K2_W05, K2_W11
U_01	K2_U03, K2_U04
U_02	K2_U07, K2_U09; K2_U11
U_03	K2_U03, K2_U11
U_04	K2_U03, K2_U11
K_01	K2_K07
K_02	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bogumiła Toczyska „*Głośno i Wyraźnie. 9lekcji dobrego mówienia”* Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 2007
- Bogumiła Tarasiewicz *„Mówię i śpiewam świadomie”* Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac naukowych UNIVERSITAS. Kraków 2006
- T. Zaleski, T. Gałkowski, Z. Tarkowski *„Diagnoza i terapia zaburzeń mowy”* Lublin 1993
- M. Śliwińska-Kowalska *„Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli”*, IMP Łódź, 1999
- *„Zarys higieny głosu”* opracowanie zespołowe pod redakcją S. Klajmana, Warszawa 1977

B. Literatura uzupełniająca:

- Gniazdowski *„Promocja zdrowia w miejscu pracy. Teoria i zagadnienia praktyczne*”, IMP, Łódź 1997
- B. Dudek *„Rozwiązywanie problemów związanych ze stresem w miejscu pracy*”, Zakład Psychologii Pracy, IMP, Łódź 1998

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa:Warsztat umiejętności wychowawczych	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	-	II

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające.	1	0,5				
• Zajęcia podsumowujące	1	0,5				
• Ćwiczenia warsztatowe	10	6				
• Realizacja warsztatu poświęconego wybranej grupie umiejętności wychowawczych	3	2				
• Studiowanie literatury			5	10		
• Przygotowanie scenariusza zajęć warsztatowych na zaliczenie przedmiotu			10	10		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, prezentacja materiałów audiowizualnych, drama, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja,

- **samodzielna praca studenta:**

ćwiczenia symulacyjne, przygotowanie do i realizacja warsztatu grupowego, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• psychologia wychowawcza i uczenia się • psychologia kliniczna	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej; • umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- Poznanie stylów pracy wychowawczej
- Poznanie zasad budowania dobrych relacji w pracy nauczyciel – uczeń – rodzice;
- Kształcenie wybranych praktycznych umiejętności wychowawczych niezbędnych do pracy z klasą szkolną/grupą przedszkolną
- Kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji osobistych i społecznych

- Przekazanie wiedzy na temat zasad efektywnej komunikacji

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Trójkąt wychowawczy. Rola i zadania Rodziców i Szkoły w procesie wychowania dziecka	1	0,5
2	Aktywne słuchanie - Jak słuchać, żeby dzieci chciały rozmawiać. Komunikaty typu JA - Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały?	3	2
3	Granice, kary i nagrody w procesie uczenia się i odkrywania świata	3	2
4	Zrównoważony system odrabiania lekcji	3	1
5	Realizacja warsztatu poświęconego wybranej grupie umiejętności wychowawczych	4	4
6	Zajęcia podsumowujące	1	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Wykazuje wiedzę na temat rozwoju człowieka w aspekcie emocjonalnym oraz społecznym
	W_02	Ma pogłębioną wiedzę na temat różnych środowisk wychowawczych oraz ich roli w rozwoju człowieka
umiejętności	**U_01**	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną do analizy problemów wychowawczych
	U_02	Potrafi twórczo animować działania związane z własnym rozwojem oraz inspiruje do działania innych uczestników procesów edukacyjnych
kompetencje społeczne	**K_01**	Postępuje w sposób profesjonalny oraz przestrzega zasad etyki zawodowej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	Zad. 1	Realizacja warsztatu poświęconego	K1_W06, K1_W07, K1_W13, K1_U02, K1_U11, K1_K05	70%	1

efektów uczenia się:		wybranej grupie umiejętności wychowawczych			
	Zad. 2	Aktywność na zajęciach	K1_W06, K1_W07, K1_W13, K1_U02, K1_U11,	30%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06, K2_W07
W_02	K2_W13
U_01	K2_U02
U_02	K2_U11
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Malinowski W., Całusińska M., *Trening umiejętności wychowawczych*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2016.

B. Literatura uzupełniająca:

- Faber A., Mazlish E. (1995). Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań: Media Rodzina of Poznań.
- Gordon T. (2007). Wychowanie bez porażek. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.
- Kołakowski A., Pisula A. (2013). Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna. Sopot: GWP MacKenzie R.J. (2008). Kiedy pozwolić, kiedy zabronić. Gdańsk: GWP
- Zawadzka D., Stanisławska I.A. (2013). Moje dziecko cz. I. Jak mądrze kochać i dobrze wychowywać. Warszawa

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Warsztat umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	-	II

Dyscyplina:
Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające.	2	1				
• Zajęcia podsumowujące	1	1				
• Realizacja warsztatu radzenia sobie	12	8				
• Studiowanie literatury i przygotowanie scenariusza grupowego do realizacji na zajęciach			8	10		
• Przygotowanie do realizacji warsztatu			3	5		
• Przygotowanie scenariusza zajęć warsztatowych na zaliczenie przedmiotu			4	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów z dyskusją, studium przypadku, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja,

- **samodzielna praca studenta:**

ćwiczenia symulacyjne, przygotowanie do i realizacja warsztatu grupowego, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• psychologia wychowawcza i uczenia się • psychologia kliniczna	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej; • umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- wprowadzenie studenta w przestrzeń sytuacji trudnej w relacjach zawodowych
- wyposażenie studenta w zestaw umiejętności, które będą umożliwiały kompetentne podejmowanie działań w zależności od specyfiki oraz rodzaju uczestników konkretnych sytuacji trudnych

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu. Poznanie terminologii z zakresu psychologii, filozofii i socjologii poświęconej sytuacji trudnej; klasyfikacja T. Tomaszewskiego (sytuacja deprywacji, zagrożenia, przeciążenia, konfliktu i utrudnienia).	1	1
2.	Kompetencje konieczne do radzenia sobie w sytuacjach trudnych; Zasady prawidłowej komunikacji interpersonalnej; Trudności oraz okoliczności sprzyjające procesowi pracy w kryzysie w przestrzeniach zawodowych	1	2
3.	Rodzaje sytuacji trudnych w poszczególnych przestrzeniach zawodowych, najczęściej pojawiające się sytuacje trudne i sposoby radzenia sobie w nich. **[Obszary i rodzaje sytuacji trudnych są wyróżniane i opracowywane przez studentów w zależności od specjalności].**	12	6
4.	Zajęcia podsumowujące	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat psychologicznych, społecznych i filozoficznych inklinacji sytuacji trudnych, rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
umiejętności	**U_01**	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, dlatego uzupełnia i doskonali wiedzę i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	A	Aktywność na zajęciach	U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	20	1
	WG	Grupowa realizacja warsztatu umiejętności radzenia sobie	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	20	
	WI	Indywidualny projekt warsztatu umiejętności radzenia sobie	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	60	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W08
W_02	K2_W11
U_01	K2_U07
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10

K_01	K2_K05
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Cywińska M.(red.); *Sytuacje trudne w życiu dziecka*, Poznań 2009
- Furnham A.; *50 teorii psychologii, które powinieneś znać*, Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2010 (stres – s. 38-42)
- Stochmiałek J. (red.) *Pedagogika wobec kryzysów życiowych,* Warszawa-Radom 1998
- Krawczyk-Bocian A., *Doświadczanie zdarzeń krytycznych*. *Narracje biograficzne dorosłych dzieci alkoholików*. Bydgoszcz 2013
- Heszen-Niejodek I., Ratajczak Z. (red.); *Człowiek w sytuacji stresu : problemy teoretyczne i metodologiczne,* Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000.

B. Literatura uzupełniająca:

- Brezinka W.; *Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych,* Kraków 2005
- Cieślikowska J.; *Kompetencje nauczyciela w sytuacjach trudnych*. „Wychowanie na co Dzień', 2004, nr 1-2
- Frydlewicz-Urbanek A.; *Grupa wsparcia dla rodziców dzieci z autyzmem jako sposób radzenia sobie z sytuacją trudną. (w:) Współczesne problemy pedagogiki specjalnej,* (red.) Urszula Bartnikowska, Czesław Kosakowski, Amadeusz Krause. - Olsztyn 2008.
- Groth J.; *Kategoria napięcia w wyjaśnianiu zachowań przestępczych. (w:) Psychologia kliniczna i psychologia zdrowia : wybrane zagadnienia.* (red.) Lidia Cierpiałkowska, Helena Sęk, Poznań 2001
- Hartley P.; *Komunikacja w grupie,* Poznań 2002
- Hornby G., Hall E.; *Nauczyciel wychowawca*. - Warszawa, 2005
- Jaworski R.; *Przebaczenie jako psychologiczna strategia radzenia sobie z poczuciem krzywdy*. „Edukacja Dorosłych", 2000, nr 3
- Kaja B.; *Problemy psychologii wychowania. Teoria i praktyka,* Bydgoszcz 2001
- Matus A.; *Jak opisać przeżycie emocjonalne związane z trudną sytuacją? „*Drama", 1998, z.26
- Radziwiłłowicz W., Wilczewska B.; *Sytuacje trudne i sposoby radzenia sobie z nimi przez młodzież podejmującą próbę samobójczą. (w:) Psychopatologia okresu dorastania : wybrane zagadnienia*, (red.) Wioletta Radziwiłłowicz, Anita Sumiła. Kraków 2006
- Rosenberg M.B.; *Porozumienie bez przemocy. O języku serca,* Warszawa 2003
- Schiller P., Bryant T.; *Wychowuj mądrze,* Warszawa 2004
- Siudem A.; Radzenie sobie ze stresem jako forma profilaktyki zachowań agresywnych. (w:) Przemoc i agresja w szkole - próby rozwiązania problemu, (red.) Andrzej Rejzner, Warszawa 2008
- Sokołowska-Dzioba T. (red.); *Kształtowanie umiejętności wychowawczych,* Lublin 2002
- Thompson P.; *Sposoby komunikacji interpersonalnej,* Poznań 1998
- Widstrand T.; *Porozumienie bez przemocy czyli język żyrafy w szkole,* Warszawa 2005
- Wyczesany J.; *Problemy rodzin dzieci niepełnosprawnych intelektualnie i sposoby radzenia sobie z sytuacją trudną. (w) Wątki zaniedbane, zaniechane, nieobecne w procesie edukacji i wparcia społecznego osób niepełnosprawnych*. (red.) Zenon Gajdzica, Anna Klinik, Katowice 2004
- Ziółkowska B.; *Dziecko w sytuacjach trudnych. „E*dukacja", 1993, nr 9
- oraz wszelka literatura związana z wybranymi przez studentów obszarami zagadnień dotyczących sytuacji trudnych w przestrzeniach zawodowych.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Antropologia pedagogiczna	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	III

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Analiza literatury			15	20		
• Analiza antropologiczna – projekt na zaliczenie			15	15		
• Przygotowanie do kolokwium ustnego			10	13		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza tekstów, analiza notatek

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• filozofia wychowania, • współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice i pedagogiach	• wiedza z zakresu filozofii edukacji, nurtów i kierunków pedagogicznych

Cele zajęć:

- umożliwienie poznania podstawowych pojęć kultury będących podstawą opisu i interpretowania zjawisk współczesnego świata.
- Umożliwienie rozumienia źródeł i znaczenia odmienności (specyfiki) kultur oraz nowych wzorów kultury w szkolnej codzienności (obrzędów, rytuałów, gier językowych...).

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne – omówienie celu zajęć, zasad i warunków zaliczenia	1	0,5
2.	Antropologia jako nauka. Holistyczne podejście do edukacji i wychowania. Integralne ujęcia osoby ludzkiej jako całości fizycznej, psychicznej i osobowego	7	4

	JA. Koncepcje wychowania w teoriach antropologicznych. Człowiek i cywilizacja		
3.	Koncepcje działań wychowawczych i ich klasyfikacja. Miejsce człowieka w obszarze społeczno-kulturowym: tradycje, zwyczaje, obyczaje, obrzędy, rytuały, kultura obyczajowa początku XXI wieku. „Antropologia codzienności”.	10	6
4.	Kolokwium ustne	2	1,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student/-ka zna terminologię antropologicznej teorii kultury oraz sposoby jej wykorzystywania w pedagogice.
	W_02	Zna przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym i ich wpływ na rozwój społeczny człowieka/wychowanka
	W_03	Ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	Posiada umiejętność analizowania i rozumienia zjawisk kulturowych w kategoriach pedagogicznych
	U_02	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	K	Kolokwium ustne	W_01, W_03, U_01	50%	2
	A	Analiza antropologiczna	W_02, U_02	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:*

	3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W06
W_03	K2_W09
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Carritiers M., Dlaczego ludzie mają kultury? Uzasadnienie antropologii i różnorodności społecznej, Warszawa 1994.
Gajda J., Antropologia kulturowa. Kultura obyczajowa początku XXI wieku, Kraków: Impuls, 2009, t. II.
Gajda J., Antropologia kulturowa, Kraków 2008.
Jabłoński D., Ostasz L., Mapa wzorców kulturowych, Olsztyn 2006.
Mead M., Kultura i tożsamość, Warszawa 2000.
Sulima R., Antropologia codzienności, Kraków 2000.

B. Literatura uzupełniająca:

Benedict R., Wzory kultury, Warszawa 1966.
Burszta W., Antropologia kultury, Poznań 1998.
Eller J. D., Antropologia kulturowa. Globalne siły, lokalne światy, Kraków 2012.
Głażewska E., Płeć i antropologia: kulturowa koncepcja płci w ujęciu Margaret Mead, CEE- Centrum Edukacji Europejskiej, Toruń 2005.
Mach Z., Kultura i osobowość w antropologii amerykańskiej, W-wa Kraków 1998.
Nowotniak J., Ukryty program szkolnej edukacji, Kwadra, 2002.
Olszewska-Dyoniziak B., Człowiek-kultura-osobowość, Wrocław 2003.
Szewczyk J., Szkolne obrzędy i rytuały w kontekście mitycznej podróży bohatera, Impuls, Kraków 2004.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Pedagogika wartości ciała	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	III

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Analiza tekstów naukowych			15	23		
• Analiza wybranych koncepcji cielesności			15	15		
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład, dyskusja, pokaz

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza tekstów

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Filozofia wychowania	• Wiedza z zakresu filozoficznych podstaw edukacji

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami cielesności w aspekcie antropologii filozoficznej i pedagogiki
- Przedstawienie wybranych praktyk zdobienia ciała oraz ich funkcji
- Kształtowanie postawy szacunku i otwartości wobec wizerunku innych osób

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wybrane koncepcje cielesności w kontekście antropologii filozoficznej i pedagogiki	4	3
2.	Kanony piękna w kontekście cielesności na przestrzeni dziejów	4	2
3.	Praktyki zdobienia ciała w kulturze konsumpcji	4	2
4.	Ciało jako tekst symboliczny	4	3

5.	Ciało w cyberprzestrzeni. Wybrane aspekty cielesności w kontekście cyborgizacji	4	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin pedagogiki, w tym szczególnie w kontekście pedagogiki wartości ciała
	W_02	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym (cielesnym), jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	Ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych oraz socjalizacyjnych w kontekście kształtowania wzorów kobiecości i męskości
umiejętności	**U_01**	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł
	U_02	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, kulturalnych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	K	Kolokwium ustne	K2_W05, K2_W06, K2_W09, K2_U01, K2_U02	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za wykład} = \frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

*3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)***
*3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)***

	3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W06
W_03	K2_W09
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Błajet P., Ciało jako kategoria pedagogiczna, Toruń 2006
Chałupnik A., Jaworska J., Kowalska – Leder J. (2008): *Antropologia ciała, zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa: WUW.
Bauman, Z. Ciało i przemoc w obliczu ponowoczesności, Toruń 1995, UMK.
Chałupnik A., Dudzik W., Kanabrodzki M. (2005): *Antropologia widowisk wizualnych*, Warszawa: WUW.

B. Literatura uzupełniająca:

Gliniecka Marta, *Estetyzacja i deformacja ciała jako skutek oporu czy braku oporu wobec wyzwań kultury masowej*, W: E. Bilińska – Suchanek (red.): *Opór w kulturze. Tradycja – edukacja – nowoczesność*, Kraków 2014, Impuls.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Analiza tekstów kultury w warsztacie badawczym pedagoga	Zo	**2**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	III

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	0,5				
• Ćwiczenia audytoryjne - praca z wybranymi tekstami kultury	15	7				
• Prezentacja studenckiego projektu	3	4				
• Przygotowanie do zajęć - analiza literatury przedmiotu			15	19		
• Przygotowanie do zajęć - lektura i analiza wybranych tekstów kultury			15	19		
• Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu - przygotowanie projektu			10	10		
• Zaliczenie przedmiotu	1	0,5				
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów z dyskusją, ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody aktywizujące, pokaz, dyskusja,

- **samodzielna praca studenta:**

przygotowanie do napisania projektu, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach, oglądanie filmów, analiza dzieł sztuki, słuchanie muzyki

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Narracje humanistyczne w pedagogice	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej; • umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- celem spotkań poświęconych analizie tekstów kultury w warsztacie badawczym pedagoga jest kształtowanie postawy wrażliwości i pedagogicznej wyobraźni na tropy obecne dla pedagogiki w tekstach kultury

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Słowa, obrazy, dźwięki w wychowaniu.	1	0,5
2	Teksty literackie jako teksty kultury.	3	2
3	Wizualny tekst kultury (obraz, plakat, rzeźba, fotografia).	2	1
4	Tekst audialny (piosenka, słuchowisko radiowe) jako tekst kultury	3	1
5	Audiowizualny tekst kultury (teledysk, film, program telewizyjny)	3	1
6	Gra komputerowa, strona internetowa jako wirtualny tekst kultury.	3	2
7	Prezentacja studenckich projektów tekstów kultury z odniesieniem do ich pedagogicznych powiązań	4	4
8	Zaliczenie przedmiotu.	1	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice, i posiada wiedzę na temat metod analiz tekstów kultury
	W_02	Zna wybrane teksty kultury różnych krajów
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym dotyczących prowadzenia badań naukowych, etyki zawodowej oraz ochrony własności intelektualnej
umiejętności	**U_01**	Umiejętność obserwowania, wyszukiwania, przetwarzania oraz interpretowania informacji na temat znaczenia tekstów kultury, posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat ilustrowanych zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł
	U_02	Rozpoznaje pedagogiczne orientacje badawcze, formułuje problemy związane z analizą i interpretacją tekstów kultury dla działań pedagogicznych, i dobiera w tym zakresie adekwatne metody, techniki.
	U_03	Posiada pogłębione umiejętności prowadzenia debaty, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań związanych z tworzeniem tekstów kultury

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy

	punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	A1	Aktywne uczestnictwo na zajęciach	W_01; W_02, W_03; U_01; U_02; U_03,	50%	2
	P1	Projekt - stworzony przez studentów tekst kultury z odniesieniem do jego pedagogicznych powiązań	W_01; W_02, W_03; U_01; U_02; U_03; K_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W01	K2_W04, K2_W02
W02	K2_W14
W03	K2_W16
U01	K2_U01
U02	K2_U06
U03	K2_U05
K01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Rygielska M.,: *O „tekście kultury”*. „Zeszyty Etnologii Wrocławskiej” nr 1 (22), 2015, s. 27–43
- Jaworska-Witkowska M., Natanek M., *Kolaż w myśleniu pedagogicznym. Inkantacje studenckie*, Toruń 2011
- Kawalla Sz., Lewandowska-Tarasiuk E., Sienkiewicz J. W., *Słowa, obrazy, dźwięki w wychowaniu*, Warszawa 2011
- Jaworska-Witkowska M., *Przechwytywanie tekstów. Powidoki czytania*, Bydgoszcz 2016

• Doliński W., (red.) *Rzeczywistość i zapis. Problemy badania tekstów w naukach społecznych i humanistycznych*, Łódź 2016
B. Literatura uzupełniająca:
• Przybyszewska A., *Liberackość dzieła literackiego,* Łódź 2015 • Radkowska-Walkowicz M., (red.)., *Doświadczanie świata, doświadczanie lektury*, Warszawa 2011 • oraz wszelkie wskazane przez prowadzącego i wybrane przez studentów teksty kultury

Nazwa zajęć:		**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Badanie jakości edukacji		Zo	**2**
Kierunek studiów	**pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Wykład wprowadzający, informacyjny	2	1				
• Ćwiczenia, zadania	18	11				
• Analiza notatek oraz fachowej literatury			15	23		
• Rozwiązywanie zadań			15	15		
• Przygotowanie do zaliczenia			10	10		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład wprowadzający, schematy, modele, analiza logiczna, rozwiązywanie ćwiczeń, metoda projektu i metoda WebQuest'u.

- **samodzielna praca studenta:**

Zapisywanie notatek, rozwiązywanie zadań, studiowanie fachowej literatury, przygotowanie do zaliczenia w postaci skonstruowania testu kończącego wybrany etap edukacyjny i próby jego standaryzacji.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	• Wiedza na temat metod badań pedagogicznych ;

Cele zajęć:

- Zapoznanie z podstawowymi obszarami i podobszarami badań jakości edukacji: efekty kształcenia i wychowania: wyniki nauczania, rozwój osobisty i społeczny, losy absolwentów; nauczanie i uczenie się – procesy na poziomie klasy: proces nauczania i uczenia się, pomoc w pokonywaniu trudności, wykorzystanie czasu wolnego; szkoła – procesy na poziomie szkoły: szkoła jako miejsce nauki, szkoła jako środowisko społeczne, szkoła jako miejsce pracy; środowisko zewnętrzne: szkoła a dom, szkoła a społeczność lokalna, szkoła i świat pracy.
- Zapoznanie ze sposobami i możliwościami tworzenia testów kompetencyjnych badania osiągnięć ucznia na różnych etapach kształcenia, z podstawowymi założeniami pomiaru dydaktycznego, systemami oceniania w różnych krajach, badaniami osiągnięć uczniów i sposobami ich wykorzystania.
- Przedstawienie problematyki jakości edukacji w kontekstach: wartości, wizji oraz priorytetów.
- Przedstawienie problematyki organizacji procesów edukacyjnych oraz ich metodycznych analiz ilościowych i

jakościowych.			
• Analiza krytyczna oraz statystyczna raportów z ewaluacji zewnętrznej szkoły.			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Kształcenie uczniów w Polsce w aspekcie koncepcji oceniania -konstruktywizm i behawioryzm: filozoficzne i psychologiczne podstawy; Planowanie procesu dydaktycznego a programy nauczania: podstawa programowa, programy nauczania, cele, zadania szkoły i nauczyciela, treści kształcenia, osiągnięcia; Operacjonalizacja celów kształcenia: taksonomia celów, cele operacyjne i ogólne, materiał kształcenia, wymagania programowe; Wewnątrzszkolny system oceniania w świetle nowej podstawy programowej: wewnątrzszkolny i przedmiotowy system oceniania,wymagania programowe a wymagania edukacyjne, kryteria i normy, nauczycielskie systemy oceniania.	2	1
2.	Wymagania egzaminacyjne dla uczniów szkół podstawowych, średnich, technicznych, branżowych oraz wyższych; Ocenianie zewnętrzne: ocenianie holistyczne, ocenianie analityczne, pułapki oceniania; Podstawy ewaluacji osiągnięć dydaktycznych: hospitacje, w tym hospitacja diagnozująca, pomiar różnicujący, pomiar sprawdzający.	3	2
3.	Testy kompetencyjne i ich rodzaje; Tworzenie koncepcji testu, rodzaje testów, testy wielostopniowe, plan testu, kartoteka czynności; Typologia zadań pomiarowych, konstruowanie narzędzi pomiarowych; Metodologia pomiaru – organizacja testowania; Konstruowanie testu egzaminacyjnego na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych: przygotowanie testowania, instrukcja testowania, testowanie praktyczne, standaryzacja narzędzi pomiarowych; Konteksty etyczne projektowania i prowadzenia badań naukowych z zakresu jakości edukacji.	4	2
4.	Analiza i ocena zadań: analiza ilościowa zadań, podstawowe wskaźniki, rola wskaźnika łatwości zadania w ocenie jego przydatności, moc różnicująca zadania (moc dyskryminująca), proces analizy zadań; Zadanie w teście; Trafność i rzetelność testu; Analiza jakościowa i ilościowa testu; Opracowanie raportu z przeprowadzonego pomiaru; Wykorzystanie wyników pomiaru osiągnięć uczniów; Ocenianie osiągnięć uczniów; Ewaluacja systemu oceniania; Opracowanie i analiza dodatkowych narzędzi mierzenia jakości pracy szkoły: scenariusze rozmów z nauczycielami, rodzicami, uczniami, dyrekcją; Ankiety i kwestionariusze dla uczniów, rodziców i nauczycieli; Testy, sprawdziany; Analizy danych statystycznych: wyniki egzaminów wstępnych do szkół wyższego typu, frekwencja, wyniki konkursów przedmiotowych i innych, staż i wykształcenie nauczycieli, koszt kształcenia ucznia; Arkusze np. diagnostyczny, samooceny, hospitacyjny; Wytwory prac uczniów.	4	3
5.	Tradycje mierzenia osiągnięć uczniów w Polsce; Rozwój systemów egzaminowania, różnorodność metodologiczna; Zróżnicowanie egzaminów zewnętrznych i kształtowanie się zewnętrznego systemu oceniania.	3	2
6.	Założenia teoretyczne i główne wyniki międzynarodowych badań osiągnięć edukacyjnych przeprowadzanych w Polsce i mierzących umiejętności czytania: badania PISA, PIRLS oraz TIMSS, różnice metodologiczne w badaniach PISA, PIRLS oraz TIMSS; Badania międzynarodowe a krajowe systemy oceny umiejętności uczniów: tworzenie podstawy definiującej zakres umiejętności i wiedzy mierzony testami, tworzenie zasobów z zadaniami, sprawdzanie ich właściwości psychometrycznych i konstruowanie końcowych testów, skalowanie wyników testów, sposoby publikacji i interpretacji wyników, konstruowanie pochodnych miar określających jakość lub efektywność nauczania, tworzenie zasobów do wykorzystania w pogłębionych analizach wyników uczniów; Tradycje testowania w innych krajach (wybrane przykłady).	4	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Zna cel, zakres oraz różnorodne interdyscyplinarne stanowiska i podejścia metodologiczne wykorzystywane do mierzenia jakości pracy szkoły; Ma uporządkowaną wiedzę na temat reguł doboru oraz przygotowania odpowiednich narzędzi mierzenia jakości edukacji.
	W_02	Zna zasady określania standardów na przykładzie badań struktury i funkcji krajowych oraz zagranicznych systemów edukacyjnych.
	W_03	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą etycznego aspektu prowadzenia badań naukowych.
umiejętności	**U_01**	Umiejętność obserwowania, wyszukiwania, przetwarzania oraz interpretowania informacji na temat obszarów i wskaźników działania szkoły, tj.: wskaźniki jakości kształcenia, wskaźniki jakości wychowania, wskaźniki dotyczące spraw opiekuńczych w szkole, wskaźniki jakości zarządzania.
	U_02	Rozpoznaje pedagogiczne orientacje badawcze, formułuje problemy związane z badaniem jakości edukacji i dobiera w tym zakresie adekwatne metody, techniki; Konstruuje narzędzia badawcze; Opracowuje uzyskane dane; Tworzy plany rozwoju szkoły.
	U_03	Kieruje się w postępowaniu badawczym zasadami etycznymi.
kompetencje społeczne	**K_01**	Podejmuje działania na rzecz rozpoznania i ewentualnego udoskonalania jakości edukacji.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Skonstruowanie testu kończącego wybrany etap edukacyjny wraz z próbą jego standaryzacji.	W01, W02, W03, U01, U02, U03, K01	100	2
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

wykład i ćwiczenia wg wzoru:	*Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W01	K2_W04, K2_W02
W02	K2_W14
W03	K2_W16
U01	K2_U01
U02	K2_U06
U03	K2_U05
K01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kołaczyńska, M., Dymarska, J., Osiągnięcia uczniów – jak je badać?, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 2008.
- Niemierko, B. (red.), Trafność pomiaru jako podstawa obiektywizacji egzaminów szkolnych, Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej 2003.
- Mazurkiewicz, G. (red.), Jakość edukacji: różnorodne perspektywy, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2012.
- Szaleniec, H., Jak wykorzystywać wyniki egzaminów zewnętrznych, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 2004.
- Szaran, T., Pomiar dydaktyczny, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 2000.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bonstingl, J.J., Szkoły jakości: wprowadzenie do Total Quality Management w edukacji, przeł. M. Umińska, Wydawnictwa CODN 1999.
- Cichoń, S., Jakość kształcenia w szkole wyższej, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej 2013.
- Denek., K., Kamińska, K., Kraus, E., Oleśniewicz, P. (red.), Jakość kształcenia i niepowodzenia szkolne, Oficyna Wydawnicza Humanitas 2015.
- Jankowski, K., Sitarska, B., Tkaczuk, C. (red.), Student jako ważne ogniwo jakości kształcenia, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej 2004.
- Jeruszka, U., Pomiar wyników a jakość kształcenia zawodowego, Wydawnictwo WSPTWP 2002.
- Jeżowski, A., Ekonomiczne determinanty efektywności w edukacji, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa 2007.
- Karpińska-Musiał, B. (red.), W trosce o jakość w ilości: tutoring oksfordzki w Uniwersytecie Gdańskim, Wydawnictwo LIBRON - Filip Lohner 2016.
- Kamińska, A., Łuszczuk, W., Oleśniewicz, P. (red.), Edukacja jutra: wyzwania współczesności i przyszłości, Oficyna Wydawnicza Humanitas 2012.
- Kłakówna, Z.A., Jakoś i jakość: subiektywna kronika wypadków przy reformowaniu szkoły (1989-2013), Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas 2014.
- Kobyłecka, E., Nowosad, I., Szymański, M.J. (red.), Edukacja: jakość czy równość, Wydawnictwo Adam Marszałek 2010.
- Kosętka, H., Uryga, Z. (red.), Kłopotliwy problem – badanie polonistycznych osiągnięć uczniów, Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej 2001.
- Kościelecki, P., Warzybok, B. (red.), Jak ewaluować i monitorować efekty projektów sektora B+R i szkolnictwa wyższego, Ośrodek Przetwarzania Informacji - Instytut Badawczy 2011.
- Niemierko, B., Ocenianie szkolne bez tajemnic, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 2004.
- Sitarska, B., Droba, R., Jankowski, K. (red.), Dylematy edukacyjne współczesnego człowieka a jakość kształcenia w szkole wyższej, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej 2008.

- Stróżyński, K., Jakość pracy szkoły praktycznie, PWN 2003.
- Wiśniewska, M.Z. (red.), Dobre praktyki kształcenia w świetle doświadczeń Uniwersytetu Gdańskiego: analiza jakości kształcenia w ramach wdrożenia modelu zarządzania jakością, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2015.
- Wojciechowska, K., Kowalik, E., Szkolny system oceniania oparty na pomiarze dydaktycznym, Podkowa Bis 2000.
- Zacłona, Z. (red.), Refleksje nad jakością pracy szkoły, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa: Nova Sandec 2009.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Edukacja równościowa		Zo	**1**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	III

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Wykład	15	10	-	-		
• Analiza literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do zaliczenia: esej problemowy i zaliczenie ustne: dyskusja wokół jego tez	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu – esej i dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Narracje humanistyczne w pedagogice, • Współczesne teorie, koncepcje, nurty w pedagogice i pedagogiach	wiedza dotyczącą zróżnicowania współczesnej myśli pedagogicznej znajomość najważniejszych współczesnych nurtów i kierunków w pedagogice

Cele zajęć:

Celem zajęć jest rozwijanie kompetencji społecznych studentów i studentek w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji oraz wspierania równości. Istotne jest również zwrócenie uwagi na obszary dyskryminacji obecne w szkole oraz na rolę edukacji równościowej w budowaniu społeczeństwa demokratycznego.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne – omówienie zasad uczestnictwa w zajęciach i wymogów zaliczenia Wprowadzenie w tematykę edukacji równościowej - podstawowe definicje i ustalenia	1	1
2.	Podstawy edukacji równościowejj: funkcja stereotypów i uprzedzeń, tożsamość społeczna i postrzeganie społeczne a dyskryminacja, język wykluczający i równościowy, mikroprzekazy,	4	2
3.	Dyskryminacja i jej wybrane rodzaje: ableizm, ageizm, antysemityzm, homofobia, dyskryminacja religijna, rasizm, seksizm, dyskryminacja wielokrotna	4	3
4.	Edukacja (nie)równościowa a szkoła. Wyzwania-Potrzeby-Możliwości. Rola i znaczenie świadomości pedagoga w zakresie edukacji równościowej.	4	2
5.	Nierównosci w eduakcji – analiza podręczników	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Studenci i studentki potrafią wyjaśnić oraz szerzej scharakteryzować pojęcia: dyskryminacja, stereotyp, uprzedzenia, edukacja równościowa, demokracja, antydyskryminacja,
	W_02	Studenci i studentki rozróżniają rodzaje dyskryminacji w życiu społeczno-polityczno-kulturowym, wskazują ich formy i przyczyny
	W_03	Studenci i studentki mają pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących z punktu widzenia edukacji równościowej
umiejętności	**U_01**	Studenci i studentki potrafią uzasadnić rolę edukacji w rozwijaniu świadomości antydyskryminacyjnej i równościowej
	U_02	Studenci i studentki potrafią dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk uruchamiajacych dyskryminację w przestrzenbi publicznej
kompetencje społeczne	**K_01**	Studenci i studentki dostrzegają, formułują i rozumieją znaczenie edukacji równościowej w rozwoju społeczeństwa demokratycznego

Zaliczenie zajęć /weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Esej problemowy	W_01, W_02, , U_02,	50	1
	D	Dyskusja wokół tez eseju	W_03, U_01, U_02, K_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się: dla przedmiotu:

Numer (symbol) efektu uczenia się:	**Odniesienie do efektów uczenia się: dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W09
W_03	K2_W13
U_01	K2_U04
U_02	K2_U01
K_01	K2_K03

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Majewska E. Rutkowska E., Równa szkoła - edukacja wolna od dyskryminacji, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Warszawa 2009.
C. Neil Macrae, Charles Stangor, Miles Hewstone, Stereotypy i uprzedzenia. Najnowsze ujęcie, GWP, Gdańsk 1999. Kraków 2005.
Adam Bartosz: Nie bój się Cygana, Pogranicze, Sejny 2004.

B. Literatura uzupełniająca:

Izabela Podsiadło-Dacewicz (red.), Antydyskryminacja. Pakiet edukacyjny, CODN, Warszawa 2005.
Robert Szuchta, Żydzi w Polsce, w: Edukacja przeciw dyskryminacji, praca zbiorowa, Stowarzyszenie Vox Humana, Warszawa 2008.
Dzierzgowska A., Rutkowska E., Ślepa na płeć edukacja równościowa po polsku. Raport krytyczny. Feminoteka. Warszawa 2008.
Rafał Pankowski, Rasizm a kultura popularna, TRIO, Warszawa 2006.
Vincent Geisser, Nowa islamofobia, Książka i Prasa, Warszawa 2009.

Beata Tokarz (red.), Co wiemy o dyskryminacji ze względu na wiek? Głos ekspertów, doświadczenia osób starszych, Akademia Rozwoju Filantropii, Warszawa 2005.
Danuta Grojewska, red., Fakty i mity o osobach z niepełnosprawnością, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Warszawa 2009.
Gender w podręcznikach, I. Chmura-Rutkowska, M. Duda, M. Mazurek, A. Sołtysiak-Łuczak (red.), T. 1, Warszawa 2016.
Nierówności społeczne. W trosce o otwarcia horyzontów edukacji, K. Bałsińska, S. Pasikowski, G. Piekarski, J. Ratkowska-Pasikowska (red.), Gdynia 2015.
Horyzonty i perspektywy edukacji równościowej, G. Piekarski, M. sałapata (red.), Gdańsk 2018.
Siła, odwaga, solidarność, A. Teutsch (red.), Kraków 2016.
Nowe ujęcia znanych problemów pomocy społecznej, A. Skowrońska (red.), Warszawa 2013.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychologia emocji i motywacji		Zo,	**3**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	-	III

Dyscyplina: Psychologia 100%

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	12	12	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	13	13	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	25	25		
• przygotowanie materiałów na zajęcia	-	-	20	20		
Łącznie:	**30**	**30**	**60**	**60**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, test wiedzy	wykład wprowadzający, informacja, pokaz sposobu wykonania prezentacji multimedialnej z omówieniem, pokaz sposobu wykonywania pracy pisemnej w formie komunikatu z badań, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatur, przygotowanie do zaliczenia	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacji na zajęcia, przygotowanie do dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Podstawowa wiedza z psychologii • Wiedza na temat psychologicznych aspektów zagadnień kształcenia (nauczania i uczenia się) i wychowania.

Cele zajęć:

- Przedstawienie podstawowych teoretycznych i metodologicznych problemów badań w zakresie emocji i motywacji,
- Prezentacja kierunków i tendencji rozwoju problematyki emocji i motywacji w perspektywie historycznej i współcześnie,
- Wskazanie na ważniejsze prawidłowości, związane z procesami emocjonalnymi i motywacyjnymi.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Wprowadzenie. Rozumienie emocji w różnych koncepcjach. Status problematyki emocji w psychologii. Tendencje redukcyjne.	2	2
2	Tendencje we współczesnych badaniach procesów emocjonalnych. Przegląd strategii, metod i technik badawczych. Przyczyny trudności w badaniach nad emocjami.	3	3
3	Konteksty teoretyczne w badaniu emocji: perspektywa fizjologiczna, ewolucjonistyczna,: psychoanalityczna, poznawcza, fenomenologiczna	2	2
4	Podstawowa terminologia. Historia problematyki motywacji w ujęciu naukoznawczym	2	2
5	Motywacja w koncepcjach psychologicznych	2	2
6	Rodzaje podstawowych mechanizmów motywacyjnych.	2	2
7	Motywacyjne mechanizmy homeostatyczne i heterostatyczne	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Klasyczne i współczesne teorie emocji – natura procesów emocjonalnych w świetle analizy różnorodnych koncepcji. Przegląd problematyki - ważne pytania i różne sposoby udzielania na nie odpowiedzi	3	3
2	Badanie procesu emocjonalnego. Przegląd strategii, metod i technik badawczych stosowanych w badaniu emocji. Wskaźniki procesu emocjonalnego i ich właściwości	2	2
3	Różnice indywidualne w reagowaniu emocjonalnym. Inteligencja emocjonalna i kompetencja emocjonalna. Ich przejawy, mechanizmy, rozwój.	2	2
4	Podstawowe mechanizmy motywacyjne. Natura procesów motywacyjnych w świetle analizy różnorodnych koncepcji	2	2
5	Metody badania motywacji i procesu motywacyjnego	2	2
6	Charakterystyka motywacji celowej	2	2
7	Patologia emocji	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych

	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	02	Przeprowadzenie badania	U_01, U_02, K_01	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
U_01	K2_K01
U_02	K2_K02
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Franken, R. E., Psychologia motywacji, GWP 2002/2005.
- de Catanzaro, D. A., Motywacje i emocje, Wydawnictwo Zysk i S-ka 199/2003.
- Gasiul, H., Teorie emocji i motywacji. Rozważania psychologiczne, Wydawnictwo UKSW 2002.
- Strealu, J., Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I, PWN 2003.

B. Literatura uzupełniająca:

- Rheinberg, F., Psychologia motywacji, WAM 2006.
- Mądrzycki, T., Osobowość jako system tworzący i realizujący plany, GWP 2002.
- Zaleski, Z., Psychologia zachowań celowych, PWN 1993.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Andragogika	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	III

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające - cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	0,5				
• wykład	13	9				
• zaliczenie przedmiotu	1	0,5				
• przygotowanie i redagowanie eseju zaliczeniowego			5	10		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**45**	**50**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	8	5				
• Zaliczenie przedmiotu - przedstawienie opracowanej diagnozy i analizy wybranego obszaru uczenia się dorosłych	6	4				
• Przygotowanie się do ćwiczeń			15	20		
• Studiowanie literatury			20	20		
• Przygotowanie do zaliczenia - redagowanie diagnozy i analizy wybranego obszaru uczenia się ludzi dorosłych			10	10		
Łącznie:	**30**	**20**	**60**	**70**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny,	analiza tekstów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i

	zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, redagowanie eseju, przygotowanie do egzaminu	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie diagnozy
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Filozofia wychowania, • Pedeutologia,	• Podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych i/lub humanistycznych na poziomie SPS • Umiejętność diagnozowania rzeczywistości społecznej w wybranych kontekstach

Cele zajęć:

- Stworzenie podstaw do krytycznej refleksji nad obszarami uczenia się dorosłych
- Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu specyfiki faz rozwoju człowieka dorosłego w kontekście edukacji całożyciowej
- Zapoznanie studenta z teoriami uczenia się dorosłych i wielością myślenia o uczeniu się dorosłych
- Ukształtowanie u studenta umiejętności diagnozy i interpretacji problemów edukacyjnych człowieka dorosłego w odniesieniu do wiedzy na temat rozwoju psychospołecznego człowieka oraz zmian społeczno-kulturowych współczesnych społeczeństw

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające - cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	0,5
2	Andragogika jako dyscyplina naukowa. Związki andragogiki z innymi naukami	3	2
3	Kategoria dorosłości. Rozwój człowieka dorosłego w kontekście wybranych całożyciowych teorii rozwoju	3	2
4	Teorie uczenia się dorosłych	4	3
5	Pojęcie uczenia się przez całe życie (life long learning) w kontekście przemian społeczno-polityczno-kulturowych.	3	2
6	Zaliczenie przedmiotu	1	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Dorosły wobec własnego rozwoju – zadania rozwojowe.	2	1
3	Tożsamość człowieka dorosłego – uwarunkowania społeczno-kulturowe	2	1
4	Dorosły wobec wyzwań współczesności	2	1
5	Charakterystyka i specyfika obszarów uczenia się ludzi dorosłych	1	1
6	Edukacja i jej rola w życiu człowieka dorosłego. Sposoby wspomagania rozwoju ludzi dorosłych – praktyka edukacyjna.	1	1
7	Zaliczenie przedmiotu - przedstawienie opracowanej diagnozy i analizy wybranego obszaru uczenia się dorosłych	6	4
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Charakteryzuje andragogikę jako dyscyplinę naukową, opisuje jej korzenie, opisuje i tłumaczy uwarunkowania społeczno-kulturowo-polityczne zmian paradygmatycznych w jej obszarze oraz charakteryzuje problematyczną relację andragogiki z pedagogiką
	W_02	Wymienia, charakteryzuje i rozróżnia teorie uczenia się dorosłych, określa ich źródła; definiuje i tłumaczy problem wielości myślenia o uczeniu się dorosłych, dostrzega ograniczenia każdej teorii
	W_03	Student ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, kulturalnych dla młodzieży pracującej i ludzi dorosłych
umiejętności	**U_01**	Diagnozuje i interpretuje problemy edukacyjne człowieka dorosłego w odniesieniu do wiedzy na temat rozwoju psychospołecznego człowieka oraz zmian społeczno-kulturowych współczesnych społeczeństw
	U_02	Obserwuje, diagnozuje, analizuje, interpretuje i racjonalnie ocenia zróżnicowane przestrzenie uczenia się człowieka dorosłego, na podstawie czego projektuje działanie edukacyjne skierowane do dorosłych
kompetencje społeczne	**K_01**	Dąży do samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy o uczeniu się dorosłych oraz do poszerzania umiejętności wspomagania rozwoju osób dorosłych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Esej zaliczeniowy	K1_W01, K1_W02,K1_W04, K1_W09, K1_W05; K1_W10; K1_U07	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	D	Zaliczenie przedmiotu - przedstawienie opracowanej diagnozy i analizy wybranego obszaru uczenia się	K1_W01, K1_W02,K1_W04, K1_W09, K1_W05; K1_W10; K1_U07; K1_K01	80%	2

		dorosłych			
	A	Aktywność na zajęciach	K1_W01, K1_W02,K1_W04, K1_W09, K1_W05; K1_W10; K1_U07; K1_K01	20%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny z pytaniami otwartymi, zamkniętymi i dłuższą wypowiedzią pisemną	K1_W01, K1_W02,K1_W04, K1_W09, K1_W05; K1_W10; K1_U07	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K1_W01, K1_W02,K1_W04, , K1_W09
W_02	K1_W05
W_03	K1_W10
U_01	K1_U07
U_02	K1_U01, K1_U02
K_01	K1_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Aleksander T., Andragogika. Kraków 2013.
- Alheit P., „Podwójne oblicze" całożyciowego uczenia się: dwie perspektywy „cichej rewolucji", Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja 2002 nr 2
- Alheit P., Ponowoczesne wyzwania „społeczeństwa uczącego się". Podejście krytyczne Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja 2004 nr 4
- Bron A., Rozumienie uczenia się w teoriach andragogicznych, Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja 2006 nr 4
- Malewski M., , W poszukiwaniu teorii uczenia się ludzi dorosłych Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja 2006

nr 2 • Malewski M., Modele pracy edukacyjnej z ludźmi dorosłymi, Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja 2000 nr 1 • Pietrasiński Z., Rozwój człowieka dorosłego. Warszawa 1990.
B. Literatura uzupełniająca:
• Czerniawska E., Dubas E., Drogi edukacyjne i ich biograficzny wymiar. Warszawa 2002 • Czerniawska O. (red.), Wokół badań biograficznych w andragogice, Łódź 2015. • Dominice P., Uczyć się z życia. Biografia edukacyjna w edukacji dorosłych. Łódź 2006. • Illeris K., Trzy wymiary uczenia się, Wrocław 2006 • Jankowski D., Autoedukacja wyzwaniem współczesności. Toruń 1999. • Kwieciński Z., Wykluczanie, Toruń 2002 • Malewski M., Od nauczania do uczenia się. O paradygmatycznej zmianie w andragogice, Wrocław 2010 • Szanse i zagrożenia rozwoju w okresie dorosłości, (red.) A. Brzezińska, K. Appelt, J. Wojciechowska, Poznań 2002

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Wnioskowanie statystyczne w badaniach pedagogicznych	Zo	**2**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Wykład wprowadzający	2	2				
• Ćwiczenia, zadania	12	12				
• Zaliczenie przedmiotu	1	1				
• Analiza notatek i fachowej literatury			15	15		
• Rozwiązywanie zadań			20	20		
• Przygotowanie do zaliczenia			10	10		
Łącznie:	**15**	**15**	**45**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład wprowadzający, schematy, modele, analiza logiczna, rozwiązywanie ćwiczeń oraz zadań.

- **samodzielna praca studenta:**

Zapisywanie notatek, rozwiązywanie zadań, studiowanie fachowej literatury, przygotowanie do zaliczenia w postaci testu oraz samodzielnego rozwiązania trzech zadań wraz z podaniem interpretacji.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	• Umiejętność obsługi arkusza kalkulacyjnego Microsoft Excel;

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z podstawowymi metodami wnioskowania statystycznego oraz wypracowanie umiejętności analizowania i interpretowania różnorodnych zjawisk społeczno-gospodarczych przy pomocy metod wnioskowania statystycznego.
- Prezentacja podstawowych metod wnioskowania statystycznego oraz kierunków i możliwości zastosowania estymacji oraz weryfikacji hipotez statystycznych w badaniach zjawisk społeczno-gospodarczych.
- Prezentacja sposobów projektowania badań zjawisk społeczno-gospodarczych i czynników kształtujących z wykorzystaniem zasad metody reprezentacyjnej.

- Wypracowanie umiejętności swobodnego posługiwania się podstawowymi metodami wnioskowania statystycznego.
- Wypracowanie umiejętności interpretacji wyników badania próby, reprezentującej procesy i zjawiska społeczne.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wnioskowanie statystyczne jako metoda badań: zbiorowość generalna, próba i jej reprezentatywność, sposoby pobierania próby, projektowanie badań reprezentacyjnych, jednostki badania, jednostki losowania indywidualne i zespołowe, operat losowania, rodzaje schematów losowania, przykłady losowania indywidualnego, warstwowego, systematycznego i zespołowego.	3	3
2.	Zmienna losowa ciągła i rozkład normalny: parametry rozkładu normalnego, funkcje gęstości rozkładu normalnego, dystrybuanta rozkładu normalnego, standaryzacja, przykłady wyznaczania prawdopodobieństwa określonych zdarzeń.	2	2
3.	Podstawowe pojęcia z zakresu teorii estymacji (estymator, rozkład estymatora, przykłady rozkładów z próby, błąd estymacji, rodzaje estymatorów, własności estymatorów, metody estymacji, przedziały ufności dla średniej i odchylenia standardowego); Estymacja punktowa i przedziałowa średniej, wariancji, odchylenia standardowego i wskaźnika struktury. Estymacja przedziałowa wskaźników korelacji i regresji. Ustalanie minimalnej liczebności próby (przy szacowaniu średniej ze znanym albo nieznanym odchyleniem standardowym, przy estymacji wskaźnika struktury).	3	3
4.	Zasady i etapy weryfikacji hipotez statystycznych. Rodzaje hipotez statystycznych, błędy związane z weryfikacją hipotez, własności testów statystycznych, proces testowania hipotez statystycznych. Testowanie wybranych hipotez parametrycznych	2	2
5.	Jednoczynnikowa analiza wariancji: założenia i zastosowanie testu, tabela analizy wariancji, test NIR.	1	1
6.	Weryfikacja hipotez statystycznych w analizie korelacji: ocena istotności współczynnika korelacji liniowej Pearsona, cząstkowej i wielorakiej.	1	1
7.	Nieparametryczne testy istotności: test zgodności chi-kwadrat, test niezależności chi-kwadrat, test liczby serii do weryfikacji losowości próby.	1	1
8.	Estymacja punktowa i przedziałowa średniej, wariancji i odchylenia standardowego, wskaźnika struktury; Test dla wartości średniej w populacjach; Testowanie hipotezy o równości dwóch średnich; Testy istotności dla wariancji oraz dla dwóch wariancji w populacji generalnej; Testy istotności dla wskaźnika struktury oraz dla dwóch wskaźników struktury; Weryfikacja hipotez statystycznych w analizie korelacji i regresji; Wybrane testy nieparametryczne – testy zgodności, testy niezależności.	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Wymienia i wyjaśnia podstawowe metody wnioskowania statystycznego (estymacja punktowa i przedziałowa, weryfikacja hipotez statystycznych, rodzaje testów parametrycznych i nieparametrycznych, wnioskowanie w analizie korelacji, regresji i trendu).
	W_02	Dobiera właściwe metody wnioskowania statystycznego dla potrzeb przeprowadzenia badania próby, reprezentującej procesy społeczne (w tym edukacyjne).
	W_03	Identyfikuje przebieg oraz zależności występujące pomiędzy podstawowymi zjawiskami społeczno-ekonomicznymi, stosując metody wnioskowania statystycznego; Zna uwarunkowania etyczne badań.

umiejętności	**U_01**	Analizuje i interpretuje dane dotyczące procesów rozwoju społecznego z wykorzystaniem metod wnioskowania statystycznego oraz formułuje hipotezy badawcze i projektuje sposoby ich weryfikowania.
	U_02	Stosuje zaawansowane metody statystyczne i narzędzia oceny procesów społecznych i ekonomicznych.
	U_03	Projektuje sposób zbadania przebiegu zjawisk społecznych i czynników kształtujących, z wykorzystaniem zasad metody reprezentacyjnej.
kompetencje społeczne	**K_01**	Akceptuje różne perspektywy badawcze zjawisk społecznych i zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii oraz formułowaniu wniosków wynikających z przeprowadzonych badań statystycznych; Jest wrażliwy na kwestię potrzeby permanentnego rozwoju własnych umiejętności metodologicznych i etycznych.
	K_02	Podejmuje się badań procesów społecznych przy pomocy metod wnioskowania statystycznego, podaje własne rozstrzygnięcia problemu.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Test oraz samodzielne rozwiązanie trzech zadań wraz z podaniem interpretacji.	W01, W02, W03, U01, U02, U03, K01, K02	50%	3
	O	Udział w dyskusji podczas zajęć – merytoryczne argumentowanie, dokonanie wnioskowanie statystycznego	W_01, W_)03K_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)***

	3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W01	K2_W16
W02	K2_W16, K2_W02
W03	K2_W16
U01	K2_U01, K2_U06, K2_U07
U02	K2_U06
U03	K2_U06
K01	K2_K01, K2_K05
K02	K2_K02

Wykaz literatury:

- Balcerowicz-Szkutnik, M., Sojka, E., Szkutnik, W., Wnioskowanie statystyczne w przykładach i zadaniach, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego 2016.
- Bedyńska, S., Cypryańska, M. (red.), Statystyczny drogowskaz: praktyczne wprowadzenia do wnioskowania statystycznego, Wydawnictwo Akademickie Sedno: Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej 2013.
- Góralski, A., Wiarygodne wnioskowanie z danych: poradnik humanisty, Universitas Rediviva 2016.
- Sobczyk, M., Stachyra, J., Metody statystyczne w naukach pedagogicznych, UMCS 1982.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bedyńska, S., Brzezicka, A. (red.), Statystyczny drogowskaz: praktyczny poradnik analizy danych w naukach społecznych na przykładach z psychologii, Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej "Academica" 2007.
- Snarska, A., Statystyka, ekonometria, prognozowanie. Ćwiczenia z Excelem 2007, Wydawnictwo Placet 2011.
- Mynarski, S., Analiza danych rynkowych i marketingowych z wykorzystaniem programu EXCEL, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej 2006.
- Sobczyk, M., Statystyka, PWN 2011.
- Starzyńska, W., Statystyka praktyczna, PWN 2005.
- Rogoziński, Z., Statystyka społeczna, indukcja statystyczna: elementy teorii prawdopodobieństwa, wnioskowanie statystyczne, metoda badania reprezentacyjnego, t.1., Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 1966.
- Zeliaś, A., Pawełek, B., Wanat, S., Metody statystyczne. Zadania i sprawdziany, PWE 2002.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Wyzwania Pedagogiki w Perspektywie Kultury Mediów	Zo	2

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	12	40	48	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• wykłady właściwe	19	11				
• studiowanie literatury			30	38		
• przygotowanie pracy pisemnej			10	10		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem tekstów multimedialnych

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, informacja, dyskusja,

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie pracy pisemnej

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Narracje humanistyczne w pedagogice	Wiedza dotycząca humanistycznych uwarunkowań procesów edukacyjnych

Cele zajęć:

- zapoznanie studenta najważniejszymi tradycjami/kierunkami/zagadnieniami dotyczącymi pedagogiki/edukacji medialnej/nowych mediów
- uświadomienie studentowi roli, miejsca i znaczenia roli kultury tzw. nowych mediów w kontekście nauk pedagogicznych oraz pokrewnych nauk społecznych
- wyposażanie studenta w umiejętność aktywnego uczestniczenia w dyskusjach dotyczących edukacji medialnej (tj. edukacji o mediach z wykorzystaniem mediów)

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Edukacja medialna jako subdyscyplina teoretyczna na tle założeń medioznawstwa oraz pedagogiki mediów	4	3

2	Przedmiotowe i metodologiczne różnice/podobieństwa między normatywną a opisową edukacją medialną	4	3
3	Wybrane tradycje/perspektywy przedmiotowo-metodologiczne związane edukacją medialną/pedagogiką mediów	12	6
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię stosowaną na gruncie nauk o mediach w kontekście pedagogiki medialnej
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu edukacji medialnej w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z kulturą tzw. nowych mediów
	W_03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą najważniejszych nurtów/kierunków/tradycji związanych z edukacją medialną/pedagogiką medialną oraz rozumie ich procesy kulturotwórcze
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i kulturotwórczych z wykorzystaniem pojęć i kategorii właściwych edukacji medialnej/pedagogiki medialnej
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu edukacji medialnej/pedagogiki mediów oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się na piśmie, podczas posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące zagadnień z zakresu pedagogiki mediów z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	praca pisemna
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	w oparciu o pisemną pracę dotyczącą zastosowania	W_01 W_02 W_03 U_01 U_02 U_03 K_01	100%	1

się:		strategicznych założeń pedagogiki medialnej w kontekście procesów społecznych i kulturotwórczych a związanych w kulturą tzw. nowych mediów			
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
W_03	K2_W03
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Ogonowska A., Ptaszek G., *Edukacja medialna w dobie współczesnych zmian kulturowych, społecznych i technologicznych***.** Impuls, Kraków 2016.
Ptaszek G., *Edukacja medialna 3.0. Krytyczne rozumienie mediów cyfrowych w dobie Big Data i algorytmizacji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.
Filiciak M., *Media, wersja beta. Film i telewizja w czasach gier komputerowych i Internetu*, Katedra Wydawnictwo Naukowe, Gdańsk 2013.
Androsiuk Ł. *Update; Teorie i praktyki kultury gier komputerowych*, Academicon, Lublin 2017.

B. Literatura uzupełniająca:

- audio-wizualne pomoce dydaktyczne: https://www.arte.tv/pl/videos/RC-014296/the-art-of-gaming/ https://www.arte.tv/pl/videos/RC-015228/homo-digitalis/

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Pedagogiczne konteksty posthumanizmu	Zo	**2**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Wykład wprowadzający	2	1				
• Wykład monograficzny	14	8				
• Wykład konwersatoryjny	4	3				
• Przygotowanie do zaliczenia						
• Analiza, porządkowanie i percepcja notatek oraz			15	15		
• Analiza fachowej literatury			15	18		
• Przygotowanie zaliczenia			10	15		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład monograficzny, wykład konwersatoryjny, pogadanka, schematy, modele, mapy myśli, sieci przyczynowe.

- **samodzielna praca studenta:**

Zapisywanie notatek, studiowanie fachowej literatury, analiza logiczna, burza mózgów, dyskusja grupowa, przygotowanie do zdania przedmiotu w postaci opracowania analizy dyskursu kontekstów pedagogicznych w wybranej książce z zakresu posthumanizmu.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Pedagogika ogólna; • Teoria wychowania; • Etyka.	• Znajomość współczesnych kierunków i nurtów pedagogicznych; • Znajomość teorii etycznych.

Cele zajęć:

- Przedstawienie problemu norm wychowawczych i uniwersalnych w kontekście posthumanizmu i postantropocentryzmu (rasa, klasa, płeć, gatunek).

- Prezentacja zestawu poglądów i koncepcji opisujących zasadniczą zmianę, jaka dokonuje się w postrzeganiu pozycji człowieka w środowisku synergetycznie z nim współdziałających istot żywych, maszyn, sztucznej inteligencji (AI) oraz sztucznego życia (ALife).
- Omówienie nowych metod i narzędzi badawczych posthumanizmu, ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych nurtów i kierunków wychowania.
- Prezentacja zasad nowego paradygmatu określanego mianem 'kontinuum kulturo-natura'.
- Przedstawienie nowych kontekstów rozumienia idei człowieczeństwa.
- Podjęcie dyskusji nad przydatnością perspektyw posthumanistycznych w radzeniu sobie z kontrowersjami naukowymi, kulturowymi, politycznymi, społecznymi oraz etycznymi.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Problematyka posthumanizmu i postantropocentryzmu w kontekście oddziaływań edukacyjnych; Granice podmiotowości i sprawczości – roślinne, zwierzęce, ludzkie, cyborgiczne, geologiczne, mikologiczne; Bioart, estetyka środowiskowa, animal studies – posthumanistyczne wyzwania dla estetyki	2	1
2.	Humanitaryzm międzyludzki i międzygatunkowy w wychowaniu formalnym i nieformalnym.	3	2
3.	Posthumanistyczne tendencje we współczesnej refleksji kulturowo-oświatowej.	3	2
4.	Trendy i inspiracje posthumanistyczne: teoria aktora-sieci (ANT) Bruno Latoura; teoria afektu w interpretacji psychobiologicznej zaproponowanej przez Silvana Tomkinsa; gender studies; animal studies; teoria asamblażu rozwijana w pismach Gillesa Deleuze'a i Félixa Guattariego oraz przez Manuela De Landę; teoria systemów manifestująca się w obszarze społecznym, ekologicznym, technologicznym; różne odmiany spekulatywnego realizmu w obszarze dociekań filozoficznych; nowy materializm w zakresie feminizmu, teorii kultury, sztuk wizualnych, brain sciences (neuronauka, nauki poznawcze, sztuczna inteligencja); teoria nowych mediów.	3	2
5.	Humanizm i posthumanizm: miejsce człowieka oraz jego edukacja w świecie innych ludzi, zwierząt, roślin, maszyn i rzeczy; Relacje pomiędzy przyrodoznawstwem a naukami społecznymi i humanistycznymi.	3	2
6.	Posthumanizm i idea krytycznego przemyślenia tego, co ludzkie i postludzkie w obliczu kulturonatury oraz ekspansji wirtualnej rzeczywistości (VR), rzeczywistości poszerzonej (AR) i mixed reality; Polityka natury; Polityczna wielowymiarowość posthumanizmu.	3	2
7.	Posthumanistyczne horyzonty postsekularne: powtórne zaczarowanie świata, magiczność, animizm.	3	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma pogłębioną wiedzę o definicyjnych, teoretycznych, praktycznych, kulturowych i edukacyjnych aspektach ujęć myśli posthumanistycznej.
	W_02	Ma świadomość naukowej, kulturowej, metodologicznej i politycznej wielowymiarowości posthumanizmu.
	W_03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą najważniejszych nurtów/kierunków/tradycji związanych z posthumanizmem , tj.: nowy materializm, zwrot ku ontologii, realizm spekulatywny.
umiejętności	**U_01**	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i kulturotwórczych z wykorzystaniem pojęć i kategorii właściwych ideom wychowawczym posthumanizmu.

	U_02	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogicznych kontekstów posthumanizmu oraz powiązanych z nimi dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.
kompetencje społeczne	**K_01**	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się na piśmie, podczas posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych pisemnych analiz dyskursów posthumanistycznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Opracowanie analizy dyskursu kontekstów pedagogicznych w wybranej książce z zakresu posthumanizmu.	W01, W02, W03, U01, U02, K01	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za wykład} = \frac{O(w)\,xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W01	K2_W01
W02	K2_W02

W03	K2_W03
U01	K2_U01
U02	K2_U02
K01	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Braidotti, R., Po człowieku, przeł. J. Bednarek, A. Kowalczyk, PWN 2014.
- Fukuyama, F., Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej, przeł. B. Pietrzyk, Wydawnictwo Znak 2004.
- Haraway, D.J., When Species Meet, University of Minnesota Press 2008.
- Ładyga, Z., Włodarczyk, J. (red.), Po humanizmie. Od technokrytyki do animal studies, Wydawnictwo Naukowe Katedra 2015.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bielik-Robson, A., Nowa Humanistyka: w poszukiwaniu granic, „Teksty Drugie" 2017, nr 1.
- Latour, B., Splatając na nowo to, co społeczne: wprowadzenie do teorii aktora-sieci, przeł. A. Derra, K. Abriszewski, Universitas 2010.
- Grusin, R. (red.), The Nonhuman Turn, University of Minnesota Press 2015.
- Habermas, J., Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, przeł. M. Łukasiewicz, Scholar 2003.
- Hassan, I., Prometheus as Performer: Toward Posthumanism Culture?, „The Georgia Review" 1977, vol. 31, nr 4.
- Hauskeller, M., Philbeck, T.D., Carbonell, C.D. (red.), The Palgrave Handbook of Posthumanism in Film and Television, Palgrave Macmillan 2015.
- Hayles, N.Y., How We Became Posthuman. Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics, The University of Chicago Press 1999.
- Sulikowski, A., Posthumanizm a prawoznawstwo, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego 2013.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Pedagogika religii		Zo	**2**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	IV

Dyscyplina: pedagogika 100%

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	18	10				
• Zajęcia podsumowujące; kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• Analiza, porządkowanie i percepcja notatek			10	10		
• Studiowanie literatury			20	28		
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, praca w grupach wokół zadanego problemu, test wiedzy.

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Nie dotyczy	• Nie dotyczy

Cele przedmiotu:

- Zaznajomienie studentów z podstawowymi zagadnieniami pedagogiki religii wraz z wybranymi przykładami historycznych i współczesnych koncepcji religiologicznych.
- Uzyskanie przez studentów kompetencji aktywnej dyskusji w obszarze fundamentalnych problemów człowieka i społeczeństwa w odniesieniu do problemów religii.
- Uzyskanie przez studentów umiejętności samodzielnego teoretycznego opracowania wybranych problemów filozoficznych w odniesieniu do religii wraz z praktyczną społeczną aplikacją.

Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	**Zajęcia wprowadzające**: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Istota pedagogiki religii. Definicje religii. Struktura religii.	3	1
3	Historia pedagogiki religii.	2	1
4	Filozofia religii. Socjologia religii.	2	1
5	Psychologia religii. Fenomenologia religii.	2	1
6	Etnologia religii. Geografia religii.	3	2
7	Religie Azji i Afryki.	3	2
8	Religie Ameryki i Europy.	3	2
9	**Zajęcia podsumowujące**: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Wymienia i definiuje podstawowe pojęcia pedagogiczno-religijne.
	W_02	Podaje przykłady i streszcza treści głównych religii.
	W_03	Zna problematykę nowych ruchów religijnych.
umiejętności	**U_01**	Porównuje i klasyfikuje historyczne i współczesne koncepcje religiologiczne.
	U_02	Bada i porządkuje dane na temat wybranych religii.
	U_03	Poszukuje optymalnych rozwiązań dialogu międzykulturowego.
kompetencje społeczne	**K_01**	Dyskutuje na temat współczesnych problemów i pytań człowieka w kontekście pedagogiczno-religijnym.
	K_02	Jest otwarty na odmienne poglądy filozoficzno-religijne.
	K_03	Jest świadomy problemów etycznych dotyczących dialogu międzyreligijnego.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie**	**waga oceny**	**Punkty**

wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:			do efektów	w %	ECTS
	1	Kolokwium ustne sprawdzające wiedzę uzyskaną na wykładzie.	W_01, W_02, W_03	50	2
	2	Zadanie do wykonania.	U_01, U_02, U_03	25	
	3	Aktywność na zajęciach.	K_01, K_02, K_03	25	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02, K1_W08
W_02	K1_W03, K1_W09
W_03	K1_W06, K1_W11
U_01	K1_U01, K1_U07
U_02	K1_U02
U_03	K1_U05
K_01	K1_K01, K1_K07
K_02	K1_K02, K1_K08
K_03	K1_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Rogowski C. (red.), Leksykon pedagogiki religii. Podstawy-Koncepcje-Perspektywy, Warszawa 2007.
- Eliade M., *Historia wierzeń i idei religijnych*, t. 1-3, Warszawa 1998-1995.
- Dupuis J., *Chrześcijaństwo i religie. Od konfrontacji do dialogu*, Kraków 2003.

B. Literatura uzupełniająca:

- Eliade M., *Obrazy i symbole. Szkice o symbolizmie magiczno-religijnym*, Warszawa 1998.
- Eliade M., *Aspekty mitu*, Warszawa 1998.
- Patalon M., *W drodze za Chrystusem*, Kraków 2009.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	tak	IV

Dyscyplina: pedagogika 100%

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	18	10				
• Zajęcia podsumowujące; kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• Analiza, porządkowanie i percepcja notatek			10	10		
• Studiowanie literatury			20	28		
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, praca w grupach wokół zadanego problemu, test wiedzy.

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Nie dotyczy	• Nie dotyczy

Cele przedmiotu:

- Zaznajomienie studentów z podstawowymi zagadnieniami dialogu międzykulturowego wraz z wybranymi przykładami historycznych i współczesnych koncepcji religiologicznych.
- Uzyskanie przez studentów kompetencji aktywnej dyskusji w obszarze fundamentalnych problemów człowieka i społeczeństwa.
- Uzyskanie przez studentów umiejętności samodzielnego teoretycznego opracowania wybranych problemów filozoficznych w odniesieniu do religii wraz z praktyczną społeczną aplikacją.

Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	**Zajęcia wprowadzające**: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Charakterystyka i cele dialogu międzykulturowego. Historia dialogu międzykulturowego.	2	1
3	Kluczowe kategorie edukacji międzykulturowej. Wybrane koncepcje edukacji międzykulturowej.	3	1
4	Kulturowe zróżnicowanie Europy. Charakterystyka wybranych kultur Azji.	3	2
5	Charakterystyka wybranych kultur Afryki i Ameryki.	3	2
6	Charakterystyka wybranych kultur Australii i Oceanii. Różnorodność językowa. Wybrane elementy filozofii języka.	3	2
7	Kulturowo zróżnicowana rodzina. Wymiar polityczny różnorodności kulturowej.	2	1
8	Edukacja międzykulturowa jako zaangażowanie społeczne.	2	1
9	**Zajęcia podsumowujące**: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Wymienia i definiuje podstawowe pojęcia dialogu międzykulturowego.
	W_02	Podaje przykłady i streszcza treści wybranych kultur i religii.
	W_03	Zna problematykę nowych ruchów religijnych i kulturowych.
umiejętności	**U_01**	Porównuje i klasyfikuje historyczne i współczesne koncepcje kultury.
	U_02	Bada i porządkuje dane na temat wybranych religii i kultur.
	U_03	Poszukuje optymalnych rozwiązań dialogu międzykulturowego.
kompetencje społeczne	**K_01**	Dyskutuje na temat współczesnych problemów i pytań człowieka w kontekście religijnym i kulturowym.
	K_02	Jest otwarty na odmienne poglądy filozoficzno-religijne.
	K_03	Jest świadomy problemów etycznych dotyczących dialogu międzykulturowego.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium ustne sprawdzające wiedzę uzyskaną na wykładzie.	W_01, W_02, W_03	50	2
	2	Zadanie do wykonania.	U_01, U_02, U_03	25	
	3	Aktywność na zajęciach.	K_01, K_02, K_03	25	
	SUMA:			100%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład wg wzoru:

$$\text{OCENA za wykład} = \frac{O(w)\,xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02, K1_W08
W_02	K1_W03, K1_W09
W_03	K1_W06, K1_W11
U_01	K1_U01, K1_U07
U_02	K1_U02
U_03	K1_U05
K_01	K1_K01, K1_K07
K_02	K1_K02, K1_K08
K_03	K1_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Toynbee A.J., *Cywilizacja w czasie próby*, Warszawa 1991.
- Koneczny F., *O wielości cywilizacyj*, Kraków 1996.
- Nikitorowicz J. (red.), *Edukacja międzykulturowa. W kręgu potrzeb, oczekiwań i stereotypów*, Białystok 1995.

B. Literatura uzupełniająca:

- Patalon M., *Tolerancja a edukacja*, Gdańsk 2008.
- Patalon M., *Kohelet Taoista. Przyczynek do dialogu międzykulturowego*, Toruń 2017.
- Paleczny T., Monika Banaś (red.), *Dialog na pograniczu kultur i cywilizacji*, Kraków 2009.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Tanatopedagogika	Zo	**1**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	Tak	-	IV

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5				
• Wykłady	14	9				
• Zajęcia podsumowujące	0,5	0,5				
• Przygotowywanie prac pisemnych – cykl „Zadania domowe” ZD			10	12		
• Studiowanie literatury przedmiotu			5	8		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

- wykład z prezentacją multimedialną,
- wykład konwersatoryjny,
- analiza teksów źródłowych z dyskusją,
- dyskusja.

- **samodzielna praca studenta:**

- indywidualne projekty studenckie,
- analiza literatury

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej;
• Narracje humanistyczne w pedagogice	• umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką umierania i śmierci, specyfiką przeżywania straty i żałoby oraz Treści wykładu połączone z zadaniami pisemnymi mają na celu pobudzenie studentów do refleksji na temat umierania i śmierci, uświadomienie potrzeby niesienia wszechstronnej pomocy ludziom umierającym i ich rodzinom oraz uświadomienie wymiernych korzyści edukacji w tym zakresie dla osobowościowego rozwoju człowieka, szczególnie w obliczu zmian społecznych, które niosą za sobą zmniejszającą się wartość ludzkiego życia i wiele dylematów związanych z omawianym obszarem wiedzy i doświadczeń.

Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5
2	Metodologiczna wykładnia problemu śmierci i umierania – antropologia śmierci; socjologia śmierci; tanatologia, tanatopedagogika.	3	2
3	Historyczne postawy wobec śmierci i umierania – od śmierci oswojonej do śmierci zdziczałej. Zagadnienie śmierci w europejskiej tradycji filozoficznej oraz interpretacjach religijnych. Implikacje etyczne sytuacji terminalnych.	3	2
4	Współczesne postawy wobec śmierci i umierania. Śmierć, umieranie i żałoba w literaturze i filmie Proces umierania (Koncepcja E. Kübler-Ross, M. Pattisona, B. Glasera i A. Straussa). Instytucjonalizacja śmierci – szpital, hospicjum. Transplantacja – aspekty prawne, medyczne i etyczne.	3	2
5	Nauczyciel wobec śmierci i Etapy kształtowania się pojęcia śmierci u dziecka.	3	2
6	Strata – żałoba – sposoby radzenia sobie. Przeżywanie żałoby przez ludzi dorosłych i dzieci.	2	1
7	Zajęcia podsumowujące	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu tanatologii i tanatopedagogiki, oraz o współczesnych kierunkach ich rozwoju, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
	W_02	student ma pogłębioną wiedzę na temat śmierci i umierania jako naturalnego etapu rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
	U_02	posiada pogłębione umiejętności prowadzenia debaty, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą śmiertelnością; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych w obszarze relacji międzyludzkich; jakości życia, profilaktyki, poszanowania godności człowieka i współuczestniczenia w cierpieniu

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na

zaliczenia:	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	ZD	"Zadania domowe" ZD prace pisemne o charakterze biograficznym odnoszące się do tematyki prowadzonych wykładów.	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01	80%	
	A	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01	20%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05,
W_02	K2_W06
U_01	K2_U04
U_02	K2_U05
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Adamkiewicz M.; *Oblicza śmierci. Propedeutyka tanatologii,* Toruń 2004
- Binnebesel J.; *Tanatopedagogika w doświadczeniu wielowymiarowości człowieka i śmierci*, Toruń 2013

- De Kergorlay-Soubrier M.; *Śmierć oczami dziecka. Jak pomagać w żałobie?* Kraków 2012
- Grochmal-Bach B.; *Pedagogiczna refleksja nad życiem i śmiercią*, Kraków 2012
- Grzybowski P.; *Praktyczne cele i aspekty kształcenia tanatologicznego pedagogów i nauczycieli.* (w:) *Jak rozmawiać z uczniami o końcu życia i wolontariacie hospicyjnym*. (red.) J. Binnebesel, A. Janowicz, P. Krakowiak, Gdańsk 2009.

B. Literatura uzupełniająca:

- Cathcart T., Klein D.; *Heidegger i Hipopotam idą do nieba,* Poznań 2012
- Kebers C.; *Jak mówić o cierpieniu i śmierci*, Kraków 1994
- Kielar-Turska M.; *Poznawcza reprezentacja śmierci u dzieci i wiedza ich rodziców w tym zakresie – rola rodzinnego dyskursu.* (w:) *Zdrowie. Stres. Choroba w wymiarze psychologicznym.* (red.) H. Wrona-Polańska, Kraków 2008
- Krakowiak P. SAC.; *Strata, osamotnienie, żałoba. Poradnik dla pomagających i osób w żałobie*, Gdańsk 2008
- Kübler – Ross E.; *Dzieci i śmierć,* Poznań 2007
- Naumiuk A.; *O śmierci w procesie wychowania*. (w:) *Prawda umierania i tajemnica śmierci.* (red.) M. Górecki, Warszawa 2010.Kübler-Ross E.; *Rozmowy o śmierci i umieraniu,* Poznań 2007
- Kerrigan M.; *Historia śmierci. Zwyczaje i rytuały pogrzebowe od starożytności do czasów współczesnych*, Warszawa 2009
- Ostrowska A.; *Śmierć w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa,* Warszawa 2005
- Vovelle M.; *Śmierć w cywilizacji Zachodu. Od roku 1300 po współczesność*, Gdańsk 2004
- Wańczowski M., Lenart M.; *Księga żałoby i śmierci*, Warszawa 2009
- Bartoszek A.; *Człowiek w obliczu cierpienia i umierania. Moralne aspekty opieki paliatywnej*, Katowice 2000
- Bartoszewska E.; *Formy pomocy dziecku nieuleczalnie choremu i jego rodzinie w hospicjum*, Kraków 2005
- Bréhant J.; *Thanatos – Chory i lekarz w obliczu śmierci*, Warszawa 1993
- Dagiel T. (red.); *Opieka paliatywna nad dziećmi* , Warszawa 2002
- Dodziuk A.; *Nie bać się śmierci*, Warszawa 2001
- Drogoś S., *Człowiek w obliczu śmierci*, Toruń 2002
- Erlbruch W.; *Gęś, śmierć i tulipan*, Warszawa 2008
- Falkowski W., Lewandowska –Tarasiuk E.; Sienkiewicz J.W. (red.); *Hospicja nadziei*. Warszawa 2004
- Górecki M.; *Hospicjum w służbie umierających*, Warszawa 2000
- Górecki M.; *Śmierć i umieranie*. (w:) *Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku,* (red.) Tadeusz Pilch, t. VI, Warszawa 2007
- Keirse M., *Smutek dziecka,* Radom 2005
- Keirse M., *Smutek, strata, żałoba. Jak sobie radzić? Jak pomóc innym*, Radom 2004
- Kromolicka B., *Wolontariusz w służbie człowiekowi umierającemu*, Szczecin 2000
- Bortkiewicz P.; *Tanatologia. Zarys problematyki moralnej*, Poznań 2000
- Łuczak J., Okupny M., Wieczorek-Cuske L., Wesołowski I.; *Organizacja i zasady pracy zespołu opieki paliatywnej*, Poznań 1991
- Nikielski H.; *Z pomocą umierającym*, Warszawa 1989
- Pecyna M. B., *Dziecko i jego choroba*, Warszawa 2000
- Peiretti A., Ferrero B.; *Śmierć. Opowiadania dla dzieci*, Warszawa 2005
- Stelcer B., Block B.; *Miłość i bezpieczeństwo wolne od bólu – refleksje na temat śmierci i żałoby dzieci w szkole.* (w:) *Jak rozmawiać z uczniami o końcu życia i wolontariacie hospicyjnym*. (red.) J. Binnebesel, A. Janowicz, P. Krakowiak, Gdańsk 2009

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Performatywna i autokreacyjna perspektywa języka (Wykład humanistyczny)	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	nie	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	12	7				
• Test wiedzy o języku - T1	1	1				
• Zajęcia końcowe - zaliczenie	1	1				
• Przygotowanie do zajęć			10	15		
• Przygotowanie do zaliczenia - test wiedzy o języku			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	13	7				
• Prezentacja projektów studenckich	5	3				
• Zajęcia końcowe i zaliczenie przedmiotu	1	1				
• Przygotowanie do zajęć			20	22		
• Analiza literatury			10	16		
• Przygotowanie do napisania projektu (Znaczenie języka w procesie kształtowania mojej tożsamości. Narracja autobiograficzna) NA			10	10		
Łącznie:	**35**	**22**	**55**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Analiza tekstów z dyskusją, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	analiza tekstów z dyskusją, ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody aktywizujące, pokaz, dyskusja,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
przygotowanie do napisania projektu, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na wykład,	przygotowanie do napisania projektu, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do

przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do testu	dyskusji, aktywność na zajęciach, przygotowanie do napisania projektu zaliczeniowego
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Narracje humanistyczne w pedagogice	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej; oraz podstawowej wiedzy o języku
• Analiza tekstów kultury w warsztacie badawczym pedagoga	• umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- zapoznanie studenta najważniejszymi tradycjami/kierunkami/zagadnieniami dotyczącymi języka jako narzędzia pracy pedagogicznej
- uświadomienie studentowi roli, miejsca i znaczenia wiedzy o języku w kontekście nauk społeczno-humanistycznych (ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki i języka pedagogiki)
- wyposażanie studenta w umiejętność aktywnego uczestniczenia w dyskusjach dotyczących performatywnej i autokreacyjnej perspektywy języka)

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Język jako system znaków. (F.de Saussure)	1	1
2	Język i mówienie: kod i przekaz (R. Jacobson) . Język i społeczeństwo (C. Levi-Strauss)	2	2
3	Znaczenie słowa (L. Wittgenstein)	2	1
4	Wypowiedzi performatywne (J. Austin)	2	1
5	Język i metoda. Od teorii do narracji (B. Bieszczad)	2	1
6	Autokreacyjna perspektywa języka. Kompetencje językowe.	4	2
7	Test wiedzy o języku	1	1
8	Zajęcia końcowe - zaliczenie	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Język jako forma myślenia i działania. (W. Doroszewski).	2	1
3	Język i pedagogika. Od dyskursu o języku do języków dyskursu w pedagogice. (B. Bieszczad) - wertykalna i horyzontalna perspektywa języków pedagogiki - kategorie ponowoczesnego języka pedagogiki (antyfundamentalizm, antyesencjalizm, metaforyczność, performatywość, przestrzenność).	3	2
4	Twórczość słowna - komunikacja. Gatunki twórczości słownej.	2	1
5	Od bajki magicznej do baśni - bajka i baśń jako narzędzia pracy pedagogicznej	2	1
6	"JA" - dzienniki i pamiętniki, biografie i autobiografie.	2	1
7	Terapia słowem.	2	1
8	Prezentacja projektów studenckich	5	3
9	Zajęcia końcowe - zaliczenie przedmiotu	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**18**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat funkcji języka z wykorzystywaniem go w perspektywie performatywnej i autokreacyjnej
	W_01	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych związanych z korzystaniem z języka w przestrzeni osobistej i zawodowej, oraz dotyczących prowadzenia badań naukowych, etyki zawodowej oraz ochrony własności intelektualnej
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o językowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień , korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, w myśl idei całożyciowego uczenia się z biografii własnej i Innych
	K_02	Jest świadomy językowego dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata i możliwości odwoływania się do niego w rozwiązywaniu aktualnych problemów poznawczych i praktycznych z wykorzystaniem kompetencji językowych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	T1	Test wiedzy o języku	W_01, W_02, W_03, U_01	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	NA	Projekt (Znaczenie języka w procesie kształtowania mojej tożsamości. Narracja autobiograficzna)	W_01, W_02, W_03, U_01, U-K_01,	80%	2

	A	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U-K_01,	20%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K_W05
W_02	K_W16
W_03	K_W09
U_01	K_U04
K_01	K_K01
K_02	K_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- A. Karpowicz*, Proza życia. Mowa, pismo, literatura*, Warszawa 2012
- B. Bieszczad, *Pedagogika i język*, Kraków 2013
- K. Hagmajer-Kwiatek (red.) *Antropologia twórczości słownej. Zagadnienia i wybór tekstów*, Warszawa 2012
- L. Rasiński (red.) *Język, dyskurs, społeczeństwo*, PWN Warszawa 2009
- L. Witkowski*, Między pedagogika, filozofią i kulturą*, Tom III, Warszawa 2007, (s. 29-65)

B. Literatura uzupełniająca:

- Lewandowska-Tarasiuk E., (red.) *Terapia słowem*, Warszawa 2016
- Ryż B., *Autokreacyjny aspekt tekstów literaturoznawczych*, (w:) Metateoretyczne problemy literaturoznawcze. Wiedza o literaturze z punktu widzenia obserwatora, red. B. Balicki, D. Lewiński, B. Ryż, E. Szczerbuk, Wrocław 2005.
- S. Pinker*, Piękny styl. Przewodnik człowieka myślącego po sztuce pisania XXI wieku*, Sopot 2016
- W. Doroszewski, *Język, myślenie, działanie,* Warszawa 1982

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Monographic lecture (wykład monograficzny w języku obcym)	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	-	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**10**	**10**	**20**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające i wykłady	9	9	-	-		
• Analiza literatury	-	-	10	10		
• Przygotowanie projektów	-	-	9	9		
• Test zaliczeniowy	1	1	1	1		
Łącznie:	**10**	**10**	**20**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład konwersatoryjny, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

krytyczne czytanie, dyskusja dydaktyczna, wykonanie trzech mini-projektów badawczych w małych grupach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika ogólna • Psychologia ogólna	• Język angielski na poziomie B2 • Grupa max. 12 osobowa

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie Studentów ze współczesnymi sposobami nauczania o kulturze, etniczności i różnorodności

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	The Character of Culture and Diversity	1	1
2	Gestures and Body Language Across the World	2	2
3	Language of Time (exercise Measuring the Silent Language of Time)	2	2
4	Types of Ethnographic Interpretations (exercise Grocery Store Ethnography)	2	2
5	Individualism vs. Collectivism (exercise Horizontal and Vertical Individualism and	2	2

	Collectivism)		
6	Summing up lecture	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**10**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych
	W_02	zna terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie porozumiewać się (w języku rodzimym i obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
kompetencje społeczne	**K_01**	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	wykonanie trzech mini-projektów badawczych w małych grupach	W_01, W_02, U_01, K_01	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za wykład} = \frac{O(w)\,xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***

	4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W12
W_02	K2_W18
U_01	K2_U03
K_01	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Singelis, Th.M. (ed). *Teaching About Culture, Ethnicity And Diversity: Exercises and Planned Activities*, Sage Publications, 1997.
- GESTURES NONVERBAL COMMUNICATION AND BODY LANGUAGE at http://www.coralgablescavaliers.org/ourpages/users/099346/IB%20Theory%20of%20Knowledge/Bastian%20Chapter%2006/Bastian%206/Gestures%20Nonverbal%20Communication%20and%20Body%20Language.pdf

B. Literatura uzupełniająca:

- https://study.com/academy/lesson/the-five-basic-characteristics-of-cultures.html
- https://e-edu.nbu.bg/pluginfile.php/331752/mod_resource/content/0/Allan_and_Barbara_Pease_-_Body_Language_The_Definitive_Book.pdf
- INDIVIDUALISM VS. COLLECTIVISM at https://eml.berkeley.edu/~groland/pubs/IEA%20papervf.pdf
- FOUNDATIONS AND CHARACTERISTICS OF CULTURE at https://www.eolss.net/sample-chapters/C04/E6-23-01-01.pdf

EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Innowacje w edukacji przedszkolnej		Zo	**2**
Kierunek studiów	**PEDAGOGIKA**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie Edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	II

Dyscyplina:

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Ćwiczenia (I aktywne uczestnictwo)	8	6				
• Analiza literatury			15	23		
• Wykonanie zadania P (Autorska propozycja wdrożenia innowacji pedagogicznej w przedszkolu)			25	25		
• Prezentacja zadania na zaliczenie przedmiotu	12	6				
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Metody aktywizujące (pogadanka, kula śniegowa, ćwiczenia praktyczne i inne w zależności od potrzeb grupy)

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza teksu, WebQuest

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Metodyka edukacji przedszkolnej • Programy edukacyjne w przedszkolu i klasach 1-3	• Znajomość treści programu wychowania zgodne z podstawą programową

Cele zajęć:

Celem przedmiotu jest wyposażenie studenta w umiejętności formułowania autorskich innowacji pedagogicznych zgodnie z aktualnymi wymogami MEN oraz propagowanie kreatywnego działania w edukacji małych dzieci

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1	Wprowadzenie do przedmiotu – ogólne zagadnienia dotyczące problematyki przedmiotu	2	1
2	Analiza rozporządzenia MEN dotyczącego wdrażania innowacji pedagogicznych w placówkach oświatowych	2	2
3	Analiza wybranych propozycji innowacji pedagogicznych prezentowanych przez nauczycieli przedszkolnych z różnych regionów kraju	4	2
4	Prezentacja autorskich propozycji innowacji pedagogicznych przygotowanych zgodnie z rozporządzeniem MEN – analiza i omówienie	12	7
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym dotyczących prowadzenia badań naukowych oraz etyki zawodowej
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
	K_02	jest gotowy do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Ocena pomysłu, prezentacji innowacji oraz jej formy merytorycznej	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03	80	2
	I	Aktywność na zajęciach podczas analizy przygotowanych dokumentów	K_01 K_02	20	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W16
U_01	K2_U05
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10
K_01	K2_K04
K_02	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Rozporządzenie MEN dotyczące prowadzenia działalności innowacyjnej w placówkach oświatowych
- Bartodziej D., Innowacja – droga do podwyższania jakości pracy przedszkola, „Dyrektor Szkoły”, 2005, nr 9
- Drozdowski R., Zakrzewska A., Puchalska K., Morchat M., Mroczkowska D., Wspieranie postaw proinnowacyjnych przez wzmacnianie kreatywności jednostki, Warszawa 2010
- Giza T., Zmiany edukacyjne a innowacje nauczycielskie [w:] E. Malewska, B. Śliwerski (red.), Pedagogika i edukacja wobec nowych wspólnot i różnic w jednoczącej się Europie, Kraków, 2002
- Malinowski J.A., Ewaluacja i innowacje w pracy nauczyciela, „Wychowanie Na Co Dzień”, 2008, nr 6
- Pająk J., Problematyka kreatywności w zawodzie nauczycielskim [w:] S. Korczyński (red.), Nauczyciel epoki przemian, Opole 2004

B. Literatura uzupełniająca:

- Kuras L., Kształcenie nastawione na podmiotowość uczącego się, [w:] A. Augustyn, (red.) Dylematy współczesnego wychowania i kształcenia, Łódź 2011
- Borek D., Działalność innowacyjna przedszkola nr 14 w Tychach, „Dyrektor Szkoły”, 2002, nr 3
- Knapik A.M., Studenci o innowacjach pedagogicznych – raport z badań [w:] J. Kuźma, J. Morbitzer (red.), Edukacja – szkoła – nauczyciele: promowanie rozwoju dziecka, Kraków 2005
- Propozycje innowacyjnych działań prezentowane przez nauczycieli w Internecie, na różnych stronach dotyczących edukacji, w tym na stronach kuratoriów

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Psychologia kliniczna dziecka	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	II

Dyscyplina: Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Ćwiczenia	20	15	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń			20	20		
• Analiza literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do zaliczenia	-	-	10	10		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład wprowadzający, dyskusja, praca w grupach, analiza studium przypadku

- **samodzielna praca studenta:**

Studiowanie literatury, sporządzanie notatek, studium przypadku

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• -	• Podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwoju człowieka, znajomość podstawowych pojęć psychologicznych

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z wybranymi zaburzeniami funkcjonowania dzieci.
- Uwrażliwienie studentów na problemy edukacyjne dzieci z zaburzeniami.
- Uczenie wczesnego rozpoznawania ryzyka powstawania zaburzeń.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z sylabusem i sposobami zaliczenia zajęć.	1	1
2	Zaburzenia u dzieci i młodzieży - mechanizmy powstawania, sposoby diagnozowania, dylematy etyczne związane z diagnozą i terapią.	6	4

3	Dziecko z zaburzeniami zachowania w przestrzeni szkolnej - wybrane problemy.	6	4
4	Zaburzenia rozwoju dziecka - omówienie wybranych zaburzeń, ich objawów, diagnozy, metod terapii.	4	3
5	Dziecko z zaburzeniami lękowymi w szkole.	2	2
6	Zajęcia podsumowujące, zaliczenie	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych czynników mających wpływ na funkcjonowanie dziecka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, normy i patologii
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o dzieciach jako uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej i terapeutycznej
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	Student ma umiejętności obserwowania, diagnozowania funkcjonowania dziecka w kategoriach podstawowych zaburzeń
kompetencje społeczne	**K_01**	Student jest przekonany o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	01	Test wiadomości	W_01; W_02	50	2
	02	Przygotowanie studium przypadku	U_01; U_02; K_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W11
W_02	K2_W15
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kendall P.C., Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP, 2004
- Pecyna M., Psychologia kliniczna w praktyce pedagogicznej. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak, 2001
- Radochoński M., Podstawy psychopatologii dla pedagogów. Rzeszów: Wydawnictwo Naukowe UR, 2001

B. Literatura uzupełniająca:

- Borkowska, A., Domańska, Ł., Neuropsychologia kliniczna dziecka. Warszawa: PWN, 2019
- Cierpiałkowska L., Sęk, H., Psychologia kliniczna. Warszawa: PWN, 2016

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Wybrane aspekty metodyki kształcenia zintegrowanego	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• Przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• ćwiczenia audytoryjne	19	14	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Analiza literatury			10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**35**	**30**	**55**	**60**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika wczesnoszkolna	• znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki

• Pedagogika przedszkolna • Zajęcia metodyczne w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej • Dydaktyka ogólna	przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz dydaktyk szczegółowych

Cele zajęć:

1. Pogłębienie przygotowania merytorycznego studentów do pracy z dziećmi na I etapie kształcenia ogólnego
2. Poszerzenie wiedzy na temat integracji w edukacji wczesnoszkolnej
3. Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z zakresu kształcenia zintegrowanego
4. Rozwijanie umiejętności dostrzegania i interpretacji nowych zagadnień dydaktycznych oraz umiejętności racjonalnego dostosowywania się do wymagań zmieniającej się rzeczywistości

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
2	Założenia teorii edukacji wczesnoszkolnej. W poszukiwaniu tożsamości pedagogiki wczesnoszkolnej jako subdyscypliny/rozrastanie czy zanikanie barier tożsamościowych	3	3
3	Założenia i cele zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej XXI wieku	3	3
4	Dyskursy edukacji wczesnoszkolnej (obszary, rodzaje)	3	3
5	Koncepcja kształcenia zintegrowanego. Problem *versus* nowa jakość	1	1
6	Edukacja ku emancypacji alternatywą dla ujawnionych standardów kształcenia zintegrowanego	1	1
7	Proces uczenia się w konstruktywistycznym modelu edukacji	1	1
8	Założenia pedagogiki planu daltońskiego i planu Winnetki	1	1
9	Kompetencje nauczyciela wczesnej edukacji/konfiguracje	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Specyfika pracy nauczyciela wczesnej edukacji. Zapomniane obszary nauczycielskiego profesjonalizmu. Planowanie pracy w edukacji zintegrowanej	4	3
3	Trudności uczniów klas wczesnoszkolnych: rodzaje, przyczyny, zapobieganie. Motywowanie uczniów do nauki	4	3
4	Znaczenie kształcenia językowego i literackiego w edukacji zintegrowanej. Rozwijanie umiejętności czytania i zainteresowań czytelniczych	2	1
5	Rola kształcenia matematycznego w edukacji zintegrowanej	2	1
6	Rola kształcenia przyrodniczego w edukacji zintegrowanej	1	1
7	Możliwości stymulowania twórczej aktywności ucznia w edukacji zintegrowanej	2	1
8	Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej. Założenia i cele edukacji zintegrowanej w wybranym programie edukacyjnym	1	1
9	Analiza celów i sposobów diagnozowania ucznia w zakresie rozwoju fizycznego, społeczno-emocjonalnego, intelektualnego	2	2
10	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	zna współczesne założenia i dylematy edukacji zintegrowanej jako koncepcji kształcenia dla rozwoju na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat strategii wielostronnego kształcenia, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu specyfiki oraz realizacji różnych obszarów edukacji zintegrowanej
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	ma pogłębione umiejętności w zakresie planowania, projektowania, organizowania, prowadzenia i ewaluowania zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej
	U_03	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych i potrafi wskazywać skuteczniejsze sposoby pracy pedagogicznej nauczyciela wczesnej edukacji
kompetencje społeczne	**K_01**	ma pogłębioną świadomość refleksyjnego i twórczego funkcjonowania w zawodzie oraz dokonywania własnej samokontroli, samooceny i autokorekty

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Przygotowanie projektu/P	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, K_01	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Prezentacja	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	2
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny (pytania otwarte z dłuższą wypowiedzią pisemną)	W_01, W_02, W_03	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W05
W_03	K2_W05
U_01	K2_U02
U_02	K2_U08
U_03	K2_U09
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Klus-Stańska D.(red.), (Anty)edukacja wczesnoszkolna, Kraków 2014
Klus-Stańska D., Bronk D., Malenda A. (red.), Pedagogika wczesnej edukacji. Dyskursy, problemy, otwarcia, Warszawa 2011
Klus-Stańska D., Szczepska-Pustkowska M. (red.), Pedagogika wczesnoszkolna- dyskursy, problemy, rozwiązania, Warszawa 2009
Waloszek D., Między przedszkolem a szkołą. Rozważania o gotowości dzieci do podjęcia nauki w szkole, Warszawa 2014
Waloszek D., Nauczyciel w dzieciństwie człowieka. Doświadczenia – kompetencje – refleksyjność, Kraków 2015

B. Literatura uzupełniająca:

Adamek I., Nauczyciel i uczeń w edukacji zintegrowanej, Kraków 2001
Duraj – Nowakowa K., Planowanie integrowania edukacji wczesnoszkolnej: założenia i scenariusze zajęć, Kielce 2001

Karbowniczek J., Organizacja i planowanie pracy pedagogicznej nauczyciela klas I – III w systemie zintegrowanym, Kielce 2005
Klus-Stańska D., M. Nowicka (red.), Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, Warszawa 2004
Łuczak B., Nauczanie integralne w klasach I – III z wykorzystaniem technik Freineta, Poznań 2000
Sowińska H. (red.), Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, Poznań 2011
Sowińska H., Michalak R. (red.), Edukacja elementarna jako strategia zmian rozwojowych dziecka, Kraków 2004
Waloszek D. (red.), Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Obszary sporów, poszukiwań, wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych, Kraków 2010

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Wybrane zagadnienia metodyki nauczania matematyki	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	2

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	1
• Wykład	14	14				
• Przygotowanie do egzaminu			10	10		
• Przygotowanie do zaliczenia			5	5		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1				
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	2
Przygotowanie do ćwiczeń			20	20		
Rozwiązywanie zestawów zadań	19	14				
Analiza literatury			10	15		
Przygotowanie do zaliczenia			10	10		
Zaliczenie ćwiczeń	1	1				
Łącznie:	**35**	**30**	**55**	**60**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny	pogadanka, dyskusja, pokaz, praca w grupach
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
uczenie się z podręcznika, sporządzania notatek, lektury uzupełniające	Analiza i rozwiązywanie zadań, projekt

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• przedmioty związane z metodyką nauczania matematyki w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej realizowane na studiach pierwszego stopnia	• znajomość zagadnień związanych z metodyką nauczania matematyki w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej realizowane na studiach pierwszego stopnia

Cele zajęć:

- kształcenie umiejętności konstruowania propozycji dydaktycznych łączących elementy teorii z praktyką
- kształcenie umiejętności planowania, organizowania oraz kontrolowania efektów uczenia się z uwzględnieniem aktualnych poglądów na matematykę szkolną, współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych przy respektowaniu indywidualnych różnic między dziećmi oraz różnic w stylu uczenia się

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Podstawy edukacji matematycznej dzieci: zbiory, relacje, przyporządkowania, cechy podzielności.	5	5
2	Ilościowe, relacyjne i schematyczne ujmowanie, opisywanie, przedstawianie rzeczywistości za pomocą znaków, symboli matematycznych.	4	4
3	Wspieranie aktywności matematycznej dzieci- „umiejętność czytania prostych tekstów matematycznych, np. zadań tekstowych, łamigłówek i zagadek, symboli; umiejętność obserwacji faktów, …, wykonywania eksperymentów i doświadczeń, a także umiejętność formułowania wniosków i spostrzeżeń”.	5	5
4	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Rozwijanie logicznego i matematycznego myślenia młodszych uczniów	9	7
2	Metodyka wspomagania rozwoju czynności ważnych dla uczenia się matematyki przez zabawy, gry i sytuacje zadaniowe	10	7
3	Zaliczenie ćwiczeń	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna program edukacji matematycznej w przedszkolu i klasach I – III
	W_02	zna specyfikę myślenia matematycznego dzieci w wieku wczesnoszkolnym
umiejętności	**U_01**	stosuje na zajęciach i lekcjach wybrane metody i formy z zakresu edukacji matematycznej z uwzględnieniem teoretycznych podstaw myślenia matematycznego dzieci
	U_02	dokonuje oceny przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych w zakresie edukacji matematycznej
	U_03	potrafi pracować z dzieckiem zdolnym i mającym trudności w uczeniu się matematyki w klasach początkowych
kompetencje społeczne	**K_01**	ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do uczniów

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium pisemne	W_01,W_02	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
		Praca pisemna	U_01, U_02, U_03, K_01	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
		Egzamin pisemny	W_01,W_02, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za przedmiot = $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

*3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)***
*3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)***
*3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)***

	4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W12, K1_W15
W_02	K1_W12, K1_W15
U_01	K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11
U_02	K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11
U_03	K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11
K_01	K1_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Klus-Stańska D., Nowicka M., *Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej.* WSiP, Warszawa 2005.
- Nowik J., *Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej.* Opole 2009.

B. Literatura uzupełniająca:

- Dąbrowski M., (Za) trudne, bo trzeba myśleć ? : o efektach nauczania matematyki na I etapie kształcenia. Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2013
- Matzarakis D., Jak moje dziecko może nauczyć się logiczno-matematycznego myślenia : zawiera praktyczne testy. Kielce : Wydawnictwo JEDNOŚĆ, 2009
- Skurzyński K., O matematyce nie tylko poważnie / zebrał i. - Opole : Wydawnictwo Nowik, 2010
- Sławińska M., Konstruowanie wiedzy na zajęciach w przedszkolu. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2010
- Wojciechowska K., Gry i zabawy matematyczne w przedszkolu. Opole : Wydawnictwo NOWIK, 2008

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Wybrane zagadnienia metodyki nauczania języka polskiego	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	14	14				
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• kolokwium	1	1				
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• ćwiczenia audytoryjne	14	14				
• analiza literatury przedmiotu i przygotowanie do ćwiczeń			27	30		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie projektu			8	10		
• kolokwium i omówienie projektów	1	1				
Łącznie:	**35**	**30**	**55**	**60**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
• wykład problemowy, • wykład konwersatoryjny • dyskusja	• analiza tekstów z dyskusją, • gry symulacyjne, • praca w grupach
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
• studiowanie literatury przedmiotu	• studiowanie literatury przedmiotu • projekt

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Innowacje w pedagogice przedszkolnej • Wybrane aspekty metodyki kształcenia	• podstawowa wiedza na temat polskiego systemu językowego oraz kompetencje komunikacyjne

zintegrowanego	• podstawowa wiedza oraz umiejętności stymulowania rozwoju kompetencji komunikacyjnych u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Cele zajęć:

- Poznanie prawidłowości akwizycji mowy i rozwoju języka dziecka oraz uwarunkowań i sposobów stymulowania tego procesu
- Przygotowanie do inspirowania i organizowania ekspresji językowej dziecka, wyzwalania postawy poszukującej
- Doskonalenie kompetencji zawodowych studentów w zakresie organizacji procesu edukacji polonistycznej dziecka w wieku przedszkolnym i w młodszym wieku szkolnym

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Język jako system znaków. Cechy i funkcje języka. Cele, zakres i treści kształcenia językowego w edukacji elementarnej	2	2
2	Teorie i modele rozwoju językowego w aspekcie fonologicznym, semantycznym, morfologicznym, syntaktycznym oraz metody stymulacji tych procesów	1	1
3	Tzw. dziecięce błędy językowe i ich pochodzenie. Kompetencje językowe i kompetencje komunikacyjne dziecka.	1	1 1
4	Kod rozwinięty i kod ograniczony. Społeczno kulturowe uwarunkowania rozwoju języka dziecka a sukces szkolny - zadania nauczyciela	1	
5	Stymulowanie aktywności twórczej dziecka: uwarunkowania, rola nauczyciela. Twórcze zabawy językowe - ćwiczenia ustne i pisemne. Techniki C. Freineta, zabawy teatralne i gry dramowe w nauczaniu języka polskiego	4	4
6	Integracja treści z zakresu edukacji polonistycznej. Innowacje w kształceniu literackim. Kulturotwórczy wymiar edukacji polonistycznej	1	1 1
7	Zasady optymalizacji kształcenia językowego - konstruowanie sytuacji dydaktycznych	1	
8	Praca z tekstem literackim - kształcenie potrzeb i zainteresowań czytelniczych. Kultura popularna a kształcenie literackie	3	3
9	Kolokwium i omówienie wyników	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Innowacje pedagogiczne w zakresie edukacji polonistycznej	2	2
2	Trening twórczości w zakresie umiejętności językowych	4	2
3	Interpretacja tekstów - 10 przykazań recytatora	2	2
4	Pisanie swobodnych tekstów (wierszy i bajek), tworzenie własnych komiksów, redagowanie gazetki szkolnej, tworzenie scenariuszy teatralnych, metoda przekładu intersemiotycznego w pracy z tekstem literackim	4	4
5	Stymulowanie rozwoju języka poprzez zabawy teatralne i gry dramowe	2	1
6	Czasopisma dziecięce oraz kultura popularna w kształceniu językowym	2	2
7	Omówienie wyników kolokwium i projektów studenckich	4	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść

wiedza	**W_01**	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat twórczych metod wspomagających kształcenie językowe dziecka w młodszym wieku szkolnym
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju języka dziecka oraz uwarunkowań biologicznych, psychicznych i społecznych tego procesu
umiejętności	**U_01**	Student potrafi właściwie dobierać środki i metody pracy w efektywnym wspieraniu rozwoju językowego dziecka
	U_02	Student potrafi generować oryginalne rozwiązania problemów dydaktycznych w aspekcie sprawności i aktywności językowej dziecka w sytuacjach edukacyjnych
kompetencje społeczne	**K_01**	Student przejawia aktywną postawę wobec zadań i wyzwań zawodowych, angażuje się we współpracę

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	W_01 W_02	kolokwium	K2_W05 K2_W06	100%	1
	SUMA:			100%	1

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	W_01 U_01 U_02 K_01	projekt	K2_W05 K2_U10 K2_U09 K2_K02	70%	2
	W_01	kolokwium	K2_W05	30%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	W_01 W_02 U_02	Egzamin pisemny	K2_W05 K2_W06 K2_U09	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W06
U_01	K2_U10
U_02	K2_U09
K_01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Czelakowska D., *Twórczość a kształcenie języka dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, Impuls, Kraków 1996.
- Czelakowska D., *Metodyka edukacji polonistycznej w okresie wczesnoszkolnym*, Impuls, Kraków 2017.
- Filipiak E., *Aktywność językowa dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, Wydawnictwo WSP, Bydgoszcz 1996.
- Guillaumond F., *Nauka komunikowania się w grupie przedszkolnej*, CYKLADY, Warszawa 2000.
- Krasowicz-Kupis G, *Rozwój świadomości językowej dzieci. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.
- Stawinoga R., *Twórczość językowa dziecka w teorii i praktyce edukacyjnej*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bowkett S., *Wyobraź sobie, że...Ćwiczenia rozwijające twórcze myślenie uczniów*, WSiP, Warszawa 2000.
- Czelakowska D., *Stymulacja kreatywności językowej dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2005.
- *Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej*, Sowińska H. (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im Adama Mickiewicza, Poznań 2011.
- Filipiak E., *Konteksty rozwoju aktywności językowej dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2002.
- Nęcka E., *Trening twórczości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2012.
- Stasica J., *Język polski. 160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach 1-3*, Impuls, Kraków 2010.
- Słodownik-Rycaj E., *Gry i zabawy językowe. Jak pomagać dziecku w przyswajaniu języka*, Wydawnictwo Akademickie "Żak", Warszawa 2001.
- Shugar G., Bokus B., *Twórczość językowa dziecka w sytuacji zadaniowo-zabawowej*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1988.
- Wierzbicka A., *Język – umysł – kultura*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Metody aktywizujące w edukacji dziecka	Zo	**2**

Kierunek studiów	**PEDAGOGIKA**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	II

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Ćwiczenia (A aktywne uczestnictwo)	16	9				
• Analiza literatury i przygotowanie się do ćwiczeń			30	38		
• Wykonanie zadania Z (Autorska propozycja scenariusza zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących wraz z pomocami)			10	10		
• Prezentacja zadania na zaliczenie przedmiotu	4	3				
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza teksu, WebQuest

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Metodyki edukacji wczesnoszkolnej i metodyka edukacji przedszkolnej; innowacje pedagogiczne	• znajomość metod stosowanych w pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Cele zajęć:

Celem przedmiotu jest wyposażenie Studenta w wiadomości i umiejętności prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących w przedszkolu i klasach 1-3 z uwzględnieniem wymagań dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego i psychofizycznego dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz ukazanie wartości wykorzystania tych metod w pracy dydaktyczno-wychowawczej

Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu.	1	1
2.	Organizacja procesu uczenia się: metody, formy, środki	2	2
3.	Zasady nauczania w pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	3	1,5
4.	Rozpoznawanie stylów uczenia się (systemy reprezentacji poznawczej, style myślenia, typy inteligencji)	2	1,5
5.	Charakterystyka metod problemowych.	2	1
6.	Przykłady wykorzystania metod aktywizujących w pracy z dzieckiem: mapa pojęciowa, drzewko decyzyjne, sześć myślowych kapeluszy, śnieżna kula, stacje uczenia się, nasze miejsca na mapie, rybi szkielet, mapa nieba, drama i inne	6	2
7.	Prezentacja zadania na zaliczenie	4	3
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna uwarunkowania biologiczne, psychologiczne i społeczne procesu uczenia się, rozumie znaczenie aktywizacji dziecka w aspekcie efektywności uczenia się
umiejętności	**U_01**	Potrafi wybrać metodę aktywizującą odpowiednio do potrzeb i możliwości dziecka
	U_02	Potrafi pracować w zespole oraz organizować pracę grupową innych przyjmując rolę lidera w grupie
kompetencje społeczne	**K_01**	Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie organizacji działań edukacyjnych, docenia znaczenie aktywizacji dziecka w procesie dydaktycznym

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	Z	Ocena pomysłu i merytorycznej formy zadania	**W_01** **U_01** **U_02**	80	2
	A	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach	**U_02** **K_01**	20	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
U_01	K2_U08
U_02	K2_U12
K_01	K2_K01, K2_K03

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Brudnik E. i inni, Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie : przewodnik po metodach aktywizujących, Kielce 2000
- Jąder M., Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi. Kraków 2010
- Kubiczek B., Metody aktywizujące. Jak nauczyć uczniów uczenia się? Olsztyn 2010
- Rau K., Ziętkiewicz E., Jak aktywizować ucznia w procesie uczenia się? Warszawa 2003

B. Literatura uzupełniająca:

- D. Bernacka, Od słowa do działania, Warszawa 2001
- Rose C., Taraszkiewicz M., Atlas efektywnego uczenia się. Warszawa 2010

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: **Muzykoterapia z metodyką**	Zo,	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	2

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**20**	**40**	**40**	60	2
• Zajęcia prowadzające	1	1				
• Ćwiczenia	18	18				
• Kolokwium pisemne	1	1				
• Analiza literatury			15	15		
• Prezentacja			10	10		
• Przygotowanie do zaliczenia			15	15		
Łącznie:	**20**	**20**	**40**	**40**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Pogadanka, dyskusja, pokaz, ćwiczenia praktyczne

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza literatury, praca w grupach, praca metodą projektu, ćwiczenia praktyczne

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• psychologia rozwoju człowieka • edukacja muzyczna z metodyką w przedszkolu i klasach I-III	• Podstawowe wiadomości o muzyce

Cele przedmiotu:

- poznanie teoretycznych podstaw i założeń terapii poprzez muzykę i ruch
- zapoznanie z rodzajami muzyki wykorzystywanymi w zajęciach muzykoterapeutycznych

- kształtowanie cech motorycznych poprzez zabawy z nietypowym przyborem
- nauka relaksacji

- rozwijanie aparatu ruchowego studentów jako środka wyrażania ekspresji zawartych w muzyce
- praktyczna znajomość form i metod muzykoterapeutycznych

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1
2.	Rys historyczny muzykoterapii. Podział muzykoterapii.	2	2
3.	Dobór muzyki do odpowiednich technik muzykoterapeutycznych.	2	2
4.	Ćwiczenia słuchowo-ruchowe - uwrażliwiające na różne elementy dzieła muzycznego: dynamikę, agogikę, artykulację, kierunek i budowę linii melodycznej /fraza, zdanie, okres muzyczny/	2	2
5.	Ćwiczenia oddechowe i dykcyjne	2	2
6.	Improwizacja ruchowa, wokalna i instrumentalna	2	2
7.	Muzykowanie z wykorzystaniem instrumentarium Orffa	2	2
8.	Zastosowanie elementów muzykoterapii w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej	2	2
9.	Metody relaksacji	2	2
10.	Ćwiczenia i zabawy ruchowe do pracy z małym dzieckiem	2	2
11.	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Analizuje literaturę muzykoterapeutyczną w zakresie technik terapeutycznych na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy terapeuty
	W_02	Definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami pogłębiania wiedzy z zakresu muzykoterapii
	W_03	Posiada podstawową wiedzę z zakresu organizacji zajęć muzykoterapeutycznych i dostosowania ich do grupy terapeutycznej
umiejętności	**U_01**	Przygotowuje ćwiczenia i konstruuje scenariusze zajęć dla odpowiednich grup terapeutycznych
	U_02	Proponuje odpowiednią muzykę do aktywnych i receptywnych technik muzykoterapeutycznych
	U_03	Opracowuje ćwiczenia muzykoterapeutyczne dobrane do odpowiedniej grupy terapeutycznej oraz prowadzi je na grupie studentów. Prezentuje różne formy ćwiczeniowe (śpiew, ruch, gra na instrumentach perkusyjnych, improwizacja) i podstawy metodyczne ich realizacji
kompetencje społeczne	**K_01**	Wykazuje potrzebę ustawicznego doskonalenia swoich umiejętności zawodowych oraz kontaktu i współpracy z innymi specjalistami w ramach wspólnych działań terapeutycznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	Z 1	Prezentacja 1	U_03,U_01,U_02,K_01	30%	2
	K 1	Kolokwium pisemne	W_01,W_02, W_03	70%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W15, K2_W16
W_02	K2_W15, K2_W16
W_03	K2_W15, K2_W16
U_01	K2_U02, K2_U08, K2_U10
U_02	K2_U02, K2_U08, K2_U10
U_03	K2_U02, K2_U08, K2_U10
K_01	K2_K03

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Biuletyn grupy roboczej „Muzykoterapia” Nr 2/2/1992 - Sekcja Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego
- Brzozowska – Kuczkiewicz M., Emil Jacques – Dalcroze i jego rytmika, WSiP, Warszawa 1991
- Cylulko P., Aktywność twórcza dzieci niepełnosprawnych wzrokowo w działaniach muzykoterapeutycznych. W: Twórczość - wyzwanie XXI wieku. Kraków : "Impuls", 2003
- Cylulko P., Muzykoterpia jako metoda wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży z trudnościami. W: Psychospołeczne problemy rozwoju dziecka : aspekty diagnostyczne i terapeutyczne. Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2004
- Lewandowska K. – Muzykoterapia dziecięca. Zbiór rozpraw z psychologii muzycznej dziecka i muzykoterapii

dziecięcej, Gdańsk, 1996

B. Literatura uzupełniająca:

- Galińska E., Psychoterapeutyczne założenia muzykoterapii i ich realizacja, [w:] Biuletyn grupy roboczej, Muzykoterapia, Nr 2/2/1992- Sekcja Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego
- Hannaford C. – Zmyślne ruchy które doskonalą umysł, Medyk , Warszawa, 1998
- Haring N.G., Schiefelbusch R.L. (red) – Metody pedagogiki specjalnej, MWN, Warszawa, 1981
- Kloppel R., Vliex S. – Rytmika w wychowaniu i terapii. Rozpoznawanie i korygowanie zaburzeń zachowania u dzieci, PNO, Warszawa, 1995
- Kręcisz G.(red.) – Mandala. Sposób na odprężenie i wyciszenie dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, Jedność, Kielce 2005
- Cylulko P. – Muzykoterapia jako metoda wspomagająca rehabilitacje niepełnosprawnego dziecka; Rytmika w kształceniu muzyków, aktorów, tancerzy i w rehabilitacji, materiały z V i VI ogólnopolskiej sesji naukowej; Akademia muzyczna im G. I K. Bacewiczów w Łodzi, 2002
- Cylulko P. – Tyflomuzykoterapia dzieci, teoria i praktyka muzykoterapii dzieci z niepełnosprawnością wzrokowa, Wydawnictwo Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Wrocław, 2004
- Maas F.V., Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej, WSiP, Warszawa, 1998
- Nartowska H. - Opóźnienia i dysharmonie rozwoju dziecka, WSiP, Warszawa, 1980
- Spionek H.- Zaburzenia rozwoju uczniów a niepowodzenia szkolne, PWN, W-wa 1973
- Stadnicka J. - Terapia dzieci muzyką, mową i ruchem, WSiP 1998

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	Zo	**3**

Kierunek studiów	**PEDAGOGIKA**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	II

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Aktywne uczestnictwo w zajęciach teoretycznych - AW	13	9				
• Kolokwium	1	1				
• Analiza literatury, przygotowanie do kolokwium			15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne, aktywne uczestnictwo AĆ	16	8				
• Prezentacja przygotowanego zadania ZĆ	4	4				
• Analiza literatury i przygotowanie zadania ZĆ			40	48		
Łącznie:	**35**	**22**	**55**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład konwersatoryjny	Metody aktywizujące – dobrane do wymagań grupy, pokaz, pogadanka, praca z tekstem
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Praca z tekstem, WebQuest	Praca z tekstem, metoda działań praktycznych (wykonywanie zadania)

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika Przedszkolna, Pedagogika wczesnoszkolna, Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w przedszkolu i w klasach 1-3	• Znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki, umiejętność tworzenia scenariuszy zajęć, kreatywne podejście do zagadnień z zakresu edukacji dzieci w wieku

	przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Cele zajęć:

- Rozwijanie kompetencji w zakresie planowania, projektowania, organizowania, ewaluowania treści programowych w edukacji ekologicznej
- Doskonalenie przygotowania studentów do kształtowania postawy badawczej dzieci młodszych podczas realizacji treści z zakresu edukacji ekologicznej
- Projektowanie zajęć zintegrowanych dotyczących działalności ekologicznej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Teoretyczne podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej w przedszkolu i klasach 1-3. Cele i zadania kształcenia ekologicznego na etapie wczesnej edukacji. Ekologia jako dziedzina nauki	4	2
2	Rozwijanie zainteresowań ekologicznych dziecka: metody i formy działania aktywizującego	4	2
3	Procedury naukowego poznawania najbliższego dziecku środowiska przyrodniczego	2	2
4	Kształtowanie świadomości i postawy ekologicznej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Paradygmat zrównoważonego rozwoju	2	2
5	Konstytutywne kompetencje nauczyciela modelującego aktywność ekologiczną dzieci.	2	1
6	kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Analiza i reinterpretacja *Podstawy programowej edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej* w zakresie realizowanych treści z zakresu ekologii	4	2
2	Wybrane programy edukacyjne z elementami edukacji ekologicznej w przedszkolu i kl. 1-3	4	2
3	Metody laboratoryjne poznawania środowiska przyrodniczego: doświadczenia i eksperymenty. Struktura i propozycje pracy badawczej dzieci w przedszkolu i w klasach 1-3. Kształtowanie postawy ekologicznej	4	2
4	Rozwijanie relacji dziecka ze światem przyrody poprzez aktywne w nim uczestniczenie. Ekologiczny styl funkcjonowania dziecka w przedszkolu i szkole.	4	2
5	Prezentacja zadania ZĆ	4	4
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**22**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma rozszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach i założeniach procesu badawczego w edukacji ekologicznej na poziomie kształcenia wczesnoszkolnego i wychowania

		przedszkolnego
	W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat poziomu i możliwości rozwojowych dzieci, ich zainteresowań oraz motywów i procesu uczenia się
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie kierować procesem rozwijania kompetencji badawczych dziecka: przewiduje, planuje, organizuje ciągi działań w zakresie edukacji ekologicznej
	U_02	potrafi zaplanować i przeprowadzić działania badawcze typu: eksperyment, doświadczenie, dostosowując do strategii kształcenia zintegrowanego ze szczególnym uwzględnieniem edukacji ekologicznej
kompetencje społeczne	**K_01**	wykazuje aktywność, odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych o czuje się za nie odpowiedzialny

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	K	Kolokwium	W_01; W_02	80	1
	AW	Aktywność i obecność na wykładach	K_01	20	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	ZĆ	Przygotowanie zadania i ocena pomysłu oraz merytorycznej formy prezentowanego zadania	W_01; W_02; U_01; U_02	80	2
	AĆ	Aktywność i obecność na Ćwiczeniach	K_01	20	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***

3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***

	3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_ W12
U_01	K2_U08
U_02	K2_U10
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Budniak A., Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym: podręcznik dla studentów, Kraków 2009
- Michalak R. (red.), Nauczycielskie filozofie nauczania przyrody, Poznań 2005
- Parczewska T., Metody aktywizujące w edukacji przyrodniczej uczniów klas I-III, Lublin 2005

B. Literatura uzupełniająca:

- Klus-Stańska D., M. Nowicka (red.), Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, Warszawa 2004
- Sowińska H. (red.), Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, Poznań 2011
- Klus-Stańska D. (red.), (Anty)edukacja wczesnoszkolna, Impuls, Kraków 2014
- Komorowska-Zielony A., Twórcze działania przyrodnicze i matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej, Gdańsk 2008
- Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Czudek-Ślęczka S., Wąsiński A. (red.), Edukacja małego dziecka. Nowe konteksty, poglądy i doświadczenia, tom3, Bielsko-Biała – Kraków 2010
- Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Zalewska-Bujak M. (red.), Edukacja małego dziecka. Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu i szkole, tom5, Kraków 2013
- Suchora-Olech A., Kształtowanie postawy ekologicznej w edukacji wczesnej, Słupsk 2005
- Zioło I., Kompetencje pedagogiczne nauczycieli klas początkowych szkoły podstawowej do edukacji przyrodniczej, Kraków 2005.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	3

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	14	14	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	15	15		
• zaliczenie przedmiotu	1	1				
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Wybrane aspekty metodyki kształcenia	• znajomość podstawowej terminologii z zakresu diagnozy i

zintegrowanego • Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej • Psychologia kliniczna dziecka	terapii pedagogicznej

Cele zajęć:

- zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych
- przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych
- przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych
- rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
2.	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
3.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	3	3
4.	z niepełnosprawności ruchowej	3	3
5.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	3	3
6.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
7.	ze specyficznymi trudności w uczeniu się (czytania, pisania oraz matematyki)	3	3
8.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
9.	z choroby przewlekłej	3	3
10.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3

11.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	4	4
12.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej
umiejętności	**U_01**	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	**Przygotowanie projektu.** Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	3
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	50%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10; K2_U13
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009
- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006
- Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Edukacja artystyczna z metodyką w przedszkolu i w klasach 1-3	**Zo**	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	III

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia	18	10				
• Zajęcia podsumowujące	2	2				
• Studiowanie literatury • Przygotowanie do zajęć • Opracowanie materiałów na zajęcia			10 15 15	18 15 15		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia manualne, dyskusja ,prezentacja, analiza materiałów przygotowanych przez studentów

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

Przygotowanie i prezentacja własnych projektów

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Metoduka edukacji plastycznej w przedszkolu i kl. I-III • metody aktywizujące w edukacji dziecka	•

Cele przedmiotu:

wzbogacenie wiedzy na temat twórczości dzieci /ekspresji artystycznej dzieci/.

pogłębienie wiedzy na temat znaczenia inspiracji artystycznej w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

nabycie umiejętności wyboru dzieł sztuki do wykorzystania na zajęciach z dziećmi, zgodnych z ich możliwościami percepcyjnymi i związanych ściśle z kształtowaniem umiejętności plastycznych dzieci (rozwijanie umiejętności

przygotowania pomocy dydaktycznych)
poznanie analizy i interpretacji dzieła sztuki i powiązanie go z edukacja artystyczną dziecka/sposób obrazowania, środki artystyczne
nabycie umiejętności działania w twórczym prowadzeniu zajęć z edukacji artystycznej z dziećmi młodszymi

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wstęp. Zapoznanie studentów z treściami nauczania. Omówienie literatury i kryteriów oceny. Ustalenie możliwości materiałowych Plastycznej Pracowni Warsztatowej oraz sposobów działania w Pracowni Artystycznej.	1	1
2.	Rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem form plastycznych. Pogłębianie wiedzy na temat kompozycji plastycznej. Poznanie i obserwacja jako element kreacji artystycznej, plastycznej. Rola interpretacji. Pogłębianie wiedzy. Powiązanie aspektu teoretycznego i praktycznego. Forma obiektów architektury w projektowaniu zajęć plastycznych z dziećmi.	3	2
3.	Projekt pierwszy Historia architektury wg wybranych artystów, przez prowadzącego zajęcia , nabyta wiedza pozwala wybrać stosowne obiekty do projektowania lekcji plastyki z dziećmi. prezentacja wybranego artysty architekta wraz z prezentacją wizualną dzieł.	5	3
4.	Twórczość plastyczna dziecka. Ekspresja artystyczna dziecka. Fazy i cechy procesu twórczego u dzieci. Analiza i interpretacja wybranego dzieła sztuki i powiązanie go z edukacją artystyczną, plastyczną dziecka.	4	1
5.	Projekt drugi Opis wybranego indywidualnie przykładu dzieła sztuki architektonicznej i powiązanie go z edukacją artystyczną, plastyczną dziecka, jego możliwościami percepcji /zgodnie ze stadiami rozwoju.	5	3
6.	Prezentacja przez studentów własnych prac i projektów / wystawa robocza prac w Pracowni/. Teczka prac z opisem. Oceny. Omówienie zajęć.	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna elementarne pojęcia z zakresu teorii sztuki, dotyczące poszczególnych obszarów sztuki. ma elementarną wiedzę na temat plastycznych środków wyrazu ma podstawową wiedzę w zakresie procesu twórczego/ myślenie kreatywne, poszukiwanie i tworzenie
	W_02	ma elementarną wiedzę o projektach plastycznych
umiejętności	**U_01**	ma rozwinięte umiejętności twórczego działania/praktyczne sposoby realizacji zaprojektowanej kompozycji/ posiada umiejętność prezentowania własnych projektów plastycznych ma rozwinięte umiejętności twórczego działania/praktyczne sposoby realizacji zaprojektowanej kompozycji/ posiada umiejętność prezentowania własnych projektów plastycznych
	U_02	potrafi ocenić przydatność rozwiązań działań z obszaru sztuki oraz zainicjować własną strategię twórczą bez sięgania do gotowych recept
kompetencje	**K_01**	posiada umiejętność posługiwania się podstawowym językiem sztuki potrafi dokonać

społeczne		wyboru środków wyrazu ma rozwinięte umiejętności twórczego działania/praktyczne sposoby realizacji zaprojektowanych działaniach

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Projekt pierwszy	W-01 U-01 K-01	50 %	2
	02	Projekt drugi	W-02 U-02	50 %	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W-01	K2-W16
W-02	K2-W13
U-01	K2-U08
U-02	K2-U11
K-01	K2-K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Arheim R. , Sztuka i percepcja wzrokowa" ,WA i F ,W-wa,1978,2004 / fragmenty dotyczące dzieci/ Trojanowska- Kaczanowska A. , Dziecko i twórczość", Polska Akademia Nauk, wyd. Ossolineum ,Wrocław 1970 Popek S. , Psychologia twórczości plastycznej, Impuls, Kraków 2010 Machowiak E., D.O.M.E.K Doskonałe okazy małych i efektownych konstrukcji, Dwie Siostry, Warszawa 2011 Dostępne albumy o sztuce
B. Literatura uzupełniająca:
Limont W. , Teoria i praktyka edukacji uczniów zdolnych „,Wyd. Impuls, Kraków, 2005 Limont W. , Synektyka a zdolności twórcze", wyd. UMK Toruń, 1994

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: **Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w przedszkolu**	Zo,	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	EEZTP	3

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**60**	**60**	60	2
• Czynności wynikające z regulaminu praktyk w grupach młodszych: • Analiza dokumentacji/Udział w zebraniach, naradach • Obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela • Prowadzenie zajęć w grupach młodszych (O1) • Bieżące prowadzenie dziennika praktyk (Dz1)			30	30		
• Czynności wynikające z regulaminu praktyk w grupach starszych: • Analiza dokumentacji/Udział w zebraniach, naradach • Obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela • Prowadzenie zajęć w grupach starszych (O2) • Bieżące prowadzenie dziennika praktyk (Dz2)			30	30		
• Prezentacja Dziennika Praktyk Opiekunowi z Ramienia Uczelni						
Łącznie:			**60**	**60**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

• **samodzielna praca studenta:**	
praca indywidualna, zespołowa, gry symulacyjne, warsztaty edukacyjne, metoda projektowania okazji edukacyjnych, metoda obserwacji oraz indywidualnych przypadków, metoda problemowa, metoda osobistych doświadczeń - próby wdrożeniowe samodzielnych zajęć z dziećmi;	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Innowacje w pedagogice przedszkolnej • Wybrane zagadnienia z metodyki kształcenia zintegrowanego • Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania matematyki • Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania języka polskiego • Metody aktywizujące w edukacji dziecka • Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach I-III	• Student musi być przygotowany metodycznie do prowadzenia zajęć w przedszkolu oraz mieć opanowany sposób pisania projektów zajęć wg określonych wymogów.
Cele przedmiotu:	
Utrwalenie wiedzy metodycznej i merytorycznej z zakresu metodyk szczegółowych zgodnie z wymogami współczesnej psychodydaktyki szczebla propedeutycznego. Przygotowanie studentów do odbioru i prowadzenia zajęć w poszczególnych klasach szkolnych. Doskonalenie umiejętności pedagogicznych przez wdrażanie do samokształcenia.	
Treści programowe:	
zajęcia praktyczne:	

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
	W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji pedagogiczno-dydaktycznych poprzez: 1) zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji; 2) obserwowanie: a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego zajęć oraz aktywności uczniów, b) toku metodycznego zajęć, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych, c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku zajęć, d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń, e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania wychowanków oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych wychowanków, f) sposobu oceniania uczniów, g) dynamiki i klimatu społecznego grupy, ról pełnionych przez wychowanków, zachowania i postaw wychowanków, h) funkcjonowania i aktywności w czasie zajęć poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wychowanków szczególnie uzdolnionych, i) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny, j) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje); 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w: a) planowaniu i przeprowadzaniu zajęć, b) organizowaniu pracy w grupach,	60	60

	c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych, d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej, e) kontrolowaniu i ocenianiu postępów wychowanków, f) podejmowaniu działań na rzecz wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, g) organizowaniu przestrzeni grupy, h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej; 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności: a) planowanie zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych, b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej, c) organizację i prowadzenie zajęć w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, d) wykorzystywanie w toku zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej, e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku zajęć do poziomu rozwoju wychowanków,, f) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych, g) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń wychowanków, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, h) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności wychowanków,, i) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z wychowankami (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), j) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad, k) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem oraz innymi specjalistami; 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym: a) prowadzenie dokumentacji praktyki, b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką, c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), d) ocenę przebiegu prowadzonych zajęć oraz realizacji zamierzonych celów, e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych zajęć,		
	Razem zajęć praktycznych:	**60**	**60**

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę na poziomie rozszerzonym na temat wychowania i kształcenia dzieci, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
	W_02	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
	W_03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu przedszkola w obszarze działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i
	W_04	pomocowych ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych

		a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań podczas pracy z dziećmi
	U_03	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
	U_04	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego,
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej,odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
	K_03	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
	K_04	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	O (O1+O2)	ocena opiekuna praktyk z ramienia placówki	W_01; W_02; W_03; W_04 U_01; U_02; U_03; U_04 K_01; K_02; K_03; K_04	50%	3
	Dz (Dz1+Dz 2)	Dziennik praktyk	W_01; W_02; W_03; W_04 U_01; U_02; U_03; U_04 K_01; K_02; K_03; K_04	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W11
W_02	K2_W12
W_03	K2_W10
W_04	K2_W15
U_01	K2_U02; K2_U08
U_02	K2_U10
U_03	K2_U11
U_04	K2_U12
K_01	K2_K01
K_02	K2_K04
K_03	K2_K05
K_04	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kwaśniewska M., Żaba- Babińska W., Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci. MAC, Kielce 2009
- Łada- Grodziska A., Przewodnik metodyczny. ABC sześciolatka, WSiP, Warszawa 2000

B. Literatura uzupełniająca:

- Arciszewska E., Czytające przedszkolaki: mit czy norma?, Żak, Warszawa 2002
- Dmochowska M., Zanim dziecko zacznie pisać, WSiP, Warszawa 1991
- Fiedler M., Matematyka już w przedszkolu, WSiP, Warszawa 1991
- Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., Dziecięca matematyka. Metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych, WSiP, Warszawa 2003
- Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, WSiP, Warszawa 1999
- Kurowska B., Dziecko ryzyka dysleksji w przedszkolu, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011
- Truchta B., Techniki twórczego myślenia, „Wychowanie w Przedszkolu” 1999, nr 4.

- Czasopisma pedagogiczno-metodyczne.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: **Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w klasach I-III szkoły podstawowej**	Zo,	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	EEZTP	3

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**60**	**60**	60	2
• Czynności wynikające z regulaminu praktyk w grupach młodszych: • Analiza dokumentacji/Udział w zebraniach, naradach • Obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela • Prowadzenie zajęć w grupach młodszych (O1) • Bieżące prowadzenie dziennika praktyk (Dz1)			30	30		
• Czynności wynikające z regulaminu praktyk w grupach starszych: • Analiza dokumentacji/Udział w zebraniach, naradach • Obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela • Prowadzenie zajęć w grupach starszych (O2) • Bieżące prowadzenie dziennika praktyk (Dz2)			30	30		
• Prezentacja Dziennika Praktyk Opiekunowi z Ramienia Uczelni						
Łącznie:			**60**	**60**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

• **samodzielna praca studenta:**	
praca indywidualna, zespołowa, gry symulacyjne, warsztaty edukacyjne, metoda projektowania okazji edukacyjnych, metoda obserwacji oraz indywidualnych przypadków, metoda problemowa, metoda osobistych doświadczeń - próby wdrożeniowe samodzielnych zajęć z dziećmi;	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Innowacje w pedagogice przedszkolnej • Wybrane zagadnienia z metodyki kształcenia zintegrowanego • Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania matematyki • Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania języka polskiego • Metody aktywizujące w edukacji dziecka • Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach I-III	• Student musi być przygotowany metodycznie do prowadzenia zajęć w przedszkolu oraz mieć opanowany sposób pisania projektów zajęć wg określonych wymogów.
Cele przedmiotu:	
Utrwalenie wiedzy metodycznej i merytorycznej z zakresu metodyk szczegółowych zgodnie z wymogami współczesnej psychodydaktyki szczebla propedeutycznego. Przygotowanie studentów do odbioru i prowadzenia zajęć w poszczególnych klasach szkolnych. Doskonalenie umiejętności pedagogicznych przez wdrażanie do samokształcenia.	
Treści programowe:	
zajęcia praktyczne:	

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
	W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji pedagogiczno-dydaktycznych poprzez: 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji; 2) obserwowanie: a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów, b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych, c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć), d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń, e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów, f) sposobu oceniania uczniów, g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej, h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów, i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny, k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje); 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w: a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć), b) organizowaniu pracy w grupach,	60	60

	c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych, d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej, e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów, f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, g) organizowaniu przestrzeni klasy, h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej; 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności: a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych, b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej, c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej, e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów, f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej, g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych, h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad, l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami; 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym: a) prowadzenie dokumentacji praktyki, b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką, c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów, e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć), f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).		
	Razem zajęć praktycznych:	**60**	**60**

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę na poziomie rozszerzonym na temat wychowania i kształcenia dzieci, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
	W_02	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
	W_03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu przedszkola w obszarze działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i

	W_04	pomocowych ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań podczas pracy z dziećmi
	U_03	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
	U_04	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_05	potrafi efektywnie wdrażać programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
kompetencje społeczne	**K_01**	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego,
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
	K_03	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
	K_04	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów kształcenia:	O (O1+O2)	ocena opiekuna praktyk z ramienia placówki	W_01; W_02; W_03; W_04 U_01; U_02; U_03; U_04 K_01; K_02; K_03; K_04	50%	3
	Dz (Dz1+Dz 2)	Dziennik praktyk	W_01; W_02; W_03; W_04 U_01; U_02; U_03; U_04 K_01; K_02; K_03; K_04	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W11
W_02	K2_W12
W_03	K2_W10
W_04	K2_W15
U_01	K2_U02; K2_U08
U_02	K2_U10
U_03	K2_U11
U_04	K2_U09
U_05	K2_U13
K_01	K2_K01
K_02	K2_K04
K_03	K2_K05
K_04	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., Dziecięca matematyka. Metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych, WSiP, Warszawa 2003

• Klus-Stańska D., Bronk D., Molenda A., Pedagogika wczesnej edukacji-problemy, dyskursy, otwarcia, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2011 • Waloszek D., Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna, Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, Warszawa 2016 • Dokumenty prawne i organizacyjne szkoły. • Czasopisma pedagogiczne
B. Literatura uzupełniająca:
• Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., Nauczycielska diagnoza gotowości do podjęcia nauki szkolnej. • Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze dla dzieci, które rozpoczną naukę w szkole, Edukacja polska, Warszawa 2009 • Gruszczyk – Kolczyńska E., Zielińska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego e oraz edukacja matematyczna dzieci w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i w pierwszym roku szkolnej edukacji, Edukacja polska, Warszawa 2009

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Kształtowanie kompetencji badawczych dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	4

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• wykład audytoryjny	20	12	-	-		
• analiza literatury przedmiotu	-	-	15	15		
• przygotowanie projektu	-	-	10	18		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	15	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• ćwiczenia audytoryjne	19	11	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń i analiza literatury	-	-	30	38		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**40**	**24**	**80**	**96**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, projektujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**

Wybrane aspekty metodyki kształcenia zintegrowanego Innowacje w edukacji przedszkolnej Wybrane zagadnienia metodyki nauczania matematyki Wybrane zagadnienia metodyki nauczania języka polskiego Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3 Edukacja artystyczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	• znajomość podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz dydaktyk szczegółowych

Cele zajęć:

- Rozwijanie kompetencji w zakresie planowania, projektowania, organizowania, ewaluowania treści programowych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- Doskonalenie przygotowania studentów do kształtowania postawy badawczej dzieci młodszych
- Określanie istoty i podstawowych założeń wobec kształtowanych umiejętności badawczych na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
- Projektowanie zajęć zintegrowanych dotyczących działalności badawczej dzieci

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
2	Teoretyczne podstawy kształtowania umiejętności badawczych dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Pojęcie, cele i zasady.	3	2
3	Dziecko jako badacz rzeczywistości edukacyjnej. Tropami dziecięcego myślenia/ dlaczego nie pytam?	3	2
4	Kreatywne myślenie o edukacji. Od przedszkola do Doliny Krzemowej	2	1
5	Szkoła jako organizacja wspierająca rozwój umiejętności badawczych dziecka	2	1
6	KONCEPCJA REGGIO EMILIA/ Nigdy nie nauczaj dziecka tego, czego może nauczyć się samo	3	2
7	Strategie myślenia projektującego jako czynnik rozwijania umiejętności badawczych dziecka	2	1
8	Sytuacyjne wspieranie dzieci w doświadczaniu świata. Istota i znaczenie sytuacji doświadczalnych dla współczesnej edukacji małego dziecka. Edukacja oparta na doświadczeniach bezpośrednich	2	1
9	Ocena w badaniu. Ocenianie kształtujące drogą do sukcesu edukacyjnego	2	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Stymulowanie ciekawości poznawczej u uczniów. Jak zapobiegać nudzie w szkole?	3	1
3	Dydaktyka konstruktywistyczna. Konstruktywistyczna wizja edukacji	3	1
4	Metody efektywnej i szybkiej nauki. Neurodydaktyka.	3	2
5	Doświadczenia i eksperymenty w klasach 1-3. Różnorodność poznawanych przez dzieci materiałów – badanie ich właściwości i klasyfikacja materiałów.	3	3
6	Relacje międzyludzkie w uczeniu się. Wpływ relacji międzyludzkich na efektywność nauczania, empatia, odzwierciedlanie, współbrzmienie, dostrajanie	2	1
7	Emocje a uczenie się. Czy nauka może być przyjemna?	2	1
8	Nauczyciel jako badacz. Refleksja u nauczyciela	2	1

9	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**40**	**24**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma rozszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach i założeniach procesu badawczego w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
	W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat poziomu i możliwości rozwojowych dzieci, ich zainteresowań oraz motywów i procesu uczenia się
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie kierować procesem rozwijania kompetencji badawczych dziecka: przewiduje, planuje, organizuje ciągi działań
	U_02	potrafi zaplanować i przeprowadzić działania badawcze typu: eksperyment, doświadczenie, dostosowując do strategii kształcenia zintegrowanego
kompetencje społeczne	**K_01**	wykazuje aktywność, odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Przygotowanie projektu/P	W_01, W_02, U_01, K_01	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Prezentacja	U_01, U_02, K_01	50%	2
	K	Kolokwium	W_01, W_02	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny (pytania otwarte z dłuższą wypowiedzią pisemną)	W_01, W_02, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05
W_02	K2_W12
U_01	K2_U08
U_02	K2_U10
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Klus-Stańska D. (red.), (Anty)edukacja wczesnoszkolna, Impuls, Kraków 2014
Klus-Stańska D. (red.), Światy dziecięcych znaczeń, Warszawa 2004
Klus-Stańska D., M. Nowicka (red.), Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, Warszawa 2004
Sowińska H. (red.), Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, Poznań 2011
Sowińska H., Michalak R. (red.), Edukacja elementarna jako strategia zmian rozwojowych dziecka, Kraków 2004
Waloszek D., Nauczyciel w dzieciństwie człowieka. Doświadczenie – kompetencja – refleksyjność, Kraków 2015

B. Literatura uzupełniająca:

Bauman T., Uczenie się jako przedsięwzięcie na całe życie, Kraków 2005
Komorowska-Zielony A., Twórcze działania przyrodnicze i matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej, Gdańsk 2008
Edward de Bono, Dziecko w szkole kreatywnego myślenia, Gliwice 2010
Fruga B., Lachendro-Fruga D., Od przedszkola do Doliny Krzemowej, Kraków 2016
Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. I i II, Warszawa 2007
Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Czudek-Ślęczka S., Wąsiński A. (red.), Edukacja małego dziecka. Nowe konteksty, poglądy i doświadczenia, tom3, Bielsko-Biała – Kraków 2010

Ogrodzka-Mazur E., Szuścik U., Zalewska-Bujak M. (red.), Edukacja małego dziecka. Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu i szkole, tom5, Kraków 2013
Sowińska A., Sowiński R., Od nauczania do uczenia się. Nasz plan daltoński, Łódź 2017

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Edukacja teatralna w przedszkolu i kl. I-III	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	nie	w zakresie specjalności Edukacja Elementarna z Terapią Pedagogiczną	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**18**	**30**	**42**	60	2
• sformułowanie celów i harmonogramu pracy nad projektem	2	2				
• analiza literatury przedmiotu			10	22		
• ćwiczenia teatralne- opracowanie wybranych elementów projektowych	24	13				
• przygotowanie materiałów niezbędnych do realizacji poszczególnych etapów projektu			20	20		
• prezentacja projektów i ich ewaluacja	4	3				
Łącznie:	**30**	**18**	**30**	**42**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
  - analiza tekstów z dyskusją
  - burza mózgów
  - gry symulacyjne
  - praca w zespole
- **samodzielna praca studenta:**
  - studiowanie literatury przedmiotu
  - analiza przypadków
  - praca w zespole

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Innowacje w pedagogice przedszkolnej • Pedagogika szkolna • Metody aktywizujące w edukacji dziecka	• znajomość metod kształcenia zintegrowanego • podstawowa znajomość literatury dziecięcej

Cele zajęć:
• ukazanie możliwości wykorzystania sztuki teatru w procesie kształcenia dziecka
• uwrażliwienie na bogatą problematykę teatru dziecięcego w perspektywie estetycznej, społecznej i kulturalnej
• przybliżenie problematyki integracji teatru z innymi rodzajami sztuk
• wzbogacenie umiejętności analizy i interpretacji dzieła teatralnego oraz funkcji estetycznych komponentów spektaklu
• kształcenie umiejętności prowadzenia dziecięcego zespołu teatralnego
• doskonalenie umiejętności reżysersko-pedagogicznych, literackich, aktorskich
Treści programowe:
zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Edukacja teatralna dziecka i jej formy. Główne typy teatru. Koncepcje teatru szkolnego. Walory edukacyjne i terapeutyczne teatru szkolnego. Dziecięcy zespół teatralny - funkcje i zadania opiekuna	2	1
2	Najważniejsze elementy sztuki teatralnej. Teatralne tworzywa sceniczne. Teatralne środki. Techniki parateatralne	4	2
3	Konstruowanie scenariusza teatralnego. Scenopis	4	2
4	Opracowanie scenografii i kostiumów. Muzyka, taniec i ruch sceniczny	4	2
5	Praca nad rolą. Etiudy teatralne	12	8
6	Prezentacje projektów i ich omówienie	4	3
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**18**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student posiada uporządkowaną wiedzę na temat celów i zasad funkcjonowania teatru jako instytucji kulturalnej, w tym rodzajów teatru i tworzyw scenicznych; ma pogłębioną wiedzę na temat istoty teatru szkolnego, odmienności jego celów oraz metodyki prowadzenia dziecięcych zespołów scenicznych
umiejętności	**U_01**	Student potrafi pracować z dziecięcym zespołem teatralnym, przejmując rolę lidera i stymulując dziecięcą kreatywność
	U_02	Student potrafi współdziałać w ramach prac zespołowych
	U_03	Student potrafi wdrażać za pomocą metody edukacji teatralnej działania zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz zwiększające integrację społeczną uczniów/wychowanków, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	U_04	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w rozwoju, a także inspirować za pomocą metod edukacji teatralnej do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
Kompetencje	**K_01**	Student jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	W_01 U_01 U_02	projekt	K2_W05 K2_U10 K2_U12 K2_U13	100%	2
	SUMA:			100%	2

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05
U_01	K2_U10
U_02	K2_U12
U_03	K2_U13
U_04	K2_U11
K_01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Broszkiewicz B., Jarek J., *Teatr szkolny,* cz. 1-5, Wydawnictwo "Europa", Wrocław 2003-2004.
- Komarnicki L., *Teatr szkolny. Ogólne założenia. Z praktyki teatru szkolnego. Teoria teatru szkolnego. Z 12 ilustracjami i nutami,* Gebethner i Wolff, Warszawa-Kraków-Lublin-Łódź-Paryż-Poznań-Wilno-Zakopane1926 (wersja on-line PBL)
- Stróżański K., *Teatr mój widzę ubogi. Vademecum reżysera teatru szkolnego*, Wydawnictwo "Alta", Wrocław 2001.

B. Literatura uzupełniająca:

- Braun K., *Przestrzeń teatralna,* Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1981.

- Gliniecki M., Maksymowicz L., *Spotkanie z dramą. Przykłady zabaw, ćwiczeń i gier dramowych dla każdego,* Wydawnictwo Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Słupsk 1998.
- Komza M., *Żywe obrazy. Między sceną, obrazem i książką,* Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1995.
- Maksymowicz L., *Drama jako metoda wspomagania rozwoju osobowości dziecka w wieku szkolnym,* Wydawnictwo PAP, Słupsk 2002.
- Michalska I., Michalski G., *Wychowanie przez teatr szkolny w II Rzeczypospolitej,* WSP TWP, Warszawa 1994.
- Szczepańska M., *Edukacja teatralna a rozwój kompetencji społecznych dziecka w wieku wczesnoszkolnym,* Wydawnictwo Uczelniane WSP, Słupsk 1999.
- Żardecki W., *Animacja szkolnych i pozaszkolnych zespołów teatralnych,* „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze" 1994, nr 5.
- Miller R., *Edukacja teatralna jako droga poznawania świata i siebie*, „Studia Pedagogiczne" 1970, t. XX: *Problematyka pedagogiczna współczesnej cywilizacji*.
- *Teatr edukacyjny - komunikacja bez granic*, Gliniecki M., Maksymowicz L. (red.), Słupski Ośrodek Kultury, Słupsk 2001.
- *Teatr. Terapia – Edukacja –Asertywność – Twórczość – Rozwój*, Gliniecki M., Maksymowicz L., Słupski Ośrodek Kultury, Słupsk 2004.
- *Wprowadzenie do nauki o teatrze*, wybór i oprac. J. Degler, t. II: *O tworzywie i twórcach dzieła teatralnego*, cz. 2: *Gra aktorska*, t. III: *Odbiorcy dzieła teatralnego. Widz-krytyk-badacz*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1976.
- Żardecki W., *Edukacja teatralna,* „Edukacja i Dialog" 1997, nr 10.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Diagnoza i terapia pedagogiczna	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie **Edukacji Elementarnej z Terapią Pedagogiczną**	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	14	14				
• analiza literatury przedmiotu			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• kolokwium	1	1				
Łącznie:	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **samodzielna praca studenta:**
• wykład problemowy • wykład konwersatoryjny	• studiowanie literatury przedmiotu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia ogólna • Dydaktyka ogólna	• Przygotowanie merytoryczne z zakresu podstaw pracy dydaktyczno – wychowawczej

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z procedurą postępowania diagnostycznego oraz metodami diagnozy pedagogicznej
- rozwijanie kompetencji diagnostycznych
- wyposażenie studentów w umiejętność trafnego doboru metod pracy z dziećmi wymagającymi dodatkowej interwencji terapeutycznej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Diagnoza, diagnostyka i terapia pedagogiczna w praktyce nauczycielskiej	1	1
2	Podstawy prawne, reguły i zasady diagnozowania oraz terapii pedagogicznej	1	1

3	Warsztat metodologiczny nauczyciela diagnosty/ terapeuty. Podstawowe metody i techniki diagnostyczne: wywiad, obserwacja, analiza dokumentów, techniki projekcyjne	1	1
4	Diagnozowanie trudności i niepowodzeń szkolnych u dzieci. Etyczny wymiar sytuacji diagnozowania	1	1
5	Pojęcie i rodzaje terapii pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza i terapia zaburzeń spostrzeżeń wzrokowych, słuchowych, funkcjonowania ruchowego, procesu lateralizacji i orientacji przestrzennej, koordynacji funkcji wzrokowych, słuchowych i ruchowych, przyczyny leworęczności	4	4
7	Metody pracy z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, zasady konstruowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	2	2
8	Budowanie indywidualnych planów pomocy dziecku	2	2
9	Omówienie wyników kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**
		SS	**SNS**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat metod i technik diagnostycznych oraz strategii działań terapeutycznych w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_02	Student ma uporządkowana wiedzę na temat zaburzeń i deficytów rozwojowych dzieci oraz uwarunkowań biologicznych, społecznych i psychicznych tych zjawisk; rozumie znaczenie i rolę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych
	W_03	Student ma uporządkowana wiedzę o zasadach i normach etycznych związanych z działaniami diagnostycznymi i terapeutycznymi
umiejętności	**U_01**	Student potrafi dokonywać diagnozy i projektować programy oddziaływań terapeutycznych skierowanych na ucznia
	U_02	Student dobiera narzędzia badawcze adekwatne do specyfiki danego zaburzenia i opracowuje wyniki procesu diagnostycznego w postaci opinii pedagogicznej
	U_03	Student potrafi diagnozować zaburzenia poznawcze i percepcyjno-motoryczne, stanowiące przyczynę trudności w uczeniu się
kompetencje społeczne	**K_01**	Student stosuje standardy etyczne w pracy z dzieckiem i rodziną, poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korekty zaburzeń i dysfunkcji

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	W_01 W_02 W_03	kolokwium	K2_W05 K2_W15 K2_W16	100%	1
				100%	1

sposób wyliczenia oceny końcowej wg wzoru:

OCENA za wykład $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W16
U_01	K2_U02
U_02	K2_U10
U_03	K2_U07
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- *Człowiek a środowisko życia: podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy*, Wysocka E . (red.), Wydawnictwo Akademickie "Żak", Warszawa 2007.
- *Diagnoza psychopedagogiczna - podstawowe problemy i rozwiązania*, Jarosz E., Wysocka E. (red.), Wyd. Akademickie "Żak", Warszawa 2006.
- *Terapia pedagogiczna*, Skorek E.M. (red.), Impuls, Kraków 2004.
- Zakrzewska B., *Trudności w czytaniu i pisaniu. Modele ćwiczeń*, WSiP, Warszawa 1996.

B. Literatura uzupełniająca:

- Górniewicz E., *Pedagogiczna diagnoza* specyficznych t*rudności w czytaniu i pisaniu*, Adam Marszałek, Toruń 2011.
- Gruszczyk-Kolczyńska E., *Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki*, WSiP, Warszawa 2005.
- King G., *Umiejętności terapeutyczne nauczyciela*, GWP, Gdańsk 2004.
- Kutscher M., L., *Dzieci z zaburzeniami łączonymi*, Wyd. K. E. Liber, Warszawa 2005.
- Leśniewska K., Puchała E., *Organizacja procesu wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, ORE 2010 [online].
- Florkiewicz V., *Terapia pedagogiczna – scenariusze zajęć*, Wyd. Wyższej Szkoły Humanistycznej, Łódź 2005.Balcerek-Kałek A., *Budowanie szkolnych programów profilaktyki*, PWN, Warszawa 2003.
- Bogdanowicz M., *Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu w świetle klasyfikacji medycznych, psychologicznych i pedagogicznych*, "Logopedia" 2000, nr 28.
- Grimm S., *Bariery szkolnej kariery*, WSiP, Warszawa 1994.

- Kulbacki L., *Lekcja relaksacji*, Wyd. AWF, Wrocław 2002.
- Szymańska J., *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*, Wyd. Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, Warszawa 2012.
- Tomczak J., Ziętara R., *Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej*, Impuls, Kraków 2018.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej	**Zo**	**2**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**20**	**40**	**40**	60	2
• Ćwiczenia	19	19				
• Kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury			10	10		
• przygotowanie do zajęć i opracowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do przeprowadzenia ćwiczeń,			20	20		
• przygotowanie scenariusza zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,			5	5		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Łącznie:	**20**	**20**	**40**	**40**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia manualne, dyskusja ,prezentacja, analiza materiałów przygotowanych przez studentów

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody diagnostyczne i terapeutyczne, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

przygotowanie się do zajęć, opracowanie materiałów, analiza literatury i percepcja notatek
przygotowanie scenariusza,

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	• zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Cele zajęć:

Zapoznanie studentów z psychospołecznymi następstwami zaburzeń w uczeniu się, symptomami specyficznych trudności

w uczeniu się, szczegółową procedurą diagnostyczną i terapeutyczną w dyskalkulii, dysgrafii, dysortografii, dysleksji itp., szczegółowymi zasadami terapii pedagogicznej. Przygotowanie studentów do samodzielnej diagnozy i terapii w zakresie wymienionych zaburzeń.			
Treści programowe:			
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**20**
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Diagnoza specyficznych trudności w nauce i jej psychospołeczne konsekwencje • analiza opinii i orzeczeń i zasady ich wykorzystania przez pedagogów, • struktura diagnozy psychologicznej i pedagogicznej, • interpretacja opinii i orzeczeń, • podstawy diagnozy pedagogicznej- prezentacja testów czytania i pisania, • konsekwencje diagnozy dla sposobu oceniania i klasyfikowania dzieci ze specyficznymi trudnościami w nauce.	3	3
2	Metodyka gier dydaktycznych językowych i matematycznych • Zabawa jako podstawowa działalność dziecka, • Wychowanie językowe za pomocą zabaw, • Program J. Wójtowicz – zabawy fonetyczne i artykulacyjne, • Tworzenie własnych propozycji gier i zabaw dydaktycznych.	2	2
3	Program B. Markowskiej dla dzieci przedszkolnych • Percepcja i recepcja mowy, • Tworzenie pojęć, • Stymulacja słownika i gramatyki, • Wpływ na funkcjonowanie intelektualne	2	2
4	Terapia integracji percepcyjno- motorycznej. Elementy Metody Dobrego Startu w profilaktyce i stymulacji mowy i języka • Struktura MDS, • Metodyka pracy w MDS, • Przykładowe zajęcia.	3	3
5	Metodyka pracy z uczniem z trudnościami w czytaniu i pisaniu. • Tradycyjne metody T.Danielewicz, A.Magnuskiej, A.Koźmińskiej oraz T.Gąsowkiej, Z.Pietrzak-Stępkowskiej, • Metoda 18 struktur wyrazowych E.Kujawy, M.Kurzyny i inne, • Scenariusze zajęć.	4	4
6	Specyficzne trudności w matematyce • Uwarunkowania powodzenia w matematyce, • Inteligencja a specyficzne trudności w matematyce, • Metodyka zajęć korekcyjno wyrównawczych dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w matematyce.	3	3
7	Ćwiczenia na koncentrację uwagi dla dzieci z syndromem ADHD. • Symptomy ADHD, • Wskazówki metodyczne jak postępować z dzieckiem w domu, szkole, • Terapia ADHD- przegląd metod.	2	2
8	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**20**
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. **Użyte skróty**: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	**numer**	**treść**	
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	

	W_02	Zna i rozumie definicję zaburzeń rozwojowych, opisać przebieg ich powstawania w trakcie rozwoju dziecka, wymienić objawy trudności specyficznych w trudności w uczeniu się
	W_03	Student zna przepisy, na których oparta została organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w szkole
umiejętności	**U_01**	Student potrafi przygotować konspekt zajęć z dzieckiem i przeprowadzić ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne
	U_02	Student potrafi zaprojektować przebieg pracy korekcyjno - kompensacyjnej dla ucznia na określonym etapie edukacyjnym z zastosowaniem fachowej terminologii, opierając się na diagnozie jego zaburzeń i mocnych stronach jego rozwoju.
	U_03	Student potrafi współpracować w zespole studentów, którym każdy ma wyznaczoną rolę oraz komunikować się z dziećmi wymagającymi terapii pedagogicznej, stosując się do etycznych wymogów pracy.
	U_04	Student potrafi dyskutować na temat poznanych metod i sposobów terapii w kontekście wybranych koncepcji oraz modyfikować swoje zdanie uzasadniając je.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Przeprowadzenie ćwiczeń wg. wskazanej metody	W_01; U_01	25%	2
	02	Przygotowanie scenariusza do wdrożenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	W_01; U_02	25%	
	03	Kolokwium	W_01; W_02; W_03	25%	
	04	Aktywność na zajęciach	W_01; W_03; U_03; U_04;	25%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:*

wzoru:	*3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W15
W_02	K2_W01; K2_W05;
W_03	K2_W11; K2_W16
U_01	K2_U09; K2_U10
U_02	K2_U07; K2_U09; K2_U13
U_03	K2_U12
U_04	K2_U05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Byers R, Rose R. (2002) Jak zaplanować pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Warszawa.
- Danielewicz T., A.Magnuska,A.Koźmińska (1981) Terapia uspokajająca i rozwijająca dla dzieci nerwicowych i dyslektycznych, PTHP, Warszawa.
- Gąsowska T., Pietrzak - Stępkowska Z. (1994) Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, WSiP Warszawa.
- Kujawa E., Kurzyna M (1994) Reedukacja dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu metodą 18 struktur wyrazowych, WSiP Warszawa.
- Skorek E.M. (red.) (2010) Terapia pedagogiczna. Zagadnienia praktyczne i propozycje zajęć, Impuls Kraków.

B. Literatura uzupełniająca:

- Grabołowska K., Jastrząb J., Mickiewicz J., Wojak M. (1994) Ćwiczenia w czytaniu, Toruń.
- Dabrowska –Jabłońska I. (red.) (2010) Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Impuls Kraków.
- Krasowicz G. (1997) Język, czytanie i dysleksja, Lublin. Krasowicz- Kupis G. (2008) Psychologia dysleksji, PWN Warszawa.
- Mickiewicz J. (1996) Jedynka z ortografii, Toruń.
- Opolska T. (1997) Pokonujemy trudności w czytaniu i pisaniu, Compp, Warszawa
- Piszczek M. (1997) Terapia zabawą, terapia przez sztukę, Warszawa .
- Reid G. (2005) Dysleksja, Liber Warszawa.
- Reid G., Wearmouth J. (2008) Dysleksja . teoria i praktyka, GWP Gdańsk.
- Selikowitz M. (1999) Dysleksja, Prószyński i S-ka Warszawa.
- Spionek H. (1985) Zaburzenia rozwoju uczniów a niepowodzenia szkolne, PWN Warszawa ,r.II część II.
- Spionek H.(1970) Psychologiczna analiza trudności i niepowodzeń szkolnych PZWS Warszawa .
- Szurmiak M.(1987) Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu,WsiP ,Warszawa,s. 15-69.
- Teml H. (1997) Relaks w nauczaniu , Warszawa.
- Zmyślne ruchy, które doskonalą umysł . Podstawy kinezjologii edukacyjnej dr C.Hannaforda, Warszawa 1998
- Wójtowicz J. (1992) O wychowaniu językowym, Warszawa.
- Zakrzewska B. (1996) Trudności w czytaniu i pisaniu. Modele ćwiczeń, Warszawa 1996 26.
- Combs, Pope J.E. Uczeń trudny . Jak skłonić go do nauki.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Logopedia z metodyką terapii logopedycznej	Zo	**2**

Kierunek studiów	**PEDAGOGIKA**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej terapią pedagogiczną	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne, aktywne uczestnictwo AĆ	17	14				
• Prezentacja przygotowanego zadania ZĆ	3	1				
• Przygotowanie do ćwiczeń i analiza literatury			30	35		
• Przygotowanie zadania ZĆ			10	10		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
	Metody aktywizujące – dobrane do wymagań grupy, pokaz, pogadanka, praca z tekstem
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
	Praca z tekstem, metoda działań praktycznych (wykonywanie zadania)

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z metodyką • Psychologia kliniczna	• podstawowe wiadomości z zakresu gramatyki języka polskiego (fonetyka i fonologia języka polskiego, elementy komunikacji językowej), • podstawowe informacje dotyczące biologicznego i psychicznego rozwoju człowieka

Cele zajęć:

- zapoznanie studenta z naukowym językiem terminologii logopedycznej
- stwarzanie okazji do nabywania świadomości dotyczącej opanowania wiedzy o normatywnej i pozanormatywnej

artykulacji u dzieci

- zapoznanie studentów z podstawowymi działami współczesnej logopedii oraz stosowanymi w terapii logopedycznej klasyfikacjami zaburzeń mowy i artykulacji
- zapoznanie studentów z podstawowymi procedurami postępowania logopedycznego i logoterapeutycznego

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu.	1	1
2.	Badanie mowy. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy.	2	2
3.	Ćwiczenia oddechowe i artykulacyjne w terapii logopedycznej (wybrane elementy teorii i ćwiczenia praktyczne). O3	2	2
4.	Seplenienie – terapia logopedyczna i ćwiczenia artykulacyjne.	2	1
5.	Rotacyzm – terapia logopedyczna i ćwiczenia artykulacyjne	2	1
6.	Kappacyzm, gammacyzm – terapia logopedyczna i ćwiczenia artykulacyjne.	2	1
7.	Mowa bezdźwięczna – terapia logopedyczna i ćwiczenia artykulacyjne.	2	1
8.	Metody alternatywnej komunikacji.	1	1
9.	Samoistny i niesamoistny opóźniony rozwój mowy. Mutyzm wybiórczy	1	1
10.	Jąkanie – przyczyny, symptomy i opieka logopedyczna.	1	1
11.	Komputer w pracy logopedy.	1	1
12.	Prezentacja zadania ZĆ	3	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju mowy człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym, a także o metodycznych zasadach programowania stymulacji rozwoju mowy u dzieci
umiejętności	**U_01**	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii, z zakresu rozpoznawania błędnej wymowy u dzieci oraz prowadzenia obserwacji, organizowania działań profilaktycznych i stymulujących rozwój mowy.
kompetencje społeczne	**K_01**	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, rozumie potrzebę rozwijania samooceny, autokontroli w zakresie posługiwania się językiem.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do

	90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	ZĆ	Opracowanie wybranego zaburzenia mowy Przygotowanie pomocy logopedycznej i przeprowadzenie działań terapeutycznych z jej zastosowaniem	W_01, U_01, K_01	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05, K2_W06
U_01	K2_U04, K2_U10
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Brejnak W., Wolnicz-Pawłowska E., red., Logopedia a specjalne potrzeby edukacyjne w obliczu reformy szkolnej, Warszawa 2011
- Chęciek M., Jąkanie. Diagnoza, terapia, program, Kraków 2007
- Demel G., Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola, WSiP, Warszawa 2009
- Grabias S., Kurkowski M., red., Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, Lublin 2012
- Pluta-Wojciechowska D., Sambor B., red., Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej, Gdańsk 2017

B. Literatura uzupełniająca:

- Chmielewska E., Zabawy logopedyczne i nie tylko. Poradnik dla nauczycieli i rodziców. Kielce 1997
- Jaromińska J., red., Opowieści terapeutów . Autyzm, uszkodzenia organiczne, choroba sieroca, nadruchliwość, hipochondria, mutyzm, zespół Downa, problem ojca, Warszawa 1997
- Masgutowa S., Regner A., Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław 2009
- Rządzka M., Odruchy oralne u noworodków i niemowląt. Diagnoza i stymulacja, Kraków 2019
- Skorek E., Oblicza wad wymowy, Warszawa 2001
- Skorek E., Samogłoski profilaktyka, diagnoza, korekcja nieprawidłowej artykulacji, Kraków 2000
- Skorek E., Z logopedią na ty: podręczny słownik logopedyczny, Kraków 2009
- Sołtys-Chmielowicz A., Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka, Kraków 2008

- Surowaniec J., Podręczny słownik logopedyczny, Kraków 1992
- Tarkowski Z., Jąkanie wczesnodziecięce, Warszawa 1992
- Toczyska B., Elementarne ćwiczenia dykcji, Gdańsk 2007
- Toczyska B., Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia, Gdańsk 2007
- Milewski S., Kaczorowska-Bray K., red., Logopedia - wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, Gdańsk 2012
- Milewski S., Kuczkowski J., Kaczorowska-Bray K., red., Biomedyczne podstawy logopedii, Gdańsk 2014
- Minczakiewicz E. M., Mowa rozwój-zaburzenia, terapia, Wyd. AP, Kraków 2010
- Gałkowski T., Jastrzębowska G., red., Logopedia - pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, Opole 2003

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Programowanie i robotyka w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej	Zo	**2**

Kierunek studiów	**PEDAGOGIKA**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	IV

Dyscyplina:

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Ćwiczenia laboratoryjne (A aktywne uczestnictwo)	16	9				
• Analiza literatury, przygotowanie się do zajęć			30	38		
• Wykonanie zadania Z (Autorska propozycja scenariusza zajęć z programowania lub/i robotyki wraz z pomocami)			10	10		
• Prezentacja zadania na zaliczenie przedmiotu	4	3				
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Metody aktywizujące (pogadanka, kula śniegowa, ćwiczenia praktyczne i inne w zależności od potrzeb grupy)

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza teksu, WebQuest

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Metodyki edukacji wczesnoszkolnej i metodyka edukacji przedszkolnej	• Znajomość treści programu wychowania przedszkolnego i nauczania na poziomie klas 1-3, zgodne z podstawą programową

Cele zajęć:

Celem przedmiotu jest wyposażenie Studenta w wiadomości i umiejętności prowadzenia zajęć z programowania i robotyki w przedszkolu i klasach 1-3 z uwzględnieniem wymagań dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego i psychofizycznego dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Wprowadzenie do algorytmiki	2	2
2	Programowanie z dziećmi wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym: -dobór odpowiednich do wieku uczniów środków dydaktycznych; -wykorzystanie wybranego robota edukacyjnego ; możliwości robota dla poszczególnych grup wiekowych w przedszkolu i klasach 1-3; -wykorzystanie wybranego robota edukacyjnego w rozwoju orientacji przestrzennej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym; -„papierowe" gry i zabawy z wykorzystaniem znajomości podstaw kodowania; -kodowanie z wykorzystaniem gier edukacyjnych z interaktywnym kursem programowania -podstawy programowania w języku Scratch® .	7	3
3	Robotyka dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym: -dobór odpowiednich do wieku uczniów środków dydaktycznych; -wykorzystanie wybranych specjalistycznych programowalnych zestawów do konstruowania robotów dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	7	3
4	Prezentacja zadania na zaliczenie	4	4
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
	U_03	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	Z	Ocena pomysłu i merytorycznej formy zadania	**W_01** **U_01** **U_02**	80	2
	A	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach	**U_03** **K_01**	20	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W12
U_01	K2_U09
U_02	K2_U10
U_03	K2_U11
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- U. Łukasik, J. Porzycki, Scratch bez tajemnic, programowanie gier od podstaw.
- M. Umaschi Bers, M. Resnick, Oficjalny podręcznik Scratch jr.
- Środki dydaktyczne i autorskie karty pracy nauczyciela prowadzącego
- Karty pracy wykorzystywane przez producenta wybranych zestawów konstrukcyjnych, robotów

B. Literatura uzupełniająca:

- A. Świć, Kodowanie na dywanie w przedszkolu, w szkole i w domu;
- C. Richardson, Nauka programowania z Minecraftem
- Internet, wszelkie publikacje związane z programowaniem i robotyką dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Praktyka zawodowa w zakresie terapii pedagogicznej	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie edukacji elementarnej z terapią pedagogiczną	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**90**	**90**	90	3
• Uczestnictwo w pracy placówki i przygotowanie oraz wykonanie zadań zleconych przez opiekuna Przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk			90	90		
Łącznie:			**90**	**90**	**90**	

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

--

- **samodzielna praca studenta:**

Zapoznanie z literaturą, przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, obserwacja zajęć/czynności wykonywanych przez pracowników w danej placówce, zapoznanie z dokumentacją placówki.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• zrealizowane treści programowe studiów I stopnia oraz I i II semestru studiów II stopnia	• student posiada ogólne wiadomości z zakresu pedagogiki i psychologii oraz przedmiotów specjalnościowych

Cele zajęć:

- zintegrowanie treści teoretycznych i kompetencji uzyskanych podczas studiów z realnymi programami działań pedagogicznych realizowanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i oświatowo-wychowawczych, realizujących działania z zakresu terapii pedagogicznej.
- stworzenie studentom odpowiednich warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego, umiejętności praktycznych, organizacyjnych oraz zaznajomienia z różnymi metodami, technikami, programami oddziaływań pedagogicznych w poszczególnych placówkach.
- przygotowanie studenta do podjęcia przyszłej pracy zawodowej

Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Organizacja, specyfika, podstawy prawne, warunki pracy danej placówki	90	90
2	Obowiązki, obszar zadań i warunki pracy poszczególnych pracowników placówki		
3	Asystowanie i wykonywanie różnych zadań merytorycznych zleconych przez opiekuna praktyki w placówce		
4	Przygotowanie dokumentacji dot. praktyki (dziennika praktyk)		
	Razem zajęć praktycznych:	**90**	**90**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego
umiejętności	**U_01**	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
	U_02	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność, a także inspirować do działań
	U_03	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie**	**waga oceny**	**Punkty**

wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %	ECTS
	W_01	Notatki z obserwacji i wykonywanych zadań w dzienniku praktyk	K1_W10	20%	3
	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	K1_W10 K1_W17 K1_U10 K1_U11 K1_U12 K1_K01 K1_K05	80%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W10
W_02	K1_W17
U_01	K1_U10
U_02	K1_U11
U_03	K1_U12
K_01	K1_K01
K_02	K1_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Podstawy prawne i organizacyjne jednostki; Statut placówki
- Ustawa o ochronie danych osobowych
- Regulamin wewnętrzny instytucji

B. Literatura uzupełniająca:

- Literatura zawodowa

PEDAGOGIKA

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Wybrane problemy pedagogiki ogólnej	ZO	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**10**	**18**	30	1
• Zajęcia wprowadzająco-organizacyjne	1	1	-	-		
• Wykład	18	10	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	7	10		
• Przygotowanie do kolokwium			3	8		
• Kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**20**	**12**	**10**	**18**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• brak	• Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, filozofii, metodologii badań pedagogicznych

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z rolą, znaczeniem i miejscem pedagogiki ogólnej w systemie nauk pedagogicznych
- Inspirowanie studentów do metarefleksji i metadyskursu nad współczesnymi przemianami społeczno-edukacyjnymi i zmieniającym statusem pedagogiki ogólnej
- Wdrażanie do sprawnego posługiwania się naukowym językiem pedagogiki i umiejętności jasnego/koherentnego formułowania swoich poglądów z wykorzystaniem wiedzy z zakresu pedagogiki ogólnej
-

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne/wprowadzające: - omówienie programu wykładów na podstawie opisu modułu kształcenia (sylabusa**);** - omówienie warunków zaliczenia przedmiotu	1	1
2.	Naukowy status pedagogiki ogólnej i podstawy konceptualizacji przedmiotu jej badań – rekonstrukcja i dekonstrukcja doktryn edukacyjnych: - pedagogika ogólna jako humanistyczna, wielopoziomowa autorefleksja kultury edukacji - prakseologiczny i aksjologiczny charakter pedagogiki; - pedagogika ogólna jako fundament naukowo-aksjologiczny studiów pedagogicznych; - zmiany dotyczące edukacji i pedagogiki w społeczeństwie opartym na wiedzy i w kontekście zmian współczesnej epistemologii; - wiedza o edukacji (potoczna i naukowa) jako aktywny czynnik zmian w obszarze edukacji	4	2
3	Naukowy język pedagogiki: - aparatura pojęciowa pedagogiki; - „uczenie się" jako centralna kategoria pojęciowa współczesnej praktyki edukacyjnej; - język praktyki edukacyjnej a język pedagogiki (style językowego kreowania rzeczywistości edukacyjnej) - językowy obraz współczesnej rzeczywistości edukacyjnej; - kompetencje komunikacyjne pedagoga	4	2
4.	Wychowanie wśród innych procesów kształtowania człowieka (socjalizacja – inkulturacja – edukacja)	2	1
5.	Społeczna praktyka edukacyjna jako przedmiot badań pedagogiki; teoria i praktyka pedagogiczna. Stereotypy myślenia o związkach teorii z praktyką	2	2
6.	Główne nurty w pedagogice i przemiany edukacyjne ostatnich dziesięcioleci – pedagogika: hermeneutyczna, dialogu, personalistyczna, humanistyczna, emancypacyjna, alternatywna	4	3
7.	Główne orientacje w metodologii współczesnej pedagogiki.	3	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Na poziomie rozszerzonym zna i rozumie terminologię stosowaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych i metarefleksji na problemami edukacyjnymi
	W_02	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat źródeł i miejsca pedagogiki w systemie nauk oraz jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązań z innymi dyscyplinami naukowymi
	W_03	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice
umiejętności	**U_01**	Potrafi w sposób klarowny , spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych wypowiedzi i uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60%

	sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	T	Test zaliczeniowy z pytaniami otwartymi i zamkniętymi	W-O1; W_02; W-03; U-01	100	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	**K2_W01**
W_02	**K2_W02**
W_03	**K2_W04**
U_01	**K2_U04**

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hejnicka-Bezwińska, T., *Pedagogika ogólna*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2018
- Pluta ,A., *Pedagogika ogólna jako humanistyczna autorefleksja edukacji i jej kultury*, Wyd, WSP w Częstochowie, Częstochowa 1996
- Rubacha, K. (red.), *Konceptualizacja przedmiotu badań pedagogiki*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2008
- Kukułowicz, T., Nowak, M. (red.), *Pedagogika ogólna. Problemy aksjologiczne,* Red. Wyd. KUL, Lublin 1997

B. Literatura uzupełniająca:

- Pluta, A.,(red.), *Pedagogika ogólna a filozofia nauki. Wybrane problemy poznawcze i konteksty dydaktyczne*, Wyd. WSP w Częstochowie, Częstochowa 1997.
- Hejnicka-Bezwińska, T., Leppert, R. (red.), *Ewolucja 'ogólności' w dyskursach pedagogicznych*, Wyd. UKW, Bydgoszcz 2005

- Lewowicki, T. (red.) Pedagogika we współczesnym dyskursie humanistycznym, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków2004
- Szulz, R., *Szkice z pedagogiki o*gólnej, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2016
- Hejnicka-Bezwińska,T. , *Tożsamość pedagogiki. Od ortodoksji do heterogeniczności*, Wyd. 69, Warszawa 1997
- Lewowicki, T., *O tożsamości, kondycji i powinnościach pedagogiki* , Wyd. ITE, Warszawa – Radom 2007
- Brezinka, W., *Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych*, Wyd. WAM, Kraków 2005,
- Kuźma, J., Morbitzer, J. (red.), *Nauki pedagogiczne w teorii i praktyce edukacyj*nej. T. 1 i 2, Wyd. AP, Kraków 2003.
- Śliwerski B. (red.), Nowe konteksty (dla) edukacji alternatywnej XXI wieku, , Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Kraków 2001Turos ,L. (red.):, Pedagogika ogólna i subdyscypliny, Wydawnictwo Akademickie „Żak", Warszawa 1999.
- Witkowski L., *Edukacja i humanistyka. Nowe (kon)teksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli,* Wyd. IBE, Warszawa 2000.
- Witkowski, L., *Między pedagogiką, filozofią i kulturą: studia, eseje, szkice*, Wyd. IBE, Warszawa 2007.
- Jaworska-Witkowska, M., Kwieciński, Z., Nurty pedagogii: naukowe, dyskretne i odlotowe, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2011.
- Borowska T. (red.), Pedagogika wobec zagrożeń, kryzysó i nadziei, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2002.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Pedagogika szkolna	Zaliczenie +Egzamin	**3**

Kierunek studiów	**PEDAGOGIKA**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	II

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Wykłady	13	10	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	8		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia organizacyjne	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	19	11	-	-		
• Przygotowanie indywidualnego projektu (Z1)	-	-	10	10		
• Przygotowanie pracy w grupie (Z2)	-	-	5	5		
• Przygotowanie do ćwiczeń i studiowanie literatury	-	-	25	33		
Łącznie:	**35**	**24**	**55**	**66**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	Wykład wprowadzający; analiza tekstów źródłowych z dyskusją; indywidualne projekty studenckie; realizacja zadań w grupach; konsultacje indywidualne i grupowe; hospitacja zajęć pedagoga szkolnego
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów; sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury; przygotowanie do testu zaliczeniowego	Percepcja treści ćwiczeń; sporządzanie notatek; przygotowywanie materiałów do zajęć; studiowanie literatury przedmiotu; przygotowanie do indywidualnych prezentacji i dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Wprowadzenie do pedagogiki, teoria wychowania, dydaktyka	• Przygotowanie ogólnopedagogiczne

Cele zajęć:

- Student zna główne zadania i cele pracy szkoły w szerszym kontekście społecznym; zna perspektywy oglądu i oceny szkoły, jej kultury organizacyjnej
- Zna różnice i zależności między socjalizacja w szkole i rodzinie, a także płaszczyzny współpracy i wzajemnych relacji między szkolą a rodziną
- Potrafi wskazać i i opisać wychowawcze aspekty pracy nauczyciela, zna prawidłowości dotyczące funkcjonowania klasy szkolnej jako grupy społecznej, interakcji nauczyciel - uczeń
- Student zna strukturę, systemu szkolnego w Polsce, stan i kierunki reform oświatowych oraz aktualne tendencje ewoluowania szkoły
- Student potrafi planować prace na rzecz szkoły, podejmować współpracę z innymi nauczycielami, uczniami i ich rodzicami

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia organizacyjno – wprowadzające: - omówienie programu wykładów na podstawie opisu modułu kształcenia (sylabusa**);** - omówienie warunków zaliczenia przedmiotu (zaliczenia ćwiczeń, wykładów oraz egzamin)	1	1
2.	Pedagogika szkolna jako subdyscyplina pedagogiczna – założenia: - podstawowe pojęcia: pedagogika szkolna, organizacja pracy szkoły, osiągnięcia uczniowskie, pomiar osiągnięć uczniowskich, ocena osiągnięć uczniowskich, podstawa programowa, program nauczania, program wychowawczy szkoły, program profilaktyczny szkoły, ramowe plany nauczania, autorskie programu nauczania, metody nauczania, indywidualizacja procesu kształcenia, formy kształcenia, specjalne potrzeby uczniowskie, specyficzne trudności w uczeniu się, trudności szkolne, niepowodzenia szkolne, syndrom nieadekwatnych osiągnięć, diagnoza szkolna, gotowość/dojrzałość szkolna, partnerstwo społeczne, System Informacji Oświatowej, wewnątrzszkolny system oceniania, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski, Rada Szkoły. - historia rozwoju pedagogiki szkolnej - miejsce pedagogiki szkolnej w strukturze nauk pedagogicznych - pedagogika szkolna a inne subdyscypliny pedagogiczne	4	3
3.	Różne spojrzenia na pedagogikę szkolną: - zadania pedagogiki szkolnej w społeczeństwie wiedzy - paradygmaty współczesnej pedagogiki szkolnej - antropologiczne podstawy pedagogiki szkolnej - konwergencja pedagogiki szkolnej i społecznej	3	2
4.	Szkoła i jej miejsce w społeczeństwie: - cele, funkcje i zadania szkoły - podstawy prawne organizacji pracy szkół - współczesne teorie i koncepcje szkoły i jej rozwoju (teoria enkulturacji) - szkoła ’ustawicznie” doskonalona - szkoła jako instytucja innowacyjna i środowisko sprzyjające pracy twórczej	3	2
5.	Pojęcie kultury szkoły: - kultura szkoły i kompetencje społeczne - kultura komunikowania się i wspierania	1	1
6.	Niepowodzenia szkolne – przyczyny, metody ich rozwiązywania; profilaktyka	2	2

	pedagogiczna		
7.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia organizacyjne: -prezentacja i omówienie programu zajęć i opisu modułu kształcenia (sylabusa) -szczegółowe omówienie warunków zaliczenia przedmiotu	1	0,5
2.	Szkoła w świecie pozoru (prezentacja indywidualnych projektów studenckich): - doskonalenie pracy szkoły - stereotypy dotyczące szkoły i nauczycieli - czy czas na zmianę? - kierunek reform szkolnych - jakość pracy szkoły - szkoła w ujęciu metaforycznym (szkoła jako miejsce spotkań, jako plac zabaw, jako teatr, jako świątynia, jako fabryka, jako koszary, jako rodzina)	5	3
3.	Metody i formy pracy z dziećmi i młodzieżą w szkole: - teorie nauczania-uczenia się jako wyznacznik pracy nauczycieli w środowisku szkolnym - plan wychowawczo-opiekuńczy w szkole - profilaktyka zagrożeń wychowawczych - prewencja i interwencja	5	3
4.	Projekt zajęć profilaktycznych , przeciwdziałających niepowodzeniom szkolnym (projekty przygotowywane w grupach) - trudności wychowawcze - uzależnienia zagrożeniem dla zadań rozwojowych - agresja w szkole - przyczyny, objawy, zapobiegania; wizerunek sprawcy i ofiary - przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym w szkole	5	3
5.	Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym i z rodzicami – możliwości współpracy i podstawowe zasady; animacyjna i kulturotwórcza funkcja szkoły	3	2
6.	Zajęcia podsumowujące	1	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**21**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma pogłębioną wiedzę dotyczących ogólnych prawidłowości wychowania dziecka w wieku szkolnym, podstawowych praw rządzących pracą dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą szkoły
	W_02	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz relacji między nimi
	W_03	Ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowania szkoły jako instytucji edukacyjnej i jej funkcji
umiejętności	**U_01**	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i dyscyplin pokrewnych w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych występujących w szkole
	U_02	Ma pogłębiona umiejętność dokonywania obserwacji, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów szkolnych, diagnozowania i analizowania motywów ludzkich działań

	U_03	Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów edukacyjnych i prognozować przebieg ich rozwiązania oraz antycypować skutki planowanych działań w różnych obszarach pracy szkoły
kompetencje społeczne	**K_01**	Odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i działania oraz ich skutki; czuje się odpowiedzialny wobec ludzi , dla dobra których działa(uczniów, rodziców, własne środowisko zawodowe), wyraża taka postawę w środowisku

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	T	Kolokwium (test zaliczeniowy z pytaniami zamkniętymi i otwartymi)	W-01; W_02; W-03; U-01	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	Z1	Indywidualny projekt studenta	W-01; U_02; U_03; K_01		2
	Z2	Projekt przygotowywany w grupach	W_03; U_01; U-02; U-03; K_01		
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Test pytań zamkniętych i	W-01; W_02; W-03; U-01; U-03	100

efektów uczenia się:		otwartych		
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60%

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
W_02	K2_W08
W_03	K2_W10
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
U_03	K2_U09
K_01	K2_KO6

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kuźma, J., *Nauka o szkole. Studium monograficzne. Zarys koncepcji*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005
- Pilch, T., *Spory o szkołę,* PWN, Warszawa 1999.
- Schulz, R. (red.), *Szkoła – instytucja – system – rozwój*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 1992.
- Śliwerski, B., *Jak zmieniać szkołę. Studia z polityki oświatowej i pedagogiki porównawczej*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 1998.
- Klus-Stańska, D. (red.), *Dokąd zmierza polska szkoła?,* Wyd. Akad. Żak, Warszawa 2008

B. Literatura uzupełniająca:

- Dudzikowa, M. *Mit o szkole jako miejscu wszechstronnego rozwoju ucznia. Eseje etnopedagogiczne*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2001
- Dudzikowa, M., Knasiecka-Falbierska, K. (red.), *Sprawcy i/lub ofiary w edukacji szkolnej*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.
- Feinber W., Soltis J., *Szkoła i społeczeństwo*, PWN, Warszawa 2000,
- Gofron A., Adamska-Staroń M., *Podstawy edukacji. Ciągłość i zmiana*, cz. II., Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2009,
- Nalaskowski ,A., *Przestrzenie i miejsca szkoły*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2002.
- Thompson, J., *Specjalne Potrzeby Edukacyjne Uczniów. Wskazówki dla nauczyciela*, Warszawa 2013.
- Mendel, M., *Rodzice i nauczyciele jako sprzymierzeńcy*, Wyd. Harmonia, Gdańsk 2007.,
- Mieszalski, S., *O przymusie i dyscyplinie w klasie szkolne,* WSiP, Warszawa 1997
- Błaszczyk, G., *Szkoła wobec zmian (1999-2003*), Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007
- Lewowicki, T., Szczurek-Boruta, A., Grabowska, B., (red.), *Przemiany społeczno-cywilizacyjne a edukacja szkolna – problemy rozwoju indywidualnego i kształtowania się tożsamości*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	2

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• wykład	13	13				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	28				
• Zaliczenie przedmiotu	1	1				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć			50	50		
• Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)			10	10		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:

• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi	Analiza testów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu	Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie scenariusza zajęć na zaliczenie
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice • Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Wiedza na temat współczesnych nurów przemian oświatowych oraz podstawowych możliwości i ograniczeń towarzyszących procesom edukacji i wychowania. • Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.
Cele zajęć:	
• Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studenta do planowania, organizacji i realizacji działań w pracy pedagoga	
• Wdrażanie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu pracy wychowawczej i profilaktycznej w środowiskach wychowawczych	
• Kształtowanie umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych	
Treści programowe:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Podstawy prawne i założenia programowe pracy pedagoga w szkole	1	1
2	Rola i zadania pedagoga w szkole	2	2
3	Diagnoza środowiska szkolnego /potrzeby, obszary, wsparcia/	2	2
4	Współpraca pedagoga z gronem pedagogicznym	1	1
5	Współpraca z instytucjami środowiska lokalnego	1	1
6	Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży	1	1
7	Współpraca pedagoga szkolnego z rodzicami/prawnymi opiekunami	2	2
8	Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży w szkole	4	4
9	Zajęcia podsumowujące, kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	Liczba godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne- cele, treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1
2	Przygotowanie planu pracy pedagoga szkolnego	6	6
3	Prowadzenie dokumentacji pedagogicznej	4	4
4	Stosowanie różnorodnych metod i form pracy z dziećmi i młodzieżą – przygotowanie scenariuszy zajęć	5	5
5	Przygotowanie narzędzi do diagnozy środowiska wychowawczego	4	4
6	Organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki	6	6
7	Zaliczenie przedmiotu - Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej	4	4

	(z perspektywy pracy pedagoga)		
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych w pracy pedagoga
umiejętności	**U_01**	Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w pracy pedagogicznej
kompetencje społeczne	**K_01**	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	2	Aktywne uczestnictwo w zajęciach związane z opracowywaniem i analizowaniem różnych sytuacji, przypadków w pracy pedagoga	W_01;W_02; U_01;U_02;K_01	50%	3
	3	Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)	W_01; W_02; U_01; U_02	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	4	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W07
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
• M. Sałasiński, B. Badziukiewicz, Vademecum pedagoga szkolnego, Warszawa 2003; • Jundziłł I., Rola zawodowa pedagoga szkolnego, Warszawa 1998; • Zierkiewicz E., Rola pedagoga szkolnego z punktu widzenia pedagogiki krytycznej, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, nr 3., (1988),, s.21-26 ; • Zawiślak A., Pedagog szkolny wobec nowych zadań edukacyjnych (w:) Optymalizacja sytuacji szkolnej uczniów, pod red. J. Jakóbowskiego, Warszawa (2003)
B. Literatura uzupełniająca:
• Dzikomska-Kucharz A., Pedagog w szkole, Edukacja i Dialog, nr 1(2003),, s.24-31; • ABC psychologicznej pomocy, (red.), Santorski J., Warszawa 1993; • Dobson J., Rozmowy z rodzicami, Kraków 2009; • Faber A., Mazlish E., Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły, Poznań 1993; • Faber A., Mazlish E, Jak mówić żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole, Poznań 1996 • Jachimska M., Scenariusze lekcji wychowawczych, Wrocław 1997; • Obuchowska I., Drogi dorastania, Warszawa 2001

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.

Cele zajęć:

- zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych

- przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych

- przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych
- rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
2.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5
3.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
4.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
5.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
6.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
7.	z choroby przewlekłej	3	3
8.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
9.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	3	3
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej
umiejętności	**U_01**	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	**Przygotowanie projektu.** Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	3
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03,	50%	

się:			K_01		
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10: K2_U13
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009
- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006
- Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014
- Skałabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011

- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Warsztaty antydyskryminacyjne	Zaliczenie z oceną	1

Kierunek studiów	PEDAGOGIKA

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	II

Dyscyplina: PEDAGOGIKA

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• zajęcia warsztatowe	14	9	-	-		
• studiowanie literatury przedmiotu i przygotowanie się do zajęc	-	-	10	15		
• przygotowanie wybranego zagadnienia z zakresu problematyki zajęć	-	-	5	5		
• zaliczenie przedmiotu	0,5	0,5	-	-		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Zajęcia warsztatowe z omówieniem. Analiza indywidualnych przypadków z dyskusją. Analiza materiałów źródłowych.

- **samodzielna praca studenta:**

Studiowanie wskazanej literatury przedmiotu. Praca z tekstami źródłowymi. Przygotowanie do ćwiczeń.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Edukacja równościowa, Metodyka pracy pedagoga szkolnego	• Podstawowa wiedza z zakresu praw człowieka; Umiejętność pracy w grupie

Cele zajęć:

- Nabycie elementarnej wiedzy teoretycznej na temat sposobów osłabiania stereotypów i uprzedzeń oraz przeciwdziałania dyskryminacji.
- Ukształtowanie umiejętności dostrzegania przejawów dyskryminacji w otoczeniu społeczno-

kulturowym i edukacyjnym.
• Ukształtowanie umiejętności projektowania działań edukacyjnych z uwzględnieniem potrzeb grup mniejszościowych zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym.
• Uświadomienie potrzeby bycia otwartym i akceptującym różnorodność społeczną i kulturową.
Treści programowe:
zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające – prezentacja celów i zakładanych efektów kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	0,5	0,5
2.	Prawa człowieka a przejawy nierówności społecznych.	2	2
3.	Stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja w przestrzeni społeczno-kulturowej i edukacyjnej.	2	1
4.	Wartość różnorodności – płeć, narodowość, seksualność, religia, niepełnosprawność jako przesłanki dyskryminacji.	6	3
5.	Jak mówić nie dyskryminując – język równościowy, mowa nienawiści.	2	1
6.	Edukacja równościowa w rzeczywistości szkolnej – sposoby przeciwdziałania dyskryminacji – zaliczenie przedmiotu.	2	2
	Zaliczenie przedmiotu	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	15	10

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma elementarną wiedzę na temat praw człowieka, mechanizmów powstawania i osłabiania stereotypów i uprzedzeń.
	W_02	Zna sposoby przeciwdziałania dyskryminacji oraz procedurę reagowania na mowę nienawiści.
umiejętności	**U_01**	Potrafi dostrzegać przejawy dyskryminacji i im przeciwdziałać.
	U_02	Potrafi projektować działania edukacyjne prowadzące do jształtowania postawy akceptacji i zrozumienia różnorodności w przestrzeni szkolnej.
Kompetencje	**K_01**	Ma świadomość potrzeby równego traktowania jako jednego z wyznaczników etycznego wymiaru pracy pedagoga.
	K_02	Ma świadomość dziedzictwa kulturowego kraju, Europy i świata w działaniach na rzecz walki o prawa człowieka, jest gotowy do korzystania z tego dorobku w rozwiązywaniu aktualnych praktycznych i poznawczych problemów pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	SD	Analiza wybranego obszaru edukacyjnego lub społeczno-kulturowego ze względu na obecność stereotypów i przejawów dyskryminacji	U_01	50	1
	ER	Zaplanowanie działania edukacyjnego odnoszącego się do wybranej przesłanki dyskryminacji	U_02; K_02	25	
	A	Przygotowanie do zajęć i aktywność	W_01; W_02	25	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05
W_02	K2_W08
U_01	K2_U07
U_02	K2_U02
K_01	K2_K05
K_02	K2_K09

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Edukacja antydyskryminacyjna. Ostatni dzwonek! O deficytach systemu edukacji formalnej w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami. Raport z badań, (red.) Chustecka M., Kielak E., Rawłuszko M., TEA, Warszawa 2016.
- Edukacja antydyskryminacyjna. Podręcznik trenerski, (red.) Branka M., Cieślikowska D., Villa Decius, Kraków 2010.
- Kompas. Edukacja o prawach człowieka w pracy z młodzieżą (podręcznik Rady Europy),(red.) Brander P., Keen E., Lemineur M.L., Stowarzyszenie dla dzieci i młodzieży SZANSA we współpracy z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, Głogów 2004.
- Winiewski M., Hansen K., Bilewicz M., Soral W., Świderska A., Bulska D., Mowa nienawiści, mowa pogardy. Raport z badania przemocy werbalnej wobec grup mniejszościowych, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa 2017.

B. Literatura uzupełniająca:

- Nierówności społeczne : w trosce o otwarcia horyzontów edukacji, (red.) Błasińska K., Pasikowski S., Piekarski G., Ratkowska-Pasikowska J., Region, Gdańsk 2015.
- Męskość i kobiecość w lekturach szkolnych. Analiza treści lektur w szkole podstawowej i gimnazjum z perspektywy równości płci. Raport z badań, Rient R., Seklecka E., Walczak M., Walicka A., Zierkiewicz E., wyd. Fundacja Punkt Widzenia, Wrocław 2014.
- Od mowy nienawiści, poprzez tolerancję, do porozumienia: scenariusze lekcji, warsztatów, debat, (red.) Koba L, Drozdowicz B., Błasińska K., Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej, Gdańsk 2015.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Profilaktyka, diagnoza i terapia niepowodzeń szkolnych	**Zo+E**	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie pedagogiki	II

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• Wykład	13	10				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	8		
• przygotowanie do egzaminu ustnego			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	18	10				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć	1	1	15	19		
• przygotowanie do zajęć i opracowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do przeprowadzenia ćwiczeń,			20	24		
• przygotowanie scenariusza zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,			5	5		
Łącznie:	**35**	**24**	**55**	**66**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi	Analiza tekstów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia zajęć i egzaminu	Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, krytyczna autorefleksja
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	• zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych
Cele zajęć:	
Zapoznanie studentów z rolą indywidualności w procesie nauczania i wychowania (perspektywy postrzegania indywidualności dziecka)	
Zapoznanie studentów z psychospołecznymi następstwami zaburzeń w uczeniu się, symptomami specyficznych trudności w uczeniu się, szczegółową procedurą diagnostyczną i terapeutyczną w dyskalkulii, dysgrafii, dysortografii, dysleksji itp., szczegółowymi zasadami terapii pedagogicznej. Przygotowanie studentów do samodzielnej diagnozy i terapii w zakresie wymienionych zaburzeń	
Pobudzenie refleksji wobec znaczenia własnej aktywności w obszarze pracy i wsparcia motywacji szkolnej ucznia	
Treści programowe:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	**treści kształcenia**	**Liczba godzin**	
		SS	**SNS**
1	Diagnoza, diagnostyka i terapia pedagogiczna w praktyce nauczycielskiej	1	1
2	Podstawy prawne, reguły i zasady diagnozowania oraz terapii pedagogicznej	1	1
3	Warsztat metodologiczny nauczyciela diagnosty/ terapeuty. Podstawowe metody i techniki diagnostyczne: wywiad, obserwacja, analiza dokumentów, techniki projekcyjne	1	1
4	Diagnozowanie trudności i niepowodzeń szkolnych u dzieci. Etyczny wymiar sytuacji diagnozowania	1	1
5	Pojęcie i rodzaje terapii pedagogicznej	2	1
6	Diagnoza i terapia zaburzeń spostrzeżeń wzrokowych, słuchowych, funkcjonowania ruchowego, procesu lateralizacji i orientacji przestrzennej, koordynacji funkcji wzrokowych, słuchowych i ruchowych, przyczyny leworęczności	4	2
7	Metody pracy z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, zasady konstruowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	2	2
8	Budowanie indywidualnych planów pomocy dziecku	2	2
9	Omówienie wyników kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**liczba godzin**	
		SS	**SNS**
1	Diagnoza specyficznych trudności w nauce i jej psychospołeczne konsekwencje • analiza opinii i orzeczeń i zasady ich wykorzystania przez pedagogów, • struktura diagnozy psychologicznej i pedagogicznej, • interpretacja opinii i orzeczeń, • podstawy diagnozy pedagogicznej- prezentacja testów czytania i pisania, •	3	1,5

	konsekwencje diagnozy dla sposobu oceniania i klasyfikowania dzieci ze specyficznymi trudnościami w nauce.		
2	Metodyka gier dydaktycznych językowych i matematycznych • Zabawa jako podstawowa działalność dziecka, • Wychowanie językowe za pomocą zabaw, • Program J. Wójtowicz – zabawy fonetyczne i artykulacyjne, • Tworzenie własnych propozycji gier i zabaw dydaktycznych.	2	2
3	Program B. Markowskiej dla dzieci przedszkolnych • Percepcja i recepcja mowy, • Tworzenie pojęć, • Stymulacja słownika i gramatyki, • Wpływ na funkcjonowanie intelektualne	2	1,5
4	Terapia integracji percepcyjno- motorycznej. Elementy Metody Dobrego Startu w profilaktyce i stymulacji mowy i języka • Struktura MDS, • Metodyka pracy w MDS, • Przykładowe zajęcia.	3	1,5
5	Metodyka pracy z uczniem z trudnościami w czytaniu i pisaniu. • Tradycyjne metody T.Danielewicz, A.Magnuskiej, A.Koźmińskiej oraz T.Gąsowkiej, Z.Pietrzak-Stępkowskiej, • Metoda 18 struktur wyrazowych E.Kujawy, M.Kurzyny i inne, • Scenariusze zajęć.	4	2
6	Specyficzne trudności w matematyce • Uwarunkowania powodzenia w matematyce, • Inteligencja a specyficzne trudności w matematyce, • Metodyka zajęć korekcyjno wyrównawczych dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w matematyce.	3	1,5
7	Ćwiczenia na koncentrację uwagi dla dzieci z syndromem ADHD. • Symptomy ADHD, • Wskazówki metodyczne jak postępować z dzieckiem w domu, szkole, • Terapia ADHD- przegląd metod.	2	1,5
8	Kolokwium	1	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**24**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	Treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
	W_02	Zna i rozumie definicję zaburzeń rozwojowych, przebieg ich powstawania w trakcie rozwoju dziecka, objawy trudności specyficznych w trudności w uczeniu się
	W_03	Student zna przepisy, na których oparta została organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w szkole
umiejętności	**U_01**	Student potrafi przygotować konspekt zajęć z dzieckiem i przeprowadzić ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne
	U_02	Student potrafi zaprojektować przebieg pracy korekcyjno - kompensacyjnej dla ucznia na określonym etapie edukacyjnym z zastosowaniem fachowej terminologii, opierając się na diagnozie jego zaburzeń i mocnych stronach jego rozwoju.
	U_03	Student potrafi współpracować w zespole studentów, którym każdy ma wyznaczoną rolę oraz komunikować się z dziećmi wymagającymi terapii pedagogicznej, stosując się do etycznych wymogów pracy.

	U_04	Student potrafi dyskutować na temat poznanych metod i sposobów terapii w kontekście wybranych koncepcji oraz modyfikować swoje zdanie uzasadniając je.
kompetencje społeczne	**K_01**	Student jest przekonany o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej w działaniach z zakresu diagnozy i terapii pedagogicznej ; dostrzega i formułuje problemy i dylematy związane z praktyczną działalnością diagnostyczno-terapeutyczną i korekcyjno-kompensacyjną, poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02 ; W_03	100%	1
	SUMA:	100%			
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Przeprowadzenie ćwiczeń wg. wskazanej metody	W_01; U_01; K_01	25%	1
	02	Przygotowanie scenariusza do wdrożenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	W_01; U_02; K_01	25%	
	03	Kolokwium	W_01; W_02; W_03	25%	
	04	Aktywność na zajęciach	W_01; W_03; U_03; U_04; K_01	25%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	4	Egzamin ustny	W_01; W_02 ; W_03; U_03	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W15
W_02	K2_W01; K2_W05;
W_03	K2_W11; K2_W16
U_01	K2_U09; K2_U10
U_02	K2_U07; K2_U09; K2_U13
U_03	K2_U12
U_04	K2_U05
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pod red. M. Klaczak i P. Majewicza, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2006;
- Łuczak B., Niepowodzenia w nauce. Przyczyny, skutki, zapobieganie, Oficyna Wydawnicza G&P, Poznań 2000
- Witkowska B, K. Bidziński, P. Kurtek (red.), Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w realizacji zadań rozwojowych, Wyd. Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego, Kielce 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

- Kujawa E., Kurzyna M (1994) Reedukacja dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu metodą 18 struktur wyrazowych, WSiP Warszawa.
- Byers R, Rose R. (2002) Jak zaplanować pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Warszawa.
- Danielewicz T., A.Magnuska,A.Koźmińska (1981) Terapia uspokajająca i rozwijająca dla dzieci nerwicowych i dyslektycznych, PTHP, Warszawa.

- Gąsowska T., Pietrzak - Stępkowska Z. (1994) Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, WSiP Warszawa.
- Skorek E.M. (red.) (2010) Terapia pedagogiczna. Zagadnienia praktyczne i propozycje zajęć, Impuls Kraków.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Praktyka zawodowa pedagogiczna	Zaliczenie z oceną	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr
Ogólnoakademicki	SDS	tak	Tak	2

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**120**	**120**	120	4
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki	spotkanie z opiekunem praktyk					
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			120	120		
Łącznie:			**120**	**120**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zajęcia praktyczne w placówce: zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce; prowadzenie dyskusji, rozmów, konsultacji z opiekunem praktyk, organizowanie i prowadzenie zajęć.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Przedmioty kierunkowe z semestrów I • metodyka pracy pedagoga szkolnego • metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	• podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii nabyta przez studentów na zajęciach w trakcie pierwszego semestrów studiów. • umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych • przygotowanie do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych • zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i

pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	10	10
2	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania placówki tym z zasadami prowadzenia dokumentacji.	5	5
3.	Zapoznanie z organizacją pracy, przebiegiem procesu wsparcia wychowana/podopiecznego na poszczególnych etapach procesu kształcenia oraz swoistością przebiegu różnorodnych form oddziaływania pedagogicznego; uczestnictwo w zadaniach zleconych przez opiekuna praktyk zawodowych umożliwiających w szczególności: - poznawanie wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń; - samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych wychowanków w grupie; - sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności wychowanków; - organizacje i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integracyjnych i profilaktycznych); - animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy wychowanków w grupach zadaniowych; - podejmowanie indywidualnej pracy z wychowankiem; - sprawowanie opieki nad wychowankami poza terenem placówki/instytucji.	100	100
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**120**	**120**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student zna i rozumie zasady organizacji placówki systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli oraz sposób prowadzenia dokumentacji
	W_02	Student zna i rozumie specyfikę funkcjonowania wychowanków, podopiecznych (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze/dydaktyczne,/diagnostyczne/ terapeutyczne, charakterystyczne dla placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one są realizowane
	W_03	Student zna i rozumie specyfikę środowiska wychowawczego danej placówki i procesy w nim zachodzące
umiejętności	**U_01**	Student potrafi analizować i wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy wychowanków ich zachowań i aktywności w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi

		potrzebami edukacyjnymi
	U_02	Student potrafi inicjować i poprowadzić zajęcia z grupą, w której realizuje praktykę, biorąc pod uwagę możliwości i potrzeby rozwojowe tych osób inspirując się dobrymi praktykami do realizacji zadań pedagogicznych
	U_03	Student umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie opiekuńczo-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces.
	U_04	Student potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, przyjmować i wyznaczać zadania
	U_05	Student potrafi inicjować i pobudzać do działania grupę wychowanków/podopiecznych oraz inspirować i motywować ich do przejęcia aktywności w określonych działaniach pedagogicznych
	U_06	Student potrafi skonstruować konspekt zajęć wychowawczych i na jego podstawie poprowadzić zajęcia, a także reagować i rozwiązywać pojawiające się problemy
	U_07	Student potrafi i prowadzić własną dokumentację realizowanych praktyk
kompetencje społeczne	**K_01**	Student ma świadomość znaczenia wiedzy pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów praktyki wychowawczej, współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi pracowniami instytucji/palcówki w celu poszerzania i rozwijania swojej wiedzy i umiejętności, konsultuje i zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K_02	Student dostrzega swoje mocne i słabe strony w toku realizacji zadań pedagogicznych
	K_03	Student projektuje i wykonuje działania pedagogiczne podczas praktyk, potrafi animować działania pedagogiczne na rzecz wychowanków/podopiecznych z uwzględnieniem interesu publicznego
	K_04	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**

i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02,W_03, W_04; U_07 K_01, K_02	50	4
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02,W_03, W_04, U_01,U_02, U_03; U_04; U_05; U_06; K_01, K_02, K_03; K_04	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W07; K2_W15
W_03	K2_W13
U_01	K2_U07
U_02	K2_U10
U_03	K2_U03; K2_U04
U_04	K2_U12
U_05	K2_U11
U_06	K2_U09; K2_U13
U_07	K2_U10
K_01	K2_K03
K_02	K2_K01
K_03	K2_K02; K2_K06
K_04	PP_K04

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Akty prawne, przepisy wewnętrzne i statut instytucji/placówki

• Regulamin praktyk
B. Literatura uzupełniająca:
• Grzesiak J. (red.), *Profesjonalne praktyki – profesjonalni nauczyciele. Wybrane konteksty praktyk pedagogicznych*, PWSZ, Konin 2010. • Grzesiak J., (red.) *Poprawa jakości praktyki pedagogicznej*, PWSZ Konin, 2012.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Badania biograficzne w pedagogice	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SPS/SDS	tak	W zakresie pedagogiki	III

Dyscyplina:

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
• Ćwiczenia wprowadzające	8	5				
• Projekt badawczy analizy biegu życia	5	5				
• Przygotowanie do zajęć			20	24		
• Przygotowanie projektu			20	24		
• Zaliczenie - prezentacja projektu badawczego	2	2				
Łącznie:	**15**	**12**	**45**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Analiza tekstów z dyskusją, studium przypadku, analiza pamiętników

- **samodzielna praca studenta:**

sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu, przygotowanie projektu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Analiza tekstów kultury w warsztacie badawczym pedagoga	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej; • umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- Zdobycie przez studentów kompetencji w zakresie wykorzystania metody biograficznej prowadzenia badań naukowych .

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Biografia jako potencjał rozwojowy i wartość w procesach edukacyjnych	1	1
2	Biografia jako przedmiot badań	1	1
3	Metoda biograficzna (Orientacja metodologiczna. Ujęcie teoretyczne).	2	1

4	Biografia Innego jako przedmiot badań.	2	1
5	Biografia własna jako źródło uczenia się.	2	1
6	Projekt badawczy analizy biegu życia i jego prezentacja	7	7
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat metody biograficznej
umiejętności	**U_01**	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na związane z badaniem biografii, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, w myśl idei całożyciowego uczenia się z biografii własnej i Innych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P1	Projekt badawczy analizy biegu życia.	W_01, U_01, K_01	90	2
	A	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	U_01, K_01	10	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***

	4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K_W05
U_01	K_U04
K_01	K_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- D. Lalak, *Życia jako biografia*, Warszawa 2010,
- M. Piorunek, *Badania biograficzne i narracyjne w perspektywie interdyscyplinarnej. Aplikacje - Egzepmlifikacje. Dylematy metodologiczne*, Poznań 2016
- E. Dubas (red.), *Biografie i uczenie się,* Łódź 2015
- E. Dubas (red.), *Biografie edukacyjne. Wybrane konteksty*, Łódź 2014
- E. Dubas (red/), *Uczenie się z (własnej) biografii*, Łódź 2011
- E. Dubas (red.) *Uczenie się z biografii Innych*, Łódź 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- L. Koczanowicz (red.), *Narracje, (Auto)biografia, Etyka*, Wrocław 2005
- A. Krawczyk-Bocian, *Doświadczenie zdarzeń krytycznych. Narracje biograficzne dorosłych dzieci alkoholików*, Bydgoszcz 2013

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Diagnozowanie i Organizowanie Środowisk Wychowawczych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• zajęcia wprowadzające do przedmiotu kształcenia	1	1				
• wykłady	18	13				
• kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury			24	29		
• przygotowanie do zaliczenia wykładów			6	6		
• Przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	1	1				
• ćwiczenia audytoryjne	13	13				
• zaliczenie ćwiczeń	1	1				
• studiowanie literatury			20	20		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			15	15		
• zaliczenie - przygotowanie projektu			10	10		
Łącznie:	**35**	**30**	**85**	**90**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, test wiedzy	analiza kształtowania się współczesnych potrzeb bieżących i oczekiwań w środowisku lokalnym; diagnozowanie problemów społecznych
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, sporządzanie i gromadzenie notatek, przygotowanie do zaliczenia wykładów	studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• podstawy teorii wychowania, biomedyczne podstawy rozwoju człowieka,	• katalog podstawowych zasad diagnozowania; utrwalona wiedza w zakresie pojęć: populacja, społeczność lokalna i środowisko, oddziaływanie profilaktyczne

Cele zajęć:

- rozpoznawanie danych dotyczących roli i udziału różnych czynników i warunków środowiskowych w rozwoju, opiece i wychowaniu jednostek lub grup społecznych
- projektowanie na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań profilaktycznych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia
- racjonalizowanie i zwiększenie skuteczności działania społecznego

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do treści wykładów	1	1
2.	Diagnostyka w pedagogice społecznej - podstawowe reguły i zasady	1	1
3.	Podstawowe techniki w diagnostyce pedagogicznej środowiska	2	1
4.	Przyczyny niezdolności do zaspokajania i regulowania potrzeb tkwiących w jednostce i w środowisku	2	2
5.	Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny, czynniki i zasady	2	1
6.	Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły	2	1
7.	Środowisko rówieśnicze pozaszkolne – zagrożenia i wsparcie	2	1
8.	Destrukcyjne skutki relacji dziecko-telewizja, komputer, Internet. Edukacja medialna dziecka	2	1
9.	Formy pracy wychowawczej w środowisku lokalnym	1	1
10.	Profilaktyka powstrzymująca	1	1
11.	Profilaktyka eliminująca	1	1
12.	Profilaktyka selektywna - programy przeciwdziałania młodzieżowej patologii społecznej	2	2
13.	Zaliczenie wykładów	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń	1	1
2.	Socjometria jako podstawowy sposób pomiaru stosunków społecznych	2	2
3.	Badanie socjometryczne i jego analiza	2	2
4.	Rozmowa, wywiad, obserwacja	2	2
5.	Kwestionariusz, pomiar, skala	2	2
6.	Wzór, wzorzec, wskaźnik ogólny środowiska	2	2
7.	Projekt socjalny i zaliczenie ćwiczeń	4	4
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	dysponuje uporządkowaną wiedzą teoretyczną dotyczącą wychowania, opieki, uczenia

		się i nauczania oraz rozumie wzajemne zależności zachodzące pomiędzy tymi procesami w kreślonych środowiskach
	W_02	zna ogólne założenia i procedury diagnozowania potrzeb i sytuacji społecznej jej uczestników w różnych środowiskach wychowawczych
	W_03	posiada uporządkowaną wiedzę nt. postępowania celowościowego podporządkowanemu działaniom społecznym
umiejętności	**U_01**	posługuje się podstawowymi metodami i technikami diagnostycznymi, doskonali warsztat metodyczny
	U_02	analizuje i interpretuje wyniki uzyskane w postępowaniu diagnostycznym, poprawnie formułuje wnioski
	U_03	projektuje działania w oparciu o wzajemne stosunki człowieka z elementami jego środowiska
kompetencje społeczne	**K_01**	w sytuacjach diagnostycznych postępuje zgodnie z zasadami etyki
	K_02	docenia znaczenie diagnozy dla prawidłowego oddziaływania wychowawczego i organizowania środowiska opiekuńczo-wychowawczego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	KT	kolokwium - test	W_01; W_02	40%	2
	OU	zaliczenie wykładu – odpowiedź ustna	W_01: W_02; W_03;	60%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	A	przygotowanie materiałów do ćwiczeń-aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach	U_01; U_02 K_01; K_02	30%	2
	P	projekt	U_03; K_01; K_02;	70%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	OU	odpowiedź ustna	W_01; W_02; W_03; U_01; U_02;	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W12
W_02	K2_W13
W_03	K2_W10
U_01	K2_U10
U_02	K2_U07
U_03	K2_U09
K_01	K2_K05
K_02	K2_K04/ K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001.
- Pedagogika społeczna, red. E. Marynowicz-Hetka, t. 2, cz. IV, Warszawa 2007.
- Pedagogika, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, t.2, cz. II, Warszawa 2004.
- Wysocka E. Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania, Kraków 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Strony internetowe:

- Ośrodek Rozwoju Edukacji: **http://www.ore.edu.pl/**
  EMCDDA: **http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index1569EN.html**

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Pedagogika zdrowia	**Zo +E**	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**
• zajęcia wprowadzające	1	1	1	1		
• wykłady	18	13				
• studiowanie literatury			24	29		
• przygotowanie do kolokwium			6	6		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	**60**	**2**
• zajęcia wprowadzające	-	-	-	-		
• zajęcia audytoryjne	15	15				
• przygotowanie materiałów na zajęcia			15	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie projektu profilaktycznego	-	-	10	10		
• analiza literatury			15	15		
Łącznie:	**35**	**30**	**85**	**90**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, test wiedzy	wykład konwersatoryjny, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładu, studiowanie literatury	percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, gromadzenie materiałów do projektu.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• zaliczony kurs- bezpieczeństwo i higiena pracy	• wiedza dotycząca formowania nawyków, umiejętności i postaw;
• Psychologia kliniczna	• wiedzy teoretyczna niezbędna do rozumienia szerokiego

	kontekstu zdrowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka

Cele zajęć:

- Zapoznanie z kategoriami opisu edukacji dla zdrowia w środowiskach wychowawczych życia człowieka.
- Rozbudzanie zainteresowań własnym zdrowiem oraz motywowanie do aktywności w tym zakresie.
- Odkrywanie zasad wychowania do wartości zdrowia i ciała oraz roli nauczyciela (edukatora) kultury zdrowotnej.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Pedagogika zdrowia jako subdyscyplina pedagogiczna.	1	1
2.	Paradygmaty zdrowia człowieka – od biomedycznego do holistyczno – funkcjonalnego.	2	2
3.	Idea Szkoły Promującej Zdrowie – strategia działań.	2	1
4.	Kształtowanie umiejętności życiowych a formowanie zachowań zdrowotnych.	2	1
5.	Profil kompetencyjny nauczyciela (edukatora) zdrowia.	2	2
6.	Formy realizacji edukacji zdrowotnej i ich przemiany.	3	2
7.	Historyczne, społeczne, kulturowe i edukacyjne uwarunkowania nawyków higienicznych.	3	2
8.	Aktywność fizyczna jako pozytywny miernik zdrowia.	2	2
9.	Tradycyjna i nowatorska dydaktyka zdrowia.	2	1
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Rytmy biologiczne i ich znaczenie dla organizacji życia człowieka.	2	2
2.	Dekalog zdrowego stylu życia i możliwości jego praktykowania.	1	1
3.	Zaburzenia zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży oraz młodych dorosłych – przeciwdziałanie.	2	2
4.	Edukacja w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym dla zdrowia.	2	2
5.	Uczenie się roli aktywnego pacjenta – style chorowania.	2	2
6.	Kształtowanie postaw prosomatycznych i prozdrowotnych w cyklu życia.	2	2
7.	Czynniki warunkujące wybory żywieniowe w dzieciństwie i adolescencji.	2	2
8.	Czynniki zaburzenia aparatu głosu – higiena i profilaktyka.	1	1
9.	Eliminowanie stresu szkolnego.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma poszerzoną wiedzę dotyczącą mechanizmów kształtowania osobowości zdrowotnej, charakteru zmian zachowań zdrowotnych oraz ich uwarunkowań jednostkowych i społeczno – kulturowych.
	W_02	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę w zakresie planowania działań edukacyjnych, współdziałania w realizacji programów zdrowotnych, stosowania metod wspierających tworzenie zdrowia.

umiejętności	**U_01**	Student potrafi diagnozować potrzeby dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz uargumentować ich zasadność na tle założeń wybranego paradygmatu zdrowia.
	U_02	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną w kształtowaniu umiejętności służących zachowywaniu, pomnażaniu i przywracaniu zdrowia.
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.	

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium dotyczące współczesnych modeli zdrowia .	K2_W05	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium dotyczące kształtowania zachowań zdrowotnych oraz możliwości ich modyfikacji.	K2_W08	60%	2
	2.	Przygotowanie projektu profilaktyki drugorzędowej w zakresie chorób cywilizacyjnych.	K2_U02	40%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**

i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Test wiedzy w zakresie planowania programów edukacyjnych na rzecz prozdrowotnego stylu życia.	K2_W15 K2_U07	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60%

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W08, K2_W15
U_01	K2_U07
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Woynarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000
- Bulska J., Budowanie kompetencji zdrowotnych w środowisku życia, Toruń 2008
- Ziarko M., Zachowania zdrowotne młodych dorosłych, Poznań 2006
- Bińczycka J., Prawo dziecka do zdrowia, Kraków 2007

B. Literatura uzupełniająca:

- Fugiel J., Czajka K., Posłuszny P., Sławińska T., Motoryczność człowieka, Warszawa 2017
- Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980
- Białek E., Wychowanie dziecka. W kierunku zdrowia i harmonii w sobie i świecie, Kraków 2008
- Sygit M., Wychowanie zdrowotne, Szczecin 1997
- Banach I., Soroka – Fedorczuk A., Dziecko w zdrowiu i chorobie. Wybrane problemy, Warszawa 2017

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Pedagogika seksualna	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	**1**	**1**	**1**	**1**		
• Wykłady	**19**	**11**	**-**	**-**		
• Analiza literatury	**-**	**-**	**30**	**38**		
• Przygotowanie do zaliczenia (kolokwium ustne)	**-**	**-**	**10**	**10**		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**		

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia kliniczna	• wiedzy teoretyczna niezbędna do rozumienia szerokiego kontekstu zdrowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i obszarami zainteresowań pedagogiki seksualnej
- zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu seksuologii rozwojowej, klinicznej, społecznej
- zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu seksualności w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne	1	1

2	Powszechna Deklaracja Praw Seksualnych	2	2
3	Pedagogika seksualna, edukacja seksualna, wychowanie seksualne	2	1
4	Seksualność w cyklu życia człowieka	4	1
5	Seksuologia kliniczna – dysfunkcje seksualne	2	1
6	Seksuologia kliniczna – zaburzenia identyfikacji płciowej	2	1
7	Seksuologia kliniczna – zaburzenia preferencji seksualnych	2	1
8	Seksuologia społeczna – mity i stereotypy dotyczące seksualności człowieka	2	1
9	Zaliczenie – kolokwium ustne	3	3
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
	W_03	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań.	K2_W01, K2_W05, K2_W06, K2_U02, K2_U04, K2_K01	100	1
	SUMA:			100%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W05
W_03	K2_W06
U_01	K2_U02
U_02	K2_U04
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bancroft J., Seksualność człowieka, Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011
- Beisert M., Seksualność w cyklu życia człowieka, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006
- Lew-Starowicz M., Lew-Starowicz Z., Skrzypulec-Plinta V., Seksuologia, Wyd. PZWL, Warszawa 2017
- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10, Wyd. Vesalius, Kraków-Warszawa 1998

B. Literatura uzupełniająca:

- Izdebski Z., Seksualność Polaków, Wyd. UJ, Kraków 2012
- Beisert M., Pedofilia. Geneza i mechanizm zaburzenia., Wyd. GWP, Sopot 2012
- Beisert M., Kazirodztwo. Rodzice w roli sprawców, Wyd. SCHOLAR, Warszawa 2008
- Lew-Starowicz Z., Skrzypulec V., Podstawy seksuologii, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
- Skrzypulec V., Wstęp do seksuologii, Wyd. Kwieciński, Katowice 2005

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Pedagogika pracy i doradztwo zawodowe	Zo+E	**5**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• wprowadzenie do organizacji i treści wykładów	1	1				
• wykład	18	13				
• kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury			20	25		
• przygotowanie do kolokwium			10	10		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**25**	**17**	**65**	**73**	90	3
• wprowadzenie do organizacji i treści ćwiczeń	1	1				
• ćwiczenia audytoryjne	20	12				
• zajęcia podsumowujące-prezentacja projektu	4	4				
• studiowanie literatury			30	30		
• przygotowanie do ćwiczeń			25	33		
• przygotowanie do projektu			10	10		
Łącznie:	**45**	**32**	**105**	**118**	**150**	**5**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja	analiza teksów źródłowych z dyskusją, indywidualne projekty studenckie, praca w grupach,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do projektu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**

• wybrane problemy pedagogiki ogólnej; • wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym;	• pedagogika pracy jako subdyscyplina pedagogiczna;

Cele zajęć:

- poznanie zakresu i zadań pedagogiki pracy
- poznanie podstawowych kategorii pojęciowych pedagogiki pracy
- poznanie podstawowej problematyki pedagogiki pracy: kształcenie i wychowanie przedzawodowe, edukacja prozawodowa, edukacja zawodowa, edukacja dorosłych
- zapoznanie z podstawami dydaktyki pracy
- zapoznanie z programami preorientacji i orientacji zawodowej
- zapoznanie z ramowymi zasadami realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego –szkolny doradca zawodowy

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do organizacji i treści wykładów	1	1
2.	Pojęcie i przedmiot pedagogiki pracy.	1	1
3.	Obszary problemowe pedagogiki pracy.	1	1
4.	Praca w systemie wartości młodzieży.	2	1
5.	Kształcenie przedzawodowe	1	1
6.	Edukacja prozawodowa	1	1
7.	Edukacja zawodowa	1	1
8.	Edukacja dorosłych	1	1
9.	Podstawy dydaktyki pracy	2	1
10.	Psychologiczne podstawy wyboru zawodu	2	1
11.	Poradnictwo i doradztwo zawodowe w przestrzeni edukacyjnej	2	1
12.	Etyczny wymiar poradnictwa i doradztwa zawodowego w dobie ponowoczesnej	2	1
13.	Doradztwo zawodowe a wyzwania międzykulturowe	1	1
14.	Doradztwo zawodowe w systemach szkolnych krajów Unii Europejskiej	1	1
15.	Zaliczenie wykładów-kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do organizacji i treści ćwiczeń	1	1
2.	Poszukiwanie wartości pracy w procesie wychowania	2	1
3.	Treści kształcenia zawodowego – kwalifikacje zawodowe	2	1
4.	Cele kształcenia przedzawodowego w kolejnych etapach edukacji szkolnej	1	1
5.	Analiza wybranych programów kształcenia zawodowego na poziomie szkoły branżowej I stopnia	2	1
6.	Analiza wybranych programów kształcenia zawodowego na poziomie szkoły branżowej II stopnia	2	1
7.	Cechy charakteryzujące proces edukacji zawodowej	1	1
8.	Diagnostyka w doradztwie zawodowym. Założenia podstawowe	2	1
9.	Zastosowanie narzędzi do diagnozy kompetencji zawodowych	2	1
10.	Jak wspierać dziecko w planowaniu kariery zawodowej	1	1

11.	Portfolio ucznia – czyli gromadzę zasoby	2	1
12.	Wsparcie metodyczne procesu rozpoznawania predyspozycji zawodowych uczniów	2	1
13.	Niewerbalny test predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów	2	2
14.	Prezentacja projektów – zaliczenie ćwiczeń	3	3
	Razem zajęć praktycznych:	**25**	**17**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**18**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	posiada wiedzę na temat różnorodności problematyki pedagogiki pracy
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach i zakresie doradztwa do wspierania uczniów i dorosłych w planowaniu i wyborze j ścieżki kariery edukacyjnej i zawodowej
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi pedagogiki pracy w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych
	U_02	potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego realizowania zadań z zakresu doradztwa zawodowego
	U_03	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
kompetencje społeczne	**K_01**	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej doradztwa zawodowego, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Test wiedzy	W_01; W_02	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

; sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	AP	Przygotowanie do ćwiczeń i aktywność	W_02; U_01; U_02; K_01	30%	3
	P	Projekt	W_01; W_02; U _01; U_02; U_03; K_01	70%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	OU	Odpowiedź ustna	W_01; W_02; U _01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za przedmiot = $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60%

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W10
U_01	K2_U08
U_02	K2_U10
U_03	K2_U11
K_01	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kwiatkowski S.M., Bogaj A., Baraniak B., Pedagogika pracy, Warszawa 2007.
- Nowacki T.W., Jeruszka U., Podstawy dydaktyki pracy, Warszawa 2004.
- Pakiet z zakresu doradztwa zawodowego: Ośrodek Rozwoju Edukacji https://doradztwo.ore.edu.pl/

B. Literatura uzupełniająca:

- Krajowy Ośrodek Wspierania edukacji zawodowej i ustawicznej - www.koweziu.edu.pl/
- Kargulowa A., Pomoc przez porady. Statyczna *versus* procesualna struktura poradnictwa w przestrzeni życia

społecznego (w:) Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna, t.2, cz.4, rozdział 25, Warszawa 2007.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Wolontariat i organizacje pożytku publicznego w pracy pedagogicznej	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
• Przygotowanie do ćwiczeń			15	15		
• Analiza literatury			10	13		
• Kolokwium ustne	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	14	11				
• Przygotowanie projektu organizacji wolontariatu w wybranej przez siebie przestrzeni społecznej			8	8		
• Esej na temat: wolontariat czy woluntaryzm w Polsce.			6	6		
• Przygotowanie do kolokwium ustnego			6	6		
Łącznie:	**15**	**12**	**45**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład wprowadzający, ,w problemowy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, dyskusja, metoda projektów

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu – esej i kolokwium ustne

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• narracje humanistyczne w pedagogice, wybrane problemy współczesnej socjologii	• wiedza dotycząca socjologicznej diagnozy współczesnego społeczeństwa

Cele zajęć:

- uświadomienie studentom roli i per formatywnego znaczenia wolontariatu w (re)organizowaniu środowiska edukacyjnego, wychowawczego, oraz kształtowaniu osobowości wolontariusza
- zapoznanie z istotą wolontariatu, jego z specyfiką, historią, cechami, pułapkami, kodeksem etycznym wolontariusza
- ukazanie dwudzielnego (egzo- i endocentrycznego) modelu motywacji do działań wolontarystycznych i wynikających

z niego konsekwencji dla działania w polu wolontariatu
• wzbudzenie refleksji u studentów na temat możliwości wykorzystania potencjału wolontariatu i organizacji pozarządowych w pedagogicznym organizowaniu środowiska i pośredniego oddziaływaniu na wychowanka
Treści programowe:
zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie w tematykę ćwiczeń. Przekazanie zasad zaliczenia zajęć.	0,5	0.5
	Organizacje pożytku publicznego, ich znaczenie i rola w pracy pedagogicznej. Kompetencje społeczne i obywatelskie jako przedmiot analiz. Kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich przez organizacje pozarządowe w Polsce.	2	1
2.	Ustalenia definicyjne. Historia wolontariatu i dobroczynności w Polsce. Cechy wolontariatu i funkcje wolontariatu. Wolontariat a woluntaryzm . Wolontariat a kompetencje społeczne i obywatelskie	2	2
3.	Wolontariat na świecie i uwarunkowania polskie. Analiza socjopedagogiczna. Przestrzenie wolontariatu	2	1
4.	Cechy profesjonalnego działania w wolontariacie. Prawne aspekty działań w wolontariacie - wyjątki z ustawy. Profil kompetencji wolontariusza i kodeks etyczny wolontariusza. Pułapki miłosierdzia.	2	2
5.	Orientacje prospołeczne - motywacja i jej konsekwencje dla działania w przestrzeni wolontariatu.	1	1
6.	Dobór wolontariuszy do pracy w wolontariacie. Rekrutacja wolontariuszy - przykłady rozmów, formularz rekrutacyjny dla wolontariusza. Porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych. Ankieta ewaluacyjna dla wolontariuszy.	2	2
7.	Wolontariat w szkole. Specyfika i organizacja.	2	1
9.	Zaliczenie przedmiotu – część ustna	1,5	1.5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma poszerzoną wiedzę teoretyczną dotyczącą pojęć z zakresu prospołeczności, altruizmu, dobroczynności, filantropii, wolontariatu, organizacje pozarządowych, rozróżnia zakres pojęć: działania prospołeczne, zachowania prospołeczne
	W_02	Student zna i rozumie przejawy życia społecznego i zaangażowania oraz rolę prospołeczności w przemianach społecznych
	W_03	Student zna i rozumie powiązania między prospołecznością a obywatelskim sensem odpowiedzialności i uczestnictwem w życiu społecznym
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych
	U_02	Student posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii z zakresu funkcjonowania organizacji pozarządowych i wolontariatu w Polsce; popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów
	U_03	Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	Student jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny w polu wolontariatu i przestrzegania zasad etyki; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z działalnością wolontarystyczną;

		poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
	K_02	Student jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Esej	K_U01; K_U03	30	1
	K	Kolokwium ustne	KW_02; K_W03; K_U02; K_K01; K_K02	40	
	A	Merytoryczny udział w dyskusjach podczas zajęć	KW_01; K_K01; K_K02	30	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
K_W01	K2_W01
K_W02	K2_W07; K2_W09
K_W03	K2_W08
K_U01	K2_U02
K_U02	K2_U04; K2_U05
K_U03	K2_U07

K_K01	K2_K05
K_K02	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- L. Witkowski, Człowiek i profesjonalizm w pracy socjalnej (czyli jak bronić wolontariat przed woluntaryzmem - spojrzenie filozofa), [w:] Wolontariat w obszarze humanistycznych wyzwań opiekuńczych, B. Kromolicka (red.), Wydawnictwo edukacyjne Akapit, Toruń 2005, s. 19-33.
- D. Rutkowska, A. Szuster (red.), O różnych obliczach altruizmu, WN Scholar, Warszawa 2008.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Piekarski G., Aksjologiczne uwarunkowania działań prospołecznych. W trosce o egzystencjalny wymiar wolontariatu, [w:] A. Kamińska, P. Oleśniewicz (red.), Edukacja Jutra. Kształcenie i pozaedukacyjna aktywność człowieka od dzieciństwa do dorosłości, Oficyna Wydawnicza Humanitas, Sosnowiec 2016, s. 333-345.
- Piekarski G., Edukacja do wolontariatu - wymysł czy potrzeba? [w:] I. Surina (red.), Wieloaspektowość przemian współczesnej edukacji wyższej, Wydawnictwo Contact, Poznań 2013, s. 71-84.
- Piekarski G., Orientacje prospołeczne wolontariuszy a (nie)wspaniałomyślność działania, [w:] I. Jazukiewicz, E. Rojewska (red.), Sprawności moralne w perspektywie duchowości i wychowania, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2014, s. 193-208.

B. Literatura uzupełniająca:

- Piekarski G., Wolontariat jako forma społecznego wspomagania ludzi starych, [w:] Pomoc i opieka w starości B. Kromolicka, B. Bugajska, K. Seredyńska (red.), Szczecin 2007, s. 257-263.
- Kromolicka B., Wolontariat w obszarze humanistycznych wyzwań opiekuńczych, B. Kromolicka (red.), Wydawnictwo edukacyjne Akapit, Toruń 2005.
- Piekarski G., Edukacja prospołeczna drogą do rozumienia siebie i świata. O prospołeczność w edukacji specjalnej, [w:] Dylematy Pedagogiki specjalnej. Pedagogika specjalna koncepcje i rzeczywistość, t. V. W kręgu niepełnosprawności, T. Żółkowska, L. Konopska (red.), „2013; teoretyczne i praktyczne aspekty poszukiwań w pedagogice specjalnej, Print Group, Szczecin 2009, s. 85-93.
- Piekarski G., Wolontariat jako szansa rozwojowa. O triadycznej strukturze profilaktyczno-wychowawczych aspektów wolontariatu, [w:] U. Szuścik, J. Skibska, E. Kochanowska, Profilaktyka, diagnoza i terapia w teorii i praktyce edukacyjnej, Wydawnictwo Libron, Kraków 2014, s. 243-253.
- Kanios, Społeczne kompetencje studentów do pracy w wolontariacie, UMCS, Lublin 2008.
- Dolęgowska-Wojnowska E., Wolontariat a kapitał społeczny, [w:] Kapitał społeczny a nierówności. Kumulacja i redystrybucji, K. Marzec-Holka (red.), UKW, Bydgoszcz 2009, s. 161-168.
- Materiały z portalu: http://wolontariat.org.pl/

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Coaching w edukacji	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Przygotowaie do aktywnego udziału w zajęciach - Prowadzenie rozmowy coachingowej			5	7		
• Przygotowanie rozmowy coachingowej			4	4		
• Opracowanie sprawozdania z obserwacji zajęć coachingowych			2	2		
• Analiza literatury			4	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
	• metoda pracy z grupą • dyskusje grupowe • aktywność na zajęciach • udzielnie informacji zwrotnych - feedback wykonania prezentacji multimedialnej z omówieniem, pokaz sposobu wykonywania pracy pisemnej w formie komunikatu z badań, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
	• poszukiwanie materiałów do realizacji zajęć • opracowanie sprawozdań • przygotowanie do rozmów coachingowych

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Psychologia wychowawcza i uczenia się Warsztat radzenia sobie w sytuacjach trudnych	student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, potrafi uzupełniać wiedzę i umiejętności, potrafi pracować w grupie

Cele przedmiotu:

- zdobycie poszerzonej wiedzy dotyczącej procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich

prawidłowości i zakłóceń w procesie coachingowym
• zdobycie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, porozumiewania się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych
• rozwinięcie świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
Treści programowe:
zajęcia praktyczne

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające – wprowadzenie do coachingu – historia i rodzaje	2	1
2	Narzędzia pracy w coachingu edukacyjnym – strategie określania celów coachingowych w edukacji Feedback i podsumowanie warsztatu	2	2
3	Wyznaczanie celów coachingowych w modelu GROW Feedback i podsumowanie warsztatu	2	2
4	Rama problemu vs. rama celu w coachingu edukacyjnym – operacjonalizacja celów Feedback i podsumowanie warsztatu	2	2
5	Podstawowe pytania o rzeczywistość w modelu GROW Feedback i podsumowanie warsztatu	2	1
6	Podstawowe pytania o opcje w modelu GROW (pytania kartezjańskie) Feedback i podsumowanie warsztatu	2	1
7	Podstawowe pytania o wole działania w modelu GROW (action plan)	3	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
umiejętności	**U_01**	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
	U_02	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem a także podejmować działania na rzecz uczenia się przez całe życie
kompetencje społeczne	**K_01**	jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością w wyznaczaniu kierunki własnego rozwoju i kształcenia

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Arkusz obserwacji warsztatu - feedback	W_01	30%	1
	2	Przeprowadzenie rozmowy coachingowej	U_01 U_02	50%	
	3	Aktywny udział w zajęciach	K_01	20%	
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
U_01	K2_U10
U_02	K2_U11
K_01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bennewicz, M., Coaching czyli przebudzacz neuronów, Wydawnictwo G+J 2015.
- Rogers, J., Coaching. Podstawy umiejętności, GWP 2010..
- Bennewicz, M., Coaching i mentoring w praktyce, Burda Media Polska 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Stolzfuz, T., Sztuka zadawania pytań w coachingu. Jak opanować najważniejszą umiejętność coacha, Aetos Media 2012

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Projekt w edukacji	Zaliczenie z oceną	3

Kierunek studiów	PEDAGOGIKA

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina: PEDAGOGIKA

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**70**	**78**	90	3
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia praktyczne	18	10	-	-		
• studiowanie literatury przedmiotu i przygotowanie się do zajęć	-	-	27	35		
• przygotowanie działania projektowego	-	-	20	20		
• Realizacja projektu wraz z jego dokumentacją	-	-	15	15		
• Przygotowanie sprawozdania z realizacji projektu wraz z jego ewaluacją i określeniem potencjału edukacyjnego			8	8		
• Prezentacja projektu i sprawozdania	3	3	-	-		
Łącznie:	**20**	**12**	**70**	**78**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Zajęcia praktyczne z dyskusją. Praca w grupach. Analiza i omówienie przykładowych działań projektowych w obszarze edukacji.

- **samodzielna praca studenta:**

Studiowanie wskazanej literatury przedmiotu. Przygotowanie działania projektowego. Przygotowanie do zaliczenia.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**

• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• podstawowa znajomość innowacyjnych metod edukacyjnych; umiejętność myślenia dywergencyjnego; umiejętność pracy w grupie

Cele zajęć:

- Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat metody projektu i jej stosowania w obszarze edukacji.
- Zrozumienie istoty diagnozy społecznej i ewaluacji rezultatów w projekcie.
- Ukształtowanie umiejętności przygotowywania i prowadzenia działań edukacyjnych i wychowawczych metodą projektu.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające – prezentacja celów i zakładanych efektów ucznia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Metoda projektu – charakterystyka, etapy projektu i tworzenie planu działania, specyfika stosowania metody projektu w edukacji.	4	2
3.	Diagnoza problemów społecznych, kulturowych i edukacyjnych jako podstawa wdrażania działań projektowych.	4	2
4.	Ewaluacja projektu – sposoby mierzenia efektów i rezultatów projektu.	4	2
5.	Projektowanie działania edukacyjnego – metoda projektu w praktyce.	4	2
6.	Zaliczenie przedmiotu.	3	3
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma wiedzę na temat metody projektu oraz jej praktycznego zastosowania w działaniach edukacyjnych i wychowawczych.
umiejętności	**U_01**	Potrafi tworzyć i wdrażać działania edukacyjne zgodnie z metodą projektu
	U_02	Potrafi kreować innowacyjne rozwiązania problemów społecznych, kulturowych i edukacyjnych.
	U_03	Potrafi wdrażać programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów/ wychowanków, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
kompetencje społeczne	**K_01**	Przejawia aktywność i wytrwałość w poszukiwaniu rozwiązań problemów społecznych, kulturowych i edukacyjnych.
	K_02	Ma świadomość znaczenia podejmowanych przez siebie decyzji i potrafi wziąć odpowiedzialność za prowadzone działania edukacyjne i ich skutki

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej

	wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Przygotowanie do zajęć i aktywność	W_01;	30	3
	MP	Przygotowanie planu działania edukacyjnego metodą projektu	W_02; U_01; U_02; K_01; K_02	70	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= *. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W12
U_01	K2_U08
U_02	K2_U09
U_03	K2_U13
K_01	K2_K04
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Projekt edukacyjny i inne formy uczenia się we współpracy: w realizacji ścieżek edukacyjnych: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, (red.) Kitowska D., Pracownia Wydawniczo-Edukacyjna K&K, Piła 2003.
- Szymański M.S., O metodzie projektów. Z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia, ŻAK, Warszawa 2000.
- Uczenie metodą projektów, (red.) Gołębniak B. D., Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2004.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Tanatopedagogika	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające.	1	1				
• Zajęcia audytoryjne	14	7				
• Studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć			28	36		
• Przygotowanie prezentacji w grupach			6	6		
• Przygotowanie eseju			6	6		
• Prezentacja wybranego zagadnienia (p)	4	3				
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów z dyskusją, studium przypadku, pogadanka heurystyczna, dyskusja, praca w zespołach, analiza zdarzeń

- **samodzielna praca studenta:**

studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do prezentacji wybranego zagadnienia oraz jej przedstawienie na zajęciach, aktywność na zajęciach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej;
• Narracje humanistyczne w pedagogice	• umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z problematyką umierania i śmierci, specyfiką przeżywania straty i żałoby oraz prezentacja metod pomocy w przeżywaniu straty i żałoby
- zapoznanie studentów z ruchem hospicyjnym i udzielanymi formami pomocy paliatywnej, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży
- pobudzenie studentów do refleksji na temat umierania i śmierci, uświadomienie potrzeby niesienia wszechstronnej pomocy ludziom umierającym i ich rodzinom oraz uświadomienie wymiernych korzyści edukacji w tym zakresie dla

osobowościowego rozwoju nauczycieli oraz dla efektywności ich pracy pedagogicznej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Dziecko wobec śmierci i umierania	4	2
3	Rozwój ruchu hospicyjnego na świecie i zasady sprawowania opieki paliatywnej. Działania opiekuńcze podejmowane przez zespoły opieki paliatywnej w hospicjach (Opieka medyczna, psychologiczna, pedagogiczna, socjalna, duszpasterska, pomoc rodzinie w okresie żałoby). 1. Geneza ruchu hospicyjnego na świecie. 2. Rozwój opieki hospicyjnej w Polsce. 3. Zasady opieki paliatywnej. Opieka paliatywna nad dziećmi. **Zadania pedagoga w opiece paliatywnej dzieci i dorosłych.**	8	4
4	Po stracie - doświadczenie żałoby	3	2
5	Prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu roli pedagoga w paliatywnej dzieci i dorosłych.	4	3
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu tanatologii i tanatopedagogiki, oraz o współczesnych kierunkach ich rozwoju, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
	W_02	student ma pogłębioną wiedzę na temat śmierci i umierania jako naturalnego etapu rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą śmiertelnością;; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych w obszarze relacji międzyludzkich; jakości życia, profilaktyki, poszanowania godności człowieka i współuczestniczenia w cierpieniu
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, dlatego uzupełnia i doskonali wiedzę i umiejętności z zakresu tanatopedagogiki

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	

warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Prezentacja	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	80%	3
	A	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	20%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K1_W05
W_02	K1_W06
U_01	K1_U07
U_02	K1_U09
U_03	K1_U10

K_01	K1_K05
K_02	K1_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Godawa G., *Funkcjonowanie rodziny dziecka objętego domową opieką* hospicyjną, Toruń 2016
- Binnebesel J.; *Tanatopedagogika w doświadczeniu wielowymiarowości człowieka i śmierci*, Toruń 2013
- De Kergorlay-Soubrier M.; *Śmierć oczami dziecka. Jak pomagać w żałobie?* Kraków 2012
- Grochmal-Bach B.; *Pedagogiczna refleksja nad życiem i śmiercią*, Kraków 2012
- Grzybowski P.; *Praktyczne cele i aspekty kształcenia tanatologicznego pedagogów i nauczycieli.* (w:) *Jak rozmawiać z uczniami o końcu życia i wolontariacie hospicyjnym*. (red.) J. Binnebesel, A. Janowicz, P. Krakowiak, Gdańsk 2009
- Kebers C.; *Jak mówić o cierpieniu i śmierci*, Kraków 1994
- Kielar-Turska M.; *Poznawcza reprezentacja śmierci u dzieci i wiedza ich rodziców w tym zakresie – rola rodzinnego dyskursu.* (w:) *Zdrowie. Stres. Choroba w wymiarze psychologicznym.* (red.) H. Wrona-Polańska, Kraków 2008
- Naumiuk A.; *O śmierci w procesie wychowania*. (w:) *Prawda umierania i tajemnica śmierci.* (red.) M. Górecki, Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca:

- Antoszewska B., Binnebesel J., *Porozmawiajmy o śmierci,* Olsztyn 2014
- Bortkiewicz P.; *Tanatologia. Zarys problematyki moralnej*, Poznań 2000
- Bartoszewska E.; *Formy pomocy dziecku nieuleczalnie choremu i jego rodzinie w hospicjum*, Kraków 2005
- Bréhant J.; *Thanatos – Chory i lekarz w obliczu śmierci*, Warszawa 1993
- Dagiel T. (red.); *Opieka paliatywna nad dziećmi* , Warszawa 2002
- Dodziuk A.; *Nie bać się śmierci*, Warszawa 2001
- Drogoś S., *Człowiek w obliczu śmierci*, Toruń 2002
- Erlbruch W.; *Gęś, śmierć i tulipan*, Warszawa 2008
- Falkowski W., Lewandowska –Tarasiuk E.; Sienkiewicz J.W. (red.); *Hospicja nadziei*. Warszawa 2004
- Górecki M.; *Hospicjum w służbie umierających*, Warszawa 2000
- Górecki M.; *Śmierć i umieranie*. (w:) *Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku,* (red.) Tadeusz Pilch, t. VI, Warszawa 2007
- Krakowiak P. SAC.; *Strata, osamotnienie, żałoba. Poradnik dla pomagających i osób w żałobie*, Gdańsk 2008
- Kübler – Ross E.; *Dzieci i śmierć,* Poznań 2007
- Kübler-Ross E.; *Rozmowy o śmierci i umieraniu,* Poznań 2007
- Keirse M., *Smutek dziecka,* Radom 2005
- Keirse M., *Smutek, strata, żałoba. Jak sobie radzić? Jak pomóc innym*, Radom 2004
- Kromolicka B., *Wolontariusz w służbie człowiekowi umierającemu*, Szczecin 2000
- Łuczak J., Okupny M., Wieczorek-Cuske L., Wesołowski I.; *Organizacja i zasady pracy zespołu opieki paliatywnej*, Poznań 1991
- Ostrowska A.; *Śmierć w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa,* Warszawa 2005
- Nikielski H.; *Z pomocą umierającym*, Warszawa 1989
- Pecyna M. B., *Dziecko i jego choroba*, Warszawa 2000
- Peiretti A., Ferrero B.; *Śmierć. Opowiadania dla dzieci*, Warszawa 2005
- Stelcer B., Block B.; *Miłość i bezpieczeństwo wolne od bólu – refleksje na temat śmierci i żałoby dzieci w szkole.* (w:) *Jak rozmawiać z uczniami o końcu życia i wolontariacie hospicyjnym*. (red.) J. Binnebesel, A. Janowicz, P. Krakowiak, Gdańsk 2009

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Warsztat mediacji rodzinnej i szkolnej	Zo	1

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• Przygotowane do ćwiczeń i analiza literatury			5	10		
• Przygotowanie projektu			5	5		
• Przygotowanie do treningu			5	5		
Łącznie:	15	10	15	20	30	1

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów, dyskusja, praca w grupach, studium przypadku, prezentacja multimedialna, trening monitorowany

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów, przygotowanie do dyskusji, treningu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• warsztat umiejętności wychowawczych • warsztat umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych • Psychologia emocji i motywacji	• umiejętności wychowawcze niezbędne do pracy z klasą szkolną/grupą przedszkolną • umiejętności w zakresie kompetencji osobistych i społecznych • wiedza na temat zasad efektywnej komunikacji • wiedza dotycząca prawidłowości zawiązanych z procesami emocjonalnymi i motywacyjnymi.

Cele zajęć:

- zdobycie przez studentów elementarnej wiedzy o metodyce, technikach, normach, procedurach stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych (wiedza)
- zdobycie przez studentów umiejętności wykorzystania poznanych metod, technik i narzędzi stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych do rozwiązywania sytuacji konfliktowych (umiejętności)

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia.	1	1
2.	Mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów.	1	1
3.	Rola i pozycja mediatora. Standardy szkolenia mediatorów. Kodeks etyczny mediatora.	1	1
4.	Przebieg procesu mediacyjnego, standardy prowadzenia mediacji i postępowania mediatora.	2	1
5.	Standardy mediacji rówieśniczej i szkolnej w szkołach i innych placówkach oświatowych.	2	1
6.	Strategie i taktyki stosowane w mediacjach i negocjacjach.	2	1
7.	Trening umiejętności.	6	4
	Razem zajęć praktycznych:	15	10

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student posiada wiedzę o metodyce, strategiach, normach, procedurach stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wykorzystać poznane strategie i narzędzia stosowane w mediacjach rodzinnych i szkolnych do rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, dlatego uzupełnia i doskonali wiedzę i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	01	Przygotowanie projektu	W_01, U_01	50	1
	02	Udział w treningu	W_01, U_01 K_01, K_02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07, K2_W08
U_01	K2_U08, K2_U10
K_01	K2_K05
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bargiel – Matusiewicz K., Mediacje i negocjacje, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010.
- Górska A., Huryn W., Mediacja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007.
- Moore Ch. W., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2016.
- Tabernacka M., Negocjacje i mediacje w sferze publicznej, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca:

- Białecki M., Mediacja w postępowaniu cywilnym, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.
- Czakon D., Margasiński A. (red.), Konflikty i mediacje we współczesnej rzeczywistości społecznej, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa 2007.
- Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009.
- Gruca-Miąsik U., Negocjacje i mediacje w kręgu pomocy, wychowania i prawa, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2011.
- Kalisz A., Zienkiewicz A., Mediacja sądowa i pozasądowa. Zarys wykładu, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014.

GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychologia starzenia się i starości	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**10**	**15**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	**1**	**1**				
• Wykłady	**17**	**12**	**-**	**-**		
• Zajęcia podsumowujące	**2**	**2**				
• Przygotowanie do zaliczenia i analiza literatury	**-**	**-**	**10**	**15**		
Łącznie:	**20**	**15**	**10**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Wybrane problemy współczesnej socjologii	• wiedza na temat zjawisk procesów społecznych zachodzących we współczesnych społeczeństwach ze szczególnym uwzględnieniem starości

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z procesami biologicznymi, emocjonalnymi, poznawczymi, motywacyjnymi i społecznymi, które mają wpływy na proces starzenia się i starości
- zapoznanie studentów z psychospołecznym funkcjonowaniem osób w wieku senioralnym
- zapoznanie studentów z formami wsparcia oraz rolą seniorów w rodzinie i społeczeństwie

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1	Zajęcia organizacyjne i podsumowujące	2	2
2	Psychologiczne aspekty starzenia się i starości – wprowadzenie w problematykę	2	1
3	Starzenie się fizjologiczne	3	2
4	Starzenie patologiczne	3	2
5	Teorie przystosowania do starości	2	1
6	Aktywność osób starszych	1	1
7	Człowiek stary w rodzinie i społeczeństwie	2	2
8	Jakość życia osób starszych	3	2
8.	Kolokwium ustne	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań.	K2_W01, K2_W06, K2_W15,K2_U02, K2_U04, K2_K01	100	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
W_03	K2_W15
U_01	K2_U02
U_02	K2_U04
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Steuden S., Psychologia starzenia się i starości, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011
- Stuart –Hamilton I., Psychologia starzenia się, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2006

B. Literatura uzupełniająca:

- Oleś P.K., Psychologia człowieka dorosłego, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011
- Byczewska-Konieczny K., Jak starzeje się nasz umysł?, Wyd. UJ, Kraków 2017

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Socjologia starości		Zo	**1**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: do dyscypliny wiodącej

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**10**	**15**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	**1**	**1**				
• Wykłady	**17**	**13**	**-**	**-**		
• Zajęcia podsumowujące	**2**	**1**				
• Analiza literatury i przygotowanie do zaliczenia	**-**	**-**	**10**	**15**		
Łącznie:	**20**	**15**	**10**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• wybrane problemy współczesnej socjologii	• zjawisk i procesów społecznych zachodzących we współczesnych społeczeństwach • zdolności do analitycznego postrzegania współczesnej rzeczywistości społecznej

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z zakresu problematyki dotyczącej społeczno-kulturowych aspektów starości
- zapoznanie studentów ze stereotypem człowieka starego oraz jego konsekwencjami
- zapoznanie studentów z sytuacją społeczną, ekonomiczną oraz zawodową seniorów

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne i podsumowujące	2	1
2	Starość w perspektywie socjologicznej	2	2
3	Stereotyp starości i człowieka starego – socjologiczna analiza stereotypów	3	2
4	Kryzysy okresu starości - zdrowie, niepełnosprawność, choroba, śmierć	3	2
5	Senior wobec ról społecznych w rodzinie i społeczeństwie	3	2
6	Starość a płeć, intymność, seksualność	3	2
7	Aktywność ludzi starych w różnych obszarach życia społecznego	2	2
8.	Kolokwium ustne	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w socjologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Zaliczenie ustne.	K2_W01. K2_W06	100	1

i weryfikacji efektów uczenia się:		Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań.	K2_W08, K2_U01 K2_U04, K2_K01		
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
W_03	K2_W08
U_01	K2_U01
U_02	K2_U04
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Szatur-Jaworska B., Podstawy gerontologii społecznej., Wyd. Oficyna Wydawnicza Aspra, Warszawa 2006
- Mossakowska M. (red.), Więcek A., Błędowski P., Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce, Wyd. PolSenior, Poznań 2012
- Bugajska B., Tożsamość człowieka w starości. Studium socjopedagogiczne, Wyd. Usz., Szczecin 2005

B. Literatura uzupełniająca:

- Bugajska B. (red.), Młodość i starość - integracja pokoleń, Wyd. Zapol, Szczecin 2010
- Kotlarska-Michalska A., Starość w aspekcie socjologicznym, "Roczniki Socjologii Rodziny", Poznań 2000
- Synak B., Polska starość, Wyd. UG, Gdańsk 2003

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Geragogika	**Zo + E**	**5**

Kierunek studiów	**Gerontogogika z terapią zajęciową**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-		
• wykłady	18	14	-	-		
• analiza literatury, sporządzanie i porządkowanie i percepcja notatek			25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**20**	**60**	**70**	**90**	**3**
• zajęcia wprowadzające	2	2	-	-		
• zajęcia audytoryjne	28	18	-	-		
• przygotowanie materiałów na zajęcia i analiza literatury	-	-	40	50		
• przygotowanie i wykonanie projektu	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	**50**	**35**	**100**	**115**	**150**	**5**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, test wiedzy	dyskusja, analiza tekstu, pokaz
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, studiowanie literatury	percepcja treści zajęć, przygotowywanie materiałów do dyskusji, projekt

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:

• Psychologia kliniczna	• Wiedza niezbędna do rozumienia szerokiego kontekstu zdrowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka

Cele zajęć:

- Zdobycie wiedzy dotyczącej starości jako specyficznej fazy rozwoju człowieka oraz sytuacji trudnych związanych z tym okresem życia.
- Zdobycie umiejętności dotyczących identyfikowania oraz zabezpieczania potrzeb ludzi starszych.
- Identyfikacja norm postępowania w kontekście dostosowywania się do warunków psychofizycznych, kulturowych i sytuacyjnych osób w podeszłym wieku.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Geragogika czyli pedagogika ludzi starszych (pedagogika starości) w systemie nauk społecznych.	2	1
2.	Rozwój człowieka dorosłego w kontekście kategorii biegu życia.	2	2
3.	Działania edukacyjne i autoedukacja związane z podejmowaniem zadań rozwojowych okresu średniej i późnej dorosłości.	4	2
4.	Potrzeby i problemy osób starszych – działania pomocowe.	4	2
5.	Przejawy homofobii wobec osób starszych – zachowania copingowe.	2	2
6.	Polityka starości w zakresie inicjatyw społecznych, medycznych i profilaktycznych.	4	2
7.	Praca z biografią jako metoda wsparcia rozwoju psychospołecznego (w tym duchowego i komunikacyjnego) osoby starszej.	3	3
8.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Idea wychowania do starości, w starości i przez starość.	2	1
2.	Osoba dorosła w konfiguracji międzypokoleniowej – środowisko rodzinne, animacja współpracy środowiskowej.	3	2
3.	Działania kompensacyjne, rehabilitacyjne, rewalidacyjne i terapeutyczne na rzecz osób starszych.	3	2
4.	Wymiary jakości życia osób starszych.	3	2
5.	Przegląd metod pracy z osobami starszymi i na rzecz osób starszych.	4	3
6.	Instrumenty oceny geriatrycznej.	4	2
7.	Racjonalne sposoby projektowania i wykorzystywania czasu wolnego w okresie dorosłości.	3	2
8.	Mechanizmy i formy aktywizacji seniorów na rzecz autonomii, odpowiedzialności, świadomości własnych kompetencji.	3	2
9.	Prezentacja i omówienie projektów	4	3
9.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**20**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**50**	**35**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student posiada wiedzę dotyczącą koncepcji, modeli oraz interpretacji geragogiki, zna jej powiązania z pedagogiką społeczną, socjologią i psychologią starzenia się.

	W_02	Student posiada poszerzony zakres terminologii dotyczący rozwoju oraz zmian zachodzących w okresie senioralnym (gerontologia stosowana, edukacja środowiskowa, aktywna/pasywna droga rozwoju, polipatologia, ageizm, jakość życia, edukabilność, wychowanie do starości).
umiejętności	**U_01**	Student potrafi identyfikować czynniki wspierające seniora w wytyczaniu, realizowaniu celów i zadań życiowych oraz podejmowaniu działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku negatywnych stereotypów starości niedołężnej i zależnej oraz odnieść je do konkretnych/projektowanych działań pomocowych.
	U_02	Student potrafi prognozować korzyści i zadania związane z aktywizacją i (auto)edukacją osoby starszej.
	U_03	Student potrafi wykorzystywać narzędzia służące ocenie jakości życia seniora.
kompetencje	**K_01**	Student jest wrażliwy na problemy społeczne seniorów, gotowy do komunikowania się i współpracy z seniorami oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz aktywizacji/opieki/wsparcia społecznego seniorów, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością w działaniu na rzecz seniorów
	K_02	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce gerontogogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych dla seniorów

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium dotyczące harmonii/dysharmonii rozwoju fizycznego, umysłowego, społecznego osoby starszej.	K2_W11	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium dotyczące wykorzystania warunków kulturowych i sytuacyjnych w	K2_W10	40%	3

		działaniach pomocowych wobec osób starszych.		
	2.	Wykonanie i przeprowadzenie projektu – wsparcie seniorów w środowisku lokalnym (dokumentacja aktywności)	K2_U02 K2_U09 K2_K09 K2_K04	60%
	SUMA:			100%

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Test wiedzy dotyczący zasad wsparcia geragogicznego.	K2_W05 K2_U07	1005
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W10
W_02	K2_W05, K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U07
K_01	K2_K09
K_02	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Uzar K., Wychowanie w perspektywie starości. Personalistyczne podstawy geragogiki, Lublin 2011
- Leszczyńska – Rejchert A., Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki społecznej, Olsztyn 2005

- Szatur – Jaworska B., Błędowski P., Dzięgcielewska M., Podstawy gerontologii społecznej, Warszawa 2006
- Fabis A., Wawrzyniak I.J., Chabior A., Ludzka starość. Wybrane zagadnienia gerontologii społecznej, Kraków 2015
- Nowicka A., Wybrane problemy osób starszych, Kraków 2008

B. Literatura uzupełniająca:

- Pikuła N., Senior w przestrzeni społecznej, Warszawa 2010
- Zych A., Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej, Katowice 1994
- Tomczyk Ł., Edukacja osób starszych. Seniorzy w przestrzeni nowych mediów, Warszawa 2015
- Cybulski M., Waszkiewicz N., Krajewska – Kułak E., Kędziora – Kornatowska K., Psychogeriatria, Warszawa 2017 Czerniawska O., Drogi i bezdroża andragogiki i gerontologii, Łódź 2000
- Synak B., Polaka starość, Gdańsk 2002

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Wprowadzenie do terapii zajęciowej	Zaliczenie z oceną + Egzamin	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	18	13	-	-		
• Zajęcia podsumowujące	1	1				
• Analiza literatury, porządkowanie notatek, percepcja notatek	-	-	15	20		
• Esej z opisem wybranej metody terapii zajęciowej i jej wykorzystania w procesie wsparcia seniorów	-	-	15	15		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**
- percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie projektu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Wybrane problemy współczesnej socjologii	• Ogólna wiedza z zakresu możliwości spędzania czasu wolnego przez seniorów

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z ogólnymi założeniami i pojęciami dotyczącymi terapii zajęciowej,

zapoznanie studentów z rodzajami i strategiami interwencji terapeutycznej w terapii zajęciowej.

- zapoznanie studentów z kompetencjami terapeuty zajęciowego

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1
2.	Terapia zajęciowa – wprowadzenie, podstawowe pojęcia	1	1
3.	Historia terapii zajęciowej..	1	1
4.	Rodzaje i charakterystyka form terapii zajęciowej	4	3
5.	Modele terapii zajęciowej (Model of Human Occupation, Canadian Model of Occupational Performance, Person-Environment-Occupation Performance, The Kawa Model, Ramy odniesienia (Frames of Reference) w terapii zajęciowej.	4	3
6.	Specyfika i cele terapii zajęciowej w poszczególnych okresach rozwojowych człowieka dorosłego	2	2
7	Praca terapeuty zajęciowego z osobami starszymi – specyfika	2	1
8	Miejsca pracy terapeuty zajęciowego z seniorami	2	1
9	Najnowsze zagadnienia i trendy w terapii zajęciowej	2	1
10	Etyka terapeuty zajęciowego	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna terminologię stosowaną w terapii zajęciowej
	W_02	Zna rodzaje, formy i modele terapii zajęciowej
	W_03	Zna i rozumie rolę terapii zajęciowej w wspomaganiu rozwoju człowieka ze szczególnym uwzględnieniem seniora
	W_04	Zna i rozumie etyczne zasady pracy terapeuty zajęciowego
umiejętności	**U_01**	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w piśmie posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych uzasadnień na tematy dotyczące zagadnień z zakresu terapii zajęciowej z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Esej z opisem wybranej metody terapii zajęciowej i jej wykorzystania w procesie wsparcia seniorów	W_02; U_01	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Egzamin ustny	W_01; W_02; W_03; W_04	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W05
W_03	K2_W16
U_01	K2_U04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bac A., Terapia zajęciowa, Warszawa 2016
- Janus E., Bac A., Kulis A., Smrokowska-Reichmann A., Terapia zajęciowa w geriatrii, Warszawa 2017

• Janus E., Terapia zajęciowa, Warszawa 2017 • Kozaczuk L., Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej, Warszawa 1995
B. Literatura uzupełniająca:
• Szulc W., Arteterapia. Narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki, Warszawa 2011 • Stańko-Kaczmarek M., Arteterapia i warsztaty edukacji twórczej, Warszawa 2013 • Gładyszewska-Cylulko J., Arteterapia w pracy pedagoga, Kraków 2011 • Janus E., Terapeuci zajęciowi w Polsce. Role zawodowe, kształcenie i perspektywy rozwoju zawodu, Warszawa 2018 • Rottermund J., Nowotny J., Terapia zajęciowa w rehabilitacji medycznej. Podręcznik dla studentów i terapeutów, Katowice 2014 • O'Brien Jane C., Hussey Susan M., Introduction to Occupational Therapy, 4thed., Elsevier 2007 • Janus E., Psychologia w pracy terapeuty zajęciowego, Warszawa 2016

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Dynamika procesu grupowego w pracy gerontogogicznej	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: Pedagogika 100%

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	13	8	-	-		
• Zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	5	10		
• Przygotowanie do prowadzenia warsztatów	-	-	5	5		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, omówienie zasad napisania pracy zaliczeniowej, dyskusja, analiza przypadków, praca w grupach, rozwiązywanie zadań problemowych

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacja na zajęciach, przygotowywanie do dyskusji, rozwiązywanie zadań problemowych

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• ---	• Umiejętości nawiązywania relacji społecznych, umiejętności interpersonalne i komunikacyjne

Cele zajęć:

- Celem zajęć jest przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia zajęć grupowych oraz przekazanie im podstawowej wiedzy dotyczącej dynamiki procesu grupowego.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające.	1	1
2	Podstawowe zagadnienia związane z pojęciem grupy – definicja, normy, cele, struktura.	2	1
3	Przegląd metod pracy z grupą, dynamika procesów grupowych -fazy rozwoju grupy, normy i zasady, role w grupie.	5	3
4	Techniki pracy nad oporem i kryzysem w grupie. Budowanie zespołu, integracja grupy.	2	2
5	Trening wybranych umiejętności (komunikacja, asertywność, autoprezentacja).	4	2
6	Zajęcia podsumowujące.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie porozumiewać się (w języku rodzimym i obcym – na poziomie B2) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
	U_02	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych na rzecz interesu publicznego, angażuje się we współpracę

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Przeprowadzenie warsztatów	U_01, U_02, K_01, K_02	50	1
	2	Praca zaliczeniowa	W_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07
U_01	K2_U03
U_02	K2_U12
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hamer H., Klucz do efektywności nauczania. Podręcznik dla nauczycieli. Veda, 1993.
- Hartley, P., *Komunikacja w grupie,* Zysk i S-ka 2002.
- Vinogradov, S, Yalom, I. D., *Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów.* Instytut Psychologii Zdrowia 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Corey, M. S, Corey, G., *Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej.* Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia 2002.
- Yalom I., Leszcz M., *Psychoterapia grupowa. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2006.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Teoria i praktyka aktywności fizycznej seniorów	**Zo**	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**10**	**15**	**30**	**1**
• wykłady	20	15				
• przygotowanie do kolokwium			5	8		
• wykonanie konspektu zajęć z seniorem dotyczącego animacji aktywizacji ruchowej			5	7		
Łącznie:	**20**	**15**	**10**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładu, krytyczna analiza tekstu, przygotowanie konspektu zajęć

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• ----	• Podstawowa wiedza w zakresie biologicznego i psychologicznego funkcjonowania organizmu

Cele zajęć:

- Określenie prawidłowości kierujących rozwojem fizycznym i motorycznym człowieka w ontogenezie.
- Znajomość form organizacyjnych kultury fizycznej oraz zasad doboru metod i środków w zachowywaniu i doskonaleniu parametrów sprawności fizycznej i zdrowia seniorów.
- Wartościowanie wzorów KF w kontekście aktywnego stylu życia seniorów – kształtowanie postaw prosomatycznych i prozdrowotnych osób starszych.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1

2.	Kultura fizyczna współczesnego człowieka i formy w niej uczestnictwa.	2	1
3.	Motoryczność człowieka – aspekty, rodzaje i uwarunkowania.	2	2
4.	Znaczenie profilaktyczne i prozdrowotne aktywności fizycznej.	2	1
5.	Stymulacyjna, adaptacyjna i kompensacyjna funkcja ruchu.	2	1
6.	Zasady i metody rozwoju sprawności fizycznej.	2	2
7.	Idea treningu zdrowotnego osób późnej dorosłości.	2	2
8.	Próby wysiłkowe i testy sprawności fizycznej osób 50+	2	1
9.	Profil kompetencyjny animatora ruchu osób starszych.	2	1
10	Projektowanie programów edukacyjnych w zakresie aktywizacji ruchowej seniorów.	2	2
11	Zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną terminologię dotyczącą teorii kształtowania umiejętności ruchowych w dziedzinach kultury fizycznej (aktywność/ sprawność/wydolność fizyczna, dostosowana aktywność ruchowa, hipokinezja, wydolność aerobowa).
	W_02	Student ma poszerzoną wiedzę w zakresie projektowania i zarządzania aktywnym czasem wolnym seniora w aspekcie podnoszenia jakości życia poprzez zróżnicowane aspekty aktywności fizycznej.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wykorzystywać narzędzia służące optymalizacji ruchu osób starszych.
	U_02	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną w kształtowaniu i wyborze dostosowanej aktywności fizycznej osób starszych służących podnoszeniu ich umiejętności życiowych w życiu codziennym.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Kolokwium dotyczące stymulującej, adaptacyjnej, kompensacyjnej i	K2_W05 K2_W11	60%	2

		korekcyjnej funkcji ruchu osób starszych.			
	2.	Konspekt aktywizacji ruchowej seniora jako budowanie kompetencji zdrowotnych w środowisku ich życia.	K2_U02 K2_U07	40%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W11
U-01	K2_U07
U-02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kościńska E., Edukacja zdrowotna seniorów i osób przewlekle chorych, Bydgoszcz 2010

B. Literatura uzupełniająca:

- Madejski E., Węglarz J., Wybrane zagadnienia współczesnej metodyki wychowania fizycznego, Kraków 2018
- Zuchora Z., Myśli i uwagi o wychowaniu fizycznym i sporcie, Warszawa 2000
- Żukowska Z, Żukowski R., Zdrowie. Ruch. Fair play, Warszawa 2000

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Arteterapia w pracy z seniorami		**Zo**	**3**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**20**	**60**	**70**	90	3
• Zajęcia wprowadzające	2	1				
• Ćwiczenia	26	18				
• Zajęcia podsumowujące	2	1				
• Studiowanie literatury • Przygotowanie do zajęć • Opracowanie materiałów na zajęcia i projektów indywidualnych • Przygotowanie do kolokwium			15 15 20 10	20 20 20 10		
Łącznie:	**30**	**20**	**60**	**70**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia manualne, dyskusja ,prezentacja, analiza materiałów przygotowanych przez studentów

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

Przygotowanie prezentacji własnych prac i projektów
Przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• ----	• Podstawowe umiejętności plastyczne, kompozycyjne

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami plastycznymi poprzez wykonywanie ćwiczeń manualnych na zajęciach.
- Nabycie pewnych umiejętności plastycznych pozwalających na ich korelację w zróżnicowanych działaniach arteterapeutycznych
- Umiejętność określania podstawowych zadań plastycznych
- Nabycie pewnych umiejętności przygotowywania rozwiązań metodycznych zajęć plastycznych,

arteterapeutycznych bez sięgania do gotowych recept			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Wstęp. Zapoznanie studentów z treściami nauczania. Omówienie literatury i kryteriów oceny. Ustalenie możliwości materiałowych Plastycznej Pracowni Warsztatowej oraz sposobów działania w Pracowni Artystycznej. Podstawowa znajomość obszarów sztuki pozwala na stosowanie zasady korelacji elementarnej wiedzy z zakresu historii i teorii sztuki z działaniami artystycznymi, arteterapeutycznymi.	2 2	1 1
2.	Wybrane obszary sztuk wizualnych. Kompozycja plastyczna. Rodzaje kompozycji , środki wyrazu , techniki, pracownie. Narzędzia/ uwzględnienie indywidualnych potrzeb seniorów/. Kompozycja rysunkowa. Kompozycja kolorystyczna. Kompozycja trójwymiarowa.	4	3
3.	Kanon jako wzór.	2	2
4.	Martwa natura .Zmysły w sztuce.	3	2
5.	Idea inspiracja. Obserwacja. Poznanie. Refleksja. Wybór zgodny z zainteresowaniami uczestników. Książka artystyczna. Projekty indywidualne.	4	1
6.	Kolokwium	1	1
7.	Przygotowywanie i prezentacja przez studentów własnych prac i projektów / wystawa robocza prac w Pracowni/. Teczka prac z opisem.	10	7
8.	Oceny. Omówienia zajęć	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**20**
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. **Użyte skróty**: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			

Efekty kształcenia dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma wiedzę o możliwości wykorzystania arteterapii w pracy z seniorami jako specyficznym środowisku wychowawczym
umiejętności	**U_01**	posiada umiejętność posługiwania się językiem sztuk plastycznych, potrafi dokonać wyboru technik i materiałów posiada umiejętność twórczego działania/praktyczne sposoby realizacji zaprojektowanej kompozycji/ posiada umiejętność prezentowania własnych projektów plastycznych
	U_02	potrafi ocenić przydatność rozwiązań działań z obszaru sztuki oraz zainicjować własną strategię twórczą bez sięgania do gotowych recept
kompetencje społeczne	**K_01**	posiada umiejętność posługiwania się podstawowym językiem sztuki dla potrzeb inicjowania działań dla seniorów

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do

	70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	aktywność na zajęciach, ćwiczenia praktyczne, prezentacja wykonanych ćwiczeń	U-01 K-01	50 %	3
	02	projekty indywidualne	W-01,U-02, K_01	20 %	
	03	kolokwium	W-01,U-02	30 %	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W-01	K2-W13
U-01	K2_U10
U-02	K2_U11
K-01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Fragmentaryczna, w zakresie zadanych tematów, znajomość zaproponowanej literatury z zakresu historii sztuki.
Honour H., Fleming J., Historia sztuki świata, wyd. Arkady, Warszawa 2002
Słownik terminologiczny sztuk pięknych/ red. Kubalska – Sulkiewicz K. i in., wyd. PWN, Warszawa 2012
Konieczna K., Arteterapia w teorii i praktyce, Oficyna Wyd., Kraków 2004
Zaorska Z., Dodać życia do lat, Klanza, Lublin 2012

B. Literatura uzupełniająca:

• albumy o sztuce, monografie artystów

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Choreoterapia w pracy z seniorami	Zo	**3 ECTS**

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**20**	**60**	**70**	90	3
• Zajęcia praktyczne	28	18				
• Przygotowanie do ćwiczeń			30	30		
• Sporządzenie scenariusza zajęć i przygotowanie się do przeprowadzenia zajęć choreo terapeutycznych			15	15		
• Przygotowanie do testu			5	5		
• Test sprawdzający wiedzę	1	1				
• Analiza literatury			10	20		
Łącznie:	**30**	**20**	**60**	**70**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

- **Metody dydaktyczne:** ćwiczenia audytoryjne:
a- metoda oparta na obserwacji – pokaz
b- metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja
c- metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Zajęcia praktyczne

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza literatury, przygotowanie do zajęć i testu, sporządzenie scenariusza

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• ------	• Zdolności ruchowe, zdolności do improwizacji tanecznej

Cele zajęć:

- poznanie teoretycznych podstaw i założeń terapii poprzez muzykę i ruch
- odczucie swojej cielesności i rozwijanie samoświadomości
- poznanie własnego ciała, analiza jego funkcji i możliwości
- poznanie ćwiczeń uwalniających jednostkę od napięć i otwierających drogę do relaksacji

- zapoznanie z rodzajami muzyki wykorzystywanymi w zajęciach
- rozwijanie wyobraźni i inwencji twórczej

- rozbudzanie świadomości własnego ciała i jego ruchu z wykorzystaniem technik oddychania i relaksacji
- przygotowanie studentów do wykorzystania elementów technik choreoterapeutycznych w zajęciach

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Teoretyczne założenia choreoterapii	4	2
2.	Tańce w kręgu	5	4
3.	• Elementy kinezjologii edukacyjnej oraz ruchu rozwijającego W. Scherborne i elementy Kinezjologii Edukacyjnej	5	3
4.	• Techniki taneczne w choreoterapii, improwizacja taneczna, praca z ciałem, trening odczuwania i relaksacji, elementy techniki Contact Improvisation (improwizacja w kontakcie)	5	3
5.	Ćwiczenia ruchowe w terapii: • ćwiczenia ruchowe odzwierciedlające przebiegi dynamiczne, agogiczne, artykulacyjne, ćwiczenia koordynacji ruchowej. • ćwiczenia koordynujące prawidłową postawę, sprawność fizyczną i elastyczność kończyn, ruchomość poszczególnych części ciała, skoordynowany ruch całego ciała	5	3
6.	Ćwiczenia prowadzone przez studentów	5	4
7.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Analizuje literaturę muzykoterapeutyczną w zakresie technik terapeutycznych na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy terapeuty
	W_02	Posiada podstawową wiedzę z zakresu organizacji zajęć choreoterapii
	W_03	Definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami pogłębiania wiedzy z zakresu muzykoterapii i choreoterapii
umiejętności	**U_01**	Tworzy i przeprowadza na grupie ćwiczenia uwalniające jednostkę od napięć i otwierających drogę do relaksacji
	U_02	Posługuje się elementami ruchowymi (kroki, figury, techniki tańców) z zakresu choreoterapii, Wykorzystuje elementy technik choreoterapeutycznych w zajęciach z seniorami
	U_03	Posiada umiejętność pracy w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest zorientowany na różnorodne formy pomocy terapeutycznej i wykazuje potrzebę ustawicznego doskonalenia swoich umiejętności zawodowych oraz kontaktu i współpracy z innymi specjalistami w ramach wspólnych działań terapeutycznych
	K_02	Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach terapeutycznych\

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Test sprawdzający wiedze teoretyczną, scenariusz zajęć, przeprowadzenie ćwiczeń
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	t	test	W_01, W_02	40%	3 ECTS
	s	scenariusz	W_03, U_03	30%	
	ć	Przeprowadzenie ćwiczeń oraz aktywność na zajęciach	U_01, U_02, K_01, K_02	30%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

*3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)***
*3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)***
*3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)***
*4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)***
*4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01,
W_02	K2_W06, K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02, K2_U07
U_02	K2_U10, K2_U11
U_03	K2_U12
K_01	K2_K06, K2_K07
K_02	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- E. Konieczna – Arteterapia w teorii i praktyce; Impuls, Kraków, 2003
- C. Hannaford – Zmyślne ruchy które doskonalą umysł; Medyk, W-wa, 1995

B. Literatura uzupełniająca:

- D. Kappert – Archetypy, symbolika ciała, obrazy wewnętrzne; Orion, W-wa, 2004

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Muzykoterapia w pracy z seniorami	Zo	**3 ECTS**

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**20**	**60**	**70**	90	3 ECTS
• Zajęcia praktyczne	28	10				
• Przygotowanie do ćwiczeń			30	30		
• Sporządzenie scenariusza zajęć			15	15		
• Przygotowanie do testu			5	5		
• Test sprawdzający wiedzę	2	2				
• Analiza literatury			10	20		
Łącznie:	**30**	**20**	**60**	**70**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

- **Metody dydaktyczne:** ćwiczenia audytoryjne:
a- metoda oparta na obserwacji – pokaz
b- metody oparte na słowie – pogadanka i dyskusja
c- metody oparte na działaniu – metoda zajęć praktycznych

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Zajęcia praktyczne

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza literatury, przygotowanie do zajęć i testu, sporządzenie scenariusza

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• teoria muzykoterapii	• Podstawowe umiejętności muzyczne

Cele zajęć:

- poznanie teoretycznych podstaw i założeń muzykoterapii
- zapoznanie z rodzajami muzyki wykorzystywanymi w zajęciach

- kształtowanie wrażliwości na muzykę i uświadomienie jej wpływu na człowieka
- wdrażanie do improwizacji ruchowej, wokalnej i instrumentalnej

- rozwijanie wyobraźni i inwencji twórczej

- praktyczna znajomość form i metod muzykoterapeutycznych
- przygotowanie studentów do wykorzystania elementów technik muzykoterapeutycznych w zajęciach z seniorami

Treści programowe:

- Definicja i cele muzykoterapii, Funkcje muzykoterapii
- Formy stosowane w muzykoterapii
- Środki oddziaływań stosowane w muzykoterapii
- Muzyka jako element procesu terapii
- Techniki muzykoterapeutyczne
- Dobór muzyki do zadań terapeutycznych
- Rozplanowanie zajęć muzykoterapeutycznych

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Teoretyczne założenia muzykoterapii :	4	3
2.	Formy muzykoterapii: aktywna	5	4
3.	Formy muzykoterapii: receptywna	5	3
4.	Techniki muzykoterapeutyczne	5	3
5.	Ćwiczenia ruchowe w terapii	5	3
6.	Ćwiczenia prowadzone przez studentów	5	3
7.	Test	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Analizuje literaturę muzykoterapeutyczną w zakresie technik terapeutycznych na poziomie potrzebnym w przyszłej pracy terapeuty
	W_02	Posiada podstawową wiedzę z zakresu organizacji zajęć muzykoterapii
	W_03	Definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami pogłębiania wiedzy z zakresu muzykoterapii i choreoterapii
umiejętności	**U_01**	Tworzy i przeprowadza na grupie ćwiczenia aktywizujące, relaksujące, rytmizujące
	U_02	Proponuje odpowiednią muzykę do aktywnych i receptywnych technik muzykoterapeutycznych
	U_03	Posiada umiejętność pracy w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest zorientowany na różnorodne formy pomocy terapeutycznej i wykazuje potrzebę ustawicznego doskonalenia swoich umiejętności zawodowych oraz kontaktu i współpracy z innymi specjalistami w ramach wspólnych działań terapeutycznych
	K_02	Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu ciekawych rozwiązań organizacyjnych w działaniach terapeutycznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Test sprawdzający wiedze teoretyczną, scenariusz zajęć, przeprowadzenie ćwiczeń
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub

	na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	t	test	W_01, W_02	40%	3 ECTS
	s	scenariusz	W_03, U_03	30%	
	ć	Przeprowadzenie ćwiczeń oraz aktywność na zajęciach	U_01, U_02, K_01, K_02	30%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01,
W_02	K2_W06, K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02, K2_U07
U_02	K2_U02, K2_U10
U_03	K2_U12
K_01	K2_K06, K2_K07
K_02	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Metera A.: Muzykoterapia. Muzyka w medycynie i edukacji, Wydawnictwo Centrum Technik Nauki Metronom, Leszno 2002.
- Radzińska M.: Muzykoterapia dla seniora - http://www.akademiamedycyny.pl/wp-content/uploads/2018/11/Gerontologia_3_2018_11.pdf
- Tureek K.: Rola muzykoterapii w zachowaniu sprawności psychofizycznej u osób starszych https://www.dops.wroc.pl/publikacje/sprawny_umysl.pdf

B. Literatura uzupełniająca:

- Kieryl M.: Elementy terapii i profilaktyki muzycznej, Warszawa 1996.

- Galińska E. – Czasopismo Muzykoterapia – grupy roboczej Muzykoterapia sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego
- Natanson T.: Wstęp do nauki o muzykoterapii, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979.
- Konieczna-Nowak L.: Wprowadzenie do muzykoterapii. Impuls, Kraków 2013.
- Kukiełczyńska–Krawczyk K.: Profilaktyka muzyczna jako forma pomocy w funkcjonowaniu psychicznym i społecznym człowieka [w:] Siemież M., Aleksandrowicz R. (red.) Arteterapia w aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem. Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław 2011, s. 89–98.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Senior w systemie ochrony zdrowia i pomocy społecznej	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**10**	**10**	**20**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	9	9	-	-		
• Analiza literatury	-	-	10	10		
• Kolokwium ustne podczas konsultacji	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	14	7	-	-		
• Analiza literatury, sporządzanie i porządkowanie notatek	-	-	20	20		
• Przygotowanie do zajęć	-	-	15	15		
• Przygotowanie projektu			10	10		
• Prezentacja i omówienie projektu	2	2				
Łącznie:	**25**	**25**	**65**	**65**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	Dyskusja,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia	Praca w grupie, burza mózgów, przygotowanie materiałów do dyskusji (gromadzenie argumentów), przygotowanie projektu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Geragogika • Socjologia starości • Psychologia starzenia się i starości	• Wiedza na temat biologicznych, emocjonalnych, poznawczych , motywacyjnymi i społecznymi uwarunkowań na proces starzenia się i starości

	• Wiedza na temat psychospołecznego funkcjonowania seniorów • Wiedza z zakresu problematyki dotyczącej społeczno-kulturowych aspektów starości • Umiejętności identyfikowania oraz zabezpieczania potrzeb ludzi starszych.

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z formami opieki instytucjonalnej i pomocy społecznej na rzecz seniorów
- zapoznanie studentów z instytucjami systemu ochrony zdrowia działającymi na rzecz seniorów
- zapoznanie studentów z organizacjami NGO działającymi na rzecz seniorów
- zapoznanie studentów z nowoczesnymi metodami wsparcia seniorów

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Senior w systemie ochrony zdrowia	4,5	4,5
3	Senior w systemie pomocy społecznej	4,5	4,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**10**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające i podsumowujące	1	1
2	Opieka zdrowotna dla seniorów	1	1
3	Instytucje zdrowotne dedykowane seniorom	1	1
4	Formy opieki instytucjonalnej dla seniorów	2	2
5	Formy pomocy społecznej dla seniorów	2	2
6	Instytucje pomocy społecznej dedykowane seniorom	2	2
7	Organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów	2	2
8	Telemedycyna i teleopieka - nowoczesne metody wsparcia seniorów	2	2
9	Prezentacja i omówienie projektów realizowanych jako forma zaliczenia wykładu	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**25**	**25**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach instytucji i organizacji społecznych działających na rzecz seniorów oraz zachodzących między nimi relacjach
	W_02	zna i rozumie terminologię używaną w odniesieniu do seniorów oraz zna i rozumie jej zastosowanie na poziomie instytucjonalnym
	W_03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju polityki społecznej, jej nurtach i systemach, rozumie ich uwarunkowania
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych na rzecz seniorów
	U_02	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych

		i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień dotyczących seniorów korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
	U_03	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań	W_01, W_02 W_03, U_01 U_02, U_03	100	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Przygotowanie grupowe projektu	W_01, W_02 W_03, U_01 U_03, K_01	50	3
	2.	Grupowa prezentacja ustna projektu	U_02, K_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

*3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)***
*3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)***
*3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)***
*4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)***
*4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W08
W_02	K2_W01
W_03	K2_W03
U_01	K2_U02
U_02	K2_U04
U_03	K2_U08
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- Ustawa z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
- Błędowski P., Szatur-Jaworska W.(red.), System wsparcia społecznego osób starszych w środowisku zamieszkania - przegląd sytuacji, propozycja modelu, Raport Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2016
- Mossakowska M., Więcek A., Błędowski P.(red.), Aspekty medyczne, psychologiczne ,społeczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce, Polsenior, Poznań 2012

B. Literatura uzupełniająca:

- Pieprzyk M., Pieprzyk P., Osoby starsze w systemie ochrony zdrowia w: Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny, rok LXXIV – zeszyt 3 – 2012
- A. Żukiewicz (red.), Ciągłość i zmiana w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Kraków 2009
- D. Zalewski, Opieka i pomoc społeczna. Dynamika instytucji, Warszawa 2005
- Zych A. (red.), Starość darem, zadaniem i wyzwaniem, Sosnowiec–Dąbrowa Górnicza 2014

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka terapii zajęciowej seniorów z praktyką	Zo+E	**6**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	19	14	-	-		
• Analiza literatury	-	-	22	22		
• Przygotowanie do zaliczenia	-	-	8	8		
• Przygotowani do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**20**	**100**	**100**	120	4
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Analiza literatury	-	-	20	20		
• Przygotowanie do zajęć	-	-	20	20		
• Przygotowanie scenariusza zajęć terapii zajęciowej z seniorami z wybranej grupy dysfunkcji – projekt grupowy	-	-	10	20		
• Przeprowadzenie zajęć pokazowych według scenariusza – ewaluacja zajęć						
Łącznie:	**40**	**35**	**140**	**145**	**180**	**6**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	Dyskusja,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia	Praca w grupie, burza mózgów, przygotowanie materiałów do dyskusji (gromadzenie argumentów), przygotowanie projektu.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Wprowadzenie do terapii zajęciowej	Wiedza na temat ogólnych założeń i pojęcia terapii zajęciowej,

	Wiedza na temat rodzajów i strategiami interwencji terapeutycznej w terapii zajęciowej Wiedza na temat specyficznych kompetencji terapeuty zajęciowego

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z ogólnymi założeniami i pojęciami dotyczącymi terapii zajęciowej,
- zapoznanie studentów z metodami i technikami pracy terapeuty zajęciowego
- zapoznanie studentów z kompetencjami terapeuty zajęciowego

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1
3	Metodyka terapii zajęciowej w aspekcie rehabilitacji społecznej, leczniczej i zawodowej.	2	2
4	Założenia teoretyczne organizacji i struktury procesu terapii zajęciowej z uwzględnieniem możliwości i deficytów rozwojowych uczestnika terapii zajęciowej	2	2
5	Czynniki warunkujące wybór odpowiednich metod, form, technik i narzędzi terapeutycznych	2	1
6.	Planowanie i realizacja procesu terapii zajęciowej – cele, zadania, etapy, warunki prowadzenia, organizacja pracy, monitorowanie pracy, prowadzenie dokumentacji	4	2
7	Założenia teoretyczne w konstruowaniu, programów, planów oraz konspektów zajęć terapeutycznych.	3	2
8	Komunikacja podczas terapii zajęciowej	2	2
9	Proces grupowy w terapii zajęciowej	2	2
10	Kompetencje terapeuty zajęciowego (generalne i specyficzne)	2	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Terapia zajęciowa osób cierpiących na choroby i zaburzenia psychiczne	2	2
3	Terapia zajęciowa osób z niepełnosprawnością intelektualną	2	2
4	Terapia zajęciowa osób w wieku senioralnym	2	2
5	Terapia zajęciowa osób niewidomych i niesłyszących	2	2
6	Terapia zajęciowa osób z zaburzeniami funkcji poznawczych	2	2
7	Terapia zajęciowa z dysfunkcją ruchu	2	2
8	Terapia zajęciowa w chorobach układu krążenia i oddechowego	2	2
9	Prowadzenie zajęć prze studentów według przygotowanych scenariuszy i ewaluacja zajęć	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**20**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**40**	**35**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna wybrane metody terapii zajęciowej seniorów
	W_02	zna zasady doboru metod terapeutycznych seniorów do ich potrzeb
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach
umiejętności	**U_01**	potrafi zastosować elementy wybranych metod w projektowaniu zajęć terapeutycznych
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów z zakresu terapii zajęciowej i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych praktycznych działań terapeutycznych
	U_03	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
	U_04	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, podczas dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące terapii zajęciowej dla seniorów z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce terapeutycznej seniorów, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań z zakresu terapii zajęciowej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Recenzja pisemna i jej ustne uzasadnienie - recenzja artykułu, książki, dotycząca problematyki terapii zajęciowej - podczas konsultacji	U_04	100	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Przygotowanie scenariusza zajęć terapii zajęciowej z seniorami z wybranej grupy dysfunkcji – projekt grupowy	U_02; U_03; K_01	50	4
	2	Przeprowadzenie zajęć pokazowych według scenariusza – ewaluacja zajęć	U_01; U_03; K_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań	W_01; W_02; W_03	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W12; K2_W15
W_03	K2_W15
U_01	K2_U10
U_02	K2_U09;
U_03	K2_U03
U_04	K2_U04

K_01	K2_K04
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
• Rottermund J., Nowotny J., Terapia zajęciowa w rehabilitacji medycznej. Podręcznik dla studentów i terapeutów, Katowice 2014 • Bac A., Terapia zajęciowa, Warszawa 2016 • Misztal M., Warsztaty terapii zajęciowej : prawo i praktyka "Alpha Pro" Ostrołęka 2005 • Janus E., Bac A., Kulis A., Smrokowska-Reichmann A., Terapia zajęciowa w geriatrii, Warszawa 2017 • Kozaczuk L., Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej, Warszawa 1995	
B. Literatura uzupełniająca:	
• Janus E., Terapeuci zajęciowi w Polsce. Role zawodowe, kształcenie i perspektywy rozwoju zawodu, Warszawa 2018 • Janus E., Psychologia w pracy terapeuty zajęciowego, Warszawa 2016	

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Zakłócenia i bariery komunikacyjne w pracy z seniorem	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1	1	1		
• Ćwiczenia audytoryjne	14	14	-	-		
• Analiza literatury	-	-	15	15		
• Przygotowanie do zajęć, sporządzanie notatek i ich percepcja	-	-	15	15		
• Przygotowanie projektów i ich prezentacji	-	-	15	15		
Łącznie:	**15**	**15**	**45**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, praca w grupie, burza mózgów, przygotowanie materiałów do dyskusji (gromadzenie argumentów),

- **samodzielna praca studenta:**

przygotowanie projektu, analiza literatury,

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• nie dotyczy	• wiedza z zakresu nauk społecznych i humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z procesami zachodzącymi w trakcie komunikacji
- zapoznanie studentów ze specyfiką komunikacji z osobami w wieku senioralnym
- zapoznanie studentów z rolą procesów komunikacji społecznej i interpersonalnej dla tworzenia oraz funkcjonowania relacji społecznych

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Komunikacja jako proces. Modele komunikacji i podstawowe etapy w komunikacji	1	1
2	Wybrane elementy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w pracy z seniorem	2	2
3	Bariery i ograniczenia w procesie komunikacji z seniorem	3	3
4	Procesy poznawcze seniora a komunikacja.	3	3
5	Skuteczne metody komunikacji z seniorami – warsztaty	4	4
6	Prezentacje projektów studentów - komunikacja w pracy z seniorem – projekt 2 osobowy	3	3
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student zna i rozumie rolę procesów komunikacji społecznej i interpersonalnej dla tworzenia oraz funkcjonowania relacji społecznych w pracy z seniorem
	W_02	Posiada wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń w pracy z seniorami, zna i rozumie złożone procesy warunkujące ich występowanie
umiejętności	**U_01**	Potrafi używać języka specjalistycznego z zakresu komunikacji i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny z osobami pochodzącymi z różnych środowisk.
	U_02	Student potrafi komunikować się werbalnie, inicjować i utrzymywać interakcje komunikacyjne z seniorami
kompetencje społeczne	**K_01**	Student posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu w obszarze komunikowania interpersonalnego i społecznego w pracy z seniorami oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas zawodowych wyzwań w pracy gerontogogicznej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenia z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Prezentacja projektu komunikacji w pracy z	K2_W08, K2_W12 K2_U01, K2_U04	60	2

efektów uczenia się:		seniorem – projekt 2 osobowy	K2_K01		
	2.	Aktywny udział w warsztatach i samoocena studenta	K2_K01	40	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W08
W_02	K2_W12
U_01	K2_U01
U_02	K2_U04
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Wachtel P., Komunikacja terapeutyczna, Kraków 2012
- Sikorski W., Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozasłowna, Kraków 2013
- Konopka-Nowina M., Felszka W., Małecki Ł.(red.), Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy, Kraków 2018
- Makara-Studzińska M., Komunikacja z pacjentem, Lublin 2012

B. Literatura uzupełniająca:

- Griffin E., Podstawy komunikacji społecznej, Gdańsk 2003
- Dobek-Ostrowska B., Nauka o komunikowaniu, Wrocław 2001
- Retter H., Komunikacja codzienna w pedagogice, Sopot 2005
- Sztejnberg A., Podstawy komunikacji społecznej w edukacji, Wrocław 2001

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychodrama w pracy z seniorem	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie specjalności Gerontogogika z Terapią Zajęciową	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**15**	**45**	**45**	60	2
• Zajęcia audytoryjne	15	15				
• Analiza literatury i przygotowanie się do zajęć			20	20		
• Przygotowanie wybranych etiud scenicznych na zadany temat			15	15		
• Stworzenie scenariusza zajęć dla seniorów z wykorzystaniem dramy			10	10		
Łącznie:	**15**	**15**	**45**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, pokaz

- **samodzielna praca studenta:**

Metody problemowe, inscenizacji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Arteterapia w pracy z seniorami • Muzykoterapia w pracy z seniorami • Choreoterapia w pracy z seniorami	• Podstawowa wiedza z zakresu wykorzystania arteterapii, muzykoterapii i choreoterapii w kontekście pracy z seniorami

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z dramą jako metodą wspomagania rozwoju seniorów
- Przedstawienie wybranych technik dramowych takich jak: etiudy sceniczne, improwizacje
- Kształtowanie wrażliwości na potrzeby kulturalne seniorów

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Polska pedagogika dramy – jej początki, inspiracje, rozwój.	2	2
2.	Psychodrama jako metoda wspomagania rozwoju i budowania dialogu międzypokoleniowego	2	2
3.	Najczęstsze błędy w dramie jako metodzie pracy z seniorami	1	1
4.	Techniki dramy: ćwiczenia sensoryczne, żywe obrazy, rzeźby, stopklatki, przygotowujące do realizacji prostych i bardziej złożonych projektów dramy w pracy z seniorami.	10	10
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu działań twórczych za pośrednictwem technik dramowych
umiejętności	**U_01**	Potrafi dobrać odpowiednie metody i techniki dramowe w pracy z seniorami i zgodnie z możliwościami rozwojowymi uczestników zajęć
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest świadomy poziomu swoich umiejętności i rozumie potrzebę doskonalenia w zakresie pracy metodą dramy

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	S	Scenariusz zajęć dla seniorów z wykorzystaniem dramy	W_01; U_02	60 %	2
	Z	Zadanie: Przygotowanie etiudy scenicznej na zadany temat	K_01	40 %	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
U_01	K2_U10
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bielańska A. (red.), *Psychodrama. Elementy teorii i praktyki*, Warszawa 2009
- Witerska K. *Drama. Przewodnik po koncepcjach, technikach i miejscach*, seria Engram, Wydawnictwo „Difin“, Warszawa 2014.
- Hamerszmit, M. Winiarek–Kołucka M., *Drama_łączy pokolenia na przykładzie programu: Seniorzy i młodzi w twórczym działaniu, „Stowarzyszenie Praktyków Dramy STOP-KLATKA*“, Warszawa 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Maksymowicz L., *Ku autokreacji poprzez dramę*, „Edukacja“ nr 1, 2004.
- Pankowska K., *Pedagogika dramy: teoria i praktyka*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2000.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Tanatopedagogika	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające.	1	1				
• Zajęcia audytoryjne	16	16				
• Studiowanie literatury i przygotowanie się do zajęć			20	25		
• Przygotowanie prezentacji w grupach i przygotowanie się do jej obrony podczas zajęć			10	10		
• Przygotowanie eseju z analizy znaczeń śmierci w kontekstach kultury			10	10		
• Prezentacja wybranego zagadnienia (p)	3	3				
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów z dyskusją, studium przypadku, pogadanka heurystyczna, dyskusja, praca w zespołach, analiza zdarzeń

- **samodzielna praca studenta:**

studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do prezentacji wybranego zagadnienia oraz jej przedstawienie na zajęciach, aktywność na zajęciach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	• znajomość terminologii pedagogicznej i psychologicznej;
• Narracje humanistyczne w pedagogice	• umiejętność analitycznego podejścia do owej wiedzy

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z problematyką umierania i śmierci, specyfiką przeżywania straty i żałoby oraz prezentacja metod pomocy w przeżywaniu straty i żałoby
- zapoznanie studentów z ruchem hospicyjnym i udzielanymi formami pomocy paliatywnej, ze szczególnym

uwzględnieniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży

- pobudzenie studentów do refleksji na temat umierania i śmierci, uświadomienie potrzeby niesienia wszechstronnej pomocy ludziom umierającym i ich rodzinom oraz uświadomienie wymiernych korzyści edukacji w tym zakresie dla osobowościowego rozwoju nauczycieli oraz dla efektywności ich pracy pedagogicznej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Rola osób starszych w procesie uświadamiania kolejnych pokoleń na temat zjawiska śmierci i umierania – przykłady literackie, filmowe i inne teksty kultury	4	3
3	Rozwój ruchu hospicyjnego na świecie i zasady sprawowania opieki paliatywnej. Działania opiekuńcze podejmowane przez zespoły opieki paliatywnej w hospicjach (Opieka medyczna, psychologiczna, pedagogiczna, socjalna, duszpasterska, pomoc rodzinie w okresie żałoby). 1. Geneza ruchu hospicyjnego na świecie. 2. Rozwój opieki hospicyjnej w Polsce. 3. Zasady opieki paliatywnej. Opieka paliatywna nad osobami starszymi. **Zadania pedagoga w opiece paliatywnej dorosłych.**	6	5
4	Po stracie - doświadczenie żałoby	3	2
5	Prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu roli pedagoga w opiece paliatywnej dorosłych.	6	4
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu tanatologii i tanatopedagogiki, oraz o współczesnych kierunkach ich rozwoju, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
	W_02	student ma pogłębioną wiedzę na temat śmierci i umierania jako naturalnego etapu rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą śmiertelnością;; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych w obszarze relacji międzyludzkich; jakości życia, profilaktyki, poszanowania godności człowieka i współuczestniczenia w cierpieniu
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi,

		dla których dobra stara się działać, dlatego uzupełnia i doskonali wiedzę i umiejętności z zakresu tanatopedagogiki

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Prezentacja	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	80%	3
	A	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	W_01 W_02 U_01 U_02 U_03 K_01 K_02	20%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K1_W05

W_02	K1_W06
U_01	K1_U07
U_02	K1_U09
U_03	K1_U10
K_01	K1_K05
K_02	K1_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Antoszewska B., Binnebesel J., *Porozmawiajmy o śmierci,* Olsztyn 2014
- Binnebesel J.; *Tanatopedagogika w doświadczeniu wielowymiarowości człowieka i śmierci*, Toruń 2013
- Grochmal-Bach B.; *Pedagogiczna refleksja nad życiem i śmiercią*, Kraków 2012
- Kebers C.; *Jak mówić o cierpieniu i śmierci*, Kraków 1994
- Krakowiak P. SAC.; *Strata, osamotnienie, żałoba. Poradnik dla pomagających i osób w żałobie*, Gdańsk 2008
- Kübler-Ross E.; *Rozmowy o śmierci i umieraniu,* Poznań 2007

B. Literatura uzupełniająca:

- Bartoszewska E.; *Formy pomocy dziecku nieuleczalnie choremu i jego rodzinie w hospicjum*, Kraków 2005
- Bréhant J.; *Thanatos – Chory i lekarz w obliczu śmierci*, Warszawa 1993
- Dagiel T. (red.); *Opieka paliatywna nad dziećmi* , Warszawa 2002
- Dodziuk A.; *Nie bać się śmierci*, Warszawa 2001
- Drogoś S., *Człowiek w obliczu śmierci*, Toruń 2002
- Erlbruch W.; *Gęś, śmierć i tulipan*, Warszawa 2008
- Falkowski W., Lewandowska –Tarasiuk E.; Sienkiewicz J.W. (red.); *Hospicja nadziei*. Warszawa 2004
- Górecki M.; *Hospicjum w służbie umierających*, Warszawa 2000
- Górecki M.; *Śmierć i umieranie*. (w:) *Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku,* (red.) Tadeusz Pilch, t. VI, Warszawa 2007
- Keirse M., *Smutek dziecka,* Radom 2005
- Keirse M., *Smutek, strata, żałoba. Jak sobie radzić? Jak pomóc innym*, Radom 2004
- Kromolicka B., *Wolontariusz w służbie człowiekowi umierającemu*, Szczecin 2000
- Łuczak J., Okupny M., Wieczorek-Cuske L., Wesołowski I.; *Organizacja i zasady pracy zespołu opieki paliatywnej*, Poznań 1991
- Nikielski H.; *Z pomocą umierającym*, Warszawa 1989
- Pecyna M. B., *Dziecko i jego choroba*, Warszawa 2000
- Peiretti A., Ferrero B.; *Śmierć. Opowiadania dla dzieci*, Warszawa 2005
- Stelcer B., Block B.; *Miłość i bezpieczeństwo wolne od bólu – refleksje na temat śmierci i żałoby dzieci w szkole.* (w:) *Jak rozmawiać z uczniami o końcu życia i wolontariacie hospicyjnym*. (red.) J. Binnebesel, A. Janowicz, P. Krakowiak, Gdańsk 2009

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Interwencja kryzysowa	Zo	**2**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	Gerontogogika z terapią zajęciową	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne	19	14	-	-		
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć	-	-	22	25		
• Przygotowanie scenariusza interwencji	-	-	10	10		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	8	10		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	Znajomość rodzajów sytuacji trudnych i możliwości jej przepracowania

Cele przedmiotu:

- zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi pojęcia stresu i kryzysu psychologicznego oraz interwencji kryzysowej
- nabycie przez studenta podstaw umiejętności analizowania i diagnozowania kryzysu psychologicznego oraz stosowania najważniejszych strategii z obszaru interwencji kryzysowej
- nabycie przez studenta kompetencji rozwiązywania konfliktów, okazywania empatii potrzebującym, a także współpracy z terapeutami w ramach poszerzania swoich kompetencji oraz pogłębiania wiedzy z zakresu interwencji kryzysowej

Treści programowe:			
zajęcia praktyczne			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Wprowadzenie. Prezentacja sylabusa	1	1
2.	Interwencja kryzysowa: przegląd definicji Pojęcie kryzysu: potoczne oraz psychologiczne rozumienie pojęcia „kryzys", przegląd definicji	2	1
2.	Cele i charakterystyczne cechy interwencji kryzysowej	1	1
3.	Etapy interwencji kryzysowej: definiowanie problemu, zapewnienie bezpieczeństwa, wspieranie klienta, rozważanie możliwości, układanie planów	2	2
4.	Wybrane strategie indywidualnej interwencji kryzysowej: model Jamesa i Gillilanda, model Hoff, model Robertsa	3	2
5.	Rodzaje sytuacji kryzysowych seniorów: przemiany, sytuacyjne, chroniczne	3	1,5
6.	Czynniki wywołujące kryzys i właściwości zdarzenia kryzysowego: natura zdarzenia, nagłość wystąpienia, czas	2	1,5
7.	Przebieg reakcji kryzysowej- predyspozycje osobowościowe. Zasady pomagania osobom w kryzysie	2	1
8.	Symptomy reakcji kryzysowej: reakcje fizjologiczne, zmiany świadomości, stan emocjonalny, przebieg procesów poznawczych	2	2
9.	Diagnoza i interwencja w przypadku przemocy wobec seniora w rodzinie	1	1
10.	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania człowieka w sytuacji trudnej w kontekście rozpoznawania oraz możliwości udzielenia pomocy w obszarze interwencji kryzysowej
	W_02	Zna i rozumie terminologię związaną z interwencją kryzysową, rodzaje i czynniki wywołujące kryzys oraz symptomy reakcji kryzysowej, charakteryzuje etapy i wybrane strategie interwencji kryzysowej,
umiejętności	**U_02**	Potrafi opracować plan przebiegu interwencji kryzysowej z uwzględnieniem zasad pomagania seniorom w kryzysie
kompetencje społeczne	**K_01**	Dostrzega konsekwencje wpływu sytuacji trudnych oraz kryzysu na funkcjonowanie człowieka oraz potrzebę udzielania pomocy i wsparcia

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium	W_01,	50 %	2
	2.	Przygotowanie scenariusza interwencji kryzysowej udzielanej seniorom	U_02	50 %	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	*Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W01; K2_W05
U_02	K2_U09
K_01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kubacka - Jasiecka D., Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych, Warszawa 2010
- James R. K., Gilliland B. E., Strategie interwencji kryzysowej, Warszawa 2009
- Badura - Madej W., Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Poradnik dla pracowników socjalnych, Katowice 1999

B. Literatura uzupełniająca:

- Pilecka B., Kryzys psychologiczny. Wybrane zagadnienia, Kraków 2004
- Kubacka-Jasiecka D., Mudyń K., Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości, Toruń 2008
- Strelau J., Zawadzki B., Kaczmarek M., Konsekwencje psychiczne traumy. Uwarunkowania i terapia, Warszawa 2009

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Gerontoseksuologia	Zo+E	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	**1**	**1**				
• Wykłady	**17**	**13**	**-**	**-**		
• Zajęcia podsumowujące – zaliczenie wykładów	**2**	**1**				
• Analiza literatury, porządkowanie i percepcja notatek	**-**	**-**	**22**	**25**		
• Przygotowanie do zaliczenia	**-**	**-**	**8**	**8**		
• Przygotowanie do egzaminu			**10**	**12**		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**
- percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia starzenia się i starości	• Wiedza o psychospołecznym funkcjonowaniem osób w wieku senioralnym

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z biologicznymi aspektami seksualności osób w wieku senioralnym
- zapoznanie studentów z psychologicznymi aspektami seksualności osób w wieku senioralnym

- zapoznanie studentów ze społecznymi aspektami seksualności osób w wieku senioralnym

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne	1	1
2	Gerontoseksuologia	2	1
3	Biologiczne determinanty seksualności osób w wieku senioralnym	2	2
4	Psychologiczne determinanty seksualności osób w wieku senioralnym	2	2
5	Społeczne determinanty seksualności osób w wieku senioralnym	2	2
6	Zaburzenia seksualne osób w wieku senioralnym	3	2
7	Aktywność seksualna seniorów – analiza socjoseksuologiczna	3	2
8	Jakość życia seksualnego osób w wieku senioralnym	3	2
9	Zaliczenie wykładów	2	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu seksuologii w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk
	W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji seksuologii, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
	W_03	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu seksuologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do

	90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Recenzja ustna artykułu, książki, filmu dotycząca problematyki seksualności osób w wieku senioralnym	K2_W02, K2_W05	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań	K2_W02, K2_W05 K2_W06, K2_U02 K2_U04, K2_K01	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W02
W_02	K2_W05
W_03	K2_W06
U_01	K2_U02
U_02	K2_U04

K_01	K2_K01
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
• Beisert M., Seksualność w cyklu życia człowieka, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006 • Felsten I., Gerontoseksuologia, Wyd. PWN, Warszawa1972 • Izdebski Z., Seksualność Polaków, Wyd. UJ, Kraków 2012 • Lew-Starowicz Z., Seks dojrzały. Wyd. PZWL, Warszawa 1988	
B. Literatura uzupełniająca:	
• Lew-Starowicz M., Lew-Starowicz Z., Skrzypulec-Plinta V., Seksuologia, Wyd. PZWL, Warszawa 2017 • Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10, Wyd. Vesalius, Kraków-Warszawa 1998 • Bancroft J., Seksualność człowieka, Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011	

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Psychologia jakości życia	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	IV

Dyscyplina: psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	**1**	**1**				
• Wykłady	**17**	**13**	**-**	**-**		
• Zajęcia podsumowujące – zaliczenie wykładów	**2**	**1**				
• Analiza literatury, porządkowanie i percepcja notatek	**-**	**-**	**22**	**25**		
• Przygotowanie do zaliczenia – projekt programu poprawy jakości życia uwarunkowanej zdrowiem wraz z jego ewaluacja	**-**	**-**	**8**	**8**		
• Przygotowanie do kolokwium			**10**	**12**		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- zajęcia z udziałem nauczycieli:

wykład informacyjny, dyskusja, pogadanka heurystyczna, wypełnianie kwestionariuszy, analiza tekstów

- samodzielna praca studenta:
- przygotowanie notatek, studiowanie literatury, analiza tekstów kultury, przygotowanie recenzji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia starzenia się i starości	• Wiedza o psychospołecznym funkcjonowaniem osób w wieku senioralnym

Cele zajęć:
• zapoznanie studentów z teoretycznym i praktycznym konstruktem jakości życia
• zapoznanie studentów z czynnikami determinującymi jakość życia
• zapoznanie studentów z wpływem zdrowia na jakość życia

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne	1	1
2	Jakość życia w psychologii - geneza, uwarunkowania, podstawowe wskaźniki	2	1
3	Wiek a inne wyznaczniki poczucia jakości życia człowieka. - Zmiana PJŻ w czasie. - Pogodne spojrzenie na starość. - Chłodne i zimne spojrzenie na starość	2	2
4	Metody pomiaru jakości życia – kwestionariusze pomiaru jakości życia - Nieco historii - Campbella idea - uniwersalnego wskaźnika zadowolenia z życia - Wyznaczniki jakości życia	4	2
5	Wymiary jakości życia – subiektywny i obiektywny, pozytywny, negatywny,	2	2
6	Zdrowie, szczęście, dobrostan	2	2
7	Jakość życia w kontekście badań	2	2
8	Prezentacja projektów studenckich	4	2
9.	Zaliczenie wykładów – kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna czynniki psychospołeczne wpływające na jakość życia ze szczególnym uwzględnieniem jakości życia seniorów
	W_02	Zna wymiary jakości życia i wybrane metody pomiaru jakości życia
umiejętności	**U_01**	Potrafi zaprojektować program poprawy jakości życia uwarunkowanej zdrowiem i dokonać jego ewaluacji
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do podejmowania działań mających na celu poprawę jakości życia seniorów

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	projekt programu poprawy jakości życia uwarunkowanej zdrowiem wraz z jego ewaluacja	U_01; K_01	50%	2
	2	Kolokwium	W_01; W_02	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	*Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W11; K2_W15
W_02	K2_W11
U_01	K2_U09
K_01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Czapiński J. (red.), Psychologia pozytywna. Nauka o szczęściu, zdrowiu, sile i cnotach człowieka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008
- Bańka A. (red.), Psychologia jakości życia, Wyd. Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, Poznań 2005
- Linley P.A., Joseph S. (red.), Psychologia pozytywna w praktyce, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007
- Derbis, R. (2000). Doświadczanie codzienności. Częstochowa: Wydawnictwa WSP Cz-wa. *Część teoretyczna dotycząca jakości życia*

B. Literatura uzupełniająca:

- Gawor A., Głębocka A. (red.), Jakość życia współczesnego człowieka -wybrane problemy. Wyd. Impuls, Kraków 2008
- Czapiński J., Panek T. (red.), Diagnoza społeczna 2015. Warunki życia Polaków, Wyd. Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa 2015
- Trzebińska E., Psychologia pozytywna, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychogeriatria		Zo	**2**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	**W zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową**	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**17**	**40**	**43**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	17	12	-	-		
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	2				
• Analiza literatury i przygotowanie do zajęć	-	-	30	33		
• Przygotowanie do kolokwium ustnego	-	-	10	10		
Łącznie:	**20**	**17**	**40**	**43**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny – wprowadzający, dyskusja, pogadanka heurystyczna, analiza tekstu, pokaz

- **samodzielna praca studenta:**

praca w grupie, burza mózgów, przygotowanie materiałów do dyskusji (gromadzenie argumentów), przygotowanie projektu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Gweragogika • Psychologia starzenia się i starości	• wiedzy dotyczącej starości jako specyficznej fazy rozwoju człowieka oraz sytuacji trudnych związanych z tym okresem życia. • Wiedza o psychospołecznym funkcjonowaniem osób w wieku senioralnym

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z wielkimi zespołami geriatrycznymi
- zapoznanie studentów z zespołami otępiennymi
- zapoznanie studentów z psychologicznymi aspektami funkcjonowania osób w wieku senioralnym

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Wielkie zespoły geriatryczne	3	2
3	Charakterystyka wybranych procesów poznawczych	3	2
4	Przesiewowe narzędzia do oceny funkcjonowania poznawczego	3	3
5	Zespoły otępienne	4	4
6	Funkcjonowanie psychologiczne w okresie senioralnym	4	3
7	Kolokwium ustne	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**17**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w psychogeriatrii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o funkcjonowaniu poznawczym i psychologicznym seniorów, formach pomocy i działalności terapeutycznej, pogłębionych w wybranych zakresach
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zespołów otępiennych i wielkich zespołów geriatrycznych przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii, nauk o zdrowiu oraz powiązanych z nimi dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych na rzecz seniorów
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego jako warunku profesjonalizmu w pracy gerontogoga

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	2	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań	W_01, W_02 W_03, U_01 U_02, K_01	55	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
W_03	K2_W15
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Cybulski M., Waszkiewicz N., Krajewska-Kułak E., Kędziora –Kornatowska E. (red.), Psychogeriatria, Warszawa 2017
- Owczarek K., Łazarewicz M.A.(red.), Poradnik opiekuna seniora. Pogoda na starość, Warszawa 2018
- Leszek J. (red.), Choroba Alzheimera – wybrane zagadnienia biologiczne i kliniczne, Wrocław 2016
- Byczewska-Konieczny K., Jak starzeje się umysł. O funkcjonowaniu poznawczym osób starszych i jego zróżnicowaniu, Kraków 2017

B. Literatura uzupełniająca:

- Armstrong C.L, Morrow L. (red.), Neuropsychologia medyczna,t1, t2, Warszawa 2014
- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10, Kraków-Warszawa 2000
- Talarowska M., Gałecki P.(red.), Zaburzenia funkcji poznawczych w wybranych chorobach somatycznych, Wrocław 2013

Nazwa zajęć: Praktyka zawodowa w zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
	Zo	**2**

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową	IV

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**-**	**-**	**90**	**90**	90	3
• Uczestnictwo w pracy placówki i przygotowanie oraz wykonanie zadań zleconych przez opiekuna, Przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk	-	-				
Łącznie:	**-**	**-**	**90**	**90**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zapoznanie z literaturą, przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, obserwacja zajęć/czynności wykonywanych przez pracowników w danej placówce, zapoznanie z dokumentacją placówki, uczestnictwo w zajęciach w placówce

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Wprowadzenie do terapii zajęciowej • Metodyka terapii zajęciowej seniorów • Zakłócenia i bariery i w pracy z seniorem	• Wiedza i umiejętność stosowania metod i technik pracy terapeuty zajęciowego • Umiejętność komunikacji z osobami w wieku senioralnym

Cele zajęć:

- Celem praktyki specjalnościowej jest zintegrowanie teoretycznych treści i kompetencji uzyskanych podczas studiów z programami działań realizowanych w placówkach dedykowanych seniorom funkcjonujących w ramach systemu ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz instytucji i organizacji, w tym organizacji pozarządowych (NGO) działających na rzecz seniorów. Koncepcja praktyk zakłada stworzenie studentom odpowiednich warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego, umiejętności praktycznych, organizacyjnych oraz zaznajomienia z różnymi metodami, technikami, programami oddziaływań pedagogicznych, terapeutycznych w poszczególnych rodzajach placówek. Przygotowanie studenta do podjęcia przyszłej pracy zawodowej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Organizacja, specyfika, podstawy prawne, warunki pracy danej placówki, organizacji	10	10
2.	Obowiązki, obszar zadań i warunki pracy poszczególnych pracowników placówki	5	5
3.	Asystowanie i/lub samodzielne wykonywanie różnych zadań merytorycznych zleconych przez opiekuna praktyki w placówce	70	70
4.	Przygotowanie dokumentacji dotyczącej praktyki studenckiej (dziennika praktyk)	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**90**	**90**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
	W_03	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_03	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych
	K_03	jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub

	na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym wyrażonym oceną (od 3 do 5)	K2_W06, K2_W08 K2_W10, K2_U01 K2_U02, K2_U07 K2_K04, K2_K06 K2_K07	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W08
W_03	K2_W10
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
U_03	K2_U07
K_01	K2_K04
K_02	K2_K06
K_03	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Podstawy prawne i organizacyjne jednostki

• Ustawa o ochronie danych osobowych • Regulamin wewnętrzny instytucji
B. Literatura uzupełniająca:
• Literatura zawodowa

PSYCHOPEDAGOGIKA

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychologia poznawcza	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	II

Dyscyplina: Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	12	10	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium	2	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	18	10	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	18		
• przygotowanie się do kolokwium			10	10		
• przygotowanie materiałów na zajęcia	-	-	20	20		
Łącznie:	**35**	**24**	**55**	**66**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, pokaz sposobu wykonania prezentacji multimedialnej z omówieniem, pokaz sposobu wykonywania pracy pisemnej w formie komunikatu z badań, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatur, przygotowanie do zaliczenia	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacji na zajęcia, przygotowanie do dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Podstawowa wiedza z psychologii • Wiedza na temat psychologicznych zagadnień i uczenia się

Cele zajęć:
• Przedstawienie poszerzonej wiedzy z zakresu psychologii procesów poznawczych, funkcjonowania umysłu oraz procesów przetwarzania informacji
• Prezentacja podstawowych modelów umysłu oraz form reprezentacji umysłowych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Wprowadzenie do psychologii poznawczej	1	1
2	Modele umysłu – wprowadzenie, modele blokowe	2	2
3	Modele umysłu – modele modułowe, modele rozproszone	2	2
4	Reprezentacje poznawcze	2	2
5	Pojęcia	2	1
6	Percepcja – ujęcia klasyczne	2	1
7	Percepcja i świadomość percepcyjna - złudzenia percepcyjne	2	1
8	Uwaga – funkcje uwagi, teorie klasyczne	2	1
9.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Przetwarzanie pozauwagowe i iluzja uważności	4	3
2	Świadomość a uwaga	4	2
3	Uwaga – ujęcia neurobiologiczne	5	3
4	Kontrola poznawcza	5	3
5	Kolokwium test	2	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**21**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02	100	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	2	Kolokwium	W_01, W_02	50	2
	3	Przeprowadzenie badania	U_01, U_02, K_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W05
U_01	K2_U01
U_02	K2_U07
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B., Psychologia poznawcza, PWN i Academica 2006.
- Strealu, J., Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I, PWN 2003.

B. Literatura uzupełniająca:
• Pąchalska M, Kropotov J., Neuropsychologia kliniczna . Od teorii do praktyki, PWN 2014.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Współczesne nurty psychologiczne	,Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	II

Dyscyplina: Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Wykład	14	9	-	-		
• Analiza literatury	-	-	10	12		
• Przygotowanie do zaliczenia			5	8		
• Zaliczenie- omówienie eseju	1	1				
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza literatury, sporządzanie notatek, analiza treści wykładów, napisanie eseju

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• -	• Umiejętność sprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie, znajomość podstawowych pojęć z zakresu psychologii, ogólna orientacja w podstawowych koncepcjach psychologicznych

Cele przedmiotu:

- Utrwalenie wiedzy o różnych ujęciach teoretycznych w psychologii
- Zapoznanie studentów ze współczesnymi kierunkami rozwoju psychologii
- Przygotowanie studentów do samodzielnej, krytycznej analizy tekstów z zakresu psychologii

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1	Historyczne źródła współczesnych nurtów psychologicznych	1	1
2	Krytyka behawioryzmu i podejście neobehawioralne (w tym stosowana analiza zachowania)	2	1
3	Krytyka psychoanalizy i wybrane podejścia psychodynamiczne	2	1
4	Krytyka podejścia humanistycznego i idee wyrosłe na gruncie tej krytyki	2	1
5	Rozwój podejścia poznawczego	2	1
6	Wybrane nowe kierunki psychologii (m.in. psychologia pozytywna, podejście kulturowe)	3	2
7	Porównanie współczesnych nurtów psychologicznych	2	2
8	Rozważania o przyszłości psychologii	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz związek z rozwojem psychologii
umiejętności	**U_01**	Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych oraz interpretowania ich przy użyciu różnych źródeł
	U_02	Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się na piśmie, ma umiejętność konstruowania rozbudowanych pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące zagadnień pedagogicznych, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną, egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Esej	W_01; U_01; U_02;	100	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$
Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	*Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W03
U_01	K2_U01
U_02	K2_U04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Benjamin, L.T., *Historia współczesnej psychologii*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
- Łukaszewski, W, *Wielkie i te nieco mniejsze pytania psychologii*. Sopot: Smak Słowa, 2015.

B. Literatura uzupełniająca:

- Strelau, J., Doliński, D. (red.), *Psychologia akademicka (t. 1-2)*. Gdańsk: GWP, 2015.
- Pozycje samodzielnie wybrane przez studentów podczas pisania eseju.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Dynamika procesu grupowego w pracy psychopedagogicznej	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie psychopedagogiki	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	13	8	-	-		
• Zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	5	10		
• Przygotowanie do prowadzenia warsztatów	-	-	5	5		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, omówienie zasad napisania pracy zaliczeniowej, dyskusja, analiza przypadków, praca w grupach, rozwiązywanie zadań problemowych

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacja na zajęciach, przygotowywanie do dyskusji, rozwiązywanie zadań problemowych

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• ---	• Umiejętości nawiązywania relacji społecznych, umiejętności interpersonalne i komunikacyjne

Cele zajęć:

- Celem zajęć jest przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia zajęć grupowych oraz przekazanie im podstawowej wiedzy dotyczącej dynamiki procesu grupowego.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające.	1	1
2	Podstawowe zagadnienia związane z pojęciem grupy – definicja, normy, cele, struktura.	2	1
3	Przegląd metod pracy z grupą, dynamika procesów grupowych -fazy rozwoju grupy, normy i zasady, role w grupie.	5	3
4	Techniki pracy nad oporem i kryzysem w grupie. Budowanie zespołu, integracja grupy.	2	2
5	Trening wybranych umiejętności (komunikacja, asertywność, autoprezentacja).	4	2
6	Zajęcia podsumowujące.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie porozumiewać się (w języku rodzimym i obcym – na poziomie B2) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
	U_02	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych na rzecz interesu publicznego, angażuje się we współpracę

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Przeprowadzenie warsztatów	U_01, U_02, K_01, K_02	50	1

efektów uczenia	2	Praca zaliczeniowa	W_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07
U_01	K2_U03
U_02	K2_U12
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hamer H., Klucz do efektywności nauczania. Podręcznik dla nauczycieli. Veda, 1993.
- Hartley, P., *Komunikacja w grupie,* Zysk i S-ka 2002.
- Vinogradov, S, Yalom, I. D., *Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów.* Instytut Psychologii Zdrowia 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Corey, M. S, Corey, G., *Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej.* Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia 2002.
- Yalom I., Leszcz M., *Psychoterapia grupowa. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2006.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychopedagogika rodziny		Zo	**3**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Wykłady	13	10				
• Zajęcia podsumowujące, zaliczenie	1	1				
• Studiowanie literatury			8	11		
• Przygotowanie do zaliczenia kolokwium			7	7		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• ćwiczenia audytoryjne	18	10				
• zajęcia podsumowujące-kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			10	10		
• studiowanie literatury i przygotowanie się do ćwiczeń			20	28		
• przygotowanie studium przypadku			10	10		
Łącznie:	**35**	**24**	**55**	**66**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny, studium przypadku	Metoda problemowa sytuacyjna, studium przypadku, burza mózgów, dyskusja seminaryjna, dyskusja metodą okrągłego stołu, metoda doświadczeń
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Studiowanie literatury	Studiowanie literatury, metoda doświadczeń

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Wiedza na temat możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami

	wychowawczymi na poszczególnych etapach rozwoju.

Cele zajęć:

- Wskazanie czynników ochronnych sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu dziecka w systemie rodzinnym oraz czynników ryzyka pojawienia się dysfunkcji w rodzinie
- Wskazanie możliwości wspierania rodzin z różnymi formami dysfunkcjonalności
- Analiza wybranych systemów rodzinnych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1
2	Rodzina: definicje, funkcje, struktura. Systemowe ujęcie rodziny.	2	2
3	Podstawowe procesy zachodzące w rodzinie.	2	2
4	Analiza wybranych dysfunkcji w systemie rodzinnym.	3	2
5	Funkcjonowanie rodzin wieloproblemowych (alkoholowych, przemocowych, w kryzysie rozwodowym)	3	2
6	Formy wspieranie rodzin dysfunkcjonalnych.	3	2
7	Zajęcia podsumowujące - kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające.	1	1
2	Genogram jako metoda diagnozy systemu rodzinnego.	4	2
3	Cykl życia rodziny – zadania i trudności.	6	2
4	Funkcjonowanie rodzin z wybranymi problemami.	4	3
5	Case study – analiza systemu rodzinnego prezentującego wybrany problem. Formy pomocy i wspierania rodzin.	5	3
6	Zajęcia podsumowujące- zaliczenie	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**24**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_03	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych

	U_04	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i utrzymania prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania i wykorzystania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej do budowani warsztatu pracy pedagoga i do działalności na rzecz środowiska społecznego
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02	100	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	kolokwium	W_01, W_02	60	2
	2	Praca studium przypadku	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	40	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***

	4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
W_02	K2_W13
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
U_03	K2_U09
U_04	K2_U10
K_01	K2_K03
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Adamski, F., Rodzina. Wymiar Społeczno-kulturowy. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2002.
- De Barbaro B., Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Wydawnictwo UJ 1999.
- Janicka I., Liberska H., Psychologia rodziny, PWN 2015.
- Krzesińska-Żach B., Główne kierunki pomocy rodzinie i dziecku w środowisku lokalnym. [W:] *Pomoc dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym*. Trans Humana 1995.
- Kawula, S., Brągiel, J., Janke, A., Pedagogika rodziny : obszary i panorama problematyki" Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek 2014.

B. Literatura uzupełniająca:

- Chrząstowski S., Nie tylko schemat. Praktyka systemowej terapii rodzin, Wydawnictwo Paradygmat 2014.
- Namysłowska I., Terapia rodzin, Instytut Psychiatrii i Neurologii 2000.
- Tryjarska B., Terapia rodzin. [W:] L. Grzesiuk (red.*), Psychoterapia Praktyka*, Wydawnictwo Psychologii i Kultury Eneteia 2006.
- Mc Goldric M., Gerson R., Shellenberger S., Genogramy. Rozpoznanie i interwencja, Wydawnictwo Zysk i S-ka 2007.
- Gaś Z., Profilaktyka uzależnień, WSiP 1993.
- Szpringer M., Profilaktyka społeczna, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej 2004.
- Szymańska J. ,Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, CMPPP 2004.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie psychopedagogiki	2

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• wykład	13	13				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	28				
• Zaliczenie przedmiotu	1	1				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć			50	50		
• Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)			10	10		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:

• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi	Analiza testów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu	Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie scenariusza zajęć na zaliczenie
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice • Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Wiedza na temat współczesnych nurów przemian oświatowych oraz podstawowych możliwości i ograniczeń towarzyszących procesom edukacji i wychowania. • Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.
Cele zajęć:	
• Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studenta do planowania, organizacji i realizacji działań w pracy pedagoga	
• Wdrażanie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu pracy wychowawczej i profilaktycznej w środowiskach wychowawczych	
• Kształtowanie umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych	
Treści programowe:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Podstawy prawne i założenia programowe pracy pedagoga w szkole	1	1
2	Rola i zadania pedagoga w szkole	2	2
3	Diagnoza środowiska szkolnego /potrzeby, obszary, wsparcia/	2	2
4	Współpraca pedagoga z gronem pedagogicznym	1	1
5	Współpraca z instytucjami środowiska lokalnego	1	1
6	Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży	1	1
7	Współpraca pedagoga szkolnego z rodzicami/prawnymi opiekunami	2	2
8	Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży w szkole	4	4
9	Zajęcia podsumowujące, kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	Liczba godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne- cele, treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1
2	Przygotowanie planu pracy pedagoga szkolnego	6	6
3	Prowadzenie dokumentacji pedagogicznej	4	4
4	Stosowanie różnorodnych metod i form pracy z dziećmi i młodzieżą – przygotowanie scenariuszy zajęć	5	5
5	Przygotowanie narzędzi do diagnozy środowiska wychowawczego	4	4
6	Organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki	6	6
7	Zaliczenie przedmiotu - Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej	4	4

	(z perspektywy pracy pedagoga)		
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych w pracy pedagoga
umiejętności	**U_01**	Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w pracy pedagogicznej
kompetencje społeczne	**K_01**	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	2	Aktywne uczestnictwo w zajęciach związane z opracowywaniem i analizowaniem różnych sytuacji, przypadków w pracy pedagoga	W_01;W_02; U_01;U_02;K_01	50%	3
	3	Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)	W_01; W_02; U_01; U_02	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	4	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W07
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
• M. Sałasiński, B. Badziukiewicz, Vademecum pedagoga szkolnego, Warszawa 2003; • Jundziłł I., Rola zawodowa pedagoga szkolnego, Warszawa 1998; • Zierkiewicz E., Rola pedagoga szkolnego z punktu widzenia pedagogiki krytycznej, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, nr 3., (1988),, s.21-26 ; • Zawiślak A., Pedagog szkolny wobec nowych zadań edukacyjnych (w:) Optymalizacja sytuacji szkolnej uczniów, pod red. J. Jakóbowskiego, Warszawa (2003)
B. Literatura uzupełniająca:
• Dzikomska-Kucharz A., Pedagog w szkole, Edukacja i Dialog, nr 1(2003),, s.24-31; • ABC psychologicznej pomocy, (red.), Santorski J., Warszawa 1993; • Dobson J., Rozmowy z rodzicami, Kraków 2009; • Faber A., Mazlish E., Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły, Poznań 1993; • Faber A., Mazlish E, Jak mówić żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole, Poznań 1996 • Jachimska M., Scenariusze lekcji wychowawczych, Wrocław 1997; • Obuchowska I., Drogi dorastania, Warszawa 2001

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie psychopedagogiki	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.

Cele zajęć:

- zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych

- przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych

- przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych
- rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
2.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5
3.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
4.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
5.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
6.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
7.	z choroby przewlekłej	3	3
8.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
9.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	3	3
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej
umiejętności	**U_01**	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	**Przygotowanie projektu.** Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	3
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03,	50%	

się:			K_01	
	SUMA:			100%
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$			

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10: K2_U13
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009
- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006
- Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014
- Skałabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011

- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	60	2
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy),

	ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.
Cele zajęć:	
• zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych	
• przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych	
• przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych	
• rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych	
• przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych	
Treści programowe:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
2.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5

3.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
4.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
5.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
6.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
7.	z choroby przewlekłej	3	3
8.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
9.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	3	3
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej
umiejętności	**U_01**	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	**Przygotowanie**	W_01, W_02, W_03, U_02,	100%	1

i weryfikacji efektów uczenia się:		**projektu.** Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	U_03;		
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	2
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	50%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10: K2_U13

K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009
- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006
- Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014
- Skałabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011
- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Praktyka zawodowa pedagogiczna	Zaliczenie z oceną	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr
Ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie psychopedagogiki	2

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**120**	**120**	120	4
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki	spotkanie z opiekunem praktyk					
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			120	120		
Łącznie:			**120**	**120**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zajęcia praktyczne w placówce: zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce; prowadzenie dyskusji, rozmów, konsultacji z opiekunem praktyk, organizowanie i prowadzenie zajęć.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Przedmioty kierunkowe z semestrów I • metodyka pracy pedagoga szkolnego • metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	• podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii nabyta przez studentów na zajęciach w trakcie pierwszego semestrów studiów. • umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych • przygotowanie do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych • zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań

pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	10	10
2	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania placówki tym z zasadami prowadzenia dokumentacji.	5	5
3.	Zapoznanie z organizacją pracy, przebiegiem procesu wsparcia wychowana/podopiecznego na poszczególnych etapach procesu kształcenia oraz swoistością przebiegu różnorodnych form oddziaływania pedagogicznego; uczestnictwo w zadaniach zleconych przez opiekuna praktyk zawodowych umożliwiających w szczególności: - poznawanie wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń; - samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych wychowanków w grupie; - sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności wychowanków; - organizacje i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integracyjnych i profilaktycznych); - animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy wychowanków w grupach zadaniowych; - podejmowanie indywidualnej pracy z wychowankiem; - sprawowanie opieki nad wychowankami poza terenem placówki/instytucji.	100	100
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**120**	**120**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student zna i rozumie zasady organizacji placówki systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli oraz sposób prowadzenia dokumentacji
	W_02	Student zna i rozumie specyfikę funkcjonowania wychowanków, podopiecznych (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze/dydaktyczne,/diagnostyczne/ terapeutyczne, charakterystyczne dla placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one są realizowane
	W_03	Student zna i rozumie specyfikę środowiska wychowawczego danej placówki i procesy w nim zachodzące
umiejętności	**U_01**	Student potrafi analizować i wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy wychowanków ich zachowań i aktywności w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi

		potrzebami edukacyjnymi
	U_02	Student potrafi inicjować i poprowadzić zajęcia z grupą, w której realizuje praktykę, biorąc pod uwagę możliwości i potrzeby rozwojowe tych osób inspirując się dobrymi praktykami do realizacji zadań pedagogicznych
	U_03	Student umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie opiekuńczo-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces.
	U_04	Student potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, przyjmować i wyznaczać zadania
	U_05	Student potrafi inicjować i pobudzać do działania grupę wychowanków/podopiecznych oraz inspirować i motywować ich do przejęcia aktywności w określonych działaniach pedagogicznych
	U_06	Student potrafi skonstruować konspekt zajęć wychowawczych i na jego podstawie poprowadzić zajęcia, a także reagować i rozwiązywać pojawiające się problemy
	U_07	Student potrafi i prowadzić własną dokumentację realizowanych praktyk
kompetencje społeczne	**K_01**	Student ma świadomość znaczenia wiedzy pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów praktyki wychowawczej, współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi pracowniami instytucji/palcówki w celu poszerzania i rozwijania swojej wiedzy i umiejętności, konsultuje i zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K_02	Student dostrzega swoje mocne i słabe strony w toku realizacji zadań pedagogicznych
	K_03	Student projektuje i wykonuje działania pedagogiczne podczas praktyk, potrafi animować działania pedagogiczne na rzecz wychowanków/podopiecznych z uwzględnieniem interesu publicznego
	K_04	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**

i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02,W_03, W_04; U_07 K_01, K_02	50	4
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02,W_03, W_04, U_01,U_02, U_03; U_04; U_05; U_06; K_01, K_02, K_03; K_04	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W07; K2_W15
W_03	K2_W13
U_01	K2_U07
U_02	K2_U10
U_03	K2_U03; K2_U04
U_04	K2_U12
U_05	K2_U11
U_06	K2_U09; K2_U13
U_07	K2_U10
K_01	K2_K03
K_02	K2_K01
K_03	K2_K02; K2_K06
K_04	PP_K04

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Akty prawne, przepisy wewnętrzne i statut instytucji/placówki

• Regulamin praktyk
B. Literatura uzupełniająca:
• Grzesiak J. (red.), *Profesjonalne praktyki – profesjonalni nauczyciele. Wybrane konteksty praktyk pedagogicznych*, PWSZ, Konin 2010. • Grzesiak J., (red.) *Poprawa jakości praktyki pedagogicznej*, PWSZ Konin, 2012.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka zajęć korekcyjno- kompensacyjnych	Zo+ Egzamin	**5**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SPS	tak	w zakresie psychopedagogiki	III

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Wykład konwersatoryjny	19	11				
• Kolokwium	1	1				
• Przygotowanie do zaliczenia			10	10		
• Przygotowanie do egzaminu			10	10		
• Analiza literatury, sporządzanie i porządkowanie notatek			20	28		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**20**	**60**	**70**	90	3
• Projektowanie raportu diagnostycznego	-	-	15	15		
• Analiza scenariuszy zajęć	15	10				
• Ćwiczenia audytoryjne	15	10				
• Przygotowanie do zajęć			30	35		
• Analiza literatury			15	20		
Łącznie:	**50**	**32**	**100**	**118**	**150**	**5**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny	analiza przypadków klinicznych
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
analiza literatury	studiowanie raportów, programów terapeutycznych, opracowywanie scenariuszy zajęć

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Psychologia wychowawcza i uczenia się	Wiedza na temat możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami wychowawczymi na poszczególnych etapach rozwoju.

Cele przedmiotu:

•Studenci zapoznają się z podstawową wiedzą na temat istoty i zasad terapii pedagogicznej oraz pracy korekcyjno-kompensacyjnej z dzieckiem mającym trudności w uczeniu się. Nabywają umiejętności diagnozowania trudności i niepowodzeń szkolnych uczniów niższych klas szkoły podstawowej, konstruowania indywidualnych programów terapeutycznych ze względu na zaburzenia i mikrodeficyty rozwojowe uczniów.

•Poznają metody terapii pedagogicznej oraz możliwości ich praktycznego zastosowania. Planują strategie postępowania terapeutycznego wobec dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Tworzą scenariusze zajęć korekcyjno-kompensacyjnych

• Planują strategie postępowania terapeutycznego wobec dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Tworzą scenariusze zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Analiza Rozporządzenia MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.	3	2
2	Cele oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych, zadania terapeuty pedagogicznego, czynniki warunkujące efektywność terapii.	6	4
3	Przyporządkowywanie poszczególnych faz diagnozy określonym specjalistom (nauczyciele w szkole, specjaliści diagnozy, specjaliści terapii).	6	3
4	Zadania poszczególnych specjalistów w zakresie danej fazy diagnozy – współpraca specjalistów.	4	2
5	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Analiza poszczególnych aspektów postępowania terapeutycznego i ich znaczenie dla efektów terapii.	4	2
2	Rozpoznawanie objawów zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych.	4	3
3	Wyznaczanie kierunków oddziaływań terapeutycznych na podstawie dokonanej analizy wyników diagnozy (opinia poradni) oraz analizy wytworów pisemnych dziecka.	4	3
4	Tworzenie programów terapii.	6	4
5	Programowanie jednostki metodycznej - konstruowania scenariuszy zajęć.	6	4
6	Analiza poszczególnych aspektów postępowania terapeutycznego i ich znaczenie dla efektów terapii.	6	4
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**20**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**50**	**32**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania

		informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Test jednokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_03, U_02	100	3
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	R	Raport diagnostyczno-terapeutyczny	W_01, U_01, U_02, K_01	100	3
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1	Egzamin pisemny: pytania otwarte i zamknięte	W_01, W_02, W_03, U_02	100

kształcenia:	SUMA:	100%

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W06
W_02	K2_W11
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bogdanowicz, M., Integracja percepcyjno-motoryczna. Teoria – diagnoza – terapia. CMPP-P 1997.
- Czajkowska, I., Herda, K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, WSiP - Wyd. 4 2001.
- Jastrząb, J., Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych dzieci dyslektycznych, CMPP-P 2002.
- Skorek, E.M., Terapia pedagogiczna, Oficyna Wydawnicza Impuls 2005.

B. Literatura uzupełniająca:

- Zakrzewska, B., Moje dziecko źle czyta i pisze, WSiP 1997.Kaja, B., Diagnoza dysleksji, Wyd. Akademii Bydgoskiej 2003.
- Górniewicz, E., Trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci, Wyd. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 2000.
- Kaja, B., Zarys terapii dziecka, WSP 2001.
- Bogdanowicz, M., Adryjanek, A., Uczeń z dysleksją w szkole: poradnik nie tylko dla polonistów, Operon 2004

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Pedagogika zdrowia	**Zo**	**1**

Kierunek studiów	**Psychopedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie specjalności Psychopedagogika	III

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	**1**
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	14	14				
• przygotowanie do kolokwium i studiowanie literatury	-	-	8	8		
• przygotowanie projektu	-	-	7	7		
Łącznie:	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy	wykład konwersatoryjny, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładu, studiowanie literatury	percepcja treści zajęć, przygotowanie materiałów do projektu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Współczesne koncepcje, teorie i nurty w pedagogice	• Wiedza na temat podstawowych możliwości i ograniczeń towarzyszącym procesom edukacji i wychowania z uwzględnieniem aspektów środowiskowych

Cele zajęć:

- Zapoznanie z kategoriami opisu edukacji dla zdrowia w środowiskach wychowawczych życia człowieka.
- Rozbudzanie zainteresowań własnym zdrowiem oraz motywowanie do aktywności w tym zakresie.
- Odkrywanie zasad wychowania do wartości zdrowia i ciała oraz roli nauczyciela (edukatora) kultury zdrowotnej.

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Pedagogika zdrowia jako subdyscyplina pedagogiczna.	1	1
2.	Paradygmaty zdrowia człowieka – od ujęcia biomedycznego do hilistyczno – funkcjonalnego.	2	2

3.	Koncepcja i modele edukacji zdrowotnej.	2	2
4.	Szkoła Promująca Zdrowie– strategia działań.	2	2
5.	Profil kompetencyjny nauczyciela (edukatora) zdrowia.	2	2
6.	Historyczne, społeczne, kulturowe i edukacyjne uwarunkowania kształtowania nawyków higienicznych.	2	2
7.	Dekalog zdrowego stylu życia.	2	2
8.	Tradycyjny i nowoczesny wymiar dydaktyki zdrowia.	2	2
9.	Healhism – nadmierna koncentracja na zdrowiu i jego skutki.	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma poszerzoną wiedzę dotyczącą mechanizmów kształtowania osobowości dbającej on zdrowia, charakteru zmian zachowań zdrowotnych oraz ich uwarunkowań jednostkowych, społeczno – kulturowych.
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o strategiach planowania działań edukacyjnych, współdziałania w realizacji programów zdrowotnych, stosowania metod wspierających tworzenie zdrowia.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi diagnozować potrzeby zdrowotne dzieci, młodzieży, osób dorosłych na tle założeń wybranego paradygmatu zdrowia.
	U_02	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w kształtowaniu umiejętności służących zachowywaniu, pomnażaniu i przywracaniu zdrowia.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Kolokwium dotyczące współczesnych modeli zdrowia.	K2_W05 KS_U02	30%	1
	2.	Przygotowanie projektu z zakresu profilaktyki drugorzędowej w zakresie chorób cywilizacyjnych.	K2_W08 K2_U07	70%	
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W08
U_01	K2_U07
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Woynarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000.
- Bulska J., Budowanie kompetencji zdrowotnych w środowisku życia, Toruń 2008.
- Ziarko M., Zachowania zdrowotne młodych dorosłych, Poznań 2006.
- Bińczycka J., Prawo dziecka do zdrowia, Kraków 2002.

B. Literatura uzupełniająca:

- Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980.
- Białek E., Wychowanie dziecka. W kierunku zdrowia i harmonii w sobie i świecie, Kraków 2008.
- Banach J., Soroka – Fedorczuk A., Dziecko w zdrowiu i chorobie, Warszawa 2017.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Prowadzenie eksperymentu w badaniach nad edukacją	Zo	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie Psychopedagogiki	III

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**20**	**100**	**100**	120	4
• Zajęcia wprowadzające	4	4				
• Ćwiczenia projektowe	12	12				
• Omówienie wyników prac studentów	4	4				
• Studiowanie literatury i przygotowanie się do zajęć			30	30		
• Przygotowywanie prac domowych			20	21		
• Przygotowanie planu projektu eksperymentu pedagogicznego , jego przeprowadzenie i ewaluacja (udokumentowana)			50	50		
Łącznie:	**20**	**20**	**100**	**100**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
----------	Wykład konwersatoryjny, analiza tekstów z dyskusją, rozwiązywanie zadań problemowych w podgrupach, dyskusja nad projektami studentów, gra dydaktyczna
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
----------	Analiza literatury, rozwiązywanie prac domowych, przygotowanie pracy podsumowującej eksperyment

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
nie dotyczy	student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, potrafi uzupełniać wiedzę i umiejętności, potrafi pracować w grupie

Cele przedmiotu:

- Przekazanie wiedzy z zakresu możliwości prowadzenia badań pedagogicznych za pomocą eksperymentu
- Projektowanie i prowadzenie badań eksperymentalnych w pedagogice

Treści programowe:

zajęcia praktyczne

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Eksperyment w badaniach nad edukacją – ustalenia terminologiczne, podział zadań w grupie. Przykłady eksperymentu	4	4
2	Planowanie postępowania badawczego w eksperymencie i etyka badań	4	4
3	Plany eksperymentalne (ich zalety i ograniczenia)	4	4
4	Analiza i komunikowanie wyników eksperymentu.	4	4
5	Omówienie wyników eksperymentów prowadzonych przez studentów.	4	4
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**20**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym dotyczących prowadzenia badań naukowych, etyki zawodowej oraz ochrony własności intelektualnej
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_03	potrafi sprawnie porozumiewać się (w języku rodzimym i obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
	U_04	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych związanych z projektowaniem i realizacją i opracowaniem wyników badań eksperymentalnych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz interesu publicznego

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Rozwiązywanie zadań	W_01, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01,	100%	1
	2	Plan projektu eksperymentu pedagogicznego , jego przeprowadzenie i ewaluacja (udokumentowana)	W_02; K_01; K_02		
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W04
W_02	K2_W16
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
U_03	K2_U03
U_04	K2_U06
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02

Wykaz literatury:
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
• Brzeziński, J., Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice, Scholar 2000. • Rubacha, K., Metodologia badań nad edukacją, WAiP 2008. • Francuz, P., Mackiewicz, R., Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce nie tylko dla psychologów, KUL 2007.
B. Literatura uzupełniająca:
• Bedyńska, S., Brzezicka, A., Statystyczny drogowskaz, Academica SWPS 2007. • Publikacje zawierające badania eksperymentalne związane z tematyką edukacyjną wybrane przez studentów.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Pedagogika seksualna	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina:

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	2
• Zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• Wykłady	18	13,5	-	-		
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• Analiza literatury	-	-	15	20		
• Przygotowanie do zaliczenia	-	-	10	10		
• Przygotowanie do egzaminu			15	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	15	9				
• Analiza literatury	-	-	10	12		
• Przygotowanie do zajęć	-	-	20	24		
• Przygotowanie projektu	-	-	10	12		
• Prezentacja i omówienie projektów studenckich	4	2	-	-		
Łącznie:	**40**	**27**	**80**	**93**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	praca w grupach, dyskusja, burza mózgów,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia	studiowanie literatury, przygotowanie projektu,

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**

• Psychologia kliniczna	• Zapoznanie studentów z podstawowymi zaburzeniami funkcjonowania człowieka, mechanizmami ich powstawania oraz sposobami oddziaływań terapeutycznych • Wdrożenie studentów do wykorzystywania wiedzy teoretycznej do rozumienia szerokiego kontekstu zdrowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i obszarami zainteresowań pedagogiki seksualnej
- zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu seksuologii rozwojowej, klinicznej, społecznej
- zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu seksualności w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, kulturowych i pomocowych
- zdobycie wiedzy dotyczącej etiologii i rodzajów przestępstw na tle seksualnym

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne.	1	0,5
2.	Zdrowie seksualne i seksualność, Powszechna Deklaracja Praw Seksualnych.	2	1,5
3.	Psychofizjologia seksualności.	2	2
4.	Norma w seksuologii.	2	2
5.	Orientacja seksualna.	2	1
6.	Seksualność w cyklu życia człowieka.	2	1
7.	Seksuologia kliniczna: dysfunkcje seksualne, zaburzenia identyfikacji płciowej.	2	2
8.	Seksuologia kliniczna: zaburzenia preferencji seksualnych, zaburzenia psychologiczne i zaburzenia zachowania związane z rozwojem i orientacją seksualną.	4	2
9.	Seksuologia społeczna – mity i stereotypy dotyczące seksualności człowieka.	2	1
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia organizacyjne.	1	1
2.	Pedagogika seksualna, edukacja seksualna, wychowanie seksualne.	2	1
3.	Raporty socjoseksuologiczne.	2	1
4.	Ryzykowne zachowania seksualne dzieci i młodzieży.	2	2
5.	Seksuologia sądowa. Pedofilia. Kazirodztwo.	2	1
6.	Seksualność osób z niepełnosprawnością i chorobami.	2	1
7.	Gerontoseksuologia – seksualność seniorów.	2	1
8.	HIV/AIDS i choroby przenoszone drogą płciową.	3	2
9.	Prezentacja projektów studenckich	4	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**40**	**27**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w seksuologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach

		pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma pogłębioną wiedzę na temat psychoseksualnego rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_03	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych determinantów seksualności człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
umiejętności	**U_01**	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów seksuologicznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_02	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych
	U_03	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów seksuologicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce seksuologicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pomocowych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium (pisemne lub ustne)	K2_W01, K2_W06 K2_W11, K2_U08, K2_U09, K2_K01,	100%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Przygotowanie projektu edukacji seksualnej/profilaktyki seksuologicznej dla wybranej grupy	K2_W01, K2_W06 K2_W11, K2_U07 K2_U08, K2_U09 K2_K04	100%	

	SUMA:	100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$		

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań.	K2_W01, K2_W06 K2_W11, K2_U07 K2_U08, K2_U09 K2_K01, K2_K04	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
W_03	K2_W11
U_01	K2_U07
U_02	K2_U08
U_03	K2_U09
K_01	K2_K01
K_02	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bancroft J., Seksualność człowieka, Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011
- Morrison J., DSM 5 bez tajemnic. Praktyczny przewodnik dla klinicystów, Wyd. UJ, Kraków 2016
- Beisert M., Seksualność w cyklu życia człowieka, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006
- Lew-Starowicz M., Lew-Starowicz Z., Skrzypulec-Plinta V., Seksuologia, Wyd. PZWL, Warszawa 2017
- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10, Wyd. Vesalius, Kraków-Warszawa 1998

B. Literatura uzupełniająca:

- Izdebski Z., Seksualność Polaków, Wyd. UJ, Kraków 2012
- Beisert M., Pedofilia. Geneza i mechanizm zaburzenia., Wyd. GWP, Sopot 2012
- Beisert M., Kazirodztwo. Rodzice w roli sprawców, Wyd. SCHOLAR, Warszawa 2008
- Lew-Starowicz Z., Skrzypulec V., Podstawy seksuologii, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2010

- Lew-Starowicz Z., Seksuologia sądowa, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2000
- Skrzypulec V., Wstęp do seksuologii, Wyd. Kwieciński, Katowice 2005

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Metody wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne	12	10				
• Analiza literatury i przygotowanie się do zajęć	-	-	20	20		
• Analiza studium przypadku			10	12		
• Prezentowanie i omawianie studium przypadku w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju	8	5				
• Przygotowanie studium przypadku	-	-	10	13		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Analiza tekstów, dyskusja, omawianie studium przypadku, praca w podgrupach nad studium przypadku

- **samodzielna praca studenta:**

Analiza literatury, przygotowanie studium przypadku

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia poznawcza i uczenia się, psychologia kliniczna, Trening kompetencji interpersonalnych w praktyce pedagoga, Trening umiejętności terapeutycznych i społecznych	• Znajomość praw rządzących rozwojem i uczeniem się, znajomość mechanizmów powstawania zaburzeń

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z założeniami WWRD jako obszaru psychopedagogiki i jako świadczenia państwowego
- Przygotowanie studentów do samodzielnego stawiania trafnych celów w pracy z dzieckiem i dobierania skutecznych metod pracy
- Rozwijanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć z małym dzieckiem i jego rodziną
- Zapoznanie studentów z założeniami WWRD jako obszaru psychopedagogiki i jako świadczenia państwowego

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Wczesne wspomaganie rozwoju jako obszar badań psychopedagogiki i jako świadczenie państwowe	6	5
2	Mechanizmy skuteczności wybranych metod pracy z małym dzieckiem i jego rodziną	7	5
3	Analiza studium przypadku: diagnoza, planowanie wspomagania rozwoju (zajęcia z dzieckiem, współpraca z rodzicami)	7	5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny	Punkty

wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %	ECTS
	O1	Przygotowanie, prezentacja i obrona planu wczesnego wspomagania rozwoju	W_01, U_01, U_02, U_03, K_01	70	2
	O2	Aktywność i merytoryczny udział w dyskusjach na zajęciach	W_01; U_01; K_01	30	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Cytowska B., Winczura B. (red. naukowa), *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Warszawa, 2008.
- Cytowska B.,Wilczura B., Stawarski A.(red.nauk.), *Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju*, Oficyna Wydawnicza Impuls, 2008.
- Franczyk A., Krajewska K. *Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju*, Oficyna Wydawnicza Impuls, 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

- Schaffer H.R. *Psychologia dziecka.* Warszawa: PWN, 2008.
- Podręczniki do pomocy terapeutycznych wybranych przez studentów.
- Literatura dotycząca wybranych przez studentów zaburzeń.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Coaching w edukacji	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Aktywny udział w zajęciach - Prowadzenie rozmowy coachingowej			4	4		
• Przygotowanie rozmowy coachingowej			4	4		
• Opracowanie sprawozdania z obserwacji zajęć coachingowych			4	4		
• Analiza literatury			3	8		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
	• metoda pracy z grupą • dyskusje grupowe • aktywność na zajęciach • udzielnie informacji zwrotnych - feedback wykonania prezentacji multimedialnej z omówieniem, pokaz sposobu wykonywania pracy pisemnej w formie komunikatu z badań, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
	• poszukiwanie materiałów do realizacji zajęć • opracowanie sprawozdań • przygotowanie do rozmów coachingowych

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
nie dotyczy	student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, potrafi uzupełniać wiedzę i umiejętności, potrafi pracować w grupie

Cele przedmiotu:

- zdobycie poszerzonej wiedzy dotyczącej procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń w procesie coachingowym

- zdobycie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, porozumiewania się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych
- rozwinięcie świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia

Treści programowe:

zajęcia praktyczne

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające – wprowadzenie do coachingu – historia i rodzaje	1	1
2	Narzędzia pracy w coachingu edukacyjnym – strategie określania celów coachingowych w edukacji Feedback i podsumowanie warsztatu	3	2
3	Wyznaczanie celów coachingowych w modelu GROW Feedback i podsumowanie warsztatu	3	2
4	Rama problemu vs. rama celu w coachingu edukacyjnym – operacjonalizacja celów Feedback i podsumowanie warsztatu	2	2
5	Podstawowe pytania o rzeczywistość w modelu GROW Feedback i podsumowanie warsztatu	2	1
6	Podstawowe pytania o opcje w modelu GROW (pytania kartezjańskie) Feedback i podsumowanie warsztatu	2	1
7	Podstawowe pytania o wole działania w modelu GROW (action plan)	2	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
umiejętności	**U_01**	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz interesu publicznego.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.				
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Arkusz obserwacji warsztatu - feedback	W_01	30%	1
	2	Przeprowadzenie rozmowy coachingowej	U_01	50%	
	3	Aktywny udział w zajęciach	K_01	20%	
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)\,xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
U_01	K2_U10
K_01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bennewicz, M., Coaching czyli przebudzacz neuronów, Wydawnictwo G+J 2015.
- Rogers, J., Coaching. Podstawy umiejętności, GWP 2010..
- Bennewicz, M., Coaching i mentoring w praktyce, Burda Media Polska 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Stolzfuz, T., Sztuka zadawania pytań w coachingu. Jak opanować najważniejszą umiejętność coacha, Aetos Media 2012

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Warsztat: opinie i orzeczenia – interpretacja wyników badań psychologicznych i pedagogicznych	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Wprowadzenie	1	1				
• Zajęcia warsztatowe	16	12				
• Prezentacja zaliczeń studenckich	3	2				
• Studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć			25	30		
• Przygotowanie do zaliczenia			15	15		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
	Metoda sytuacyjna, burza mózgów, metoda ćwiczeniowa, drama, dyskusja - metoda okrągłego stołu
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
	Studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
brak	• Wiedza ogólna z zakresu psychologii klinicznej, rozwojowej i społecznej

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie studentów z pojęciami charakterystycznymi dla diagnozy psychologicznej i pedagogicznej
- Ćwiczenie umiejętności adekwatnego odczytywania i interpretacji wyników badań psychologicznych i pedagogicznych

Treści programowe:

zajęcia praktyczne

numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1	Zapoznanie studentów z sylabusem i warunkami zaliczenia przedmiotu.	1	1
2	Elementy procesu diagnostycznego w badaniach psychologicznych i pedagogicznych.	2	2
3	Diagnoza psychologiczna i pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2	2
4	Wymogi formalne opinii i orzeczeń wydawanych przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne.	2	2
5	Interpretacja opinii oraz model pracy z uczniem o specyficznych i niespecyficznych trudnościach w uczeniu się.	4	2
6	Interpretacja orzeczeń oraz model pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, m.in. a) z uczniem niesłyszącym lub słabo słyszącym, b) z uczniem niewidomym lub słabo widzącym, c) z uczniem z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, d) z uczniem z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, e) z uczniem niedostosowanym społecznie lub zagrożonym niedostosowaniem społecznym, f) z uczniem szczególnie uzdolnionym.	6	4
7	Prezentacja zaliczeń studenckich	3	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzony
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	O	Samodzielna analiza przedstawionej opinii psychologiczno-pedagogicznej, planowanie pomocy uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	W_01; W_02; U_01; U_02; K_01	100	2
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bogdanowicz, M., Ryzyko dysleksji. Problem i diagnozowanie, Harmonia 2002.
- Jarosz, E., Wysocka, E., Diagnoza psychopedagogiczna: podstawowe problemy i rozwiązania, Wydawnictwo Akademickie Żak 2006.
- Paluchowski, W.J., Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy, Oficyna Wydawnicza Łośgraf 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Skałbania, B., Diagnostyka pedagogiczna: wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Wyd. 2. Oficyna Wydawnicza "Impuls" 2011.

- Stemplewska – Żakowicz, K., Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna, GWP 2011.
- Stanik, J.M., Zastosowanie wybranych technik diagnostycznych w psychologicznej praktyce klinicznej i sądowej, Wydawnictwo UŚ 2006.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Psychologia twórczości	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: Psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**13**	**40**	**47**	60	2
• Ćwiczenia	19	12	-	-		
• Kolokwium	1	1				
• Analiza literatury przedmiotu , porządkowanie notatek	-	-	20	26		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej (Z)	-	-	10	10		
• Przygotowywanie się do kolokwium (K)	-	-	10	11		
Łącznie:	**20**	**13**	**40**	**47**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
	dyskusja, studium przypadku
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
	krytyczne czytanie, dyskusja dydaktyczna

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia różnic indywidualnych	• Podstawowa wiedza psychologiczna z przedmiotu Psychologia różnic indywidualnych

Cele zajęć:

- **dostarczenie wiedzy** na temat współczesnego stanu badań i teorii w zakresie psychologii twórczości;
- **uwrażliwienie na problem** twórczości jako zjawisko złożone, wielowymiarowe, przejawiające się w dziełach różnego formatu;
- **kształtowanie umiejętności** diagnozowania zdolności twórczych

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	1	1

2	Twórczość z perspektywy psychologicznej. Diagnoza twórczości	6	3
3	Klasyczne i współczesne teorie procesu twórczego	4	2
4	Systemowe teorie procesu twórczego. Emocje i motywacja w twórczości	2	2
5	Biologiczne podłoże twórczości. Związki twórczości z osobowością	3	2
6	Poznawcze korelaty twórczości. Talent i wybitne uzdolnienia	3	2
7	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**13**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
umiejętności	**U_01**	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
	U_02	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	Z	Praca zaliczeniowa	W_01 W_02 U_01 U_01 K_01	30%	1

	K	Kolokwium	W_01 W_02	70%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
W_02	K2_W11
U_01	K2_U09
U_02	K2_U11
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Nęcka, E. (2001). Psychologia twórczości. Gdańsk: GWP.
- Nęcka, E., Orzechowski, J., Słabosz, A., Szymura, B. (2005). Trening twórczości. Gdańsk: GWP.
- Tokarz, A. (2005). Dynamika procesu twórczego. Kraków: UJ.

B. Literatura uzupełniająca:

- de Bono, E. (1998). Naucz się myśleć kreatywnie. Warszawa: Prima.
- Nęcka, E. (1994). TROP … Twórcze rozwiązywanie problemów. Kraków: Impuls.
- Proctor, T. (2002). Twórcze rozwiązywanie problemów. Gdańsk: GWP.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Warsztat wywiad i obserwacja psychologiczno-pedagogiczna	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	**2**
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowywanie się do zajęć	-	-	20	20		
• Przygotowanie do scenariusza wywiadu	-	-	10	10		
• Przeprowadzenie obserwacji i dzienniczka obserwacji						
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
	Wykład wprowadzający, informacja, pokaz sposobu wykonywania prezentacji multimedialnej z omówieniem, dyskusja, rozwiązywanie zadań problemowych, praca w grupach
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
	Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów, przygotowywanie do dyskusji oraz do zaliczenia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia ogólna • Psychologia kliniczna • Psychologia rozwojowa	• Podstawowa wiedza na rozwoju dziecka • Wiedza na temat psychologii klinicznej dziecka

Cele przedmiotu:

- Prezentacja problematyki, podstawowych pojęć oraz koncepcji w diagnozie psychospołecznej człowieka.
- Kształtowanie podstawowych umiejętności stosowania metod diagnostycznych i integrowania różnych danych zebranych w procesie diagnozy psychologicznej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie studentów z sylabusem i warunkami zaliczenia przedmiotu.	1	1
2	Co to jest wywiad: omówienie struktury wywiadu, rodzajów wywiadów.	2	2
3	Tworzenie ogólnego zarysu wywiadu.	4	2
4	Tworzenie wywiadów ustrukturyzowanych do konkretnych zaburzeń.	6	4
5	Co to jest obserwacja? Rodzaje obserwacji. Zapoznanie się z przykładami przeprowadzonych obserwacji.	6	5
6	Zajęcia podsumowujące/zaliczenie.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej złożonych przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	O1	Przygotowanie scenariusza wywiadu	W_01, U_01, U_02, K_01	50%	1
	O2	Przeprowadzenie obserwacji (dzienniczek)	W_01, U_01, U_02, K_01	50%	1
	SUMA:			100%	

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W02
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Paluchowski, W. J., Diagnoza psychologiczna. Proces - narzędzia – standardy, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne 2007.
- Stemplewska-Żakowicz, K., Diagnoza psychologiczna, GWP 2011.
- Stemplewska-Żakowicz, K., Paluchowski J. Podstawy diagnozy psychologicznej, W; Strelau J. Doliński D. (red.) Psychologia. Podręcznik akademicki, GWP 2008.
- Suchańska, A., Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej, WAiP 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Skałbania, B., Diagnostyka pedagogiczna: wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Oficyna Wydawnicza "Impuls" 2011.
- Stemplewska – Żakowicz, K., Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna, GWP 2011.
- Stanik J.M., Zastosowanie wybranych technik diagnostycznych w psychologicznej praktyce klinicznej i sądowej, Wydawnictwo UŚ 2006.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Interwencja kryzysowa	Zo	**2**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	11	-	-		
• Zajęcia wprowadzające	1	0,5				
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	0,5	-	-		
• Studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć	-	-	22	30		
• Przygotowanie scenariusza interwencji	-	-	8	8		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	Znajomość rodzajów sytuacji trudnych i możliwości jej przepracowania

Cele przedmiotu:

- zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi pojęcia stresu i kryzysu psychologicznego oraz interwencji kryzysowej
- nabycie przez studenta podstaw umiejętności analizowania i diagnozowania kryzysu psychologicznego oraz stosowania najważniejszych strategii z obszaru interwencji kryzysowej
- nabycie przez studenta kompetencji rozwiązywania konfliktów, okazywania empatii potrzebującym, a także współpracy z terapeutami w ramach poszerzania swoich kompetencji oraz pogłębiania wiedzy z zakresu interwencji

kryzysowej

Treści programowe:

zajęcia praktyczne

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie. Prezentacja sylabusa	1	0,5
2.	Interwencja kryzysowa: przegląd definicji Pojęcie kryzysu: potoczne oraz psychologiczne rozumienie pojęcia ,,kryzys", przegląd definicji	2	1
2.	Cele i charakterystyczne cechy interwencji kryzysowej	1	1
3.	Etapy interwencji kryzysowej: definiowanie problemu, zapewnienie bezpieczeństwa, wspieranie klienta, rozważanie możliwości, układanie planów	2	2
4.	Wybrane strategie indywidualnej interwencji kryzysowej: model Jamesa i Gillilanda, model Hoff, model Robertsa	3	2
5.	Rodzaje sytuacji kryzysowych seniorów: przemiany, sytuacyjne, chroniczne	3	1
6.	Czynniki wywołujące kryzys i właściwości zdarzenia kryzysowego: natura zdarzenia, nagłość wystąpienia, czas	2	1
7.	Przebieg reakcji kryzysowej- predyspozycje osobowościowe. Zasady pomagania osobom w kryzysie	2	1
8.	Symptomy reakcji kryzysowej: reakcje fizjologiczne, zmiany świadomości, stan emocjonalny, przebieg procesów poznawczych	2	1
9.	Diagnoza i interwencja w przypadku przemocy wobec seniora w rodzinie	1	1
10.	Kolokwium pisemne	1	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania człowieka w sytuacji trudnej w kontekście rozpoznawania oraz możliwości udzielenia pomocy w obszarze interwencji kryzysowej
	W_02	Zna i rozumie terminologię związaną z interwencją kryzysową, rodzaje i czynniki wywołujące kryzys oraz symptomy reakcji kryzysowej, charakteryzuje etapy i wybrane strategie interwencji kryzysowej,
umiejętności	**U_02**	Potrafi opracować plan przebiegu interwencji kryzysowej z uwzględnieniem zasad pomagania seniorom w kryzysie
kompetencje społeczne	**K_01**	Dostrzega konsekwencje wpływu sytuacji trudnych oraz kryzysu na funkcjonowanie człowieka oraz potrzebę udzielania pomocy i wsparcia

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do

	90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium	W_01,	50 %	2
	2.	Przygotowanie scenariusza interwencji kryzysowej udzielanej seniorom	U_02	50 %	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	*Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W01; K2_W05
U_02	K2_U09
K_01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kubacka - Jasiecka D., Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych, Warszawa 2010
- James R. K., Gilliland B. E., Strategie interwencji kryzysowej, Warszawa 2009
- Badura - Madej W., Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Poradnik dla pracowników socjalnych, Katowice 1999

B. Literatura uzupełniająca:

- Pilecka B., Kryzys psychologiczny. Wybrane zagadnienia, Kraków 2004
- Kubacka-Jasiecka D., Mudyń K., Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości, Toruń 2008
- Strelau J., Zawadzki B., Kaczmarek M., Konsekwencje psychiczne traumy. Uwarunkowania i terapia, Warszawa 2009

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Praktyka zawodowa w zakresie psychopedagogiki	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie psychopedagogiki	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**-**	**-**	**30**	**30**	30	1
• Praktyka realizowana w placówkach, określonych w Regulaminie praktyk			30	30		
Łącznie:			**30**	**30**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

- **samodzielna praca studenta:**

Praktyki w wybranej przez Studenta placówce, zgodnej z wytycznymi Regulaminu praktyk; zapoznanie ze specyfiką pracy placówki i podstawowymi aktami prawnymi, uczestniczenie w zajęciach wskazanych przez opiekuna praktyk, przygotowanie dziennika praktyk

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej	• Ogólne wiadomości z zakresu pedagogiki, psychologii i metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej

Cele przedmiotu:

Zintegrowanie teoretycznych treści i kompetencji uzyskanych podczas studiów z realnymi programami działań pedagogicznych realizowanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, socjalizacyjnych, resocjalizacyjnych, rodzinnych, wsparcia dziennego, interwencyjnych, lub oświatowo – wychowawczych.

Stworzenie studentom odpowiednich warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego, umiejętności praktycznych, organizacyjnych oraz zaznajomienia z poszczególnymi metodami, technikami, programami oddziaływań pedagogicznych w poszczególnych placówkach.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Organizacja, specyfika, podstawy prawne, warunki pracy, program wychowawczy instytucji.		
2	Obowiązki, obszar zadań pedagogicznych i warunki pracy poszczególnych		

	pracowników w placówce.		
3	Dokumentacja pracy merytorycznej i organizacyjnej prowadzona w placówce.		
4	Metody, techniki, zasady i formy oddziaływań pedagogicznych prowadzonych w placówce.		
5	Zasady i formy współpracy z innymi instytucjami w zakresie działalności placówki.		
6	Asystowanie przy wykonywaniu jak najpełniejszego obszaru zadań merytorycznych opiekuna.		
7	Współudział w organizowaniu i prowadzeniu oddziaływań pedagogicznych.		
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną wiedzę o organizacji i funkcjonowaniu rożnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
	U_02	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych
kompetencje społeczne	**K_01**	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać
	K_02	Student odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	O	Ocena wystawiona przez Opiekuna praktyk z ramienia placówki	W_01; U_01; U_02; K_01; K_02	50	1
	Dz	Dziennik praktyk	W_01; U_01; U_02;	50	

			K_01; K_02		
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
U_01	K2_U10
U_02	K2_U11
K_01	K2_K06
K_02	K2_U04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Regulamin Praktyk; dokumentacja regulująca pracę placówki, podstawowe akty prawne

B. Literatura uzupełniająca:

- Według zaleceń opiekuna praktyk z ramienia placówki

PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna	**(Zo+E)**	**5**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	**SDS**	**tak**	W zakresie Pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	**II**

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**20**	**40**	**40**	60	2
• Wykłady	29	19	-	-		
• Zajęcia wprowadzajace	0,5	0,5				
• Studiowanie literatury	-	-	15	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• Zajęcia podsumowujące - **Kolokwium**	0,5	0,5				
• Przygotowanie do **Egzaminu**	-	-	15	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**25**	**60**	**65**	90	3
• Ćwiczenia audytoryjne i wprowadzenie	25,5	20,5	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	15	20		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	30	30		
• **Referat z prezentacją w grupie**	4	4				
• Przygotowanie prezentacji			5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• Zajęcia podsumowujące – **Kolokwium**	0,5	0,5				
Łącznie:	**50**	**45**	**100**	**105**	**150**	**5**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	• Student zna i rozumie wybrane nurty pedagogii

Cele zajęć:

- Opanowanie przez studenta zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym.
- Przybliżenie studentowi zagadnień związanych z pojęciem niedostosowania społecznego, etiologii, symptomatologii oraz typologii zjawiska.
- Zapoznanie studenta z najważniejszymi teoriami etiologicznymi dotyczącymi zjawiska przestępczości nieletnich i dorosłych.
- Opanowanie przez studenta podstaw z zakresu procesu diagnozowania w resocjalizacji.
- Przedstawienie poszczególnych etapów i założeń programowego oddziaływania resocjalizacyjnego.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	0,5	0,5
2	Miejsce pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej - przedmiot, podstawowe pojęcia, zadania i cel.	1	1
3	Działy pedagogiki resocjalizacyjnej: teleologia z aksjologią, teoria wychowania, metodyka wychowania resocjalizacyjnego.	1	1
4	Rozwój idei resocjalizacji penitencjarnej	1	1
5	Funkcje i zasady w wychowaniu resocjalizującym.	1	1
6	Zasady oddziaływania penitencjarnego	1	1
7	Pojęcie, etiologia, symptomatologia i typologia nieprzystosowania społecznego.	1,5	1,5
8	Kształtowanie się kary pozbawienia wolności: historia systemów wykonywania kary.	1,5	1,5
9	Międzynarodowe standardy wykonywania kary pozbawienia wolności: Reguły Minimalne ONZ, Europejskie Standardy Traktowania Więźniów.	1,5	1,5
10	Progresywny system penitencjarny: istota i cele wykonywania kary pozbawienia wolności.	2	2
11	Klasyfikacja zakładów karnych i skazanych: rodzaje i typy zakładów, podstawowe grupy osób pozbawionych wolności.	2	2
13	Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności.	2	2
14	Możliwości realizacji oddziaływań wychowawczych w izolacji.	2	2
15	Współczesne nurty w psychologii i ich znaczenie dla teorii i praktyki resocjalizacyjnej i penitencjarystyki	2	2
16	Podsumowanie wykładów, kolokwium pisemne.	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**20**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia ćwiczeń, przybliżenie problematyki, wybór tematu referatu do prezentacji.	0,5	0,5
2	Najważniejsze zagadnienia dotyczące diagnostyki penitencjarnej: znaczenie klasyfikacji skazanych, diagnostyka psychologiczna.	2	1

3	Cele resocjalizacji penitencjarnej i środki oddziaływania penitencjarnego: praca, nauczanie, zajęcia kulturalno - oświatowe, podtrzymywanie kontaktów z rodziną i światem zewnętrznym.	2	1
4	Prawa i obowiązki osób skazanych	1	1
5	Warunki bytowe i udzielanie skazanym świadczeń zdrowotnych w polskich zakładach karnych.	2	1
6	Funkcjonowanie jednostki w środowisku więziennym - izolacja więzienna jako sytuacja trudna, mechanizmy przystosowania się do warunków izolacji.	2	1
7	Zjawisko podkultury więziennej - istota i charakterystyka nieformalnych grup w zakładzie karnym.	2	2
8	Role edukacji w procesie resocjalizacji.	1	2
9	Resocjalizacja twórcza. Zarys koncepcji.	2	2
10	Agresja jako współczesne wyzwanie dla resocjalizacji: pojęcie, podział, przeciwdziałanie.	1,5	1
11	Autoagresja jako czynnik zakłócający proces resocjalizacji: pojęcie, symptomy, przeciwdziałanie.	1,5	1
12	Sprawiedliwość naprawcza i proces mediacji w resocjalizacji.	1.5	2
13	Probacja - resocjalizacja w warunkach wolnościowych.	1,5	1
14	Więzienie jako miejsce pracy - kwalifikacje i kompetencje personelu więziennego	1	1
15	Oddziaływania korekcyjne wobec osób uzależnionych od alkoholu.	1	1
16	Leczenie i resocjalizacja osób wykorzystujących seksualnie dzieci.	2	2
17	Specyfika przestępczości i resocjalizacji dziewcząt i kobiet jako wyzwanie dla współczesnej resocjalizacji.	2	2
18	Postępowanie wobec skazanych młodocianych.	1,5	1
19	Postępowanie wobec skazanych na kary długoterminowe oraz recydywistów.	1,5	1
20	Podsumowanie ćwiczeń, kolokwium pisemne.	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**25**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**50**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna terminologię dotyczącą resocjalizacji, definiuje pojęcia: wychowanie resocjalizujące, socjalizacja, wychowanie, niedostosowanie społeczne, diagnoza, probacja, readaptacja społeczne, pedagogika penitencjarna.
	W_02	Zna i opisuje systemy i modele resocjalizacyjne i penitencjarne oraz podaje ich aksjologiczne i teleologiczne założenia.
umiejętności	**U_01**	Określa zasady resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Posługuje się systemem normatywnym.
	U_02	Analizuje znaczenie poszczególnych modeli resocjalizacji.
kompetencje społeczne	**K_01**	Dostrzega znaczenie wychowawczych oddziaływań podejmowanych wobec osób niedostosowanych społecznie i wykolejonych przestępczo dla ich procesu readaptacji społecznej.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do

	70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02	100%	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Referat z prezentacją	U_01, U_02, K_01	50%	3
	2	Kolokwium pisemne	U_01, U_02, K_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1	Egzamin - test (pytanie zamknięte i pytania otwarte)	W_01, W_02, U_01, U_02,	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W03
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
K_01	K2_K03

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Machel, H., Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1994
- Poklek, R., Zarys psychologii penitencjarnej, Wyd. Difin, Warszawa 2018
- Niewiadomska, I., Osobowościowe uwarunkowania skuteczności kary pozbawienia wolności, Wyd. KUL, Lublin 2007
- Przybyliński, S., Podkultura więzienna - wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Wyd. Impuls, Kraków 2005
- Konopczyński, M., Metody twórczej resocjalizacji, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Machel, H., Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna, Wyd. Arche, Gdańsk 2003.
- Pytka, L., Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne, Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2001.
- Wysocka, E., Diagnoza w resocjalizacji, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008

B. Literatura uzupełniająca:

- Szymanowski, T., Migdał, J., Prawo karne i polityka penitencjarna, Wyd. Lex, Warszawa 2014
- Stanik, J. M., Urban, B., Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna, tom 1 i 2, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- Ambrozik, W. Pedagogika resocjalizacyjna. W stronę uspołecznienia systemu oddziaływań, Wyd. Impuls, Kraków 2016
- Gajdus, D., Gronowska, B., Europejskie Standardy Traktowania Więźniów, Wyd. Dom Organizatora, Toruń 1998
- Bałandynowicz, A., Probacja. System sprawiedliwego karania, Wyd. Kodeks, Warszawa 2002
- Ostrowska, K., Psychologia resocjalizacyjna. W kierunku nowej specjalności psychologii, Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2008.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Teorie procesu socjalizacji	**Zo**	**1**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	**SDS**	**tak**	W zakresie Pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	**II**

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Wykład	15	12	-	-		
• Analiza literatury	-	-	10	13		
• Przygotowanie do zaliczenia: referat problemowy	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**12**	**15**	**18**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu – referat

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia wychowawcza i uczenia się • Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	wiedza dotyczącą zróżnicowania współczesnej myśli pedagogicznej i psychologicznej znajomość najważniejszych współczesnych nurtów i kierunków w pedagogice i w psychologii

Cele zajęć:

Celem zajęć jest opanowanie przez studenta zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki i psychologii dotyczących podstawowych pojęć związanych z przebiegiem procesu socjalizacji oraz wychowania.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1	Wprowadzenie w tematykę zajęć, zapoznanie z literaturą i warunkami zaliczenia przedmiotu.	0,5	0,5
2	Pojęcie socjalizacji, charakter procesu, płaszczyzny i fazy, teoria procesu socjalizacji.	1,5	1
3	Socjalizacja a płeć - nabywanie tożsamości płciowej z perspektywy teorii psychoanalitycznej.	1,5	1
4	Socjalizacja a płeć - nabywanie tożsamości płciowej z perspektywy teorii uczenia się.	1,5	1
5	Socjalizacja a płeć - nabywanie tożsamości płciowej z perspektywy teorii poznawczej.	1,5	1
6	Socjalizacja przez szkołę.	2	2
7	Socjalizacja w wieku dorastania - koncepcja Eriksona.	2	2
8	Proces socjalizacji - teoria Habermasa.	2	2
9	Założenia i pojęcia analizy społecznej Becka.	2	1
10	Podsumowanie wykładów, zaliczenie przedmiotu - referat.	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna i rozumie terminologię stosowaną w pedagogice i psychologii dotyczącą procesu socjalizacji.
	W_02	Ma wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia a aspekcie psychologicznym i społecznym.
	W_03	Ma pogłębioną wiedzę na temat psychologicznych i społecznych aspektów kształcenia i wychowania, rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w kontekście procesu socjalizacji.
umiejętności	**U_01**	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczych.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	R	Referat	W_01; W_02; W_03; U_01	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W06
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- K. Tillman (2006) Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa
- K. Miller (1981) Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa

B. Literatura uzupełniająca:

- B. Wojciszke (2019) Psychologia społeczna, Wyd. Scholar

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Współczesne tendencje niedostosowania społecznego i przestępczości dorosłych	Zaliczenie z oceną +egzamin	**5**

Kierunek studiów	***pedagogika***

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	60	2
• Wykłady	19	11	-	-		
• Zajęcia wprowadzające i podsumowujące - Kolokwium	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-		20	28		
• Przygotowanie do kolokwium			8	8		
• Przygotowanie do egzaminu			12	12		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**70**	**75**	90	3
• Ćwiczenia audytoryjne	19	14	-	-		
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	20	25		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	40	40		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	**40**	**27**	**110**	**123**	**150**	**5**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
Przedmioty kierunkowe i specjalnościowe z poprzednich semestrów	Student zna zagadnienia dotyczące podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej i procesów socjalizacji

Cele przedmiotu:

Zapoznanie studenta ze środowiskowymi, jak i psychologicznymi predyktorami niedostosowana społecznego, czynnikami ryzyka i chroniącymi w perspektywie syndromu niedostosowania społecznego

Nauczenie studenta analizy i syntezy źródeł społecznego niedostosowania

Wypracowanie u studenta gotowości do autorefleksji nad rozwojem zawodowym w perspektywie obszarów związanych z niedostosowaniem społecznym.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Wprowadzenie	0,5	0,5
2	Niedostosowanie społecznego: przegląd definicji	1	1
3	Symptomatologia niedostosowania społecznego – czyny karalne i przejawy demoralizacji dzieci i młodzieży	2	1
4	Nieletni w polskim orzecznictwie sądowym – dynamika liczby i rodzajów postępowań i orzeczeń sądowych w związku demoralizacją i czynami karalnymi	2	1
5	Środki wychowawcze, leczniczo – wychowawcze i środek poprawczy: procedury stosowania	2	1
6	Wybrane teorie psychologiczne, socjologiczne i biologiczne niedostosowania społecznego	2	1
7	Przestępczość dorosłych - istota i uwarunkowania	2	2
8	Zjawiska społeczne o potencjale kryminogennym	4	2
9	Wybrane czynniki podmiotowe determinujące zjawisko przestępczości dorosłych	2	1
10	Zjawisko przestępczości nieletnich i dorosłych w świetle badań	2	1
11	Zajęcia podsumowujące – kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Wprowadzenie	1	1
2	Nieletni sprawcy zabójstw	2	1
3	Zjawisko „przestępczości” dziewcząt	2	1
4	Niedostosowanie społeczne uczniów w ujęciu ich niepowodzeń szkolnych	1	1
5	Korelaty zachowań problemowych dzieci i młodzieży	1	1
6	Nieprawidłowe realizowanie obowiązku szkolnego	1	1
7	Tendencje autoagresywne i samobójcze młodzieży	1	1

8	Przestępczość dorosłych - rozmiary i dynamika przestępczości w Polsce	2	1,5
9	Struktura przestępczości dorosłych	2	1,5
10	Analiza wybranych problemów - przestępczość zorganizowana, handel ludzkimi organami	4	2
11	Lęk przed przestępczością	1	1
11	Kolokwium	2	2
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**40**	**27**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e - learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
umiejętności	**U_01**	Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie, na piśmie, podczas debat i dyskusji, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
kompetencje społeczne	**K_01**	Student jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Kolokwium pisemne, egzamin ustny
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium pisemne	W_01, U_01	100 %	2
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny	Punkty

wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:			do efektów	w %	ECTS
	1.	Aktywność na zajęciach	U_01, K_01	100 %	3
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium ustne	W_01, U_01, K_01	100 %
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W03
U_01	K2_U04
K_01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Kościelak R., Problem niedostosowania społecznego – oddziaływania w warunkach wolnościowych i w izolacji penitencjarnej, Słupsk, 2006;
Kozłowski P., Wartości, cele i plany życiowe młodzieży nieprzystosowanej społecznie, Kraków 2016
Opora R., Ewolucja niedostosowania społecznego jako rezultat zmian w zakresie odporności psychicznej i zniekształceń poznawczych, Gdańsk 2009;
Ostrowska K., Psychologia resocjalizacyjna. W kierunku nowej psychologii. Warszawa 2008.
Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 1999
Ostaszewski P., Lęk przed przestępczością, Warszawa 2014

B. Literatura uzupełniająca:

Szymanowski T., Przestępczość i polityka karna w Polsce w świetle faktów i opinii społeczeństwa w okresie transformacji, Warszawa 2012
Urban B., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000.

Pytka L., Konopczyński M., Sobczak S., Skala niedostosowania społecznego uczniów na Mazowszu, Warszawa 2005.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Diagnoza psychopedagogiczna w resocjalizacji	Zo	**4**

Kierunek studiów	PEDAGOGIKA

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Przygotowanie do zaliczenia	15	12	5	5		
• Analiza literatury	-		10	13		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**70**	**75**	90	3
• Ćwiczenia audytoryjne	19	14				
• Kolokwium	1	1				
• Projekt grupowy						
• Przygotowanie do ćwiczeń			20	20		
• Analiza literatury			20	25		
• Diagnoza - projekt indywidualny	-	-				
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
• Przygotowanie prezentacji projektu grupowego	-		10	10		
• Przygotowanie diagnozy - projektu indywidualnego			10	10		

Łącznie:	**35**	**27**	**85**	**93**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną	dyskusja, analiza materiałów źródłowych, ocena prezentacji multimedialnych, omawianie przygotowanego przeglądu materiałów źródłowych
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
przegląd literatury, sporządzanie notatek, poszukiwanie materiałów źródłowych,	przegląd literatury, sporządzanie notatek, poszukiwanie materiałów źródłowych, pisanie recenzji, przygotowanie prezentacji multimedialnych, praca w grupach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna	• wiedza na temat zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym.

Cele przedmiotu:

- zdobycie elementarnej wiedzy dotyczącej diagnozy resocjalizacyjnej
- zdobycie elementarnej wiedzy o metodyce wykonywania diagnoz w resocjalizacji
- zdobycie umiejętności diagnozowania resocjalizacyjnego
- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania diagnostyczne

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Diagnoza resocjalizacyjna – konteksty teoretyczne.	2	1
2.	Diagnoza psychopedagogiczna	2	1
3.	Założenia metodologiczne procesu diagnozowania	2	1
4.	Uwarunkowania procesu diagnostycznego	2	2
5.	Diagnoza zaburzeń antyspołecznych	2	2
6.	Narzędzia diagnostyczne	2	2
7.	Diagnoza kryminologiczna	2	2

8.	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5
2	Kompetencje diagnosty i budowanie zespołu diagnostyczno-korekcyjnego w placówce resocjalizującej (zasady skutecznej pracy zespołowej)	2	2
3	Opór w kontakcie diagnostycznym – przejawy oraz sposoby radzenia sobie z oporem.	3	1
4	Zasady etyczne wyznaczające profesjonalizm diagnosty.	2	1
5	Metody i techniki diagnozowania wybranych środowisk wychowawczych (rodzinnego, szkolnego i rówieśniczego)	4	3
6	Przegląd wybranych narzędzi diagnostycznych.	4	3
7	Indywidualny plan resocjalizacji – struktura, sposoby opracowywania	2	2
8	Prezentacja przygotowanej i opracowanej diagnozy resocjalizacyjnej.	2	2
9.	Kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**27**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
W_01		Zna i rozumie diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie.
W_02		Zna i rozumie diagnozę kryminologiczną.
U_01		Potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie.
U_02		Potrafi analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną.
K_01		Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie wychowanków.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Zaliczenie pisemne z zakresu treści wykładów	W_01 W_02 U_01 U_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	Kolokwium końcowe	W_01 W_02 U_01 U_02	30%	3
	02	Projekt grupowy-prezentacja	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01	30%	
	03	Diagnoza - projekt	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01	40%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W11
W_02	K2_W11
U_01	K2_U07, K2_U08
U_02	K2_U07, K2_U08

K_01	K2_K02
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
E. Wysocka*, Diagnoza w resocjalizacji,* Warszawa 2008, E. Jarosz, E. Wysocka, *Diagnoza psychopedagogiczna – podstawowe problemy i rozwiązania*, Warszawa 2006,	
B. Literatura uzupełniająca:	
K. Ostrowska, *Psychologia resocjalizacyjna*, Warszawa 2008,	

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: prawne uwarunkowania oddziaływań penitencjarnych	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wprowadzenie	1	1	-	-		
• wykłady	13	13	-	-		
• podsumowane / kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowane do kolokwium	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**15**	**15**	**15**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy,

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Przedmioty kierunkowe i specjalnościowe z poprzednich semestrów nauki	• Student zna zagadnienia teoretyczne i praktyczne dotyczące pedagogiki resocjalizacyjnej

Cele zajęć:

- Zapoznanie studentów z zagadnieniami prawnych uwarunkowań procesu resocjalizacji
- Zapoznanie studentów z aktami prawnymi regulującymi proces resocjalizacji nieletnich i dorosłych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Wprowadzenie	1	1
2.	System kar kryminalnych oraz ich charakterystyka	3	3
3.	Środki karne oraz obowiązki, które mogą być nałożone w trakcie procesu karnego oraz ich charakterystyka	3	3
4.	Organy postępowania wykonawczego	2	2
5.	Założenia Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości	3	3
6.	Zadania Rady Polityki Penitencjarnej i analiza raportów rocznych z działań rady	2	2
7.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna i rozumie terminologię prawną używaną w pedagogice penitencjarnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach, a także modele współpracy z rodzicami, opiekunami, specjalistami umożliwiające indywidualizację procesu oddziaływań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Kolokwium
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01, W_02	100	1
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:*				

wzoru:	*3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W10

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. w sprawie sposobu oraz szczegółowych warunków wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie sposobu i trybu wykonywania czynności przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie sposobu i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych i aresztach śledczych
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności.

B. Literatura uzupełniająca:

H. Machel, *Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej: casus polski (studium penitencjarno – pedagogiczne),* Warszawa 2006.
P. Szczepanik (red.), Polski system penitencjarny – ujęcie integralno – kulturowe, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Praktyka zawodowa (asystencka)	Zo,	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	II

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**120**	**120**	120	4
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki						
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			120	120		

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna • Diagnoza psychopedagogiczna w resocjalizacji	• wiedza na temat zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym. • Wiedza o metodyce wykonywania diagnoz w resocjalizacji i umiejętność dokonywania diagnozy resocjalizacyjnej

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań

pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.
Praktyczne przygotowanie studenta do wykonywania przyszłej pracy zawodowej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	120	120
2	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dot. placówki		
3.	Student, poznaje organizację pracy przebieg procesu wsparcia podopiecznego na poszczególnych etapach procesu kształcenia i oraz swoistość przebiegu różnorodnych form oddziaływania pedagogicznego.		
4.	Student prowadzi zajęcia zgodnie z zaleceniami opiekuna praktyki z ramienia instytucji		
5.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki		
	Razem zajęć praktycznych:	**120**	**120**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna i rozumie rodzaje więzi społecznych i o rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych w przestrzeni instytucji resocjalizacyjnych i penitencjarnych
	W_02	Zna i rozumie cele, organizacji i funkcjonowaniu instytucji resocjalizacyjnych i penitencjarnych, pomocowych i terapeutycznych, wiedza ta pogłębiona jest poprzez uczestnictwo w działaniach w/w instytucji
umiejętności	**U_01**	Potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości, sugestie w obszarze funkcjonowania placówek resocjalizacyjnych i penitencjarnych, popiera je rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
	U_02	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań

kompetencje społeczne	**K_01**	Student ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego poprzez aktywne uczestnictwo w praktykach zawodowych
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02,	50	4
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W07
W_02	K2_W10
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K01
K_02	K2_K06
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
• Dudak A., Klimkowska K., Różański A., Przygotowanie zawodowe młodych pedagogów, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012	
B. Literatura uzupełniająca:	
• Akty prawne • Regulamin praktyk	

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Współczesne kierunki oddziaływań wychowawczych w izolacji penitencjarnej	**Zo**	**3**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	**SDS**	**tak**	**Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową**	**III**

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Wykłady	14	11	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	13		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• Zajęcia podsumowujące - **Kolokwium**	1	1				
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Ćwiczenia audytoryjne	19	11	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	20		
• **Recenzja artykułu**	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• Zajęcia podsumowujące – **Kolokwium**	1	1				
Łącznie:	**35**	**27**	**55**	**63**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**

•	• Przedmioty kierunkowe i specjalnościowe z poprzednich semestrów

Cele zajęć:

- Zdobycie poszerzonej wiedzy dotyczącej procesów oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach instytucjonalnych oraz w środowisku otwartym
- Zdobycie poszerzonej wiedzy o współczesnych trendach w resocjalizacji młodzieży i dorosłych
- Zdobycie umiejętności oceniania przydatności określonych teorii resocjalizacyjnych w warunkach praktyki wychowawczej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	0,5	0,5
2	Koncepcje resocjalizacji - przegląd	2	2
3	Problemy w realizacji oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach instytucjonalnych	2	2
4	Aksjologia i teleologia w resocjalizacji	3	2
5	Podwaliny teoretyczne pedagogiki resocjalizacyjnej: nurt psychodynamiczny, nurt behawiorystyczny, nurt poznawczy, nurt humanistyczny	2	2
6	Współczesne problemy oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach izolacji penitencjarnej	3	2
7	Środki oddziaływań resocjalizacyjnych: rola edukacji, pracy oraz kontaktów z bliskimi	2	1
8	Podsumowanie wykładów, kolokwium pisemne.	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia ćwiczeń, przybliżenie problematyki, wybór materiału do recenzji.	1	1
2	Przestępczość dorosłych jako problem współczesnej resocjalizacji	3	2
3	Wybrane zagadnienia postępowania w sprawach dorosłych: stopień demoralizacji, model czynników ryzyka	3	2
4	Kreowanie tożsamości wychowanka w procesie resocjalizacji	3	2
5	Uwarunkowania procesu readaptacji społecznej: pojęcie poczucia własnej skuteczności	3	2
6	Uwarunkowania procesu readaptacji społecznej: strategie radzenia sobie w sytuacjach trudnych	3	2
7	Uwarunkowania procesu readaptacji społecznej: pojęcie poczucia koherencji	3	3
8	Podsumowanie ćwiczeń, kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**27**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma poszerzoną wiedzę o współczesnych nurtach i kierunkach resocjalizacji w warunkach środowiska otwartego i izolacji penitencjarnej.

	W_02	Ma poszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach procesu resocjalizacji i readaptacji społecznej.
umiejętności	**U_01**	Analizuje znaczenie działań resocjalizacyjnych realizowanych w środowisku otwartym oraz w warunkach izolacji.
Kompetencje	**K_01**	jest wrażliwy na problemy z zakresu resocjalizacji i penitencjarystyki, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą we wskazaniu własnych rozwiązań
	K_02	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla planowania i realizowania procesu oddziaływań wychowawczych w izolacji penitencjarnej, ma pozytywne nastawienie do nabywania i wykorzystania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej do budowani warsztatu pracy pedagoga i do działalności zawodowej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, U_01	100%	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, U_01	50%	1
	2	Recenzja artykułu z tematyki zajęć z własnymi przemyśleniami i propozycją innowacyjnych rozwiązań z zakresu oddziaływań wychowawczych w izolacji penitencjarnej	W_01, W_02, U_01; K_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W02
W_02	K2_W07
U_01	K2_U09
K_01	K2_K07
K_02	K2_K03

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Pytka, L. (2005) Pedagogika resocjalizacyjna
- Urban, B., Stanik, J. (2010) Resocjalizacja. Tom I i II, Warszawa
- Gierowski, J. K., Jaśkiewicz-Obydzińska, T., Najda, M. (2008) Psychologia w postępowaniu karnym, Warszawa (s. 451-475)
- Stańdo-Kawecka, B. (2016) Wykonywanie kary pozbawienia wolności w trzech systemach - uwagi krytyczne, Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego, Tom XXXIX, s. 109-131

B. Literatura uzupełniająca:

- Niewiadomska, I., Chwaszcz, J. (2010) Jak skutecznie zapobiegać karierze przestępczej, Lublin
- Opora, R. (2016) Resocjalizacja, wychowanie i psychokorekcja nieletnich niedostosowanych społecznie, Warszawa

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka oddziaływań w placówkach penitencjarnych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Wykłady	14	14	-	-		
• Zajęcia wprowadzające i podsumowujące - Kolokwium	1	1	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• Przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**18**	**60**	**72**	90	3
• Ćwiczenia audytoryjne	25	25	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	30	30		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	20		
• Prezentacja projektu	-	-	10	10		
Łącznie:	**45**	**33**	**75**	**87**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium

Cele przedmiotu:

- zapoznanie studenta z metodyką oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym opartej na współczesnych teoriach i koncepcjach resocjalizacji
- nabycie przez studenta umiejętności analizowania i stosowania poszczególnych rozwiązań metodyki resocjalizacji w środowisku otwartym zarówno w pracy indywidualnej, jak i grupowej
- nabycie przez studenta kompetencji rozwiązywania konfliktów, okazywania empatii potrzebującym, a także współpracy z nauczycielami, terapeutami w ramach poszerzania swoich kompetencji oraz pogłębiania wiedzy pedagogicznej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie	1	1
2.	Mikro i makro - uwarunkowania procesu resocjalizacji w warunkach instytucjonalnych	1	1
3.	Ekologiczne uwarunkowania resocjalizacji instytucjonalnej	2	2
4.	Organizacja działań penitencjarnych w zakładach karnych	2	2
5.	Predyktory socjodemograficzne sprzyjające resocjalizacji	1	1
6.	Predyktory psychologiczne sprzyjające resocjalizacji	1	1
7.	Czynniki sprzyjające readaptacji społecznej skazanych młodocianych, odbywających karę po raz pierwszy i recydywistów penitencjarnych,	2	2
8.	Etapy zmiany w resocjalizacji	2	2
9.	Standardy wykonania kary pozbawienia wolności	2	2
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie	1	1
2.	Mikro i makro - uwarunkowania procesu resocjalizacji instytucjonalnej– warsztat	28	16
3	Ekonomia punktowa – aspekt kształtowania dyscypliny w grupowej pracy resocjalizacyjnej		
4	Kognitywno – behawioralne podejście do resocjalizacji instytucjonalnej (teorie sposobu myślenia przestępczego Waltersa, zniekształcenia poznawcze)		
5	Kształtowanie zasad w palcówce (reguły vs zasady)		
6	Kreowanie indywidualnego programu oddziaływań resocjalizacyjnych wobec nieletnich w SDN, MOW, ZP		
7	Konstruowanie oddziaływań programowanych i terapeutycznych w zakładzie karnym		
8	Działania pedagoga resocjalizacyjnego wobec dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznych w MOS i SOSW		
9	Terapie w resocjalizacji instytucjonalnej		
10	Metody twórczej resocjalizacji – koncepcja i uwarunkowania działań w środowisku instytucjonalnym		
11	Weryfikacja efektywności resocjalizacji w środowisku instytucjonalnym		
13	Proces readaptacji społecznej osób opuszczających zakłady karne		
14	Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej		

15	Mediacje w procesie karnym		
16	Obszary zagrożeń w pracy resocjalizacyjnej i penitencjarnej w warunkach instytucjonalnych		
17	Stres i wypalenie zawodowe w służbie więziennej		
18	Projekty w resocjalizacji instytucjonalnej skazanych – prezentacja studencka		
19	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**33**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	Treść
wiedza	**W_01**	Student ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej w procesie resocjalizacji instytucjonalnej
umiejętności	**U_01**	Student potrafi analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
	U_03	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, projektowania i ewaluowania podejmowanych działań praktycznych odnoszących się do procesów wychowania, kształcenia, opieki i terapii podopiecznych/ wychowanków, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
kompetencje społeczne	**K_01**	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
	K_02	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych
	K_03	Student jest wrażliwy na problemy społeczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01	100 %	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Przygotowanie projektu	U_01, U_02; U_03; K_01; K_02; K_03	50 %	2
	2	Kolokwium pisemne problemowe	W_01; U_02; U_03	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Kolokwium ustne	W_01, U_01; U_03; K_01; K_02; K_03	100 %
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W15
U_01	K2_U11
U_02	K2_U10

U_03	K2_U08; K2_U13
K_01	K2_K04
K_02	K2_K06
K_03	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

M. Konopczyński, Metody twórczej resocjalizacji, Warszawa 2008
A. P. Goldstein, B. Glick, J. Gibbs, ART. Program Zastępowania Agresji, Warszawa 2004.
M. Marczak, Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane przez służbę więzienną w Polsce. Kraków 2013
P. Frąckowiak, Kapitał resocjalizacyjny zakładu poprawczego, Kraków 2017
K. Gucwa- Poębska, Formy wsparcia dla osób skazanych przedterminowo opuszczających zakłady karne, Kraków 2015
A. Jaworska, Zasoby osobiste i społeczne skazanych w procesie oddziaływań penitencjarnych, Kraków 2015
P. Kozłowski, The effectiveness of the Aggression Replacement Training in the context of externality and internality disorders of adolescents at risk of social maladjustment, "Social Studies: Theory and Practice", Vol.2, no. 1/2017.

B. Literatura uzupełniająca:

K. Biel, Przestępczość dziewcząt – rodzaje i uwarunkowania, Kraków 2008,
E. Konieczna, Biblioterapia w praktyce, Kraków 2006,
I. Mudrecka (red.), Teoretyczne i metodyczne aspekty resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie, Warszawa 2017.
A. Jaworska, P. Kozłowski (red.), Uzależnienia chemiczne i przemoc domowa. Konteksty penitencjarne i terapeutyczne. Bydgoszcz 2014.
R. Parol, Ł. Wirkus, P. Kozłowski, Wybrane konteksty resocjalizacji, Słupsk 2012.
A. Makowski, Niedostosowanie społeczne młodzieży i jej resocjalizacja, Warszawa 1994,
A. Jaworska, Ł. Wirkus, P. Kozłowski, Psychospołeczne determinanty niedostosowania społecznego oraz nowatorskie prądy działań zaradczych, Słupsk 2007;
R. Kościelak, Problem niedostosowania społecznego – oddziaływania w warunkach wolnościowych i w izolacji penitencjarnej, Słupsk, 2006;

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Interwencja kryzysowa	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Wykłady	14	14	-	-		
• Zajęcia podsumowujące - Kolokwium	1	1	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**18**	**60**	**72**	90	3
• Ćwiczenia audytoryjne	25	25	-	-		
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	5	5	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	30	30		
• Przygotowanie scenariusza interwencji	-	-	20	20		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	**45**	**33**	**75**	**87**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający: informacja; ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
	Przedmioty kierunkowe i specjalnościowe z poprzednich semestrów

Cele przedmiotu:

- zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi pojęcia stresu i kryzysu psychologicznego oraz interwencji kryzysowej
- nabycie przez studenta podstaw umiejętności analizowania i diagnozowania kryzysu psychologicznego oraz stosowania najważniejszych strategii z obszaru interwencji kryzysowej
- nabycie przez studenta kompetencji rozwiązywania konfliktów, okazywania empatii potrzebującym, a także współpracy z terapeutami w ramach poszerzania swoich kompetencji oraz pogłębiania wiedzy z zakresu interwencji kryzysowej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie	1	1
2.	Interwencja kryzysowa: przegląd definicji	1	1
3.	Cele i charakterystyczne cechy interwencji kryzysowej	2	2
4.	Etapy interwencji kryzysowej: definiowanie problemu, zapewnienie bezpieczeństwa, wspieranie klienta, rozważanie możliwości, układanie planów	2	2
5.	Zasady pomagania osobom w kryzysie	1	1
6.	Wybrane strategie indywidualnej interwencji kryzysowej: model Jamesa i Gillilanda, model Hoff, model Robertsa	2	2
7.	Znaczenie wsparcia społecznego w oddziaływaniach interwencyjnych	1	1
8.	Inicjowanie zmian w życiu jako zadanie interwencji kryzysowej	1	1
9.	Modele ośrodków interwencji kryzysowej	2	2
10.	Procedura „Niebieskiej Karty"	1	1
11.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie	1	1
2.	Pojęcie kryzysu: potoczne oraz psychologiczne rozumienie pojęcia „kryzys", przegląd definicji	2	1
3.	Rodzaje sytuacji kryzysowych: przemiany, sytuacyjne, chroniczne	3	2
4.	Radzenie sobie z kryzysem: Teoria Lazarusa, Teoria Caplana	2	1
5.	Czynniki wywołujące kryzys i właściwości zdarzenia kryzysowego: natura zdarzenia, nagłość wystąpienia, czas	4	2
6.	Przebieg reakcji kryzysowej: predyspozycje osobowościowe	1	1
7.	Symptomy reakcji kryzysowej: reakcje fizjologiczne, zmiany świadomości, stan emocjonalny, przebieg procesów poznawczych	4	2
8.	Wybrane koncepcje stresu i reakcji posttraumatycznej	2	1
9.	Problematyka utraty i żałoby w interwencji kryzysowej	4	2
10.	Interwencja kryzysowa w przypadku zachowań samobójczych	3	2
11.	Diagnoza i interwencja w przypadku przemocy w rodzinie	3	2
12.	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**18**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**33**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania człowieka w sytuacji trudnej w kontekście rozpoznawania oraz możliwości udzielenia pomocy w obszarze interwencji kryzysowej
umiejętności	**U_01**	Potrafi rozpoznać rodzaje kryzysów psychologicznych
	U_02	Potrafi opracować plan przebiegu interwencji kryzysowej z uwzględnieniem zasad pomagania osobom w kryzysie
kompetencje społeczne	**K_01**	Dostrzega konsekwencje wpływu sytuacji trudnych oraz kryzysu na funkcjonowanie człowieka oraz potrzebę udzielania pomocy i wsparcia

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

Sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01	100 %	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01, U_01; K_01	50 %	5
	2.	Przygotowanie scenariusza interwencji	U_01; U_02	50 %	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**

i weryfikacji efektów kształcenia:	1.	Kolokwium ustne	W_01, U_01	100 %
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁEGO PRZEDMIOTU

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60%

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W06
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
K_01	K2_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Kubacka - Jasiecka D., Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych, Warszawa 2010
James R. K., Gilliland B. E., Strategie interwencji kryzysowej, Warszawa 2009
Pilecka B., Kryzys psychologiczny. Wybrane zagadnienia, Kraków 2004
Badura - Madej W., Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Poradnik dla pracowników socjalnych, Katowice 1999

B. Literatura uzupełniająca:

Kubacka-Jasiecka D., Mudyń K., Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości, Toruń 2008
Strelau J., Zawadzki B., Kaczmarek M., Konsekwencje psychiczne traumy. Uwarunkowania i terapia, Warszawa 2009

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Funkcjonowanie człowieka w warunkach izolacji penitencjarnej	Zaliczenie z oceną	**2**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	**SDS**	**tak**	**Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową**	IV

Dyscyplina:

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	17	13				
• Analiza literatury i przygotowanie się do zajęć			20	25		
• Projekt programu wsparcia	-	-	10	10		
• Kolokwium pisemne	1	1				
• Przygotowanie do kolokwium			10	10		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, analiza materiałów źródłowych, omówienie i ocena projektu

- **samodzielna praca studenta:**

Przegląd literatury, sporządzanie notatek, poszukiwanie materiałów źródłowych, przygotowanie projektu programu wsparcia

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
•	• Przedmioty kierunkowe i specjalnościowe z poprzednich semestrów

Cele zajęć:

- Zdobycie wiedzy dotyczącej specyfiki funkcjonowania człowieka w warunkach przymusowej izolacji
- Zdobycie umiejętności projektowania programów wsparcia dla osób funkcjonujących w warunkach izolacji

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Wprowadzenie	1	1
2	Izolacja więzienna i pozawięzienne formy izolacji jako sytuacje trudne	4	3
3	Psychologiczne następstwa funkcjonowania w izolacji	4	3
4	Przystosowanie się człowieka do funkcjonowania człowieka w warunkach izolacji	3	2
5	Zaburzenia w zachowaniu osób izolowanych	3	2
6	Postępowanie z wybranymi grupami osób odbywających karę izolacyjną	4	3
7	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna i rozumie specyfikę funkcjonowania człowieka w warunkach izolacji
umiejętności	**U_01**	Potrafi opracować program wsparcia dla osób funkcjonujących w warunkach izolacji
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest przygotowany do prowadzenia zajęć z osobami funkcjonującymi w warunkach izolacji

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Projekt programu wsparcia	W_01, U_01, K_01	50%	2
	K	Kolokwium pisemne	W_01, U_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***

	3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W11
U_01	K2_U02
K_01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ciosek M., Człowiek w obliczu izolacji więziennej, Gdańsk 1996
- Ciosek M., Pastwa - Wojciechowska B., Psychologia penitencjarna, Warszawa 2016

B. Literatura uzupełniająca:

- Poklek R., Zarys psychologii penitencjarnej, Warszawa 2018

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Dewiacje społeczne	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie Pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Wykłady	15	12				
• Studiowanie literatury	-	-	5	8		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• Napisanie eseju	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**12**	**15**	**18**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja,

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie eseju

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika resocjalizacyjna • Patologie społeczne	• student ma wiedzę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w mowie i w formie pisemnej

Cele zajęć:

Zapoznanie studentów z teoretycznymi koncepcjami i teoriami wyjaśniającymi powstawanie zachowań dewiacyjnych w społeczeństwie z ukierunkowaniem na poznanie ich genezy, istoty, uwarunkowań, rodzajów i dynamiki

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1	Teoretyczne koncepcje zachowań dewiacyjnych:	1	1
2	Patologia społeczna a dewiacja. Interpretacja terminów na gruncie różnych dyscyplin nauk. Uwarunkowania dewiacji – przegląd teorii. Funkcje dewiacji społecznych. Dewiacja a patologia społeczna – klasyfikacja zjawisk patologii społecznej. Relatywizm norm i wartości i zmienność kryteriów wartościowania zachowań jednostki.	2	2
3	Dewiacje życia seksualnego: prostytucja, pedofilia, dziecięca pornografia, kazirodztwo, skutki i zapobieganie	2	2
4	Zachowania suicydalne – profilaktyka	2	1
5	Handel ludźmi, struktura, rozmiary	2	1
6	Uzależnienia: alkoholizm i narkomania, skutki, zapobieganie	1,5	1
7	Wykluczenie społeczne: mobbing, bullying, bezdomność, dzieci ulicy.	1,5	1
8	Hazard – rozmiary i struktura zjawiska	1	1
9	Korupcja – patologia instytucji, rozmiary	1	1
10	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Ma poszerzoną i usystematyzowaną terminologię z zakresu patologii społecznej i dewiacji
	W_02	Ma uporządkowaną, rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu głównych koncepcji i teorii etiologicznych dewiacji;
	W_03	Prezentuje podstawową wiedzę o różnych formach dewiacji społecznych w wymiarze indywidualnym i grupowym;
umiejętności	**U_01**	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu głównych koncepcji dewiacji do opisu i analizowania zachowań patologicznych występujących w społeczeństwie, ich motywów oraz społecznych konsekwencji;
	U_02	Posiada umiejętność wykorzystania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu patologii społecznej w celu analizy złożonych problemów pedagogicznych potrafi określić skutki dewiacji społecznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	W_01.W_02;W_03	Kolokwium pisemne	K2_W01;K2_W02;K2_W03	50%	1
	W_03.U_02;U_03	Esej	K2_U02; K2_U01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
W_03	K2_W03
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Becker H. S., Outsiderzy. Studia z socjologii dewiacji, Warszawa 2009.
Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, Gdańsk 2001.
Clarke D., Zachowania prospołeczne i antyspołeczne, Gdańsk 2005.
Urban B. (red.) Dewiacje wśród młodzieży: uwarunkowania i profilaktyka, Kraków 2001.

B. Literatura uzupełniająca:

Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 2009.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychologia różnic indywidualnych i osobowości	Zo	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	4

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Wykład	18	13	-	-		
• Analiza literatury	-	-	20	25		
• Przygotowanie do zaliczenia: esej problemowy		-	10	10		
• zaliczenie ustne: dyskusja wokół jego tez (w ramach konsultacji)						
• Przygotowanie do zaliczenia ustnego w ramach konsultacji			10	10		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu – esej i dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Psychologia kliniczna	Wymagana wiedza o podstawowych nurtach i koncepcjach psychologicznych; podstawowa wiedza zaburzeniach osobowości człowieka.

Cele zajęć:

Celem zajęć jest przedstawienie podstawowych pojęć i koncepcji z zakresu psychologii różnic indywidualnych oraz psychologii osobowości.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie: pojęcie różnic indywidualnych; determinanty różnic indywidualnych.	2	1
2.	Inteligencja: definicje, struktura, pomiar, funkcjonalne znaczenie inteligencji.	2	2
3.	Temperament: pojęcie i teorie temperamentu.	2	2
4.	Osobowość: teoria osobowości Allporta; szesnastoczynnikowy model osobowości Cattella.	3	2
5.	Inteligencja emocjonalna.	2	1
6.	Teorie osobowości - od potocznych obserwacji do teorii.	2	2
7.	Psychodynamiczna teoria osobowości Freuda.	3	2
8.	Teoria osobowości zorientowana na osobie C. Rogersa.	2	1,5
9.	Teoria poznawcza konstruktów osobistych G. A. Kelly'ego	2	1,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna terminologię używaną w psychologii różnic indywidualnych oraz w psychologii osobowości na poziomie rozszerzonym.
	W_02	Ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu człowieka w aspekcie psychologicznym oraz społecznym w kontekście teorii psychologii różnic indywidualnych oraz psychologii osobowości.

Zaliczenie zajęć /weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	E	Esej problemowy	W_01, W_02,	50	2
	D	Dyskusja wokół tez eseju	W_01, W02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się: dla przedmiotu:

Numer (symbol) efektu uczenia się:	**Odniesienie do efektów uczenia się: dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W08, K2_W11

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Strelau J. (2015) Różnice indywidualne. Historia, determinanty, zastosowania, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa
Cervone D., Pervin L. A. (2011) Osobowość. Teoria i badania, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków
Oleś P. K. (2015) Wprowadzenie do psychologii osobowości, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa

B. Literatura uzupełniająca:

Pervin L. A. (2002) Psychologia osobowości, Wyd. GWP, Gdańsk

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Psychologia sądowa i penitencjarna	Zo	**2**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	IV

Dyscyplina: psychologia

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**20**	**15**	**40**	**45**	60	2
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Wykłady	18	13	-	-		
• Zajęcia podsumowujące - Kolokwium	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	25	30		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	15	15		
Łącznie:	**20**	**15**	**40**	**45**	**60**	**2**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna, teorie procesu socjalizacji	• wiedza na temat zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym.

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z uwarunkowaniami sytuacji wychowawczych, psychologią konfliktu, psychologią sytuacji stresowych i stylami radzenia sobie oraz specyfiką wybranych zjawisk aberracyjnych z ujęciu psychologii sądowej i

penitencjarnej

- poszerzenie studentom perspektywy poszukiwania zasobów z psychologii sądowej i penitencjarnej dotyczących treści nauczania w ramach pedagogiki resocjalizacyjnej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające w zakres treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu	1	1
2.	Sytuacje stresowe na przykładzie izolacji więziennej	2	1
3.	Uwarunkowania zachowań społecznych (empatia, zachowania agresywne, asertywne, uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia)	2	1
4.	Psychologia komunikacji interpersonalnej	2	1
5.	Elementy psychologii konfliktu	2	1
6.	Cechy sprzyjające stawaniu się sprawcą i ofiarą przestępstwa	2	1
7.	Psychopatia w ujęciu psychologii sądowej	2	2
8.	Przestępstwa na tle seksualnym	2	2
9.	Wyłączenie odpowiedzialności karnej (stan psychiczny w chwili popełnienia przestępstwa, niepoczytalność i poczytalność zmniejszona).	3	2
10.	Psychologia cyklu przemocy.	2	2
11.	Kolokwium i podsumowanie	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**20**	**15**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin (psychologii) w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	Student jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub

	na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01, U_01, K_01	100 %	1
	SUMA:			100%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W05
U_01	K2_U02
K_01	K2_K01

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

J. Stanik, Psychologia sądowa, Warszawa 2013,
M. Ciosek, B. Pastwa – Wojciechowska (red.) Psychologia penitencjarna, Warszawa 2016,
M. Ciosek, Psychologia sądowa i penitencjarna, Warszawa 2001,
Z. Majchrzyk, *Psychologia sądowa. Aktualne problemy opiniowania dorosłych,* Warszawa 2012,
B. Pastwa – Wojciechowska, *Psychopaci sprawcy przestępstw seksualnych,* Gdańsk 2013.
D. Dutton, Przemoc w rodzinie. Warszawa 2001
P. Kozłowski, *Więźniowie niepełnosprawni psychicznie i psychopaci* [w:] B. Pastwa – Wojciechowska, M. Ciosek (red.), *Psychologia penitencjarna,* PWN Warszawa 2016

B. Literatura uzupełniająca:

B. Urban, M. Stanik (red.), Resocjalizacja, Warszawa 2007,
H. Machel, Sens, czy bezsens resocjalizacji penitencjarnej – casus polski, Kraków 2010,
E. Berne, W co grają ludzie. Psychologia stosunków międzyludzkich, Warszawa 2002,

B. Urban, J. Stanik, *Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna*, Warszawa 2007,
K. Ostrowska, *Psychologia resocjalizacyjna: w kierunku nowej specjalności psychologii*, Warszawa 2008
Z. Nęcki, Komunikacja międzyludzka, Warszawa 2000.
E. Aronson, T. Wilson, R. Akert, Psychologia społeczna, 2012.
P. Kozłowski, Elementy profilu psychologicznego nieletniego z zastosowanym nadzorem kuratora sądowego *[w:] M. Konopczyński, Ł. Kwadrans, K. Stasiak (red.),* Polska kuratela sądowa na przełomie wieków - nadzieje, oczekiwania, dylematy, Kraków 2016.
P. Kozłowski, Ł. Wirkus, *Izolacja więzienna a zachowania autoagresywne* [w:] A. Jaworska (red.*) Kryminologia i kara kryminalna. Wybrane zagadnienia,* Kraków 2008*,*
P. Kozłowski, Ł. Wirkus, *Automutylacja- perspektywa antropologiczna zjawiska i próba eksplikacji w kontekście lęku i poczucia winy* [w:] A. Jaworska, Ł. Wirkus, P. Kozłowski, (red.)*, Psychospołeczne determinanty niedostosowania społecznego oraz nowatorskie prądy działań zaradczych,* Słupsk 2007,
P. Kozłowski, Ł. Wirkus., *Różnice w wybranych sferach psychologicznego funkcjonowania więźniów przejawiających zachowania autodestrukcyjne* [w:] R. Kościelak, *Problem niedostosowania społecznego – oddziaływania w warunkach wolnościowych i w izolacji penitencjarnej,* Słupsk, 2006.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji	Zo	**1**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie Pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• wykłady	13	10				
• studiowanie literatury	-	-	7	10		
• Kolokwium ustne	2	2				
• przygotowanie do kolokwium ustnego	-	-	8	8		
Łącznie:	**15**	**12**	**15**	**18**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład multimedialny (wykład informacyjny),

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładu, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie się do kolokwium ustnego

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• psychologia ogólna , społeczna	• student ma wiedzę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w mowie i w formie pisemnej

Cele zajęć:

- Zapoznanie studenta z teoria postrzegania społecznego, z zrachowaniami społecznymi i ich uwarunkowań
- Procesami komunikowania
- Umiejętność porozumiewania się i świadomego komunikowania

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1	Spostrzeganie społeczne; teorie atrybucji, błędy, ukryte teorie osobowości	2	1,5
2	Komunikowania (rozróżnienie pojęć, typologia sposobów ich rozumienia)	2	1,5
3	Porozumiewanie się w różnych instytucjach, reguły style i zasady komunikowania	2	2
4	Postawy – geneza, funkcje, wpływ postaw na zachowanie, kształtowanie i zmiana postaw, komunikacja perswazyjna -	2	2
5	Uprzedzenia, dehumanizacja: przyczyny, przejawy, przeciwdziałanie -	2	1,5
6	Stereotypy i uprzedzenia. Rodzaje i funkcje stereotypów i uprzedzeń. Metody badania uprzedzeń. Teorie wyjaśniające powstawanie uprzedzeń.	2	1,5
7	Źródła agresji. Genetyczne, kulturowe i sytuacyjne uwarunkowania zachowań agresywnych Środki masowego przekazu, a zachowania agresywne .Sposoby zmniejszania agresji	2	1
8	Stres- przyczyny, reakcje na stres, sposoby radzenia sobie ze stresem	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna terminologie używaną w psychologii na poziomie rozszerzonym postawy, przekonania ,uprzedzenia, stereotypy
	W_02	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk
	W_03	Student zna mechanizm, powstawanie agresji i zachowania agresywne
umiejętności	**U_01**	Potrafi sprawnie i skutecznie porozumiewać się na tematy zawodowe
	U_02	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy przyczyn i przebiegu procesów psychicznych, zachowania jednostek oraz zjawisk społecznych
kompetencje społeczne	**K_01**	Jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Zaliczenie ustne,	W_01;W_02;W_03;	100%	1

i weryfikacji efektów uczenia się:		pytania otwarte i problemowe	U_01;U_02; K_01		
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
W_03	K2_W11
U_01	K2_U03
U_02	K2_U02
K_01	K2_KO1

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Dobek-Ostrowska B.: Podstawy komunikowania społecznego. Wrocław 1999.
Głodowski W.: Komunikowanie interpersonalne. Warszawa 1994
Doliński, D. (2005). Techniki wpływu społecznego. Warszawa: Scholar, rozd. 1, 2 i 3, s. 11-24, 46-115.
Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Scholar, 2011,

B. Literatura uzupełniająca:

Aronson E., Wilson T.D., Akert R. (1997). Psychologia społeczna. Serce i umysł, Poznań, Zysk i Spółka.
Wojciszke, B. (2002). Człowiek wśród ludzi. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
Friske J.: Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem. Wrocław 1999. Maruszewski, T. (2011). Psychologia poznania. Umysł i świat (Rozdziały: 1, 2, 3, 4, 5). Gdańsk: GWP.
Nęcka, E.; Orzechowski, J.; Szymura, B. (2006). Psychologia poznawcza (s. 56-97; s. 419-443). Warszawa: PWN.
Grabowska, A.; Budohoska, W. (1995). Procesy percepcji. W: T. Tomaszewski, red. Percepcja, myślenie, decyzje. Psychologia ogólna t. 1., Warszawa: PWN

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Readaptacja społeczna	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• wykład	14	11	-	-		
• Studiowanie literatury przedmiotu	-	-	5	8		
• Kolokwium	1	1	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej - indywidualny program przygotowania do życia na wolności	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**12**	**15**	**18**	**1**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

- **samodzielna praca studenta:**

Przegląd literatury, sporządzanie notatek, poszukiwanie materiałów źródłowych osób zwalnianym z zakładów karnych (wyszukiwać informacje i materiały, analizować je,

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna, • prawne uwarunkowania oddziaływań penitencjarnych	• wiedza na temat zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym.

Cele zajęć:

- Przekazanie studentom wiedzy na temat istoty, przebiegu i uwarunkowań procesu readaptacji społecznej osób opuszczających zakład karny

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Wprowadzenie	2	1
2	Najważniejsze pojęcie: adaptacja, adaptacja społeczna, readaptacja społeczna, pomoc postpenitencjarna	2	1
3	Przygotowanie skazanych do zwolnienia w obowiązującym ustawodawstwie: Reguły Minimalne ONZ. Europejskie Reguły Więzienne, Kodeks Karny Wykonawczy	2	2
4	Readaptacja społeczna skazanych - znaczenie środków oddziaływania penitencjarnego: praca, nauka, kontakt ze światem zewnętrznym, zajęcia kulturalno - oświatowe, terapia	2	1,5
5	Wybrane programy readaptacji społecznej jako istotny element przygotowania skazanych do zwolnienia	2	1,5
6	Wybrane zagadnienia dotyczące opieki postpenitencjarnej	2	2
7	Czynniki wpływające na skuteczność procesu readaptacji społecznej: poczucie koherencji, poczucie własnej skuteczności, poczucie alienacji/zakorzenienia, poczucie jakości życia, strategie radzenia sobie w syytuacjach trudnych	2	2
8	Kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna i rozumie najważniejsze zagadnienia istotne dla skutecznego przepiegu procesu readaptacji społecznej skazanych
	W_02	Zna i rozumie uwarunkowania przebiegu procesu readaptacji społecznej
umiejętności	**U_01**	Posiada umiejętności projektowania indywidualnych programów przygotowania skazanych do życia na wolności

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium pisemne	W_01;W_02	50%	1

i weryfikacji efektów uczenia się:	2	Praca samodzielna pisemna - indywidualny program przygotowania do życia na wolności	W_01;W_02, U_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład = $\frac{O(w)xECTS(w)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W02
U_01	K2_U10

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Iwanowska A., Przygotowanie skazanych do życia na wolności w trybie art. 164 k.k.w., Warszawa 2013
Gajdus D., Gronowska B., Europejskie Standardy Traktowania Więźniów, Toruń 1998
Fidelus A., Determinanty readaptacji społecznej skazanych, Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2012

B. Literatura uzupełniająca:

Szymanowski T., Migdał J., Prawo karne wykonawcze i polityka penitencjarna, Wyd. Lex, Warszawa 2014
Majcherczyk A., Wybrane programy resocjalizacyjne - perspektywa teoretyczna i praktyczna, Przegląd Więziennictwa Polskiego, Nr 70, Warszawa
Marczak M., Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane przez Służbę Więzienną w Polsce, Wyd. Impuls, Kraków 2009

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Społeczne uwarunkowania resocjalizacji		Zo	**4**
Kierunek studiów	**Pedagogika**		

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie .pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	IV

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• wykład	15	12	-	-		
• Analiza literatury	-	-	10	13		
• Przygotowanie do zaliczenia:	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**20**	**60**	**70**	90	3
• Ćwiczenia organizacyjne	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	18				
• Przygotowanie się do zajęć			30	30		
• Studiowanie lit. przedmiotu	-	-	15	25		
• Opracowanie eseju krytycznego	-	-	7	7		
• Kolokwium	1	1				
• Przygotowanie do zaliczenia kolokwium			8	8		
Łącznie:	**45**	**32**	**75**	**88**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	Zajęcia praktyczne:
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	Wykład wprowadzający, analiza tekstów źródłowych z dyskusją konsultacje indywidualne i grupowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	Studiowanie literatury, percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń .prezentacja instytucji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:

• Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna	• student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w mowie i w formie pisemnej, potrafi uzupełniać wiedzę i umiejętności, potrafi pracować w grupie • wiedza na temat zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym.

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie z teoretycznymi podstawami strategii i procedury resocjalizacyjnej w środowisku otwartym.
- Zapoznanie z rolą rodziny i środowiska lokalnego w procesie resocjalizacji w środowisku otwartym.
- Zapoznanie się z instytucjami resocjalizacyjnymi w środowisku otwartym i zamkniętym

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Polityka społeczna a resocjalizacja	1	1
2	Społeczne podstawy funkcjonowania systemów resocjalizacji	2	1
3	Instytucje oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym	2	2
4	Instytucje oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym	2	1
5	Organizacje pozarządowe w procesie resocjalizacji	2	2
6	Pomoc rodzinie, oddziaływanie na środowiska rodzinne ,praca środowiskowa	2	2
7	Poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne	2	2
8	Wymiar sprawiedliwości jako proces a resocjalizacja	2	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**12**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Człowiek, jako istota społeczna	1	1
2	Wolność i odpowiedzialność człowieka	2	1
3	Interakcje zachodzące w systemie społecznym	2	1
4	Założenia readaptacji społecznej	2	1
5	Współczesne koncepcje resocjalizacyjne w Polsce	2	2
6	System resocjalizacji w Polsce	2	1
7	Uwarunkowania i determinanty resocjalizacji	2	1
8	Skuteczność oddziaływań resocjalizacyjnych	2	1
9	Idea probacji, resocjalizacja z udziałem społeczeństwa	2	2
10	Rola rodziny i środowiska lokalnego w procesie resocjalizacji w środowisku otwartym.	2	2
11	Zadania resocjalizacji w środowisku otwartym; wady i zalety.	2	2
12	Placówki wsparcia dziennego, np. świetlice środowiskowe.	2	1
13	Znaczenie środowiska lokalnego oraz sieci wsparcia.	2	1
14	Asystent rodziny, rodziny wspierające.	2	1
15	Przykłady reakcji społecznych, fundacje, stowarzyszenia	3	2

Razem zajęć praktycznych:	**30**	**20**
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**32**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna terminologie używaną w pedagogice resocjalizacyjnej na poziomie rozszerzonym
	W_02	Ma uporządkowana wiedze o o celach organizacjach i instytucjach udzielających wsparcia
	W_03	Ma uporządkowana wiedze o rożnych środowiskach wychowawczych i ich roli w procesie resocjalizacji
umiejętności	**U_01**	Posiada pogłębione umiejętności wyszukiwania i przetwarzania informacji o na temat instytucjonalnej resocjalizacji
	U_02	Potrafi wykorzystać i interpretować wiedze teoretyczna z zakresu pedagogiki resocjalizayjnej w celu analizowania procesu resocjalizacji
	U_03	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi teoriami resocjalizacyjnymi w celu analizowania skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	K	Kolokwium pisemne	W_01;W_02;W-03;U_03	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	p	Praca samodzielna - esej	U_01;U_02;U_03	100	2
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w) + O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W10
W_03	K2_W13
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
U_03	K2_U08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A Kieszkowska, Inkluzyjno-katalaktyczny model reintegracji społecznej skazanych. 2012.
A Bałandynowicz , Probacja, resocjalizacją z udziałem społeczeństwa. 2011.
G. Szczygieł Społeczna readaptacja skazanych w Polskim systemie penitencjarnym. Białystok, Wyd. „Temida 2” 2002.

B. Literatura uzupełniająca:

Machel H. Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Gdańsk, Wyd. „Arche” 2003
Machel H. Społeczne uwarunkowania pracy resocjalizacyjnej personelu więziennego. Gdańsk, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego 2001.
Bielecka E. (red.) (2005), Streetworking. Teoria i praktyka, Warszawa.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Praktyka zawodowa	Zo,	**2**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki penitencjarnej z interwencją kryzysową	IV

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**60**	**60**	60	2
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki						
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			60	60		

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna • Diagnoza psychopedagogiczna w resocjalizacji	• wiedza na temat zagadnień teoretycznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarnej, podstawowych pojęć istotnych dla tej dziedziny, przedmiotu jej zainteresowań oraz najważniejszych zasad obowiązujących w wychowaniu resocjalizacyjnym. • Wiedza o metodyce wykonywania diagnoz w resocjalizacji i

	umiejętność dokonywania diagnozy resocjalizacyjnej

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.
Praktyczne przygotowanie studenta do wykonywania przyszłej pracy zawodowej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	60	60
2	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dot. placówki		
3.	Student, poznaje organizację pracy przebieg procesu wsparcia podopiecznego na poszczególnych etapach procesu kształcenia i oraz swoistość przebiegu różnorodnych form oddziaływania pedagogicznego.		
4.	Student prowadzi zajęcia zgodnie z zaleceniami opiekuna praktyki z ramienia instytucji		
5.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki		
	Razem zajęć praktycznych:	**60**	**60**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Zna i rozumie rodzaje więzi społecznych i o rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych w przestrzeni instytucji resocjalizacyjnych i penitencjarnych
	W_02	Zna i rozumie cele, organizacji i funkcjonowaniu instytucji resocjalizacyjnych i penitencjarnych, pomocowych i terapeutycznych, wiedza ta pogłębiona jest poprzez uczestnictwo w działaniach w/w instytucji
umiejętności	**U_01**	Potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości, sugestie w obszarze funkcjonowania placówek resocjalizacyjnych i penitencjarnych, popiera je rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
	U_02	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów

		ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	Student ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego poprzez aktywne uczestnictwo w praktykach zawodowych
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02,	50	2
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***

	4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07
W_02	K2_W10
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K01
K_02	K2_K06

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Dudak A., Klimkowska K., Różański A., Przygotowanie zawodowe młodych pedagogów, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012

B. Literatura uzupełniająca:

- Akty prawne
- Regulamin praktyk

PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA
Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej	Zaliczenie z oceną	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5				
• wykłady	13	9				
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe (pytania otwarte i zamknięte)	1	0,5				
• porządkowanie materiałów, konsultacje, analiza literatury			8	10		
• przygotowanie do kolokwium			7	10		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Współczesne kierunki, teorie i nurty w pedagogice • Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki opiekuńczej (terminologia, związki opieki z wychowaniem, historycznych uwarunkowań opieki, kategorie potrzeb ludzkich) i psychologii wychowawczej

Cele zajęć:

- Dostarczenie studentom wiedzy o współczesnych tendencjach w pedagogice opiekuńczej
- Dostarczenie wiedzy na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki opiekuńczej
- Kształtowanie umiejętności w zakresie dyskusji o problemach społecznych w zakresie opieki i działalności

opiekuńczej

- Kształtowanie umiejętności prowadzenia badań w zakresie potrzeb i działalności opiekuńczej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5
2.	Poszukiwanie tożsamości pedagogiki opiekuńczej, jej geneza i rozwój	1	1
3.	Metodologia badań pedagogiki opiekuńczej. Problemy pomiaru efektywności opieki	1	1
4.	Wieloznaczność pojęcia opieka. Opieka w wymiarze biologicznym i kulturowym.	1	1
5.	Pedagogika opiekuńcza a praca socjalna. Różnice w działalności opiekuńczej, pomocowej i wsparciu (rodzaje wsparcia) – cele, metody.	1	1
6.	Funkcje opiekuńcze i wychowawcze szkoły – zadania, ich uwarunkowania i ograniczenia. Próba rozdzielenia atrybutów (czy szkoła powinna wychowywać i realizować zadania opiekuńcze wobec uczniów?	2	1
7.	Opieka a zadania rozwojowe (wg Havighursta)	1,5	1
8.	Stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja w działalności opiekuńczej.	1,5	1
9.	Kompensacja potrzeb dziecka socjalizowanego poza rodziną a wyrównywanie sytuacji i szans dzieci jako podstawa regulacji w tym zakresie. Możliwości, ograniczenia, warunki działań regulacyjnych, szanse i zagrożenia ingerencji państwa.	2	1
10.	Opieka nad macierzyństwem. Opieka nad dzieckiem w okresie prenatalnym.	1	0,5
11.	Dziecko przewlekle chore w rodzinie.	1	0,5
12.	Zajęcia podsumowujące, kolokwium.	1	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice opiekuńczej na poziomie rozszerzonym
	W_02	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki opiekuńczej i jej kulturowych uwarunkowaniach
	W_03	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki opiekuńczej
Umiejętności	**U_01**	Student ma pogłębione umiejętności racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych dotyczących relacji między dzieckiem – rodziną - państwem
	U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki opiekuńczej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy potrzeb dziecka w kontekście zadań rozwojowych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	*Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W01
W_02	K2_W03
W_03	K2_W04; K2_W05
U_01	K2_U07
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość- teraźniejszość- przyszłość, pod red. E. Jundziłł i R. Pawłowskiej, Gdańsk 2008.
- Rostowska T., Co zagraża podstawowym funkcjom rodziny w Polsce?, „Problemy Rodziny”, 5, 2000, s. 21 – 24.
- Brągiel J., Badora S. (red.), Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej, Opole 2005.
- Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej, (red.) Biedroń M., Prokosz M., Toruń 2001.

B. Literatura uzupełniająca:

- Badora S., Marzec D.(red.) , System opieki kompensacyjnej w Zjednoczonej Europie, Kraków 2002.
- Gumowska I., Wsparcie społeczne i radzenie sobie ze stresem pracujących i studiujących matek, w: Trudności w rodzicielstwie, (red.) I. Gumowska, A. Koprowicz, Słupsk 2015.
- Gumowska I., Godzenie zadań zawodowych, rodzinnych i związanych z kształceniem się kobiet, w: Trudności

w rodzicielstwie, (red.) I. Gumowska, A. Koprowicz, Słupsk 2015.

- Gumowska I. (2013), Stereotypy osób starszych - ich treść, geneza i konsekwencje [w:] Senior w obliczu izolacji penitencjarnej. Konteksty teoretyczne, (red.) A. Jaworska, Oficyna Wydawnicza Edward Mitek, Bydgoszcz 2013, s. 22-35.
- T. Rostowska, J. Rostowski (red.), Wokół wychowania. Rola rodziny i szkoły w procesie socjalizacji dziecka, Łódź 2006, s. 75–82; s. 110- 118.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Współczesne kierunki pomocy społecznej	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5				
• wykłady	14	9				
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5				
• studiowanie literatury			5	10		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	13	10	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	23		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	**30**	**22**	**60**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja	analiza teksów źródłowych z dyskusją, indywidualne projekty studenckie, praca w grupach,
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych,

	przygotowanie do kolokwium, przygotowanie opracowania wybranego tematu z zakresu problematyki zajęć z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
Wybrane problemy współczesnej socjologii	Wiedza na temat społecznych aspektów zdrowia, choroby i niepełnosprawności.

Cele zajęć:

- zapoznanie z różnorodnymi podstawami teoretycznymi i rozwiązaniami praktycznymi w zakresie działalności pomocowej we współczesnej Polsce
- zwiększenie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania współczesnych systemów społecznego wsparcia w różnych środowiskach życia
- zapoznanie z podstawami prawnymi i organizacyjnymi funkcjonowania współczesnego systemu pomocy społecznej oraz jej podstawowymi celami, zadaniami, i funkcjami
- kształtowanie gotowości do podejmowania działań pomocowych wobec różnych kategorii osób i grup społecznych oraz chęci wspierania ich interesów zgodnie z ich osobistymi potrzebami i interesem społecznym
- przygotowanie do współdziałania podczas świadczenia pomocy z indywidualnymi i zbiorowymi siłami społecznymi, sponsorami w środowisku oraz do kierowania się odpowiednimi zasadami etycznymi w działaniach pomocowych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5
2.	Współczesny system opieki, polityki pomocy, aktywizacja i integracja społeczna	1	1
3.	Współczesny system opieki długoterminowej - między służbą zdrowia a pomocą społeczną	2	1
4.	Dylematy wykorzystywania podstawowych nauk społecznych do tworzenia teorii pomocy społecznej: • dylemat korzystania z monokazualnych teorii eksplanacyjnych • dylemat teorii pomocy społecznej i pracy socjalnej wobec zmiany paradygmatu nauk społecznych – od pozytywizmu do postmodernizmu. Poszukiwania rozwiązań: konstruktywizm, teoria systemów, eklektyzm. Inne	2	2
5.	Procedura rozwiązywania problemów jako prakseologiczna teoria pomocy społecznej. Techniki pomocy społecznej oparte na procedurze rozwiązywania problemów	1	1
6.	Standaryzacja we współczesnej pomocy społecznej. Myślenie projektowe, systemowe.	1	1
7.	Planowanie i programowanie lokalnej polityki społecznej – współczesne narzędzia.	2	1
8.	Współczesne teorie i modele interwencji w pomocy społecznej	2	1
9.	Nowe podejścia aktywizujące w pomocy społecznej. Podejścia aktywizujące w pomocy społecznej – budzenie sił ludzkich, empowerment, organizacja i działalność stowarzyszeń pomocowych.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1
2.	Organizacja pomocy społecznej a nowe koncepcje zarządzania	2	2
2.	Wsparcie obszarów wiejskich jako przejaw rozwoju pomocy społecznej	3	2
3.	Instytucje i organizacje pomocowe we współczesnej Polsce	3	2

4.	Nowe wyzwania i kierunki w rozwiązywaniu współczesnych problemów społecznych w opiece rodzinnej i instytucjonalnej	5	4
5.	Zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**22**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach pomocy i instytucjach jej udzielających oraz zadaniach osoby świadczącej pomoc i jej roli w systemie wsparcia
	W_02	ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności opiekuńczo-wychowawczej i pomocowej
	W_03	ma elementarną wiedzę o różnorodnych modelach pomocy społecznej ze względu różne modele polityki społecznej
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów i wyzwań w zakresie świadczenia pomocy społecznej
	U_02	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych ze świadczeniem pomocy społecznej
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pomocowych a także potrafi generować rozwiązania konkretnych zadań w zakresie pomocy społecznej, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań związanych z tą pomocą
	U_04	potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności z zakresu pomocy społecznej, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pomocowych
kompetencje społeczne	**K_01**	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w działaniach z zakresu pomocy społecznej
	K_02	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Test 1 - samodzielne rozwiązanie problemu w oparciu o dotychczasową wiedzę (w połowie semestru) .	W_03, U_01, U_02, U_03,	20%	1
	2.	Test2 – test wielokrotnego wyboru w ramach kolokwium końcowego	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	80%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	A	Aktywny udział w zajęciach	W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	25%	2
	Oc	Ocena przygotowania do ćwiczeń	W_01, W_02, W_03, U_02, K_02	25%	
	PI	Przygotowanie indywidualnego wystąpienia z obszaru problematyki zajęć z wykorzystaniem multimediów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin ustny	W_01, W_02, W_03,	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
Numer (symbol) efektu	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**

uczenia się	
W_01	K1_W07
W_02	K1_W15
W_03	K1_W16
U_01	K1_U02
U_02	K1_U08
U_03	K1_U09
U_04	K1_U11
K_01	K1_K04
K_02	K1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- E. Giermanowska, M. Racław, M. Rymsza (red.), Kwestia społeczna u progu XXI wieku, WUW, Warszawa 2015.
- Grewiński M., Krzyszkowski J., Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2011.
- Beckett C., Podstawy teorii dla praktyków pracy socjalnej, Wydawnictwo APS, Warszawa 2010
- B. Jagusiak, Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa, Difin, Warszawa 2015.
- Skowrońska A., Badania w pomocy społecznej. Zastosowanie, metody i narzędzia, Warszawa 2013.
- Akty prawne obowiązujące w pomocy społecznej:
- Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507)

B. Literatura uzupełniająca:

- Marzec-Holka K. (red.), Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka, T. 1 i 2, Bydgoszcz 2003.
- Dokumentacji Senatu RP, Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu RP, EUROSTAT, Parlament Europejski, itp.).
- Frysztacki K., Radwan-Pragłowski J., Miłosierdzie i praktyka. Społeczne dzieje pomocy człowiekowi, Katowice 2009.
- Uścińska G. (red.), Zabezpieczenie społeczne w Polsce. Problemy do rozwiązania w najbliższej przyszłości, Warszawa 2006.
- Badura-Madej W., Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej, Interart, Warszawa 1996.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Profilaktyka zachowań ryzykownych	Zo	**3**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające do przedmiotu kształcenia	0,5	0,5				
• wykłady	12,5	8				
• kolokwium	2	1,5				
• studiowanie literatury, porządkowanie notatek			10	15		
• przygotowanie do zaliczenia wykładów			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	0,5	0,5				
• ćwiczenia audytoryjne	14	11				
• zaliczenie ćwiczeń	0,5	0,5				
• studiowanie literatury			22	25		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			15	15		
• przygotowanie analizy artykułu z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych - zaliczenie			8	8		
Łącznie:	**30**	**22**	**60**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, test wiedzy	analiza kształtowania się współczesnych sytuacji wywołujących ryzykowne zachowania, oddziaływania na różnych poziomach profilaktyki, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, sporządzanie i gromadzenie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Diagnostyka pedagogiczna, Profilaktyka środowisk wychowawczych, Psychologia rozwojowa	• znajomość podstaw diagnostyki środowiska oraz profilaktyki, metod, technik i środków wykorzystywanych w poradnictwie i pomocy dzieciom oraz młodzieży z zaburzeniami zachowania

Cele zajęć:

- rozpoznawanie i określenie obszarów w środowisku zagrożonym różnymi dysfunkcjami i patologiami
- projektowanie na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań terapeutycznych, profilaktycznych, pomocowych i ratowniczych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia
- oddziaływanie na środowiska społeczne, które pośrednio lub bezpośrednio określają warunki życia rozwijającej się jednostki

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Wprowadzenie do przedmiotu kształcenia	0,5	0,5
2.	Obszary zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	1,5	1
3.	Wybrane koncepcje wyjaśniające podejmowanie zachowań ryzykownych	2	1
4.	Czynniki chroniące w zachowaniach problemowych/ryzykownych dzieci i młodzieży	1	1
5.	Typy profilaktyki zachowań ryzykownych	2	1
6.	Działania w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych	1	1
7.	Kompleksowy model profilaktyki jako korekta i kompensata działań wychowawczych	2	1
8.	Podstawowe składniki programów profilaktyki wczesnej interwencji	2	1
9.	Kształtowanie umiejętności życiowych	1	1
10.	Zaliczenie ustne	2	1,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń	0,5	0,5
2.	Diagnoza zachowań ryzykownych	2	2
3.	Obszary oddziaływań profilaktycznych: rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, mass media i multimedia, społeczność lokalna	2	2
4.	Strategie profilaktyczne wiodące i uzupełniające	2	2
5.	Wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka.	2	1
6.	Profilaktyka ograniczania i likwidowania czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i destabilizują zdrowy styl życia	1,5	1
7.	Profilaktyka intensyfikowania czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu	1,5	1
8.	Analiza wybranych programów profilaktycznych na II, III etapie kształcenia	2	1
9.	Analiza środowiskowych programów profilaktycznych	1	1
10.	Zaliczenie ćwiczeń	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**20**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych w zakresie rozpoznawania i określania obszarów zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży
	W_02	Ma uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice, a w tym projektowaniu oddziaływań profilaktycznych w obszarze zachowań ryzykownych
umiejętności	**U_01**	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną, przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z profilaktyką
	U_02	Ma pogłębione umiejętności diagnozowania, analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań profilaktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	Poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	zaliczenie – wypowiedź ustna	**W_01; W_02; U_01**	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	AProf.	Analiza profilaktyki intensyfikowania czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu	**W_01; U_01;**	40%	2
	AProg.	Analiza wybranych programów profilaktycznych na II i III etapie kształcenia	**W_02; U_02 K_01;**	60%	

	SUMA:	100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$		
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny **(3,0)** 3,25 – 3,74 – dostateczny plus **(3,5)** 3,75 – 4,24 – dobry **(4,0)** 4, 25 – 4,74 – dobry plus **(4,5)** 4,75 – 5,0 – bardzo dobry **(5,0)**		

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W08
W_02	K2_W13
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Gaś Z.B. Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja. Warszawa2003.
- Ostaszewski K., Podstawy teoretyczne profilaktyki zachowań problemowych, [w:] Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej, (red.) M. Deptuła, Bydgoszcz 2005.
- Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Ośrodek Rozwoju Edukacji Warszawa 2015.

B. Literatura uzupełniająca:

- Erikson E.H., Tożsamość a cykl życia, Poznań 2004.
- Ostaszewski K., Pojęcie klimatu szkoły w badaniach zachowań ryzykownych młodzieży; „Edukacja”, 4, 2012.
- Zajączkowski K. (2001). Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Organizacja Wypoczynku Dzieci i Młodzieży	Zo	**1**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	Tak	w zakresie specjalności Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza z Pomocą Społeczną	II

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	0,5	0,5				
• ćwiczenia audytoryjne	14	9				
• zaliczenie ćwiczeń	0,5	0,5				
• studiowanie literatury			5	10		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			5	5		
• przygotowanie projektu			5	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza kształtowania współczesnych form spędzania wolnego czasu, inicjatyw środowiskowych i ofert wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych, regulacje prawne, konsultacje indywidualne i zespołowe

- **samodzielna praca studenta:**

studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Pedagogika czasu wolnego • Profilaktyka środowisk wychowawczych	• Posiadanie podstaw wiedzy teoretycznej z zakresu funkcji czasu wolnego i środowiskowych uwarunkowań sposobu jego spędzania; umiejętność wdrażania wiedzy teoretycznej w praktycznym planowaniu i organizowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży. Znajomość podstaw oddziaływań profilaktycznych w zróżnicowanych środowiskach dzieci i młodzieży jako alternatywa zachowań konfliktowych i

	ryzykownych

Cele zajęć:

- przyswojenie przez studentów wiedzy z zakresu organizacyjno-prawnych aspektów zapewniania dzieciom i młodzieży optymalnych warunków wypoczynku
- nabycie umiejętności kreatywnego podejścia do planowania przebiegu wypoczynku oraz właściwego doboru metod wychowania do wczasów

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	wprowadzenie do treści ćwiczeń	0,5	0,5
2.	analiza nowelizacji Ustawy z dnia 11 września 2015r. o systemie oświaty i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 5 kwietnia 2016r. poz. 452)	2	2
3.	wymiar pedagogiczny, socjologiczny i psychologiczny organizowania różnych form wypoczynku	1	1
4.	dokumentacja i wymogi związane z jednodniowymi formami wypoczynku	2	1
5.	dokumentacja i wymogi związane z wielodniowymi formami wypoczynku	2	1
6.	dokumentacja i wymogi związane z wielodniowymi zagranicznymi formami wypoczynku	2	1
7.	projekty dydaktyczne dla zróżnicowanych form wypoczynku	2,5	2
8.	prezentacja struktury projektu zróżnicowanych form wypoczynku	2,5	1
9.	kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych w tym warunków jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej
	W_02	ma pogłębioną wiedzę w zakresie potrzeb organizacji wypoczynku i wskazuje na przejawy niewłaściwego spędzania czasu wolnego
umiejętności	**U_01**	posiada umiejętność oceny potrzeb wczasowych wychowanka, posługuje się właściwymi metodami wychowania do wczasów oraz kształtowania jego osobowości
	U_02	animuje twórczo pracę nad własnym rozwojem oraz rozwojem dzieci i młodzieży w kierunku wychowania do wczasów.
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o potrzebie poszukiwania optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań wychowawczych; przestrzega zasad etyki zawodowej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	K	kolokwium	**W_01; W_02**	40%	1
	P	projekt organizacyjno-dydaktyczny	**U_01; U_02; K_01**	60%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W08
W_02	K2_W13
U_01	K2_U10
U_02	K2_U11
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Denek K., Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna, Poznań 2009.
- Pięta J., Pedagogika czasu wolnego, Warszawa 2004.
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o systemie oświaty i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 5 kwietnia 2016r. poz. 452)

B. Literatura uzupełniająca:

- Czerepaniak-Walczak M., Od próżniaczenia do zniewolenia – w poszukiwaniu dyskursów czasu wolnego (w) : Pedagogika społeczna. T. 2 / red. nauk. Ewa Marynowicz-Hetka. – Warszawa 2007.
- Młodzież w czasie wolnym. Między przyjemnością a obowiązkami (red. nauk. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, Maria Zielińska), Toruń 2011.
- Banach M., Gierat T.W., Formy spędzania czasu wolnego, Kraków 2013.
- Artykuły w czasopismach pedagogicznych po 2017 roku.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	2

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• wykład	13	13				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	28				
• Zaliczenie przedmiotu	1	1				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć			50	50		
• Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)			10	10		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi	Analiza testów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu	Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie scenariusza zajęć na zaliczenie
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice • Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Wiedza na temat współczesnych nurów przemian oświatowych oraz podstawowych możliwości i ograniczeń towarzyszących procesom edukacji i wychowania. • Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.

Cele zajęć:

- Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studenta do planowania, organizacji i realizacji działań w pracy pedagoga
- Wdrażanie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu pracy wychowawczej i profilaktycznej w środowiskach wychowawczych
- Kształtowanie umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Podstawy prawne i założenia programowe pracy pedagoga w szkole	1	1
2	Rola i zadania pedagoga w szkole	2	2
3	Diagnoza środowiska szkolnego /potrzeby, obszary, wsparcia/	2	2
4	Współpraca pedagoga z gronem pedagogicznym	1	1
5	Współpraca z instytucjami środowiska lokalnego	1	1
6	Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży	1	1
7	Współpraca pedagoga szkolnego z rodzicami/prawnymi opiekunami	2	2
8	Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży w szkole	4	4
9	Zajęcia podsumowujące, kolokwium	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	Liczba godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne- cele, treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1
2	Przygotowanie planu pracy pedagoga szkolnego	6	6
3	Prowadzenie dokumentacji pedagogicznej	4	4
4	Stosowanie różnorodnych metod i form pracy z dziećmi i młodzieżą – przygotowanie scenariuszy zajęć	5	5
5	Przygotowanie narzędzi do diagnozy środowiska wychowawczego	4	4

6	Organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki	6	6
7	Zaliczenie przedmiotu - Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)	4	4
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student ma pogłębioną na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych w pracy pedagoga
umiejętności	**U_01**	Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych
	U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w pracy pedagogicznej
kompetencje społeczne	**K_01**	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	2	Aktywne uczestnictwo w zajęciach związane z opracowywaniem i analizowaniem różnych sytuacji, przypadków w pracy pedagoga	W_01;W_02; U_01;U_02;K_01	50%	3
	3	Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)	W_01; W_02; U_01; U_02	50%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	4	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W07

U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- M. Sałasiński, B. Badziukiewicz, Vademecum pedagoga szkolnego, Warszawa 2003;
- Jundziłł I., Rola zawodowa pedagoga szkolnego, Warszawa 1998;
- Zierkiewicz E., Rola pedagoga szkolnego z punktu widzenia pedagogiki krytycznej, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, nr 3., (1988),, s.21-26 ;
- Zawiślak A., Pedagog szkolny wobec nowych zadań edukacyjnych (w:) Optymalizacja sytuacji szkolnej uczniów, pod red. J. Jakóbowskiego, Warszawa (2003)

B. Literatura uzupełniająca:

- Dzikomska-Kucharz A., Pedagog w szkole, Edukacja i Dialog, nr 1(2003),, s.24-31;
- ABC psychologicznej pomocy, (red.), Santorski J., Warszawa 1993;
- Dobson J., Rozmowy z rodzicami, Kraków 2009;
- Faber A., Mazlish E., Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły, Poznań 1993;
- Faber A., Mazlish E, Jak mówić żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole, Poznań 1996
- Jachimska M., Scenariusze lekcji wychowawczych, Wrocław 1997;
- Obuchowska I., Drogi dorastania, Warszawa 2001

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	90	3
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na

	poszczególnych etapach rozwoju.

Cele zajęć:

- zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych
- przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych
- przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych
- rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
2.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5
3.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
4.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
5.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
6.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
7.	z choroby przewlekłej	3	3
8.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
9.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za	3	3

	granicą		
10.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej
umiejętności	**U_01**	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	**Przygotowanie projektu.** Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	3
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	50%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$				

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10: K2_U13
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009
- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006
- Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014

- Skałabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011
- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**15**	**15**	**15**	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**30**	**30**	**60**	**60**	60	2
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		

• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	**45**	**45**	**75**	**75**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład konwersatoryjny /problemowy	analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeniowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu	ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Psychologia wychowawcza i uczenia się	• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.

Cele zajęć:

- zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych
- przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych
- przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych
- rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**15**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
11.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
12.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5
13.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
14.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
15.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
16.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
17.	z choroby przewlekłej	3	3
18.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
19.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	3	3
20.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**45**	**45**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej
umiejętności	**U_01**	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy
kompetencje społeczne	**K_01**	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Lp.**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	**Przygotowanie projektu.** Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	2
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	50%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**

uczenia się	
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10: K2_U13
K_01	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009
- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006
- Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014
- Skałabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011
- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Praktyka zawodowa pedagogiczna	Zaliczenie z oceną	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr
Ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	2

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**120**	**120**	120	4
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki	spotkanie z opiekunem praktyk					
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			120	120		
Łącznie:			**120**	**120**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zajęcia praktyczne w placówce: zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce; prowadzenie dyskusji, rozmów, konsultacji z opiekunem praktyk, organizowanie i prowadzenie zajęć.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Przedmioty kierunkowe z semestrów I • metodyka pracy pedagoga szkolnego • metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	• podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii nabyta przez studentów na zajęciach w trakcie pierwszego semestrów studiów. • umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych • przygotowanie do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych • zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych

	potrzebach edukacyjnych

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	10	10
2	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania placówki tym z zasadami prowadzenia dokumentacji.	5	5
3.	Zapoznanie z organizacją pracy, przebiegiem procesu wsparcia wychowana/podopiecznego na poszczególnych etapach procesu kształcenia oraz swoistością przebiegu różnorodnych form oddziaływania pedagogicznego; uczestnictwo w zadaniach zleconych przez opiekuna praktyk zawodowych umożliwiających w szczególności: - poznawanie wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń; - samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych wychowanków w grupie; - sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności wychowanków; - organizacje i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integracyjnych i profilaktycznych); - animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy wychowanków w grupach zadaniowych; - podejmowanie indywidualnej pracy z wychowankiem; - sprawowanie opieki nad wychowankami poza terenem placówki/instytucji.	100	100
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**120**	**120**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student zna i rozumie zasady organizacji placówki systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli oraz sposób prowadzenia dokumentacji
	W_02	Student zna i rozumie specyfikę funkcjonowania wychowanków, podopiecznych (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze/dydaktyczne,/diagnostyczne/ terapeutyczne, charakterystyczne dla placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one są realizowane
	W_03	Student zna i rozumie specyfikę środowiska wychowawczego danej placówki i procesy

		w nim zachodzące
umiejętności	**U_01**	Student potrafi analizować i wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy wychowanków ich zachowań i aktywności w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	U_02	Student potrafi inicjować i poprowadzić zajęcia z grupą, w której realizuje praktykę, biorąc pod uwagę możliwości i potrzeby rozwojowe tych osób inspirując się dobrymi praktykami do realizacji zadań pedagogicznych
	U_03	Student umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie opiekuńczo-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces.
	U_04	Student potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, przyjmować i wyznaczać zadania
	U_05	Student potrafi inicjować i pobudzać do działania grupę wychowanków/podopiecznych oraz inspirować i motywować ich do przejęcia aktywności w określonych działaniach pedagogicznych
	U_06	Student potrafi skonstruować konspekt zajęć wychowawczych i na jego podstawie poprowadzić zajęcia, a także reagować i rozwiązywać pojawiające się problemy
	U_07	Student potrafi i prowadzić własną dokumentację realizowanych praktyk
kompetencje społeczne	**K_01**	Student ma świadomość znaczenia wiedzy pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów praktyki wychowawczej, współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi pracowniami instytucji/palcówki w celu poszerzania i rozwijania swojej wiedzy i umiejętności, konsultuje i zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K_02	Student dostrzega swoje mocne i słabe strony w toku realizacji zadań pedagogicznych
	K_03	Student projektuje i wykonuje działania pedagogiczne podczas praktyk, potrafi animować działania pedagogiczne na rzecz wychowanków/podopiecznych z uwzględnieniem interesu publicznego
	K_04	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do

	100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02,W_03, W_04; U_07 K_01, K_02	50	4
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02,W_03, W_04, U_01,U_02, U_03; U_04; U_05; U_06; K_01, K_02, K_03; K_04	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W10
W_02	K2_W07; K2_W15
W_03	K2_W13
U_01	K2_U07
U_02	K2_U10
U_03	K2_U03; K2_U04
U_04	K2_U12
U_05	K2_U11
U_06	K2_U09; K2_U13
U_07	K2_U10
K_01	K2_K03
K_02	K2_K01
K_03	K2_K02; K2_K06

K_04	PP_K04
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
• Akty prawne, przepisy wewnętrzne i statut instytucji/placówki • Regulamin praktyk	
B. Literatura uzupełniająca:	
• Grzesiak J. (red.), *Profesjonalne praktyki – profesjonalni nauczyciele. Wybrane konteksty praktyk pedagogicznych*, PWSZ, Konin 2010. • Grzesiak J., (red.) *Poprawa jakości praktyki pedagogicznej*, PWSZ Konin, 2012.	

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Diagnozowanie i Organizowanie Środowisk Wychowawczych	Zo+E	**4**

Kierunek studiów	

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	Nie wpisywać

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• zajęcia wprowadzające do przedmiotu kształcenia	0,5	0,5				
• wykłady	12,5	7,5				
• kolokwium pisemne + ustne	2	2				
• przygotowanie do zaliczenia egzaminu i studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do zaliczenia wykładów			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**70**	**78**	90	3
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	1	0,5				
• ćwiczenia audytoryjne	13	13,5				
• zaliczenie ćwiczeń	1	1				
• studiowanie literatury			20	20		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			40	48		
• zaliczenie - przygotowanie projektu			10	10		
Łącznie:	**35**	**22**	**85**	**98**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, test wiedzy	analiza kształtowania się współczesnych potrzeb bieżących i oczekiwań w środowisku lokalnym; diagnozowanie problemów społecznych
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, sporządzanie i gromadzenie notatek, przygotowanie do zaliczenia wykładów	studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji,

	przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• podstawy teorii wychowania, biomedyczne podstawy rozwoju człowieka,	• katalog podstawowych zasad diagnozowania; utrwalona wiedza w zakresie pojęć: populacja, społeczność lokalna i środowisko, oddziaływanie profilaktyczne

Cele zajęć:

- rozpoznawanie danych dotyczących roli i udziału różnych czynników i warunków środowiskowych w rozwoju, opiece i wychowaniu jednostek lub grup społecznych
- projektowanie na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań profilaktycznych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia
- racjonalizowanie i zwiększenie skuteczności działania społecznego

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do treści wykładów	0,5	0,5
2.	Diagnostyka w pedagogice społecznej - podstawowe reguły i zasady	1	0,5
3.	Podstawowe techniki w diagnostyce pedagogicznej środowiska	1	0,5
4.	Przyczyny niezdolności do zaspokajania i regulowania potrzeb tkwiących w jednostce i w środowisku	1	0,5
5.	Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny, czynniki i zasady	1	0,5
6.	Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły	1	0,5
7.	Środowisko rówieśnicze pozaszkolne – zagrożenia i wsparcie	1	0,5
8.	Destrukcyjne skutki relacji dziecko-telewizja, komputer, Internet. Edukacja medialna dziecka	1	0,5
9.	Formy pracy wychowawczej w środowisku lokalnym	1,5	1
10.	Profilaktyka powstrzymująca	1	1
11.	Profilaktyka eliminująca	1	1
12.	Profilaktyka selektywna - programy przeciwdziałania młodzieżowej patologii społecznej	2	1
13.	Zaliczenie wykładów (kolokwium pisemne + ustne)	2	2
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń	1	0,5
2.	Socjometria jako podstawowy sposób pomiaru stosunków społecznych	2	1
3.	Badanie socjometryczne i jego analiza	3	2
4.	Rozmowa, wywiad, obserwacja	4	2
5.	Kwestionariusz, pomiar, skala	2	1.5
6.	Wzór, wzorzec, wskaźnik ogólny środowiska	2	1,5
7.	Projekt socjalny i zaliczenie ćwiczeń	6	3,5
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**22**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	dysponuje uporządkowaną wiedzą teoretyczną dotyczącą wychowania, opieki, uczenia się i nauczania oraz rozumie wzajemne zależności zachodzące pomiędzy tymi procesami w kreślonych środowiskach
	W_02	zna ogólne założenia i procedury diagnozowania potrzeb i sytuacji społecznej jej uczestników w różnych środowiskach wychowawczych
	W_03	posiada uporządkowaną wiedzę nt. postępowania celowościowego podporządkowanemu działaniom społecznym
umiejętności	**U_01**	posługuje się podstawowymi metodami i technikami diagnostycznymi, doskonali warsztat metodyczny
	U_02	analizuje i interpretuje wyniki uzyskane w postępowaniu diagnostycznym, poprawnie formułuje wnioski
	U_03	projektuje działania w oparciu o wzajemne stosunki człowieka z elementami jego środowiska
kompetencje społeczne	**K_01**	w sytuacjach diagnostycznych postępuje zgodnie z zasadami etyki
	K_02	docenia znaczenie diagnozy dla prawidłowego oddziaływania wychowawczego i organizowania środowiska opiekuńczo-wychowawczego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	KT	kolokwium - test	W_01; W_02	40%	1
	OU	zaliczenie wykładu – odpowiedź ustna	W_01: W_02; W_03;	60%	
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	A	przygotowanie materiałów do ćwiczeń-aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach	U_01; U_02 K_01; K_02	30%	3
	P	projekt	U_03; K_01; K_02;	70%	

	SUMA:		100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$			
sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	OU	odpowiedź ustna	W_01; W_02; W_03; U_01; U_02;	100%
	SUMA:			100%
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ				
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x40% + Ocena za EGZAMIN x60% *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***			

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W12
W_02	K2_W13
W_03	K2_W10
U_01	K2_U10
U_02	K2_U07
U_03	K2_U09
K_01	K2_K05
K_02	K2_K04/ K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001.
- Pedagogika społeczna, red. E. Marynowicz-Hetka, t. 2, cz. IV, Warszawa 2007.
- Pedagogika, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, t.2, cz. II, Warszawa 2004.
- Wysocka E. Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania, Kraków 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Strony internetowe:

- Ośrodek Rozwoju Edukacji: **http://www.ore.edu.pl/**
  EMCDDA: **http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index1569EN.html**

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej	Zo	2

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	III

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	40	45	60	2
• Przygotowane do ćwiczeń – analiza literatury			20	25		
• Przygotowanie prezentacji multimedialnej			8	8		
• Przygotowanie do kolokwium			12	12		
Łącznie:	20	15	40	45	60	2

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, studium przypadku, prezentacja multimedialna

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów, przygotowanie do dyskusji

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej • Współczesne kierunki pomocy społecznej	• Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki opiekuńczej (terminologia, związki opieki z wychowaniem, historycznych uwarunkowań opieki, kategorie potrzeb ludzkich) i psychologii wychowawczej • Wiedza o współczesnych tendencjach w pedagogice opiekuńczej • zapoznanie z różnorodnymi podstawami teoretycznymi i rozwiązaniami praktycznymi w zakresie działalności pomocowej we współczesnej Polsce

Cele zajęć:

- zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej w

Polsce (wiedza)

- nauka poprawnej analizy oraz interpretacji przepisów z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej, a także rozwiązywania podstawowych problemów praktycznych z tego obszaru (umiejętności)

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia.	1	1
2.	Sytuacja prawna dziecka w różnych gałęziach prawa (cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, oświatowego, karnego), podstawowe pojęcia i terminologia.	3	3
3.	Stosunki między rodzicami i dzieckiem (władza rodzicielska, kontakty z dzieckiem, ingerencja sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej),	3	2
4.	Wspieranie rodziny, piecza zastępcza, przysposobienie. Opieka i kuratela.	3	2
5.	Odpowiedzialność prawna nieletnich.	3	2
6.	Organizacja kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych.	3	2
7.	System prawny pomocy społecznej w Polsce.	3	2
8.	Kolokwium pisemne.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	20	15

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	Student zna podstawowe regulacje z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej w Polsce.
umiejętności	**U_01**	Student poprawnie analizuje i interpretuje przepisy prawne z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej w Polsce oraz potrafi je wykorzystać w celu wyjaśnienia przykładowych sytuacji problemowych mogących pojawić się w praktyce pedagogicznej.

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	01	Przygotowanie prezentacji multimedialnej z omówieniem	W_01, U_01	50	2
	02	Kolokwium pisemne	W_01, U_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07, K2_W08, K2_W10, K2_W15
U_01	K2_U02, K2_U10

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r., Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526.
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Dz.U. 2017 poz. 682.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dz.U. 2018 poz. 998.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Dz.U. 2015 poz. 1390.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, Dz.U. 2018 poz. 969.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, Dz.U. 2018 poz. 1600.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Dz.U. 2018 poz. 1025.
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. 2018 poz. 1360.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, Dz.U. 2018 poz. 996.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, Dz. U. 2018 poz. 967.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz. U. 2018 poz. 1457.
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. 2018 poz. 1508.
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, Dz.U. 2018 poz. 2134.
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dz.U. 2019 poz. 670.
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Dz.U. 2018 poz. 2220.

Akty prawne obowiązują w zakresie zagadnień omawianych na zajęciach.

B. Literatura uzupełniająca:

- Balicki A., Pyter M., Prawo oświatowe. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2017.
- Gawroński K., Kwiatkowski S. (red. nauk.), Prawo oświatowe, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.
- Królak B., Rączka M., Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2017.
- Olszewski A. Pilich M., (red. nauk.), Prawo oświatowe oraz przepisy wprowadzające. Komentarz, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
- Pietrzykowski K, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018.
- Sierpowska I., Pomoc społeczna. Komentarz, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Dynamika procesu grupowego	Zo	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	III

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	13	8	-	-		
• Zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	5	10		
• Przygotowanie do prowadzenia warsztatów	-	-	5	5		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Łącznie:	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

Dyskusja, omówienie zasad napisania pracy zaliczeniowej, dyskusja, analiza przypadków, praca w grupach, rozwiązywanie zadań problemowych

- **samodzielna praca studenta:**

Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacja na zajęciach, przygotowywanie do dyskusji, rozwiązywanie zadań problemowych

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• ---	• Umiejętności nawiązywania relacji społecznych, umiejętności interpersonalne i komunikacyjne

Cele zajęć:

- Celem zajęć jest przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia zajęć grupowych oraz przekazanie im podstawowej wiedzy dotyczącej dynamiki procesu grupowego.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające.	1	1
2	Podstawowe zagadnienia związane z pojęciem grupy – definicja, normy, cele, struktura.	2	1
3	Przegląd metod pracy z grupą, dynamika procesów grupowych -fazy rozwoju grupy, normy i zasady, role w grupie.	5	3
4	Techniki pracy nad oporem i kryzysem w grupie. Budowanie zespołu, integracja grupy.	2	2
5	Trening wybranych umiejętności (komunikacja, asertywność, autoprezentacja).	4	2
6	Zajęcia podsumowujące.	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**10**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
umiejętności	**U_01**	potrafi sprawnie porozumiewać się (w języku rodzimym i obcym – na poziomie B2) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych
	U_02	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych na rzecz interesu publicznego, angażuje się we współpracę

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Przeprowadzenie warsztatów	U_01, U_02, K_01, K_02	50	1
	2	Praca zaliczeniowa	W_01	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07
U_01	K2_U03
U_02	K2_U12
K_01	K2_K01
K_02	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Hamer H., Klucz do efektywności nauczania. Podręcznik dla nauczycieli. Veda, 1993.
- Hartley, P., *Komunikacja w grupie,* Zysk i S-ka 2002.
- Vinogradov, S, Yalom, I. D., *Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów.* Instytut Psychologii Zdrowia 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Corey, M. S, Corey, G., *Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej.* Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia 2002.
- Yalom I., Leszcz M., *Psychoterapia grupowa. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2006.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Organizacja pomocy społecznej z praktyką	Z+E	**4**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	III

Dyscyplina:

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**10**	**10**	**20**	**20**	30	1
Zajęcia wprowadzające	1	1				
Wykłady	8	8				
Zajęcia podsumowujące	1	1				
Krytyczna analiza literatury przedmiotu			5	5		
Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**11**	**75**	**79**	90	3
Zajęcia wprowadzające	1	0,5				
Ćwiczenia	13	10				
Zajęcia podsumowujące	1	0,5				
Przygotowanie do ćwiczeń, w tym analiza literatury			45	49		
Analiza działań w zakresie pomocy społecznej wybranej instytucji			15	15		
Przygotowanie referatu nt. wybranego aspektu organizacji pomocy społecznej			15	15		
Łącznie:	**25**	**21**	**95**	**99**	**120**	**4**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny	ćwiczenia audytoryjne, praca w grupach, dyskusja, prezentacja indywidualnie przygotowanych projektów
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
krytyczna analiza literatury przedmiotu	analiza funkcjonowania instytucji (organizacji) pomocowej, przygotowanie referatu, krytyczna analiza literatury przedmiotu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
Współczesne kierunki pomocy społecznej	Ogólna znajomość problematyki z zakresu pomocy społecznej

	i instytucji wsparcia społecznego

Cele zajęć:

Zapoznanie studentów z problematyką teorii i praktyki organizacji pomocy społecznej w Polsce

Uwrażliwienie na rolę właściwej organizacji pomocy społecznej w przeciwdziałaniu społecznej ekskluzji

Przygotowanie do podejmowania praktycznych działań pomocowych w instytucjach/organizacjach pomocy społecznej

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1
2.	Pomoc społeczna – wybrane aspekty organizacji i zarządzania	2	2
3.	Zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w gminie, powiecie i województwie	1,5	1,5
4.	Organizacje pozarządowe i ich rola w pomocy społecznej w Polsce	1,5	1,5
5.	Ewaluacja pomocy społecznej i jej kryteria	1	1
6.	Public relations w pomocy społecznej	1	1
7.	Pomoc społeczna jako profesja, pracownik socjalny – wiedza, umiejętności, role zawodowe, status zawodowy.	1	1
8.	Zajęcia podsumowujące – kolokwium pisemne	1	1
	Razem zajęć teoretycznych:	**10**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5
2.	Organizacja pomocy społecznej – wybrane aspekty prawne i etyczne	2	2
3.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób ubogich i bezrobotnych	1,5	1
4.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób uzależnionych	1,5	1
5.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób bezdomnych	1,5	1
6.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych	1,5	1
7.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz rodzin dysfunkcyjnych	1,5	1
8.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób starszych	1,5	1
9.	Dobre praktyki w pomocy społecznej - przykłady	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące	1	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**11**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**25**	**21**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	posiada wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach pomocy społecznej oraz zachodzących między nimi relacjach
	W_02	posiada uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności opiekuńczo-wychowawczej, pomocowej i terapeutycznej
	W_03	posiada wiedzę na temat zasad i norm etycznych związanych z organizacją pomocy społecznej oraz etyki zawodowej pracowników instytucji pomocowych
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w zakresie pomocy społecznej

	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pomocowej sposób postępowania, a także dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz organizacji pomocy społecznej
	K_02	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, a także poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych sposobów organizacji pomocy społecznej

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	W_01 W_02 W_O3	kolokwium pisemne	K1_W08 K1_W15 K1_W16	100	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	U_01 U_02 K_01 K_02	Aktywność na zajęciach	K1_U02	20	3
	W_02 U_01 K_02	Analiza działań w zakresie pomocy społecznej wybranej organizacji/ instytucji	K1_W15	30	
	W_01 W_02 U_01 U_02 K_01	Prezentacja nt. wybranego aspektu organizacji pomocy społecznej	K1_W08	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia = $\frac{O(w)x1+O(ćw)x3}{4}$

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie**	**waga oceny**

oceny i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	W_01 W_02, W_O3	Egzamin pisemny	K1_W08, K1_W15, K1_W16	100
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu

$$\text{OCENA za przedmiot} = \frac{O(w)x1+O(ćw)x3}{4} \text{ x40\% + Ocena za EGZAMIN x60\%}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W08
W_02	K2_W15
W_03	K2_W16
U_01	K2_U02
U_02	K2_U10
K_01	K2_K02
K_02	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Grewiński M., Krzyszkowski J., Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2011.
- Skowrońska A., Nowe kierunki i tendencje w organizacji i zarządzaniu pomocą społeczną, Koordynacja na rzecz aktywnej integracji, Warszawa 2013.
- Trawkowska D., Koncepcje i modele dobrych praktyk w pomocy społecznej, Katowice 2012.
- Aktualne akty prawne regulujące organizację pomocy społecznej w Polsce

B. Literatura uzupełniająca:

- Hryniewicka A. (red.), Różne wymiary skuteczności w pomocy społecznej, Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 2011.
- Olubiński A., Praca socjalna. Aspekty humanistyczne i pedagogiczne - teoria i praktyka, Toruń 2004.
- Szczepkowski J., Praca socjalna – podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Toruń 2010.
- artykuły z czasopisma „Polityka Społeczna”
- strony domowe organizacji/instytucji pomocy społecznej

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Wybrane problemy gerontogogiki	**Zo + E**	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo wychowawcza z pomocą społeczną	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	**30**	**1**
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady	13	8	-	-		
• kolokwium pisemne	0,5	0,5				
• analiza literatury	1	1	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**20**	**12**	**40**	**48**	**60**	**2**
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia audytoryjne	18	10	-	-		
• przygotowanie materiałów do zajęć i analiza literatury	1	1	20	24		
• wykonie projektu	-	-	10	14		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	**35**	**22**	**55**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
wykład informacyjny, wykład problemowy, test wiedzy	dyskusja, analiza tekstu
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
percepcja treści wykładów, studiowanie literatury	percepcja treści zajęć, przygotowanie materiałów do zajęć, projekt

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• psychologia rozwoju człowieka;	• rozwój człowieka w okresie dorosłości;

Cele zajęć:

- Zdobycie wiedzy dotyczącej starości jako specyficznej fazy w rozwoju człowieka oraz sytuacji trudnych związanych z tym okresem.
- Zdobycie umiejętności dotyczących identyfikacji praz zabezpieczenia potrzeb ludzi starszych.
- Identyfikacja norm postępowania dotyczących działań pomocowych w pracy z osobami starszymi.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Wprowadzenie	0,5	0,5
2.	Geragogika czyli pedagogika ludzi starszych (pedagogika starości) w systemie nauk społecznych.	2	2
3.	Rozwój człowieka dorosłego w kontekście kategorii biegu życia.	2	2
4.	Fizjologia zmian inwolucyjnych okresu senioralnego.	4	2
5.	Działania edukacyjne i samoedukacja związana z podejmowaniem zadań rozwojowych średniej i późnej dorosłości.	2	1
6.	Przejawy homofobii wobec ludzi starszych – zachowania copingowe.	2	1
7.	Polityka starości w zakresie inicjatyw społecznych, medycznych i profilaktycznych.	2	1
8.	Kolokwium pisemne	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Idea wychowania do starości, w starości i przez starość.	2	1
2.	Działania kompensacyjne, rehabilitacyjne, rewalidacyjne i terapeutyczne na rzecz osób starszych.	3	2
3.	Przegląd pracy z osobami starszymi i na rzecz osób starszych.	2	2
4.	Racjonalne sposoby projektowania i wykorzystywania czasu wolnego seniorów.	2	1
5.	Instrumenty oceny geriatrycznej osób starszych.	2	1
6.	Mechanizmy i formy aktywizacji na rzecz autonomii, odpowiedzialności i świadomości własnych kompetencji seniorów.	4	2
7.	Uwarunkowania i zmiany w sposobie postrzegania starości – możliwości praktykowania idei „Dodawania życia do lat, nie lat do życia”.	4	2
8.	Kolokwium	1	1
	Razem zajęć praktycznych:	**20**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**35**	**22**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student posiada wiedzę dotyczącą koncepcji, modeli oraz interpretacji geragogiki, zna jej powiązania z pedagogiką społeczną, socjologią i psychologią starości.
	W_02	Student posiada poszerzony zakres terminologii dotyczącej rozwoju oraz zmian zachodzących w okresie senioralnym (gerontogodika stosowana, gerontogigika społeczna, edukacja środowiskowa, aktywna/pasywna droga rozwoju, polipatologia,

		ageizm, jakość życia, edukabilność, wychowanie do starości.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi identyfikować czynniki wspierające seniora w wytyczaniu, realizacji celów i zadań życiowych oraz podejmowaniu działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku starości niedołężnej i zależnej oraz odnieść je do konkretnych/projektowanych działań pomocowych.
	U_02	Student potrafi prognozować korzyści i zadania związane z aktywizacją i (auto)edukacją osoby starszej.
	U_03	Student potrafi wykorzystywać narzędzia służące ocenie jakości życia seniora.
kompetencje	**K_01**	Student jest wrażliwy na problemy społeczne seniorów, gotowy do komunikowania się i współpracy z seniorami oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz aktywizacji/opieki/wsparcia społecznego seniorów, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością w działaniu na rzecz seniorów
	K_02	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce gerontogogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych dla seniorów

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium dotyczące wspomagania rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego osoby starszej.	K2_W11	100%	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium dotyczące wykorzystywania warunków kulturowych i sytuacyjnych w działaniach pomocowych wobec osób starszych.	K2_W10	40%	2
	2.	Wykonanie projektu	K2_U02	60%	

		Droga Orfeusza jako przejaw aktywności seniora.	K2_U09 K2_K09 K2_K04		
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia EGZAMINU				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**
	1.	Test wiedzy dotyczący zasad wsparcia geragogicznego.	K2_W05 K2_U07	100%
	SUMA:			100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	OCENA za przedmiot = $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ x60% x40% + Ocena za EGZAMIN *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W05
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U07
K_01	K2_K09
K_02	K2_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Leszczyńska – Rejchert A., Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki starości, Olsztyn 2005
- Cybulski M., Waszkiewicz N., Krajewska – Kułak E., Psychogeriatria, Warszawa 2017
- Szarota Z., Gerontologia społeczna i oświatowa: zarys problematyki, Kraków 2004
- Uzar K., Wychowanie w perspektywie starości. Personalistyczne podstawy geragogiki, Lublin 2011
- Błachino A., Kuryś – Szyncel K., Marynowicz E., Psychologia starzenia się i strategie dobrego życia, Warszawa 2017

B. Literatura uzupełniająca:

- Tomczyk Ł., Edukacja osób starszych. Seniorzy w przestrzeni nowych mediów, Warszawa 2015
- Halicka M., Satysfakcja życiowa ludzi starszych. Studium teoretyczno – empiryczne, Białystok 2004
- Zych A., Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej, Warszawa 1995

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Warsztaty terapii zajęciowej	**Zo**	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	Tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**15**	**18**	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia	13	10				
• Zajęcia podsumowujące	1	1				
• Przygotowanie do zajęć i studiowanie literatury • Opracowanie materiałów na zajęcia			5 10	8 10		
Łącznie:	**15**	**12**	**15**	**18**	**30**	**1**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne: : ćwiczenia manualne, dyskusja ,prezentacja, analiza materiałów przygotowanych przez studentów

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja

- **samodzielna praca studenta:**

Przygotowanie prezentacji własnych prac i projektów
Przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
• Dynamika procesu grupowego	• Wiedza i umiejętność samodzielnego prowadzenia zajęć grupowych oraz przekazanie im podstawowej wiedzy dotyczącej dynamiki procesu grupowego.

Cele przedmiotu:

- Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami plastycznymi poprzez wykonywanie ćwiczeń manualnych na zajęciach.
- Nabycie wybranych umiejętności plastycznych pozwalających na ich korelację w zróżnicowanych działaniach terapii zajęciowej
- Umiejętność określania podstawowych zadań plastycznych

- Nabycie wybranych umiejętności przygotowywania rozwiązań metodycznych zajęć terapii zajęciowej bez sięgania do gotowych recept

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wstęp. Zapoznanie studentów z treściami nauczania. Omówienie literatury i kryteriów oceny. Ustalenie możliwości materiałowych Plastycznej Pracowni Warsztatowej oraz sposobów działania w Pracowni Artystycznej. Podstawowa znajomość obszarów sztuki pozwala na stosowanie zasady korelacji elementarnej wiedzy z zakresu teorii sztuki z działaniami terapii zajęciowej dla zróżnicowanego odbiorcy.	1	1
2.	Wybrane obszary sztuk wizualnych. Kompozycja plastyczna. Rodzaje kompozycji , środki wyrazu , techniki, pracownie. Narzędzia/ uwzględnienie indywidualnych potrzeb seniorów/. Kompozycja rysunkowa. Kompozycja kolorystyczna. Kompozycja trójwymiarowa.	4	4
3.	Rękodzieło artystyczne. Ornament Folklor. Inspiracje.	4	4
4.	Kanon jako wzór	2	1
5.	Ergoterapia.	2	1
6.	Prezentacja przez studentów własnych prac i projektów / wystawa robocza prac w Pracowni/. Teczka prac z opisem.	2	1
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	zna elementarne pojęcia z zakresu teorii sztuki, dotyczące poszczególnych obszarów sztuki. ma elementarną wiedzę na temat plastycznych środków wyrazu ma podstawową wiedzę w zakresie procesu twórczego/ myślenie kreatywne, poszukiwanie i tworzenie
	W_02	ma elementarną wiedzę o projektach plastycznych
umiejętności	**U_01**	posiada umiejętność posługiwania się językiem sztuk plastycznych, potrafi dokonać wyboru technik i materiałów posiada umiejętność twórczego działania/praktyczne sposoby realizacji zaprojektowanej terapii zajęciowej posiada umiejętność prezentowania własnych projektów plastycznych
	U_02	potrafi ocenić przydatność rozwiązań działań z obszaru sztuki oraz zainicjować strategię działania w terapii zajęciowej bez sięgania do gotowych recept tym samym inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
kompetencje społeczne	**K_01**	jest świadomy możliwości wykorzystania sztuki w rozwiązywaniu aktualnych problemów poznawczych i praktycznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

	• Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	01	aktywność na zajęciach, ćwiczenia praktyczne, prezentacja wykonanych ćwiczeń	W-01 U-01 K-01	40 %	1
	02	projekty indywidualne	W-02,U-02; K_01	60 %	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

$$\text{OCENA za ćwiczenia} = \frac{O(ćw)\,x\,ECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W-01	K1-W16
W-02	K1-W13
U-01	K1-U08
U-02	K1-U11
K-01	K1-K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Fragmentaryczna, w zakresie zadanych tematów, znajomość zaproponowanej literatury z zakresu historii sztuki.
Janus E., Terapia zajęciowa, Warszawa 2017.
Kozaczuk L., Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej, Warszawa 1995.

B. Literatura uzupełniająca:

- Szulc W., Arteterapia. Narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki, Warszawa 2011
- Stańko-Kaczmarek M., Arteterapia i warsztaty edukacji twórczej, Warszawa 2013
- Gładyszewska-Cylulko J., Arteterapia w pracy pedagoga, Kraków 2011
- Janus E., Terapeuci zajęciowi w Polsce. Role zawodowe, kształcenie i perspektywy rozwoju zawodu, Warszawa

2018
- Rottermund J., Nowotny J., Terapia zajęciowa w rehabilitacji medycznej. Podręcznik dla studentów i terapeutów, Katowice 2014
- O'Brien Jane C., Hussey Susan M., Introduction to Occupational Therapy, 4thed., Elsevier 2007
- Janus E., Psychologia w pracy terapeuty zajęciowego, Warszawa 2016

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: organizacja pracy placówek opiekuńczo – wychowawczych	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	IV

Dyscyplina: pedagogiki

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
zajęcia wprowadzające: cele i treści, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
wykłady	14	9				
studiowanie literatury			10	15		
przygotowanie do kolokwium			5	5		
Kolokwium pisemne	0,5	0,5				
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
Zajęcia wprowadzające: cele i treści, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
ćwiczenia audytoryjne	14,5	11,5				
studiowanie literatury, sporządzanie notatek			10	10		
analiza aktów prawnych			6	6		
Przygotowanie sprawozdania -statystyka wybranych placówek i ich wychowanków (z uwzględnieniem zmiennych demograficznych) w wybranym okresie (w tym odniesienie do reformy 2011r.) wraz z zadaniami tych placówek i ich specyfiką oraz analizą wybranego regulaminu organizacyjnego dla omawianego typu placówki.			6	6		
Przygotowanie do zajęć			15	18		
Przygotowanie indywidualnego planu			8	8		

pracy z dzieckiem na podstawie diagnozy (uproszczonego)						
Łącznie:	**30**	**22**	**60**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład z dyskusją	Ćwiczeniowa, plakatowa, grupowa
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
powtarzanie treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, kolokwium (termin poza zajęciami).	powtarzanie i porządkowanie treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielne zdobywanie i uzupełnianie wiedzy, analiza aktów prawnych, analiza danych statystycznych, przygotowanie referatu z analizy, przygotowanie do zajęć, w tym analiza regulaminu organizacyjnego wybranej placówki.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej	• Znajomość regulacji prawnych zakresu opieki, wychowania

Cele zajęć:

Zapoznanie studentów z zasadami organizacji pracy w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, calach systemu pieczy zastępczej zadaniami placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zapoznanie studentów z zasadami i możliwościami procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w warunkach instytucji opieki całkowitej.

Dostarczenie wiedzy o źródłach i treści planu pomocy dziecku, dokumentach obowiązujących w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i ich regulaminach.

Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji statystycznych i ich analizy.

Kształtowanie przekonania o znaczeniu codziennych czynności życia w placówce i konieczności ich planowania w sposób refleksyjny.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające: cele i treści zajęć, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2	Instytucjonalna opieka nad dzieckiem w 40-leciu powojennym w Polsce.	2	1
3	Reforma systemu opieki nad dzieckiem – założenia; koncepcja zmian. Cele systemu pieczy zastępczej, jego struktura. Zróżnicowanie pionowe opieki całodobowej nad dzieckiem, zakresy (w tym: nadzór, sprawozdawczość i kontrola)	3	2
4	Specyfika praw dziecka socjalizowanego poza rodziną własną, uprawnienia i zobowiązania rodziców dziecka. Źródła praw. Współpraca z rodziną dziecka w warunkach instytucji, aktywność na rzecz wspierania więzi (sposoby, znaczenie, podstawa prawna) jako obowiązek opiekunów- wychowawców. Zasady wspierania rodziny, podstawy aksjologiczne. Sposób rozmowy z dzieckiem o rodzinie, określonym celu sprawowania opieki.	3	2
5	Źródła i treść planu pomocy dziecku; częstotliwość aktualizacji. Treść diagnozy. Karta pobytu – zakres danych. Potrzeby dzieci a praca wychowawcza (postawy opiekuńcze, style wychowania, atmosfera życia w placówce i jej składowe, sposoby oddziaływania wolne od przemocy, praca w oparciu o mocne strony dziecka)	3	2
6	Usamodzielnianie – zasady, podstawy prawne, formy pomocy.	3	2

	Przygotowanie do życia jako zadanie wychowawcze – ograniczenia i możliwości. Różnice w możliwościach związanych z usamodzielnieniem pomiędzy opieką instytucjonalną i rodzinną (w tym: role rodzinne).		
8	Podsumowanie zajęć, kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2	Opieka wychowawcza w systemach opiekuńczych prekursorów opieki zakładowej w Polsce (Babicki, Makarenko), metody pracy a potrzeby dzieci. Stałość opieki i jej znaczenie. Kompetencje zawodowe i osobowościowe oraz zadania opiekuna –wychowawcy.	2	1.5
3	Rodzaje ośrodków i typy placówek opiekuńczo –wychowawczych – sposób kierowania, tryb przyjmowania, ich zadania. Dokumenty przy przyjmowaniu dziecka. Organizacja przy przenoszeniu dziecka i w sytuacji powrotu do rodziny (jako realizacja celu systemu pieczy zastępczej, dylematy etyczne). Zadania dyrektora placówki.	2	1.5
4	Organizacja opieki dziennej i nocnej. Organizacja pracy wychowawczej, odpowiedzialność za indywidualny proces wychowawczy. Znaczenie diagnozy w procesie planowania pracy z dzieckiem (w tym: indywidualne plany pracy z wychowankami). Nowe metody pracy z dzieckiem. Nowe metody dokumentacji wykorzystywane w pracy z dzieckiem.	4	3
5	Organizacja przestrzeni i wyposażenia placówki (standardy). Elementy codziennej organizacji życia w kontekście ich walorów wychowawczych i opiekuńczych. System konsekwencji w placówce. Organizacja codziennych czynności w placówce i ich znaczenie opiekuńcze i wychowawcze (porównanie z wychowaniem opiekuńczym J. Korczaka, Jeżewskiego) – praca grupowa. Atmosfera życia w placówce.	4	3
6	Dzieci w placówkach w Polsce – dane statystyczne, tendencje. Ruch w instytucjonalnej pieczy zastępczej w kontekście głównych celów systemu opieki zastępczej, przypisanych zadań, regulacji prawnych i regulaminów organizacyjnych wybranej placówki.	2	2
7	Formy współpracy z rodziną, ich ograniczenia i znaczenie, dylematy etyczne, regulacje prawne. Opiekun prawny i jego zadania	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**22**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu placówek opiekuńczo – wychowawczych.
	W_02	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o środowiskach pieczy zastępczej, ich specyfice i zadaniach.
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności placówek opiekuńczo – wychowawczych.
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych z wykorzystaniem różnych źródeł oraz interpretowania ich.
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów opiekuńczo – wychowawczych związanych z organizacją życia i zadań placówek opiekuńczo - wychowawczych.

kompetencje społeczne	**K_01**	-

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Kolokwium pisemne	W_01; W_02; W_02	100%	1
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1.	Sprawozdanie z analiz: placówki opiekuńczo – wychowawcze (rozmiary, zadania) i ich wychowankowie	W_01; W_02; W_02; U_01	50%	3
	2.	Analiza codziennych czynności w placówce, ich znaczenie	U_02	20%	
	3.	Ocena przygotowania uproszczonego, indywidualnego planu pracy z dzieckiem na podstawie diagnozy	U_02	30%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $$\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***

	4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W13
W_03	K2_W15
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9.06.2011 (Dz. U. 2016 poz. 575).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Kelm A., Domy dziecka w powojennym 45-leciu, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze", 1, 1998.

  lub

  Domańska J., Przemiany organizacyjne domów dziecka w latach 1945-1989, Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej, 3, 2009.

  lub

  Pyzik G., , Regulacja instytucji opieki zastępczej w Polsce: od systemu opieki nad dzieckiem do systemu opieki nad rodziną i dzieckiem, „Resovia Sacra", 17, 2010.
- Roczniki GUS (Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną – od 2012r., Warszawa), Sprawozdania MPiPS.
- Andrzejewski M., Domy na piasku, Poznań 2007

  lub

  Polkowski T., Borowiec S., Praca z rodziną dziecka umieszczonego w instytucji opiekuńczej, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze", 2007, nr 7, **s.** 14-26.
- Łobocki M. (red.), Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą, Lublin 2001, ss.: 15-42, 51-66, 89-104, 113-139.

  lub

  Albański L., Gola S., Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej, Jelenia Góra 2013, ss. 198-217

B. Literatura uzupełniająca:

- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 19 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz.U. Nr 214, poz. 1812; ost.zm. Dz.U. z 2007 r. Nr 201, poz. 1459).
- Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza w zarysie, Olsztyn 2006 (rozdział: prekursorzy opieki w Polsce, ich systemy opiekuńczo - wychowawcze)

  lub

  Albański L., Gola S., Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej, Jelenia Góra 2013, ss. 158-183.
-
- M. Andrzejewski, Domy na piasku, Poznań 2007.
- Jundziłł I., Pawłowska R., (red.), Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość- teraźniejszość, przyszłość, Warszawa 2003, część 4 i częściowo 5 (s. 257 -358).
- Pedagogika opiekuńcza Józefa Czeława Babickiego, pisma wybrane, oprac. Aleksander Kamiński, Franciszek Kulpiński, Zofia Skalska, Warszawa 1980.
- Izabela Owczarek, Praca z rodzicami wychowanków domów dziecka, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze", 2006, nr 9, s.25-32.
- Gomułka E., Trudności we wspieraniu rozwoju dziecka w placówce opiekuńczej, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze", 2012, nr 9, s. 23-26.
- Liszcz K., Dziecko z FAS w szkole i w domu , Kraków, 2011.
- Danuta Hryniewicz, Specyfika pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom z FAS, Warszawa 2007
- Kołodziejczak, L., Reaktywne zaburzenia więzi (RAD) u dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, „Wychowanie w Rodzinie", 2016, 1 (13).

- Piekacz, A., 2017, Specyfika rozwoju dzieci z FASD w instytucjonalnej pieczy zastępczej, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, seria: Organizacja i Zarządzanie, z. 112, Gliwice.
- Golczyńska-Grondas A., Usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych — podstawowe problemy, implikacje dla praktyki, „Problemy Polityki Społecznej”, 3, 2015, ss. 77-95.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Interwencja kryzysowa w środowiskach wychowawczych	Zo	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	IV

Dyscyplina:
pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające.	0,5	0,5				
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	0,5	0,5				
• Wykłady	14	9				
• Przygotowane do wykładów – analiza literatury			10	15		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające.	0,5	0,5				
• Zajęcia podsumowujące	0,5	0,5				
• Ćwiczenia audytoryjne	10	7				
• Prezentacja projektu działań interwencyjnych (Zadanie 1 - $Z_{1)}$	4	4				
• Studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć			30	33		
• Przygotowanie projektu działań interwencyjnych			15	15		
Łącznie:	**30**	**22**	**60**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
• wykład z prezentacją multimedialną, • wykład konwersatoryjny,	• analiza teksów źródłowych z dyskusją, • praca w grupach, • indywidualne projekty studenckie, • dyskusja

• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach	ćwiczenia symulacyjne, przygotowanie do napisania i prezentacji i projektu działań interwencyjnych i realizacja warsztatu grupowego, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• Profilaktyka zachowań ryzykownych • Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych • Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	• rozpoznawanie i określenie obszarów w środowisku zagrożonym różnymi dysfunkcjami i patologiami • umiejętność projektowania na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań terapeutycznych, profilaktycznych, pomocowych i ratowniczych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia

Cele zajęć:

- Celem jest zapoznanie studenta z pojęciem interwencji kryzysowej, przyczynami kryzysów, w szczególności – tych, występujących w szkołach i środowisku rodzinnych oraz sposobami reagowania na nie.

Treści programowe:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5
2	Pojęcie i rodzaje interwencji kryzysowej. Definicje i obszary kryzysów.	2	2
3	Podstawowe umiejętności prowadzenia interwencji kryzysowej	4	3
4	Kryzys w siedzibie służb społecznych: instytucja, szkoła, wypalenie.	4	2
5	Modele antycypacyjne i prewencyjne interwencji kryzysowej	4	2
6	Kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1	Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5
2	Kryzys, stres, przemoc, trauma w życiu dziecka. Skutki zdarzeń kryzysowych.	3	3
3	Dom jako przestrzeń oddziaływań interwencyjnych	3	2
4	Szkoła jako miejsce oddziaływań interwencyjnych	3	2
5	Dziecięcy żal po stracie.	2	2
6	Prezentacja projektu działań interwencyjnych (Zadanie 1 - $Z_{1)}$	3	2
7	Zajęcia podsumowujące	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	**30**	**22**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów interwencji kryzysowej, ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat podstaw i przebiegu interwencji kryzysowej w środowiskach wychowawczych ; rozumie istotę funkcjonalności i

		dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym dotyczących etyki zawodowej w działaniach związanych z interwencją kryzysową
umiejętności	**U_01**	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz interesu publicznego
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**Sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	K1	Kolokwium pisemne z pytaniami otwartymi i dłuższą wypowiedzią pisemną	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	Z1	Prezentacja projektu działań interwencyjnych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02; K_01, K_02	70%	2
	A	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02; K_01, K_02	30%	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$ *Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:* *3,0 – 3,24 – dostateczny* ***(3,0)*** *3,25 – 3,74 – dostateczny plus* ***(3,5)*** *3,75 – 4,24 – dobry* ***(4,0)*** *4, 25 – 4,74 – dobry plus* ***(4,5)*** *4,75 – 5,0 – bardzo dobry* ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07, K2_W08
W_02	K2_W11
W_03	K2_W16
U_01	K2_U07
U_02	K2_U09
K_01	K2_K02
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Jagieła J., Ktryzys w szkole, Rubikon, Kraków, 2009
- Richard K. James, Burl E. Gilliland "Strategie interwencji kryzysowej", wyd. Parpamedia, Warszawa 2008
- J. L. Greenstone, S. C. Leviton, Interwencja kryzysowa, GWP Gdańsk 2004
- Greenstone Jamek L., Leviton Charon C., Interwencja kryzysowa, GWP, Gdańsk 2004.

B. Literatura uzupełniająca:

- Kubacka - Jasiecka D., Lipowska - Teutsch A. (red.), Oblicza kryzysu psychologicznego i pracy interwencyjnej, Wyd. ALL, Kraków 1997.
- Jamek Beverly, Leczenie dzieci po urazach psychicznych, PARPA, Warszawa.
- Heszen - Niejodek I. (red.), Doświadczenie kryzysu - szansa rozwoju czy ryzyko zaburzeń?, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1995
- Badura - Madej W. (red.), Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej, Wyd. INTERART, Warszawa 1996.
- Badura - Madej W. (red.), Zeszyty Interwencji Kryzysowej. Nr 6-7/1998, Wyd. Stowarzyszenie Interwencji i Pomocy Psycholo-gicznej VIVOS VOCO, Kraków 1998
- Krüger A., Pierwsza pomoc dla pokrzywdzonych dzieci, Wyd. WAM, Kraków 2009
- Oraz literatura z zakresu realizowanych zagadnień
- Sęk H. (red.), Społeczna psychologia kliniczna, PWN, Warszawa 1993.
- Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, GWP, Gdańsk 2000.
- Seligman Martin E.P., Walker Elaine F., Rosenhan David L., Psychopatologia, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2003.
- Bryant Richard A., Harvey Allison G., Zespół stresu ostrego, PWN, Warszawa 2003.
- Dudek B., Zaburzenia po stresie traumatycznym, GWP, Gdańsk 2003.
- Sęk H., Cieślak Roman (red.), Wsparcie społeczne, stres i zdrowie, PWN, Warszawa 2004.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom	Zo,	**3**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	4

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	**15**	**10**	**15**	**20**	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
• wykład	14	9				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	0,5	0,5				
• analiza literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	**15**	**12**	**45**	**48**	60	2
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
• Ćwiczenia audytoryjne	14	11				
• Zaliczenie przedmiotu - kolokwium	0,5	0,5				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć			30	33		
• Przygotowanie oraz redagowanie eseju zaliczeniowego. Pomoc opieki nad osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinom w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej i pomocy społecznej (z perspektywy pedagoga)			10	10		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Łącznie:	**30**	**22**	**60**	**68**	**90**	**3**

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.	
Metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne:	**Zajęcia praktyczne:**
• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**	• **zajęcia z udziałem nauczycieli:**
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi	Analiza testów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe
• **samodzielna praca studenta:**	• **samodzielna praca studenta:**
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu	Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, redagowanie eseju zaliczeniowego, krytyczna autorefleksja
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• **Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych**	• Umiejętność pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych
Cele zajęć:	
• Zapoznanie się z zagadnieniami dotyczącymi sytuacji rodzin posiadających dziecko z niepełnosprawnością	
• Pogłębienie znajomości podstawowej terminologii pedagogicznej z zakresu pedagogiki specjalnej	
• Zapoznanie z podstawami prawnymi funkcjonowania placówek realizujących działalność opiekuńczą i edukacyjną z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych	
• Zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych we wspomaganiu tych rodzin oraz wspomaganiu rozwoju ich dziecka z dysfunkcjami	
• Przygotowanie do zatrudnienia w charakterze asystenta osoby niepełnosprawnej.	
• Zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych w diagnozowaniu rodzin posiadających dziecko niepełnosprawne oraz prowadzeniu skutecznych profilaktycznych i szeroko pojętej pedagogizacji wszystkich członków rodzin	
Treści programowe:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2.	Problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne	2	1,5
2	Niepełnosprawność a pomoc społeczna	2	1,5
3	Uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością.	4	2
4	Założenia i metody wspierania rodziny dziecka z niepełnosprawnością w całym cyklu jego życia	4	2
5.	Wpływ zaburzeń rozwoju dziecka na funkcjonowanie rodziny	2	2
6.	Zajęcia podsumowujące - kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć teoretycznych:	**15**	**10**

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2.	Możliwości usprawniania funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością w rodzinie	2	2
3.	Relacje między rodziną dziecka z niepełnosprawnością a specjalistami	2	2

4.	Możliwości pełnienia ról społecznych przez osoby z niepełnosprawnością i niedostosowane społecznie	2	1
5.	Sieć wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	2	2
6.	Modelowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami	2	2
7.	Mechanizmy wykluczenia i samowykluczenia osób z niepełnosprawnością	2	1
8.	Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością	2	1
9.	Zajęcia podsumowujące - kolokwium	0,5	0,5
	Razem zajęć praktycznych:	**15**	**12**
	Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach (opieki nad osobami z niepełnosprawnością)
umiejętności	**U_01**	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz interesu publicznego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium – test	W_01; W_02	100%	1

i weryfikacji efektów uczenia		wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu			
				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Aktywne uczestnictwo w zajęciach związane z opracowywaniem i analizowaniem przypadków pracy pedagoga w obszarze pracy, opieki nad osobą starszą oraz jego rodziną i środowiskiem społecznym	W_01;W_02; U_01;U_02;K_01	25%	2
	2	Esej zaliczeniowy Możliwości, wyzwania i potrzeby opieki nad osobami starszymi w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej i pomocy społecznej (z perspektywy pedagoga)	W_01; W_02; U_01; U_02	25%	
	3.	Kolokwium pisemne z pytaniami problemowymi	W_01; W_02; U_01; U_02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za wykład i ćwiczenia= $\frac{O(w)xECTS(w)+O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W06
W_02	K2_W10
U_01	K2_U02
U_02	K2_U07
K_01	K2_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- D. Podgórska - Jachnik, Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami, Warszawa 2014

• Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pod red. M. Klaczak i P. Majewicza, Kraków 2006; • Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w realizacji zadań rozwojowych, (red.), B. Witkowska, K. Bidziński, P. Kurtek, Kielce 2010
B. Literatura uzupełniająca:
• Wł. Dykcik, Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010; • Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011 • S. Nitecki Świadczenia rodzinne - procedura i tryb przyznawania, Wrocław 2009. • S. Sadowska, Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005

Nazwa zajęć:	**Forma zaliczenia:**	**Liczba punktów ECTS**
Nazwa: Mediacje i negocjacje w pracy pedagogicznej	Zo	1

Kierunek studiów	Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	**Poziom studiów**	**Zajęcia obowiązkowe dla studentów**	**Zajęcia do wyboru**	**Semestr/y**
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	IV

Dyscyplina: pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	**osoby prowadzące zajęcia:**
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	**liczba godzin**					**liczba punktów ECTS**
	N (nauczyciel)		**S (student)**		**razem**	
	SS	**SNS**	**SS**	**SNS**		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• Przygotowane do ćwiczeń i analiza literatury			5	10		
• Przygotowanie projektu			5	5		
• Przygotowanie do treningu			5	5		
Łącznie:	15	10	15	20	30	1

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

analiza tekstów, dyskusja, praca w grupach, studium przypadku, prezentacja multimedialna, trening monitorowany

- **samodzielna praca studenta:**

percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów, przygotowanie do dyskusji, treningu

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Zajęcia wprowadzające:	**Wymagania wstępne:**
• warsztat umiejętności wychowawczych • warsztat umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych • Psychologia emocji i motywacji	• umiejętności wychowawcze niezbędne do pracy z klasą szkolną/grupą przedszkolną • umiejętności w zakresie kompetencji osobistych i społecznych • wiedza na temat zasad efektywnej komunikacji • wiedza dotycząca prawidłowości zawiązanych z procesami emocjonalnymi i motywacyjnymi.

Cele zajęć:

- zdobycie przez studentów elementarnej wiedzy o metodyce, technikach, normach, procedurach stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych (wiedza)
- zdobycie przez studentów umiejętności wykorzystania poznanych metod, technik i narzędzi stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych do rozwiązywania sytuacji konfliktowych (umiejętności)

Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	**treści kształcenia**	**ilość godzin**	
		SS	**SNS**
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia.	1	1
2.	Mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów.	1	1
3.	Rola i pozycja mediatora. Standardy szkolenia mediatorów. Kodeks etyczny mediatora.	1	1
4.	Przebieg procesu mediacyjnego, standardy prowadzenia mediacji i postępowania mediatora.	2	1
5.	Standardy mediacji rówieśniczej i szkolnej w szkołach i innych placówkach oświatowych.	2	1
6.	Strategie i taktyki stosowane w mediacjach i negocjacjach.	2	1
7.	Trening umiejętności.	6	4
	Razem zajęć praktycznych:	15	10

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się dla przedmiotu:		
kategoria	**numer**	**treść**
wiedza	**W_01**	Student posiada wiedzę o metodyce, strategiach, normach, procedurach stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych.
umiejętności	**U_01**	Student potrafi wykorzystać poznane strategie i narzędzia stosowane w mediacjach rodzinnych i szkolnych do rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
kompetencje społeczne	**K_01**	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, dlatego uzupełnia i doskonali wiedzę i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:	
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	01	Przygotowanie projektu	W_01, U_01	50	1
	02	Udział w treningu	W_01, U_01 K_01, K_02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07, K2_W08
U_01	K2_U08, K2_U10
K_01	K2_K05
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Bargiel – Matusiewicz K., Mediacje i negocjacje, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010.
- Górska A., Huryn W., Mediacja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007.
- Moore Ch. W., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2016.
- Tabernacka M., Negocjacje i mediacje w sferze publicznej, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca:

- Białecki M., Mediacja w postępowaniu cywilnym, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.
- Czakon D., Margasiński A. (red.), Konflikty i mediacje we współczesnej rzeczywistości społecznej, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa 2007.
- Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009.
- Gruca-Miąsik U., Negocjacje i mediacje w kręgu pomocy, wychowania i prawa, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2011.
- Kalisz A., Zienkiewicz A., Mediacja sądowa i pozasądowa. Zarys wykładu, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014.

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Nazwa: Praktyka zawodowa w zakresie opiekuńczo-wychowawczym z pomocą społeczną	Zo,	**1**

Kierunek studiów	**Pedagogika**

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	4

Dyscyplina:
Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			**30**	**30**	30	1
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki						
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			30	30		

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

Zajęcia praktyczne:

- **zajęcia z udziałem nauczycieli:**

-

- **samodzielna praca studenta:**

Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki , przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce.

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
•	•

Cele przedmiotu:

Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania

praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.
Przygotowanie studenta do wykonywania pracy zawodowej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	25	25
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
	Razem zajęć praktycznych:	**30**	**30**

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	**W_01**	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
umiejętności	**U_01**	posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości, sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	**K_01**	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	• Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) **stopień** wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **plus dobry** stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy

	punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje **bardzo dobry** stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów kształcenia:	**Symbol**	**sposób weryfikacji**	**odniesienie do efektów**	**waga oceny w %**	**Punkty ECTS**
	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02,	50	5
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02	50	
	SUMA:			100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:

OCENA za ćwiczenia= $\frac{O(ćw)xECTS(ćw)}{Suma\ ECTS}$

Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:

3,0 – 3,24 – dostateczny ***(3,0)***
3,25 – 3,74 – dostateczny plus ***(3,5)***
3,75 – 4,24 – dobry ***(4,0)***
4, 25 – 4,74 – dobry plus ***(4,5)***
4,75 – 5,0 – bardzo dobry ***(5,0)***

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	**Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku**
W_01	K2_W07
W_02	K2_W10
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K01
K_02	K2_K06

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Literatura specjalistyczna

B. Literatura uzupełniająca:

- Akty prawne
- Regulamin praktyk

PEDAGOGIKA
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Liczba punktów ECTS 120

TRYB: STACJONARNY

HARMONOGRAM OBOWIĄZUJE OD ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021

SEMESTR I (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)

Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																Z*/E
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Język obcy	3		3		3	90	30	60			30	60													Z*
Narracje humanistyczne w pedagogice - *Przedmiot z dziedziny nauk humanistycznych*	1	1		1		30	20	10	20	10															Z*
Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*
Filozofia wychowania - *Przedmiot z dziedziny nauk humanistycznych*	1	1		1		30	20	10	20	10															Z*
Wybrane problemy współczesnej socjologii	1	1				30	20	10	20	10															Z*
Psychologia wychowawcza i uczenia się	4	2	2	2		120	40	80	20	40	20	40													Z*+E
Psychologia kliniczna	1	1		1		30	15	15	15	15															Z*+E
Dydaktyka ogólna - wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	3	1	2	1		90	45	45	15	15	30	30													Z*
Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*+E
Bezpieczeństwo i higiena pracy						4	4		4																Z
Pedeutologia z deontologią zawodu	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*
Pedagogika porównawcza	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*
Seminarium	3		3	3		90	30	60													30	60			Z*
Praktyka zawodowa pedagogiczna (asystencka)	1		1			30		30											0	30					Z*
Suma	**30**	**11**	**19**	**21**	**3**	**904**	**344**	**560**	**174**	**160**	**140**	**310**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**30**	**60**	**0**	**0**	

SEMESTR II (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)

Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																Z*/E
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Język obcy	3		3		3	90	30	60			30	60													Z*
Emisja głosu	1		1			30	15	15			15	15													Z*
Warsztat umiejętności wychowawczych	1		1			30	15	15							15	15									Z*
Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	1		1	1		30	15	15							15	15									Z*
Seminarium	4		4	4		120	30	90													30	90			Z*
Suma	**10**	**0**	**10**	**5**	**3**	**300**	**105**	**195**	**0**	**0**	**45**	**75**	**0**	**0**	**30**	**30**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR II EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Innowacje w edukacji przedszkolnej	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Psychologia kliniczna dziecka	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Wybrane aspekty metodyki kształcenia zintegrowanego	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*+E
Wybrane zagadnienia metodyki nauczania matematyki	3	1	2		3	90	35	55	15	15	20	40													Z*+E
Wybrane zagadnienia metodyki nauczania języka polskiego	3	1	2		3	90	35	55	15	15	20	40													Z*+E
Metody aktywizujące w edukacji dziecka	2		2		2	60	20	40							20	40									Z*
Muzykoterapia z metodyką	2		2	2	2	60	20	40					20	40											Z*
Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*
Suma	20	4	16	12	20	600	220	380	60	60	120	240	20	40	20	40	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za II semestr	**30**	**4**	**26**	**17**	**23**	**900**	**325**	**575**	**60**	**60**	**165**	**315**	**20**	**40**	**50**	**70**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR II PEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Wybrane problemy pedagogiki ogólnej	1	1			1	30	20	10	20	10															Z*
Pedagogika szkolna	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Warsztaty antydyskryminacyjne	1		1	1	1	30	15	15							15	15									Z*
Profilaktyka, diagnoza i terapia niepowodzeń szkolnych	3	1	2		3	90	35	55	15	15	20	40													Z*+E
Praktyka zawodowa pedagogiczna	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	5	15	4	20	600	195	405	80	70	100	200	0	0	15	15	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za II semestr	**30**	**5**	**25**	**9**	**23**	**900**	**300**	**600**	**80**	**70**	**145**	**275**	**0**	**0**	**45**	**45**	**0**	**0**	**0**	**120**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR II GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Psychologia starzenia się i starości	1	1		1	1	30	20	10	20	10															Z*
Socjologia starości	1	1			1	30	20	10	20	10															Z*
Geragogika	5	2	3	5	5	150	50	100	20	40	30	60													Z*+E
Wprowadzenie do terapii zajęciowej	2	2			2	60	20	40	20	40															Z*+E
Dynamika procesu grupowego w pracy gerontogogicznej	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Teoria i praktyka aktywności fizycznej seniorów	1	1			1	30	20	10	20	10															Z*
Arteterapia w pracy z seniorami	3		3		3	90	30	60							30	60									Z*
Choreoterapia w pracy z seniorami	3		3		3	90	30	60							30	60									Z*
Muzykoterapia w pracy z seniorami	3		3		3	90	30	60							30	60									Z*
Suma	20	7	13	6	20	600	235	365	100	110	30	60	0	0	105	195	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za II semestr	**30**	**7**	**23**	**11**	**23**	**900**	**340**	**560**	**100**	**110**	**75**	**135**	**0**	**0**	**135**	**225**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR II PSYCHOPEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Psychologia poznawcza	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*
Współczesne nurty psychologiczne	1	1			1	30	15	15	15	15															Z*
Dynamika procesu grupowego w pracy psychopedagogicznej	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Psychopedagogka rodziny	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Praktyka zawodowa pedagogiczna	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	5	15	6	20	600	190	410	75	75	100	200	0	0	15	15	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za II semestr	**30**	**5**	**25**	**11**	**23**	**900**	**295**	**605**	**75**	**75**	**145**	**275**	**0**	**0**	**45**	**45**	**0**	**0**	**0**	**120**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR II PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna	5	2	3	5	5	150	50	100	20	40	30	60													Z*+E
Teorie procesu socjalizacji	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Współczesne tendencje niedostosowania społecznego i przestępczości dorosłych	5	2	3	5	5	150	40	110	20	40	20	70													Z*+E
Diagnoza psychopedagogiczna w resocjalizacji	4	1	3	4	4	120	35	85	15	15	20	70													Z*
Prawne uwarunkowania w oddziaływaniach penitencjarnych	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Praktyka zawodowa asystencka	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	7	13	16	20	600	155	445	85	125	70	200	0	0	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za II semestr	**30**	**7**	**23**	**21**	**23**	**900**	**260**	**640**	**85**	**125**	**115**	**275**	**0**	**0**	**30**	**30**	**0**	**0**	**0**	**120**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR II PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Współczesne kierunki pomocy społecznej	3	1	2		3	90	30	60	15	15	15	45													Z*+E
Profilaktyka zachowań ryzykownych	3	1	2	3	3	90	30	60	15	15	15	45													Z*
Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	1		1		1	30	15	15			15	15													Z*
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Praktyka zawodowa pedagogiczna	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	5	15	4	20	600	180	420	75	75	105	225	0	0	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za II semestr	**30**	**5**	**25**	**9**	**23**	**900**	**285**	**615**	**75**	**75**	**150**	**300**	**0**	**0**	**30**	**30**	**0**	**0**	**0**	**120**	**30**	**90**	**0**	**0**	

SEMESTR III (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Antropologia pedagogiczna	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Pedagogika wartości ciała																									
Analiza tekstów kultury w warsztacie badawczym pedagoga	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Badanie jakości edukacji																									
Edukacja równościowa	1	1		1		30	15	15	15	15															Z*
Psychologia emocji i motywacji	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*
Andragogika	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*+E
Wnioskowanie statystyczne w badaniach pedagogicznych	2		2			60	15	45					15	45											Z*
Seminarium	6		6	6		180	30	150													30	150			Z*
Suma	**19**	**5**	**14**	**17**	**4**	**570**	**160**	**410**	**65**	**85**	**50**	**130**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR III EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Edukacja artystyczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	2		2		2	60	20	40					20	40											Z*
Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w przedszkolu	2		2		2	60		60											0	60					Z*
Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w klasach I-III	2		2		2	60		60											0	60					Z*
Suma	10	1	9	0	10	300	65	235	15	15	30	60	20	40	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za III semestr	**29**	**6**	**23**	**17**	**14**	**870**	**225**	**645**	**80**	**100**	**80**	**190**	**35**	**85**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**120**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR III PEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Badania biograficzne w pedagogice	2		2	2	2	60	15	45									15	45							Z*
Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych	4	2	2	4	4	120	35	85	20	40	15	45													Z*+E
Pedagogika zdrowia	4	2	2	4	4	120	35	85	20	40	15	45													Z*+E
Suma	10	4	6	10	10	300	85	215	40	80	30	90	0	0	0	0	15	45	0	0	0	0	0	0	
Suma za III semestr	**29**	**9**	**20**	**27**	**14**	**870**	**245**	**625**	**105**	**165**	**80**	**220**	**15**	**45**	**0**	**0**	**15**	**45**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR III GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Senior w systemie ochrony zdrowia i pomocy społecznej	3	1	2	3	3	90	25	65	10	20	15	45													Z*
Metodyka terapii zajęciowej seniorów z praktyką	6	2	4		6	180	40	140	20	40	20	100													Z*+E
Zakłócenia i bariery komunikacyjne w pracy z seniorem	2		2		2	60	15	45			15	45													Z*
Suma	11	3	8	3	11	330	80	250	30	60	50	190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za III semestr	**30**	**8**	**22**	**20**	**15**	**900**	**240**	**660**	**95**	**145**	**100**	**320**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR III PSYCHOPEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	5	2	3	5	5	150	50	100	20	40	30	60													Z*+E
Pedagogika zdrowia	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Prowadzenie eksperymentu w badaniach nad edukacją	4		4		4	120	20	100									20	100							Z*
Suma	10	3	7	6	10	300	85	215	35	55	30	60	0	0	0	0	20	100	0	0	0	0	0	0	
Suma za III semestr	**29**	**8**	**21**	**23**	**14**	**870**	**245**	**625**	**100**	**140**	**80**	**190**	**15**	**45**	**0**	**0**	**20**	**100**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR III PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Współczesne kierunki oddziaływań wychowawczych w izolacji penitencjarnej	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*
Metodyka oddziaływań w placówkach penitencjarnych	4	1	3	4	4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Interwencja kryzysowa	4	1	3	4	4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Suma	11	3	8	11	11	330	125	205	45	45	80	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za III semestr	**30**	**8**	**22**	**28**	**15**	**900**	**285**	**615**	**110**	**130**	**130**	**290**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR III PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych	4	1	3	4	4	120	35	85	15	15	20	70													Z*+E
Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej	2		2		2	60	20	40			20	40													Z*
Dynamika procesu grupowego	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Organizacja pomocy społecznej z praktyką	4	1	3		4	120	25	95	10	20	15	75													Z*+E
Suma	11	2	9	4	11	330	95	235	25	35	55	185	0	0	15	15	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za III semestr	**30**	**7**	**23**	**21**	**15**	**900**	**255**	**645**	**90**	**120**	**105**	**315**	**15**	**45**	**15**	**15**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR IV (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Wyzwania pedagogiki w perspektywie kultury mediów **Pedagogiczne konteksty posthumanizmu**	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Pedagogika religii **Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego**	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Tanatopedagogika	1	1		1		30	15	15	15	15															Z*
Performatywna i autokreacyjna perspektywa języka - *Przedmiot z obszaru dziedzin nauk humanistycznych*	3	1	2			90	35	55	15	15	20	40													Z*
Monographic lecture (wykład monograficzny w języku obcym)	1	1				30	10	20	10	20															Z*
Seminarium dyplomowe	6		6	6		180	30	150													30	150			Z*
Suma	**15**	**7**	**8**	**11**	**4**	**450**	**130**	**320**	**80**	**130**	**20**	**40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	

SEMESTR IV EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Kształtowanie kompetencji badawczych dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	4	2	2	4	4	120	40	80	20	40	20	40													Z*+E
Edukacja teatralna w przedszkolu i kl. I-III	2		2	2	2	60	30	30									30	30							Z*
Diagnoza i terapia pedagogiczna	1	1			1	30	15	15	15	15															Z*
Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej	2		2		2	60	20	40			20	40													Z*
Logopedia z metodyką terapii logopedycznej	2		2		2	60	20	40			20	40													Z*
Programowanie i robotyka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	2		2		2	60	20	40					20	40											Z*
Praktyka zawodowa w zakresie terapii pedagogicznej	3		3		3	90	0	90											0	90					Z*
Suma	16	3	13	6	16	480	145	335	35	55	60	120	20	40	0	0	30	30	0	90	0	0	0	0	
Suma za IV semestr	**31**	**10**	**21**	**17**	**20**	**930**	**275**	**655**	**115**	**185**	**80**	**160**	**20**	**40**	**0**	**0**	**30**	**30**	**0**	**90**	**30**	**150**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**31**	**89**	**72**	**60**	**3604**	**1169**	**2435**	**429**	**505**	**465**	**975**	**75**	**165**	**50**	**70**	**30**	**30**	**0**	**240**	**120**	**450**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Pedagogika seksualna	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Pedagogika pracy i doradztwo zawodowe	5	2	3	5	5	150	45	105	20	40	25	65													Z*+E
Wolontariat i organizacje pożytku publicznego w pracy pedagogicznej	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Coaching w edukacji	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Projekt w edukacji	3		3		3	90	20	70									20	70							Z*
Tanatopedagogika	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Warsztat mediacji rodzinnej i szkolnej	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Suma	16	4	12	11	16	480	150	330	40	80	60	150	0	0	30	30	20	70	0	0	0	0	0	0	
Suma za IV semestr	**31**	**11**	**20**	**22**	**20**	**930**	**280**	**650**	**120**	**210**	**80**	**190**	**0**	**0**	**30**	**30**	**20**	**70**	**0**	**0**	**30**	**150**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**36**	**84**	**79**	**60**	**3604**	**1169**	**2435**	**479**	**605**	**445**	**995**	**15**	**45**	**75**	**75**	**35**	**115**	**0**	**150**	**120**	**450**	**0**	**0**	

SEMESTR IV GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ																										
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																	
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Psychodrama w pracy z seniorem	2		2		2	60	15	45							15	45									Z*
Tanatopedagogika	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Interwencja kryzysowa	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Gerontoseksuologia	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*+E
Psychologia jakości życia	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Psychogeriatria	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Praktyka zawodowa w zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową	3		3		3	90	0	90											0	90					Z*
Suma	15	2	13	10	15	450	115	335	20	40	80	160	0	0	15	45	0	0	0	90	0	0	0	0	
Suma za IV semestr	**30**	**9**	**21**	**21**	**19**	**900**	**245**	**655**	**100**	**170**	**100**	**200**	**0**	**0**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**90**	**30**	**150**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**35**	**85**	**73**	**60**	**3604**	**1169**	**2435**	**469**	**585**	**415**	**965**	**15**	**45**	**150**	**270**	**0**	**0**	**0**	**120**	**120**	**450**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PSYCHOPEDAGOGIKA																										
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																	
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Pedagogika seksualna	4	2	2	4	4	120	40	80	20	40	20	40													Z*+E
Metody wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Coaching w edukacji	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Warsztat - opinie i orzeczenia - interpretacja wyników badań psychologicznych i pedagogicznych	2		2		2	60	20	40							20	40									Z*
Psychologia twórczości	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Warsztat - wywiad i obserwacja psychologiczno-pedagogiczna	2		2		2	60	20	40							20	40									Z*
Interwencja kryzysowa	2		2		2	60	20	40			20	40													Z*
Praktyka zawodowa w zakresie psychopedagogiki	1		1		1	30		30											0	30					Z*
Suma	16	4	12	8	16	480	155	325	40	80	60	120	0	0	55	95	0	0	0	30	0	0	0	0	
Suma za IV semestr	**31**	**11**	**20**	**19**	**20**	**930**	**285**	**645**	**120**	**210**	**80**	**160**	**0**	**0**	**55**	**95**	**0**	**0**	**0**	**30**	**30**	**150**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**35**	**85**	**74**	**60**	**3604**	**1169**	**2435**	**469**	**585**	**445**	**935**	**15**	**45**	**100**	**140**	**20**	**100**	**0**	**180**	**120**	**450**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		Z*/E
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Funkcjonowanie człowieka w warunkach izolacji penitencjarnej	2		2	2	2	60	20	40			20	40													Z*
Dewiacje społeczne	1	1			1	30	15	15	15	15															Z*
Psychologia różnc indywidualnych i osobowości	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Psychologia sądowa i penitencjarna	2	2		2	2	60	20	40	20	40															Z*
Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji	1		1	1	1	30	15	15	15	15															Z*
Readaptacja społeczna	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Społeczne uwarunkowania resocjalizacji	4	1	3	4	4	120	45	75	15	15	30	60													Z*
Praktyka zawodowa	2		2		2	60		60											0	60					Z*
Suma	15	7	8	12	15	450	150	300	100	140	50	100	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0	0	
Suma za IV semestr	**30**	**14**	**16**	**23**	**19**	**900**	**280**	**620**	**180**	**270**	**70**	**140**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**60**	**30**	**150**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**40**	**80**	**93**	**60**	**3604**	**1169**	**2435**	**549**	**685**	**455**	**1015**	**15**	**45**	**30**	**30**	**0**	**0**	**0**	**210**	**120**	**450**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Wybrane problemy gerontogogiki	3	1	2	3	3	90	35	55	15	15	20	40													Z*+E
Warsztaty terapii zajęciowej	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Organizacja pracy placówek opiekuńczo-wychowawczych	3	1	2		3	90	30	60	15	15	15	45													Z*
Interwencja kryzysowa w środowiskach wychowawczych	3	1	2	3	3	90	30	60	15	15	15	45													Z*
Pomoc osobom z niepełnosprawnością i ich rodzinom	3	1	2	3	3	90	30	60	15	15	15	45													Z*
Mediacje i negocjacje w pracy pedagogicznej	1		1		1	30	15	15							15	15									Z*
Praktyka zawodowa w zakresie opiekuńczo-wychowawczym z pomocą społeczną	1		1		1	30	0	30											0	30					Z*
Suma	15	4	11	9	15	450	155	295	60	60	65	175	0	0	30	30	0	0	0	30	0	0	0	0	
Suma za IV semestr	**30**	**11**	**19**	**20**	**19**	**900**	**285**	**615**	**140**	**190**	**85**	**215**	**0**	**0**	**30**	**30**	**0**	**0**	**0**	**30**	**30**	**150**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**34**	**86**	**71**	**60**	**3604**	**1169**	**2435**	**479**	**545**	**480**	**1140**	**15**	**45**	**75**	**75**	**0**	**0**	**0**	**180**	**120**	**450**	**0**	**0**	

PEDAGOGIKA
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Liczba punktów ECTS 120

TRYB: NIESTACJONARNY

HARMONOGRAM OBOWIĄZUJE OD ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021

SEMESTR I (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)

Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																Z*/E
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Język obcy	3		3		3	90	20	70			20	70													Z*
Narracje humanistyczne w pedagogice - *Przedmiot z dziedziny nauk humanistycznych*	1	1		1		30	20	10	20	10															Z*
Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*
Filozofia wychowania - *Przedmiot z dziedziny nauk humanistycznych*	1	1		1		30	20	10	20	10															Z*
Wybrane problemy współczesnej socjologii	1	1				30	20	10	20	10															Z*
Psychologia wychowawcza i uczenia się	4	2	2	2		120	40	80	20	40	20	40													Z*+E
Psychologia kliniczna	1	1		1		30	15	15	15	15															Z*+E
Dydaktyka ogólna - wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	3	1	2	1		90	45	45	15	15	30	30													Z*
Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	3	1	2	3		90	25	65	10	20	15	45													Z*+E
Bezpieczeństwo i higiena pracy						4	4		4																Z
Pedeutologia z deontologią zawodu	3	1	2	3		90	25	65	10	20	15	45													Z*
Pedagogika porównawcza	3	1	2	3		90	25	65	10	20	15	45													Z*
Seminarium	3		3	3		90	20	70													20	70			Z*
Praktyka zawodowa pedagogiczna asystencka	1		1			30		30											0	30					Z*
Suma	**30**	**11**	**19**	**21**	**3**	**904**	**309**	**595**	**159**	**175**	**130**	**320**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**30**	**20**	**70**	**0**	**0**	

SEMESTR II (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)

Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																Z*/E
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Język obcy	3		3		3	90	20	70			20	70													Z*
Emisja głosu	1		1			30	15	15			15	15													Z*
Warsztat umiejętności wychowawczych	1		1			30	10	20							10	20									Z*
Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	1		1	1		30	10	20							10	20									Z*
Seminarium	4		4	4		120	20	100													20	100			Z*
Suma	**10**	**0**	**10**	**5**	**3**	**300**	**75**	**225**	**0**	**0**	**35**	**85**	**0**	**0**	**20**	**40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR II EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Innowacje w edukacji przedszkolnej	2		2	2	2	60	12	48			12	48													Z*
Psychologia kliniczna dziecka	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Wybrane aspekty metodyki kształcenia zintegrowanego	3	1	2	3	3	90	30	60	15	15	15	45													Z*+E
Wybrane zagadnienia metodyki nauczania matematyki	3	1	2		3	90	30	60	15	15	15	45													Z*+E
Wybrane zagadnienia metodyki nauczania języka polskiego	3	1	2		3	90	30	60	15	15	15	45													Z*+E
Metody aktywizujące w edukacji dziecka	2		2		2	60	12	48							12	48									Z*
Muzykoterapia z metodyką	2		2	2	2	60	20	40					20	40											Z*
Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	3	1	2	3	3	90	22	68	10	20	12	48													Z*
Suma	20	4	16	12	20	600	171	429	55	65	84	276	20	40	12	48	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr II	**30**	**4**	**26**	**17**	**23**	**900**	**246**	**654**	**55**	**65**	**119**	**361**	**20**	**40**	**32**	**88**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR II PEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Wybrane problemy pedagogiki ogólnej	1	1			1	30	12	18	12	18															Z*
Pedagogika szkolna	3	1	2	3	3	90	24	66	12	18	12	48													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Warsztaty antydyskryminacyjne	1		1	1	1	30	10	20							10	20									Z*
Profilaktyka, diagnoza i terapia niepowodzeń szkolnych	3	1	2		3	90	24	66	12	18	12	48													Z*+E
Praktyka zawodowa pedagogiczna	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	5	15	4	20	600	160	440	66	84	84	216	0	0	10	20	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za semestr II	**30**	**5**	**25**	**9**	**23**	**900**	**235**	**665**	**66**	**84**	**119**	**301**	**0**	**0**	**30**	**60**	**0**	**0**	**0**	**120**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR II GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Psychologia starzenia się i starości	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Socjologia starości	1	1			1	30	15	15	15	15															Z*
Geragogika	5	2	3	5	5	150	35	115	15	45	20	70													Z*+E
Wprowadzenie do terapii zajęciowej	2	2			2	60	15	45	15	45															Z*+E
Dynamika procesu grupowego w pracy gerontogogicznej	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Teoria i praktyka aktywności fizycznej seniorów	1	1			1	30	15	15	15	15															Z*
Arteterapia w pracy z seniorami	3		3		3	90	20	70							20	70									Z*
Choreoterapia w pracy z seniorami	3		3		3	90	20	70							20	70									Z*
Muzykoterapia w pracy z seniorami	3		3		3	90	20	70							20	70									Z*
Suma	20	7	13	6	20	600	165	435	75	135	20	70	0	0	70	230	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr II	**30**	**7**	**23**	**11**	**23**	**900**	**240**	**660**	**75**	**135**	**55**	**155**	**0**	**0**	**90**	**270**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR II PSYCHOPEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Psychologia poznawcza	3	1	2	3	3	90	24	66	12	18	12	48													Z*
Współczesne nurty psychologiczne	1	1			1	30	10	20	10	20															Z*
Dynamika procesu grupowego w pracy psychopedagogicznej	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Psychopedagogika rodziny	3	1	2	3	3	90	24	66	12	18	12	48													Z*
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Praktyka zawodowa pedagogiczna	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	5	15	6	20	600	158	442	64	86	84	216	0	0	10	20	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za semestr II	**30**	**5**	**25**	**11**	**23**	**900**	**233**	**667**	**64**	**86**	**119**	**301**	**0**	**0**	**30**	**60**	**0**	**0**	**0**	**120**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR II PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Pedagogika resocjalizacyjna i penitencjarna	5	2	3	5	5	150	45	105	20	40	25	65													Z*+E
Teorie procesu socjalizacji	1	1		1	1	30	12	18	12	18															Z*
Współczesne tendencje niedostosowania społecznego i przestępczości dorosłych	5	2	3	5	5	150	27	123	12	48	15	75													Z*+E
Diagnoza psychopedagogiczna w resocjalizacji	4	1	3	4	4	120	27	93	12	18	15	75													Z*
Prawne uwarunkowania w oddziaływaniach penitencjarnych	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Praktyka zawodowa asystencka	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	7	13	16	20	600	126	474	71	139	55	215	0	0	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za semestr II	**30**	**7**	**23**	**21**	**23**	**900**	**201**	**699**	**71**	**139**	**90**	**300**	**0**	**0**	**20**	**40**	**0**	**0**	**0**	**120**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR II PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej	1	1		1	1	30	10	20	10	20															Z*
Współczesne kierunki pomocy społecznej	3	1	2		3	90	22	68	10	20	12	48													Z*+E
Profilaktyka zachowań ryzykownych	3	1	2	3	3	90	22	68	10	20	12	48													Z*
Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	1		1		1	30	10	20			10	20													Z*
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Praktyka zawodowa pedagogiczna	4		4		4	120	0	120											0	120					Z*
Suma	20	5	15	4	20	600	154	446	60	90	94	236	0	0	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za semestr II	**30**	**5**	**25**	**9**	**23**	**900**	**229**	**671**	**60**	**90**	**129**	**321**	**0**	**0**	**20**	**40**	**0**	**0**	**0**	**120**	**20**	**100**	**0**	**0**	

SEMESTR III (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)																									
Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		Z*/E
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Antropologia pedagogiczna Pedagogika wartości ciała	2	2		2	2	60	12	48	12	48															Z*
Analiza tekstów kultury w warsztacie badawczym pedagoga Badanie jakości edukacji	2		2	2	2	60	12	48			12	48													Z*
Edukacja równościowa	1	1		1		30	10	20	10	20															Z*
Psychologia emocji i motywacji	3	1	2	3		90	30	60	15	15	15	45													Z*
Andragogika	3	1	2	3		90	20	70	10	20	10	50													Z*+E
Wnioskowanie statystyczne w badaniach pedagogicznych	2		2			60	15	45					15	45											Z*
Seminarium	6		6	6		180	20	160													20	160			Z*
Suma	**19**	**5**	**14**	**17**	**4**	**570**	**119**	**451**	**47**	**103**	**37**	**143**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR III EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		Z*/E
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	4	1	3		4	120	45	75	15	15	30	60													Z*+E
Edukacja artystyczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	2		2		2	60	12	48					12	48											Z*
Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w przedszkolu	2		2		2	60	0	60											0	60					Z*
Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w klasach I-III	2		2		2	60	0	60											0	60					Z*
Suma	10	1	9	0	10	300	57	243	15	15	30	60	12	48	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	
Suma za semestr III	**29**	**6**	**23**	**17**	**14**	**870**	**176**	**694**	**62**	**118**	**67**	**203**	**27**	**93**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**120**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR III PEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		Z*/E
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Badania biograficzne w pedagogice	2		2	2	2	60	12	48									12	48							Z*
Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych	4	2	2	4	4	120	30	90	15	45	15	45													Z*+E
Pedagogika zdrowia	4	2	2	4	4	120	30	90	15	45	15	45													Z*+E
Suma	10	4	6	10	10	300	72	228	30	90	30	90	0	0	0	0	12	48	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr III	**29**	**9**	**20**	**27**	**14**	**870**	**191**	**679**	**77**	**193**	**67**	**233**	**15**	**45**	**0**	**0**	**12**	**48**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR III GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Senior w systemie ochrony zdrowia i pomocy społecznej	3	1	2	3	3	90	25	65	10	20	15	45													Z*
Metodyka terapii zajęciowej seniorów z praktyką	6	2	4		6	180	35	145	15	45	20	100													Z*+E
Zakłócenia i bariery komunikacyjne w pracy z seniorem	2		2		2	60	15	45			15	45													Z*
Suma	11	3	8	3	11	330	75	255	25	65	50	190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr III	**30**	**8**	**22**	**20**	**15**	**900**	**194**	**706**	**72**	**168**	**87**	**333**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR III PSYCHOPEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	5	2	3	5	5	150	32	118	12	48	20	70													Z*+E
Pedagogika zdrowia	1	1		1	1	30	15	15	15	15															Z*
Prowadzenie eksperymentu w badaniach nad edukacją	4		4		4	120	20	100									20	100							Z*
Suma	10	3	7	6	10	300	67	233	27	63	20	70	0	0	0	0	20	100	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr III	**29**	**8**	**21**	**23**	**14**	**870**	**186**	**684**	**74**	**166**	**57**	**213**	**15**	**45**	**0**	**0**	**20**	**100**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR III PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Współczesne kierunki oddziaływań wychowawczych w izolacji penitencjarnej	3	1	2	3	3	90	27	63	12	18	15	45													Z*
Metodyka oddziaływań w placówkach penitencjarnych	4	1	3	4	4	120	33	87	15	15	18	72													Z*+E
Interwencja kryzysowa	4	1	3	4	4	120	33	87	15	15	18	72													Z*+E
Suma	11	3	8	11	11	330	93	237	42	48	51	189	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr III	**30**	**8**	**22**	**28**	**15**	**900**	**212**	**688**	**89**	**151**	**88**	**332**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR III PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych	4	1	3	4	4	120	22	98	10	20	12	78													Z*+E
Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej	2		2		2	60	15	45			15	45													Z*
Dynamika procesu grupowego	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Organizacja pomocy społecznej z praktyką	4	1	3		4	120	21	99	10	20	11	79													Z*+E
Suma	11	2	9	4	11	330	68	262	20	40	38	202	0	0	10	20	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr III	**30**	**7**	**23**	**21**	**15**	**900**	**187**	**713**	**67**	**143**	**75**	**345**	**15**	**45**	**10**	**20**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR IV (PRZEDMIOTY WSPÓLNE)																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Wyzwania pedagogiki w perspektywie kultury mediów **Pedagogiczne konteksty posthumanizmu**	2	2		2	2	60	12	48	12	48															Z*
Pedagogika religii **Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego**	2	2		2	2	60	12	48	12	48															Z*
Tanatopedagogika	1	1		1		30	10	20	10	20															Z*
Performatywna i autokreacyjna perspektywa języka - *Przedmiot z obszaru dziedzin nauk humanistycznych*	3	1	2			90	22	68	10	20	12	48													Z*
Monographic lecture (wykład monograficzny w języku obcym)	1	1				30	10	20	10	20															Z*
Seminarium dyplomowe	6		6	6		180	20	160													20	160			Z*
Suma	**15**	**7**	**8**	**11**	**4**	**450**	**86**	**364**	**54**	**156**	**12**	**48**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	

SEMESTR IV EDUKACJA ELEMENTARNA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Kształtowanie kompetencji badawczych dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	4	2	2	4	4	120	24	96	12	48	12	48													Z*+E
Edukacja teatralna w przedszkolu i kl. I-III	2		2	2	2	60	18	42									18	42							Z*
Diagoza i terapia pedagogiczna	1	1			1	30	15	15	15	15															Z*
Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej	2		2		2	60	20	40			20	40													Z*
Logopedia z metodyką terapii logopedycznej	2		2		2	60	15	45			15	45													Z*
Programowanie i robotyka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	2		2		2	60	12	48					12	48											Z*
Praktyka zawodowa w zakresie terapii pedagogicznej	3		3		3	90	0	90											0	90					Z*
Suma	16	3	13	6	16	480	104	376	27	63	47	133	12	48	0	0	18	42	0	90	0	0	0	0	
Suma za semestr IV	**31**	**10**	**21**	**17**	**20**	**930**	**190**	**740**	**81**	**219**	**59**	**181**	**12**	**48**	**0**	**0**	**18**	**42**	**0**	**90**	**20**	**160**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**31**	**89**	**72**	**60**	**3604**	**921**	**2683**	**357**	**577**	**375**	**1065**	**59**	**181**	**32**	**88**	**18**	**42**	**0**	**240**	**80**	**490**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Pedagogika seksualna	2	2		2	2	60	12	48	12	48															Z*
Pedagogika pracy i doradztwo zawodowe	5	2	3	5	5	150	32	118	15	45	17	73													Z*+E
Wolontariat i organizacje pożytku publicznego w pracy pedagogicznej	2		2	2	2	60	12	48			12	48													Z*
Coaching w edukacji	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Projekt w edukacji	3		3		3	90	12	78									12	78							Z*
Tanatopedagogika	2		2	2	2	60	12	48			12	48													Z*
Warsztat mediacji rodzinnej i szkolnej	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Suma	16	4	12	11	16	480	100	380	27	93	41	169	0	0	20	40	12	78	0	0	0	0	0	0	
Suma za semestr IV	**31**	**11**	**20**	**22**	**20**	**930**	**186**	**744**	**81**	**249**	**53**	**217**	**0**	**0**	**20**	**40**	**12**	**78**	**0**	**0**	**20**	**160**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**36**	**84**	**79**	**60**	**3604**	**921**	**2683**	**383**	**701**	**369**	**1071**	**15**	**45**	**50**	**100**	**24**	**126**	**0**	**150**	**80**	**490**	**0**	**0**	

SEMESTR IV GERONTOGOGIKA Z TERAPIĄ ZAJĘCIOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Psychodrama w pracy z seniorem	2		2		2	60	15	45							15	45									Z*
Tanatopedagogika	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Interwencja kryzysowa	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Gerontoseksuologia	2	2		2	2	60	15	45	15	54															Z*+E
Psychologia jakości życia	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Psychogeriatria	2		2	2	2	60	17	43			17	43													Z*
Praktyka zawodowa w zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową	3		3		3	90	0	90											0	90					Z*
Suma	15	2	13	10	15	450	92	358	15	54	62	178	0	0	15	45	0	0	0	90	0	0	0	0	
Suma za semestr IV	**30**	**9**	**21**	**21**	**19**	**900**	**178**	**722**	**69**	**210**	**74**	**226**	**0**	**0**	**15**	**45**	**0**	**0**	**0**	**90**	**20**	**160**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**35**	**85**	**73**	**60**	**3604**	**921**	**2683**	**375**	**688**	**346**	**1034**	**15**	**45**	**105**	**315**	**0**	**0**	**0**	**120**	**80**	**490**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PSYCHOPEDAGOGIKA																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Pedagogika seksualna	4	2	2	4	4	120	27	93	15	45	12	48													Z*+E
Metody wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Coaching w edukacji	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Warsztat - opinie i orzeczenia - interpretacja wyników badań psychologicznych i pedagogicznych	2		2		2	60	15	45							15	45									Z*
Psychologia twórczości	2	2		2	2	60	13	47	13	47															Z*
Warsztat - wywiad i obserwacja psychologiczno-pedagogiczna	2		2		2	60	15	45							15	45									Z*
Interwencja kryzysowa	2		2		2	60	12	48			12	48													Z*
Praktyka zawodowa w zakresie psychopedagogiki	1		1		1	30		30											0	30					Z*
Suma	16	4	12	8	16	480	107	373	28	92	39	141	0	0	40	110	0	0	0	30	0	0	0	0	
Suma za semestr IV	**31**	**11**	**20**	**19**	**20**	**930**	**193**	**737**	**82**	**248**	**51**	**189**	**0**	**0**	**40**	**110**	**0**	**0**	**0**	**30**	**20**	**160**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**35**	**85**	**74**	**60**	**3604**	**921**	**2683**	**379**	**675**	**357**	**1023**	**15**	**45**	**70**	**170**	**20**	**100**	**0**	**180**	**80**	**490**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PEDAGOGIKA PENITENCJARNA Z INTERWENCJĄ KRYZYSOWĄ																									
Nazwa przedmiotu	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć*																
	razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	zajęcia związane z działaln. naukowa	zajęcia do wyboru	razem	razem N	razem S	W		CAU		CL		CW		CPR		P		S		CUP		Z*/E
						N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	N	N	S	N	S	N	S	
Funkcjonowanie człowieka w warunkach izolacji penitencjarnej	2		2	2	2	60	15	45			15	45													Z*
Dewiacje społeczne	1	1			1	30	12	18	12	18															Z*
Psychologia różnc indywidualnych i osobowości	2	2		2	2	60	15	45	15	45															Z*
Psychologia sądowa i penitencjarna	2	2		2	2	60	15	45	15	45															Z*
Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji	1		1	1	1	30	12	18	12	18															Z*
Readaptacja społeczna	1	1		1	1	30	12	18	12	18															Z*
Społeczne uwarunkowania resocjalizacji	4	1	3	4	4	120	32	88	12	18	20	70													Z*
Praktyka zawodowa	2		2		2	60		60											0	60					Z*
Suma	15	7	8	12	15	450	113	337	78	162	35	115	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0	0	
Suma za semestr IV	**30**	**14**	**16**	**23**	**19**	**900**	**199**	**701**	**132**	**318**	**47**	**163**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**60**	**20**	**160**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**40**	**80**	**93**	**60**	**3604**	**921**	**2683**	**451**	**783**	**355**	**1115**	**15**	**45**	**20**	**40**	**0**	**0**	**0**	**210**	**80**	**490**	**0**	**0**	

SEMESTR IV PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ																									
Nazwa przedmiotu	**ECTS**					**Liczba godzin**			**Liczba godzin wg rodzajów zajęć***																
	razem	**zajęcia teoretyczne**	**zajęcia praktyczne**	**zajęcia związane z działaln. naukowa**	**zajęcia do wyboru**	**razem**	**razem N**	**razem S**	**W**		**CAU**		**CL**		**CW**		**CPR**		**P**		**S**		**CUP**		**Z*/E**
						N+S			**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**N**	**N**	**S**	**N**	**S**	**N**	**S**	
Wybrane problemy gerontogogiki	3	1	2	3	3	90	22	68	10	20	12	48													Z*+E
Warsztaty terapii zajęciowej	1		1		1	30	12	18							12	18									Z*
Organizacja pracy placówek opiekuńczo-wychowawczych	3	1	2		3	90	22	68	10	20	12	48													Z*
Interwencja kryzysowa w środowisku wychowawczym	3	1	2	3	3	90	22	68	10	20	12	48													Z*
Pomoc osobom z niepełnosprawnością i ich rodzinom	3	1	2	3	3	90	22	68	10	20	12	48													Z*
Mediacje i negocjacje w pracy pedagogicznej	1		1		1	30	10	20							10	20									Z*
Praktyka zawodowa w zakresie opiekuńczo-wychowawczym z pomocą społeczną	1		1		1	30	0	30											0	30					Z*
Suma	15	4	11	9	15	450	110	340	40	80	48	192	0	0	22	38	0	0	0	30	0	0	0	0	
Suma za semestr IV	**30**	**11**	**19**	**20**	**19**	**900**	**196**	**704**	**94**	**236**	**60**	**240**	**0**	**0**	**22**	**38**	**0**	**0**	**0**	**30**	**20**	**160**	**0**	**0**	
Suma za całość w ścieżce kształcenia	**120**	**34**	**86**	**71**	**60**	**3604**	**921**	**2683**	**380**	**644**	**394**	**1226**	**15**	**45**	**52**	**98**	**0**	**0**	**0**	**180**	**80**	**490**	**0**	**0**	

3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym

W Instytucie Pedagogiki praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia i wynikają z harmonogramu studiów. Na kierunku *Pedagogika* praktyki są realizowane w trybie ciągłym i śródrocznym (nieciągłym – skorelowane z zajęciami: pedagogiczno-psychologiczna ewaluacja zdarzeń w środowisku praktyk zawodowych), co umożliwia kształtowanie praktycznych umiejętności studentów z zastosowaniem wiedzy w działalności praktycznej i osiągania efektów uczenia się niezbędnych w pracy zawodowej pedagoga. Obie formy praktyk realizowane są jako osobne zajęcia. Wymiar ilości godzin praktyk zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych pozostaje taki sam.

Na kierunku *Pedagogika w ścieżkach przygotowujących do pracy w placówkach oświatowo-wychowawczych* założone są praktyki zawodowe pedagogiczne. Praktyki te odbywają w instytucjach wchodzących w skład systemu oświaty (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, Art. 2, Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 534).

Celem praktyk pedagogicznych jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu poprzez:

- wieloaspektowe poznanie sposobu funkcjonowania placówki tworzącej system oświaty, w tym regulaminem (statutem) placówki;
- zapoznanie się z podstawowymi zadaniami, obszarami działalności, stosowanymi metodami pracy;
- zapoznanie się z prawnymi podstawami funkcjonowania placówki;
- zapoznanie się z procedurami organizacyjnymi podziału kompetencji, planowania pracy i systemu kontroli;
- zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołu specjalistów zaangażowanych w zadania realizowane w placówce, które są związane z kierunkiem studiów;
- zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji;
- pobudzenie studentów do refleksyjnej oceny osobistej i twórczych działań w obszarze związanym z projektowaniem własnego rozwoju zawodowego;

- nabycie kompetencji zawodowych (interpersonalnych, praktycznych, menadżerskich, wychowawczych, pedagogicznych, edukacyjnych) warunkujących prawidłowe funkcjonowanie w placówce.
- zdobycie i wyćwiczenie przez studentów umiejętności planowania zajęć własnych, a następnie ich realizacji, analizy i oceny oraz dokumentowania.

Podczas praktyki studenci pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę z ramienia placówki powinni wykonywać zadania administracyjne i merytoryczne włączając się realizację zadań i projektów umożliwiających zapoznanie studentów ze specyfiką zawodu pedagoga, jego warsztatem pracy, a także powinni doświadczyć bezpośredniego kontaktu z wychowankami/uczniami w środowisku instytucjonalnym.

Lp	**Rodzaj praktyki**	**Czas i miejsce realizacji**	**Liczba godzin**	**Punkty ECTS**
Ścieżki kształcenia **Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną** **Pedagogika** **Gerontogogika z terapią zajęciową** **Psychopedagogika** **Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową** **Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną**				
1.	Praktyka zawodowa pedagogiczna *(asytencka)*	I semestr, placówki tworzące system oświaty	1 tydzień 30h	1
Ścieżki kształcenia **Pedagogika** **Psychopedagogika** **Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną**				
2.	Praktyka zawodowa pedagogiczna	II semestr- praktyka wrześniowa, placówki tworzące system oświaty	4 tygodnie 120h	4

Miejsca odbywania praktyk zawodowych pedagogicznych :

Praktykę pedagogiczną student może odbyć we wszystkich placówkach oświatowych tworzących system oświaty:

1) szkoły:
   a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami przedszkolnymi, integracyj nymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe i mistrzostwa sportowego;

b) ponadpodstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integra cyjymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, przygotowania, wojskowego, sportowymi i mist rzostwa sportowego,
sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa,

c) artystyczne;

2) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;

3) placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;

4) placówki artystyczne - ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;

5) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom,
młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pom ocy
uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;

6) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania;

7) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;

8) placówki doskonalenia nauczycieli.

Ponadto w toku kształcenia studentów SDS na kierunku Pedagogika w ścieżce kształcenia: edukacja elementarna z terapią pedagogiczną realizowane są także praktyki zawodowe pedagogiczno-dydaktyczne – stanowiące integralną część procesu kształcenia. Wymiar ilości godzin praktyk zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych pozostaje taki sam.

Ogólne cele praktyk zawodowych pedagogiczno-dydaktycznych

1) poznanie specyfiki zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej;
2) stwarzanie warunków do rozwijania gotowości do podjęcia roli nauczyciela;

3) przygotowanie do efektywnego organizowania własnego warsztatu nauczycielskiego;
4) świadome budowanie relacji z dziećmi i uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz ze współpracownikami;
5) wdrożenie innowacyjności w pracy nauczyciela, w zakresie dotyczącym indywidualizacji procesu nauczania uwzględniającej zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów, wspieranie ich wszechstronnego rozwoju, ich aktywności i uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.

Lp	**Rodzaj praktyki**	**Czas i miejsce realizacji**	**Liczba godzin**	**Punkty ECTS**
Ścieżki kształcenia **Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną**				
1	Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w przedszkolu	III semestr, Przedszkola	2 tygodnie 60h	2
2	Praktyka zawodowa pedagogiczno-dydaktyczna w klasach I-III szkoły podstawowej	III semestr Klasy I-III szkoły podstawowej	2 tygodnie 60h	2
		Suma	**120h**	**4**

Ponadto w toku kształcenia studentów SDS na kierunku Pedagogika realizowane są także praktyki zawodowe – stanowiące integralną część procesu kształcenia – umożliwiające zdobycie studentom doświadczenia zawodowego i kompetencji w zakresie wybranej ścieżki kształcenia. Wymiar ilości godzin praktyk zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych pozostaje taki sam.

Celem praktyk zawodowych pedagogicznych w wybranej ścieżce kształcenia jest:

- przygotowanie studenta do wykonywania pracy zawodowej,
- przygotowanie do rozwiązywania problemów opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych dotyczących osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, a także rozpoznawania problemów, zapobiegania im, ograniczania pojawiających się trudności poprzez stosowanie środków psychologiczno- pedagogicznych, socjalnych, opiekuńczych;
- nabycie umiejętności pomagania w sytuacjach zagrożeń społecznych oraz udzielania pomocy i wsparcia pedagogicznego,

- nabycie umiejętności podejmowania wszelakich działań profilaktycznych, diagnostycznych i wspomagających (dzieci, młodzieży, ich rodziców, opiekunów prawnych i innych osób dorosłych, w tym seniorów) i grup społecznych w różnych środowiskach życia,
- przygotowanie do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla wychowanków/podopiecznych, i innych podmiotów społecznych zgodnie z wybraną ścieżką kształcenia; ;
- wieloaspektowe poznanie sposobu funkcjonowania placówki, w tym regulaminem (statutem) placówki;
- zapoznanie się z podstawowymi zadaniami, obszarami działalności, stosowanymi metodami pracy;
- zapoznanie się z prawnymi podstawami funkcjonowania placówki;
- zapoznanie się z procedurami organizacyjnymi podziału kompetencji, planowania pracy i systemu kontroli;
- zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołu specjalistów zaangażowanych w zadania realizowane w placówce, które są związane z kierunkiem studiów;
- zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji;
- pobudzenie studentów do refleksyjnej oceny osobistej i twórczych działań w obszarze związanym z projektowaniem własnego rozwoju zawodowego;
- nabycie kompetencji zawodowych (interpersonalnych, praktycznych, menadżerskich, wychowawczych, pedagogicznych, edukacyjnych) warunkujących prawidłowe funkcjonowanie w placówce.

Instytut Pedagogiki przed rozpoczęciem roku akademickiego w którym przewidziana jest praktyka (zgodnie z harmonogramem studiów) powołuje spośród nauczycieli akademickich Instytutu opiekuna praktyki (dla każdej ze ścieżek kształcenia osobno), który jest zobowiązany do przeprowadzenie spotkania ze studentami (przed realizacją przez nich praktyki). Obowiązki studenta, opiekuna z ramienia Instytutu i opiekuna z ramienia instytucji/placówki szczegółowo opisuje regulamin praktyk. Podczas spotkania studenci zapoznają się z wymaganymi dokumentami niezbędnymi do rozpoczęcia i zaliczenia praktyki, instrukcją i regulaminem praktyk, poznają podstawowe cele i zasady dotyczące jej realizacji.

Odbycie i zaliczenie praktyki jest jednym z wymogów programowych, które student powinien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego.

Praktyka powinna się odbywać w instytucjach/placówkach - oświatowych, oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych, pomocowych, terapeutycznych, edukacyjnych, penitencjarnych, socjalizacyjnych, organizacjach pozarządowych zajmujących się działalnością pedagogiczno-edukacyjną - na stanowiskach związanych bądź zbliżonych do zakresu jaki student wybierze w trakcie studiów.

Student ma możliwość skorzystania z oferty miejsc praktyk przygotowanych przez Instytut Pedagogiki na podstawie zawartych porozumień i podpisanych deklaracji z partnerami lub wskazać placówkę indywidualnie.

Lp	Ścieżka kształcenia	Rodzaj praktyki	Czas i miejsce realizacji	Liczba godzin	Punkty ECTS
1.	Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną	Praktyka zawodowa w zakresie terapii pedagogicznej	IV semestr 3 tygodnie	90h	3
2.	Gerontogogika z terapią zajęciową	Praktyka zawodowa w zakresie gerontogogiki z terapią zajęciową	IV semestr 3 tygodnie	90h	3
3.	Psychopedagogika	Praktyka zawodowa w zakresie psychopedagogiki	IV semestr 1 tydzień	30h	1
4.	Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową	Praktyka zawodowa w zakresie pedagogiki penitencjarnej	II semestr 4 tygodnie IV semestr 2 tygodnie	120h 60h	4 2
5.	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną	Praktyka zawodowa w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	IV semestr	30 h	1

Miejsca odbywania praktyk zawodowych pedagogicznych w zależności od wybranej ścieżki kształcenia:

Dla ścieżki: Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną

- Praktykę pedagogiczną z terapii pedagogicznej student zobowiązany jest odbyć w placówce (publicznej bądź niepublicznej) np. przedszkola, szkoły podstawowe,

szkoły ponadpodstawowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, w których prowadzone są zajęcia z terapii pedagogicznej.

Dla ścieżki: Gerontogogika z terapią zajęciową

- domy pomocy społecznej,
- instytucje edukacyjne dla seniorów,
- placówki opieki medycznej dla osób starszych oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej,
- placówki opieki społecznej,
- kluby seniora,
- organizacje pozarządowe i fundacje podejmujące działania na rzecz osób starszych,
- uniwersytety III-go wieku.
- ośrodki terapii zajęciowej kierujące swoją ofertę do osób starszych.

Dla ścieżki: Psychopedagogika

- placówki edukacyjne: szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, szkoły przysposabiające do zawodu,
- placówki wychowania pozaszkolnego,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie,
- świetlice terapeutyczne,
- środowiskowe świetlice opiekuńcze,
- powiatowe centra pomocy rodzinie,
- ośrodki pomocy społecznej,
- warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów,
- organizacje pozarządowe,
- hospicja,
- szpitale i zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- ośrodki terapii uzależnień,
- domy samotnej matki, ośrodki profilaktyczne.

Dla ścieżki: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną

- rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, rodzinnego, specjalistyczno – terapeutycznego),
- placówki oświatowe (pedagog szkolny, opiekun – wychowawcy świetlicy szkolnej),
- bursy i internaty szkolne,
- placówki specjalistyczne (poradnie pedagogiczno – psychologiczne, ośrodki adopcyjne, opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów),
- żłobki i kluby dziecięce,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe,
- placówki wsparcia dziennego (typu opiekuńczego, specjalistycznego i pracy podwórkowej),
- wybrane instytucje pomocy społecznej (domy pomocy społecznej, asystent rodziny, koordynator pieczy zastępczej, opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej),
- szpitale i zakłady opiekuńczo - lecznicze (prewentoria, sanatoria),
- hospicja.

Dla ścieżki: Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową

- zakłady poprawcze,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze
- sądy rejonowe w tym zespoły kuratorskiej służby sądowej wykonujące orzeczenia sądowe w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz w sprawach karnych, a także ośrodki kuratorskie,
- policja,
- areszty śledcze,
- zakłady karne,
- całodobowe ośrodki terapii uzależnień od alkoholu,
- niestacjonarne ośrodku terapii uzależnień od alkoholu,
- placówki terapii uzależnień od środków narkotycznych,
- izba wytrzeźwień,
- schronisko dla bezdomnych,

- placówki wsparcia dziennego,
- placówki interwencyjne,
- specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- schroniska dla nieletnich.

Zaliczenie praktyk zawodowych

Praktyka może być zaliczona wyłącznie, gdy:

- Student przedstawi dokument (Dziennik praktyk) potwierdzający zrealizowanie wszelkich celów i zadań praktyki zawodowej zgodnej z profilem kierunku Pedagogika i obraną ścieżką kształcenia (spełniającym kryteria Oceny Przydatności do Zawodu);
- Student przedstawi wypełniony przez Opiekuna praktyk zawodowych ze strony palcówki dokument potwierdzający pozytywną Ocenę Przydatności do Zawodu.
- Zaliczenia praktyk dokonuje się zgodnie z Regulaminem praktyk (ogólnym i szczegółowym) w Instytucie Pedagogiki dla kierunku Pedagogika.

Warunki zaliczenia praktyk zawodowych

Zadania podejmowane przez studenta w trakcie praktyk muszą być szczegółowo udokumentowane i poświadczone przez upoważnioną osobę zatrudnioną w miejscu praktyk. Warunki zaliczenia ustala Opiekun praktyk ze strony Uczelni na podstawie regulaminu praktyk.

Warunkiem zaliczenia praktyk pedagogicznych jest:

- zrealizowanie wymiaru godzin praktyk przewidzianych w Regulaminie Praktyk,
- uzyskanie pozytywnej oceny przez studenta wystawionej przez Opiekuna praktyk z ramienia placówki, wyrażonej stopniem w ocenie przydatności do zawodu i w ocenie stopnia zrealizowanych efektów uczenia się,
- prowadzenie w ramach praktyk niezbędnej dokumentacji obowiązującej studenta
  (dziennik praktyk - dodatkowo w wersji elektronicznej dla opiekuna praktyki z ramienia Uczelni w celu archiwizacji).

- Niezaliczenie praktyki w roku studiów, do którego została przypisana, jest równoznaczne z niezaliczeniem danego semestru studiów.

- Podstawą zaliczenia praktyki przez Opiekuna praktyki z ramienia Uczelni jest przedstawiony przez studenta dziennik praktyk z wpisami świadczącymi o pozytywnym ukończeniu praktyki (każda strona dziennika powinna zostać opatrzona podpisem Opiekuna praktyki z ramienia placówki; sprawozdanie z odbytej praktyki w formie prezentacji multimedialnej zapisanej na płycie CD, pozytywna ocena przydatności do zawodu wystawiona przez placówkę, w której student realizował praktykę – podpisana przez dyrektora placówki jak i nauczyciela (opiekuna) oraz informacja zwrotna o zrealizowanych efektach kształcenia.
- Za pozytywne ukończenie praktyki student otrzymuje określoną harmonogramem studiów danej ścieżki kształcenia liczbę punktów ECTS.
- Liczba godzin odbytych praktyk wlicza się do liczby godzin wymaganej do ukończenia studiów.
- Zaliczenia praktyki w karcie studenta dokonuje powołany Opiekun praktyki z ramienia Uczelni.
- Rozliczenie praktyki powinno nastąpić w terminie 14 dni od momentu jej ukończenia.

Forma zaliczenia

Poświadczenie, wpis do karty egzaminacyjnej, odpowiednia informacja w suplemencie dyplomu.

Opiekun praktyk zawodowych ze strony Uczelni

Opiekuna praktyk zawodowych ze strony Akademii Pomorskiej w Słupsku powołuje Dyrektor
Instytutu Pedagogiki Akademii Pomorskiej w Słupsku. Opiekun praktyk jest odpowiedzialny za nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych.

Zadania Opiekuna praktyk z ramienia Uczelni:

- współpraca z placówkami, w których studenci odbywają praktykę,
- wizytowanie/obserwacja zajęć odbywanych przez studentów w ramach praktyki,
- monitorowanie przebiegu praktyk (nie mniej niż 8 godzin dydaktycznych na każdym etapie praktyki – poświadczonych protokołem hospitacji), rozwiązywanie bieżących problemów,
- przygotowanie studentów do praktyki:

- zapoznanie z prawami i obowiązkami związanymi z praktykami,
- zapoznanie studentów z regulaminem, programem/harmonogramem praktyki,
- zebranie pisemnych oświadczeń od studentów potwierdzających zapoznanie się z Regulaminem Praktyk i Regulaminem Szczegółowym
- przedstawienie warunków zaliczenia praktyki,
- poinformowanie studentów w jakich placówkach mogą odbywać praktykę,
- poinformowanie studentów o konieczności ubezpieczenia się na czas praktyki (OC i NNW), student nazwę towarzystwa ubezpieczeniowego i numer polisy podaje Opiekunowi w momencie wyboru placówki, w której będzie odbywana praktyka,

- zorganizowanie zebrania ze studentami. Każde spotkanie musi być udokumentowane listą obecności z podpisami studentów,
- sporządzenie imiennego wykazu studentów z dokładnym adresem zamieszkania, pełną nazwą i adresem placówki, w której będzie student odbywał praktykę, numerem polisy ubezpieczeniowej, własnoręcznym podpisem studenta i przekazanie pełnej listy do Biura ds. Kształcenia i Studentów,
- na podstawie powyższego wykazu, wystawiane są skierowania na praktykę oraz porozumienie o współpracy na czas trwania praktyki z daną placówką, (jeżeli takiego porozumienia jeszcze nie ma Uczelnia podpisanego) Opiekun praktyk zobowiązany jest dostarczyć studentom wyżej wymienione skierowania i porozumienia,
- Opiekun dokonuje zaliczenia praktyki na podstawie: sprawdzenia całej dokumentacji studenta (dziennika praktyk sporządzonego przez studenta w formie papierowej i elektronicznej – płyta CD wraz z oceną przydatności do zawodu) -
- Opiekun akademicki przy zaliczeniu praktyki może również uwzględnić wyniki obserwacji/hospitacji i rozmów z Opiekunem z ramienia placówki. Wystawienia oceny i zaliczenia praktyk Opiekun dokonuje w kartach okresowych osiągnięć studenta.
- Opiekun ma obowiązek złożyć Instytutowemu Koordynatorowi ds. Praktyk i Staży sprawozdanie z realizacji efektów uczenia się.
- Opiekun ma obowiązek złożyć do Biura ds. Kształcenia sprawozdanie, zatwierdzone przez Instytutowego Koordynatora ds. Praktyk i Staży.

Zadania placówki (dyrektora i opiekuna praktyki), w której odbywają się praktyki:

Dyrektor placówki czuwa nad prawidłową realizacją praktyki:

- przed rozpoczęciem praktyki organizuje niezbędne szkolenia dla studentów,
- przydziela opiekuna praktyki,
- po zakończeniu zatwierdza dziennik praktyk przygotowany przez studenta i ocenę przydatności do zawodu przygotowaną przez opiekuna,
-umożliwia opiekunowi wykonywanie dodatkowych zajęć/czynności związanych z opieką nad praktykantem,
- przekazuje uczelni uwagi, sugestie dotyczące poprawy jakości odbywanych praktyk.

Opiekun praktyki z ramienia placówki:

- ustala harmonogram praktyki,
- ułatwia studentowi zapoznanie się z wszelką dokumentacją obowiązującą w danej placówce,
- ułatwia nawiązanie kontaktów z innymi pracownikami,
- stopniowo wprowadza praktykanta we wszelkie obowiązki związane z pracą w placówce,
- udziela merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek,
- prowadzi indywidualne konsultacje z praktykantem, pomaga w rozwiązaniu problemów pojawiających się w trakcie odbywania praktyki,
- obserwuje i koordynuje pracę studenta w trakcie praktyki,
- czuwa nad właściwym przebiegiem praktyki,
- na zakończenie praktyk rozmawia ze studentem o jego mocnych stronach, które zauważył i wskazuje możliwości rozwinięcia obszarów słabszych,
- potwierdza w dzienniku praktyk rozpisane zadania,
- przygotowuje ocenę opisową (ocena przydatności do zawodu oraz wystawia ocenę za praktykę, z którą zapoznaje studenta uzasadniając ją,
- przygotowanie oceny zrealizowanych przez studenta efektów uczenia się,
-przekazuje Dyrektorowi Placówki refleksje i spostrzeżenia dot. obserwacji praktykanta podczas odbywania praktyki.

Zadania studenta-praktykanta:

- Student jest zobowiązany do realizacji praktyki zawodowej w pełnym wymiarze godzin przewidzianym w planie studiów.

- Student jest zobowiązany do przestrzegania ustalonego porządku i dyscypliny pracy oraz zasad BHP i ochrony przeciwpożarowej, jak również zasad zachowania tajemnicy służbowej i państwowej oraz ochrony poufności danych.
- Przed podjęciem samodzielnych zadań praktykant powinien dobrze poznać strukturę placówki, obowiązujące w niej procedury oraz zakres swoich obowiązków.
- Praktykanta obowiązuje prowadzenie różnych działań (zgodnych z rodzajem praktyki), jakie wynikają z normalnego rytmu pracy w placówce.
- Praktykant prowadzi Dziennik praktyk, tj. zeszyt, zawierający opis przebiegu każdego dnia

  praktyki (ze szczególnym uwzględnieniem działań obserwowanych i realizowanych samodzielnie).
- W Dzienniku praktyk odnotowuje się datę zajęć, czas wykonanych zadań, rodzaj zajęć, treść i przebieg działań, uwagi studenta i podpis Opiekuna praktyk ze strony placówki w miejscu realizowanej praktyki.
- Obok Dziennika praktyk, dokumentacja praktyki powinna zawierać Ocenę Przydatności do Zawodu. Ocena Przydatności do Zawodu jest ankietą dotyczącą przebiegu praktyki, którą wypełnia Opiekun praktyk ze strony placówki w miejscu realizowanej przez studenta praktyki zawodowej. Ankieta jest narzędziem pozwalającym na weryfikację osiągniętych przez studenta efektów uczenia się procesu, jego efektywności oraz rozpoznanie potrzeb lokalnego rynku w zakresie przygotowania zawodowego absolwentów.
- Po zakończeniu praktyki student zgłasza się z dokumentacją praktyki do Opiekuna praktyki ze strony Uczelni, który dokonuje odpowiedniego wpisu i zaliczenie praktyk.

3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów

Tabela 1. **Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku, poziomie i profilu**

<table>
<tr><th colspan="4">Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku, poziomie i profilu</th></tr>
<tr><td colspan="2">Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie</td><td colspan="2">IV</td></tr>
<tr><td colspan="2">Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie</td><td colspan="2">120</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Łączna liczba godzin zajęć (+ liczba godzin praktyk)</td><td rowspan="2">Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną</td><td>Studia stacjonarne</td><td>Studia niestacjonarne</td></tr>
<tr><td>1169+ 240</td><td>921+240</td></tr>
<tr><td>Pedagogika</td><td>1169+150</td><td>921+150</td></tr>
<tr><td>Gerontogogika z terapią zajęciową</td><td>1169+120</td><td>921+120</td></tr>
<tr><td>Psychopedagogika</td><td>1169+180</td><td>921+180</td></tr>
<tr><td>Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową</td><td>1169+210</td><td>921+210</td></tr>
<tr><td>Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną</td><td>1169+180</td><td>921+180</td></tr>
<tr><td colspan="2">Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny</td><td colspan="2">110 ECTS - 92% pedagogika
10 ECTS – 8% psychologia</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących</td><td>Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną</td><td>112</td><td>112</td></tr>
<tr><td>Pedagogika</td><td>115</td><td>115</td></tr>
</table>

zajęcia	Gerontogogika z terapią zajęciową	116	116
	Psychopedagogika	114	114
	Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową	113	113
	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną	114	114
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów		Ścieżka kształcenia	Liczba ECTS
	Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną	72	72
	Pedagogika	79	79
	Gerontogogika z terapią zajęciową	73	73
	Psychopedagogika	74	74
	Pedagogika penitencjarna z interwencją kryzysową	93	93
	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną	71	71

<table>
<tr><td colspan="2">Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne</td><td colspan="2">5
z nauk humanistycznych</td></tr>
<tr><td colspan="2">Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru</td><td colspan="2">60</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk</td><td rowspan="2">Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną</td><td>Liczba godzin</td><td>Liczba punktów</td></tr>
<tr><td>240</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Pedagogika</td><td>150</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Gerontogogika z terapią zajęciową</td><td>120</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Psychopedagogika</td><td>180</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Pedagogika penitencjarna z interwencją</td><td>210</td><td>7</td></tr>
<tr><td>Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną</td><td>180</td><td>6</td></tr>
</table>

Realizacja godzin standardu kształcenia nauczycieli dla ścieżki kształcenia: Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	**Zajęcia**					**Liczba godzin**	**Liczba punktów ECTS**
A1. Przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	Zajęcia	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	130/78	12
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Kształtowanie kompetencji badawczych dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	20/20	12/12	W/CAU	4		
	2. Programowanie i robotyka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	20	12	CL	2		
	3. Edukacja teatralna w przedszkolu i kl. I-III	30	18	CPR	2		
	4. Innowacje w edukacji przedszkolnej	20	12	CAU	2		
	5. Metody aktywizujące w edukacji dziecka	20	12	CW	2		
	Razem	**130**	**78**	-	**12**		
A2. Przygotowanie merytoryczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć	Zajęcia	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	15/15	1
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Diagnoza i terapia pedagogiczna	15	15	W	1		
	Razem	**15**	**15**	**-**	**1**		
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	**B.1. Psychologia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	120/110	**29**
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Psychologia kliniczna	15	15	W	1		
	2. Psychologia kliniczna dziecka	20	15	CAU	2		
	3. Psychologia wychowawcza i uczenia się	20/20	20/20	W/ CAU	4		
	4. Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	15	10	CW	1		
	5. Psychologia emocji i motywacji	15/15	15/15	W/ CAU	3		
	Razem	**120**	**110**	**-**	**11**		
	B.2. Pedagogika	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów	185/137	
		Tryb	Tryb				

		stacjonarny	niestacjonarny		ECTS		
	1. Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	15/15	10/15	W/ CAU	3		
	2. Pedagogika porównawcza	15/15	10/15	W/CAU	3		
	3. Pedeutologia z deontologią zawodu	15/15	10/15	W/ CAU	3		
	4. Andragogika	15/15	10/10	W/ CAU	3		
	5. Tanatopedagogika	15	10	W	1		
	6. Edukacja równościowa	15	10	W	1		
	7. Warsztat umiejętności wychowawczych	15	10	CW	1		
	8. Pedagogika religii/Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego	20	12	W	2		
	Razem	**185**	**137**	**-**	**17**		
	B.3. Praktyki	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	30	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Praktyka zawodowa pedagogiczna (asystencka)	30	30	P	1		
	Razem	**30**	**30**	**-**	**1**		
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	**Podstawy dydaktyki**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	60/60	**4**
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Dydaktyka ogólna - wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	15/30	15/30	W/CAU	3		
	Emisja głosu	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Emisja głosu	15	15	CAU	1		
	Razem	**60**	**60**	**-**	**4**		
D. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej albo ponadpodstawowej:						
	D.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	160/124	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Wybrane aspekty metodyki kształcenia zintegrowanego	15/20	15/15	W/CAU	3		
	2. Wybrane zagadnienia metodyki	15/20	15/15	W/CAU	3		

	nauczania matematyki						**18**
	3. Wybrane zagadnienia metodyki nauczania języka polskiego	15/20	15/15	W/CAU	3		
	4. Edukacja ekologiczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	15/20	10/12	W/CAU	3		
	5. Edukacja artystyczna z metodyką w przedszkolu i klasach 1-3	20	12	CL	2		
	Razem	**160**	**124**	**-**	**14**		
	D.2. Praktyki zawodowe	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	120/120	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Praktyka pedagogiczno-dydaktyczna w przedszkolu	60	60	P	2		
	2. Praktyka pedagogiczno-dydaktyczna w klasach I-III	60	60	P	2		
	Razem	**120**	**120**	**-**	**4**		
E. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć	W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu:						
	E.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	105/100	**11**
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	Muzykoterapia z metodyką	20	20	CL	2		
	Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	15/30	15/30	W/CAU	4		
	Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej	20	20	CL	2		
	Logopedia z metodyką terapii logopedycznej	20	15	CL	2		
	Razem	**105**	**100**	**-**	**10**		
	E.2. Praktyki zawodowe	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**90/90**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Praktyka w zakresie terapii pedagogicznej	90	90	P	3		
	Razem	**90**	**90**	**-**	**3**		

Realizacja godzin standardu kształcenia nauczycieli dla ścieżki kształcenia: Pedagogika

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	**Zajęcia**					**Liczba godzin**	**Liczba punktów ECTS**
A1. Przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	**Zajęcia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**335/253**	**31**
		Tryb stacjonarny	Tryb stacjonarny				
	Narracje humanistyczne w pedagogice	20	20	W	1		
	Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	15/15	15/15	W/CAU	3		
	Filozofia wychowania	20	20	W	1		
	Wybrane problemy pedagogiki ogólnej	20	12	W	1		
	Badanie jakości edukacji/Analiza tekstów kultury w warsztacie pracy pedagoga	20	12	CAU	2		
	Warsztaty antydyskryminacyjne	15	10	CW	1		
	Profilaktyka, diagnoza i terapia niepowodzeń szkolnych	15/20	12/12	W/CAU	3		
	Tanatopedagogika	15	12	W	2		
	Pedagogika seksualna	20	12	W	2		
	Pedagogika pracy i doradztwo zawodowe	20/25	15/17	W/CAU	5		
	Wolontariat i organizacje pożytku publicznego w pracy pedagogicznej	15	12	CAU	2		
	Warsztat mediacji rodzinnej i szkolnej	15	10	CW	1		
	Projekt w edukacji	20	12	CPR	3		
	Pedagogika porównawcza	15/15	10/15	W/CAU	3		
	Edukacja równościowa	15	10	W	1		
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	**B.1. Psychologia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**115/105**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Psychologia kliniczna	15	15	W	1		
	2. Psychologia wychowawcza i uczenia się	20/20	20/20	W/ CAU	4		
	3. Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	15	10	CW	1		

	4. Psychologia emocji i motywacji	15/15	15/15	W/ CAU	3		**24**
	5. Coaching w edukacji	15	10	CW	1		
	Razem	**115**	**105**	**-**	**10**		
	B.2. Pedagogika	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**215/166**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	15/15	10/15	W/ CAU	4		
	Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych	20/15	15/15	W/CAU	4		
	Pedeutologia z deontologią zawodu	15/15	10/15	W/ CAU	3		
	Andragogika	15/15	10/10	W/ CAU	3		
	Pedagogika szkolna	15/20	12/12	W/CAU	3		
	Pedagogika religii/Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego	20	12	W	2		
	Pedagogika zdrowia	20/15	15/15	W/CAU	4		
	Razem	**210**	**166**	**-**	**23**		
	B.3. Praktyki	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**30/30**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Praktyka zawodowa pedagogiczna (asystencka)	30	30	P	1		
	Razem	**30**	**30**	**-**	**1**		
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	**Podstawy dydaktyki**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**60/60**	**4**
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	15/30	15/30	W/CAU	**3**		
	Emisja głosu	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Emisja głosu	15	15	CAU	1		
	Razem	**60**	**60**	**-**	**4**		
D. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej albo ponadpodstawowej:						
	D.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**90/90**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Metodyka pracy pedagogicznej:	15/30	15/30	W/CAU	4		**12**

		praca pedagoga szkolnego						
		2. Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	15/30	15/30	W/CAU	4		
		Razem	**90**	**90**	**-**	**8**		
		D.2. Praktyki zawodowe	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**120/120**	
			Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
		Praktyka zawodowa pedagogiczna	120	120	P	4		
		Razem	**120**	**120**	**-**	**4**		

Realizacja godzin standardu kształcenia nauczycieli dla ścieżki kształcenia: Psychopedagogika

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	**Zajęcia**					**Liczba godzin**	**Liczba punktów ECTS**
A1. Przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	**Zajęcia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**330/257**	**31**
		Tryb stacjonarny	Tryb stacjonarny				
	Narracje humanistyczne w pedagogice	20	20	W	1		
	Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	15/15	15/15	W/CAU	3		
	Filozofia wychowania	20	20	W	1		
	Prowadzenie eksperymentu w badaniach nad edukacją	20	20	CPR	4		
	Badanie jakości edukacji/Analiza tekstów kultury w warsztacie pracy pedagoga	20	12	CAU	2		
	Psychologia poznawcza	15/20	12/12	W/CAU	3		
	Współczesne nurty psychologiczne	15	10	W	1		
	Dynamika procesu grupowego i pracy psychopedagogicznej	15	10	CW	1		
	Psychopedagogika rodziny	15/20	12/12	W/CAU	3		
	Warsztat- opinie i orzeczenia – interpretacja wyników badań psychologicznych i pedagogicznych	20	15	CW	2		
	Psychologia twórczości	20	13	W	2		
	Interwencja kryzysowa	20	12	CAU	2		
	Tanatopedagogika	15	12	W	2		
	Edukacja równościowa	15	10	W	1		
	Pedagogika porównawcza	15/15	10/15	W/CAU	3		
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	**B.1. Psychologia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**115/105**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Psychologia kliniczna	15	15	W	1		
	2. Psychologia wychowawcza i	20/20	20/20	W/ CAU	4		

	uczenia się						
	3. Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	15	10	CW	1		
	4. Psychologia emocji i motywacji	15/15	15/15	W/ CAU	3		**19**
	5. Coaching w edukacji	15	10	CW	1		
	Razem	**115**	**105**	**-**	**10**		
	B.2. Pedagogika	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	15/15	10/15	W/ CAU	4		
	Pedeutologia	15/15	10/10	W/ CAU	3		
	Andragogika	15/15	10/10	W/ CAU	3		
	Warsztat – wywiad i obserwacja psychologiczno-pedagogiczna	20	15	CW	2	**185/134**	
	Pedagogika zdrowia	15	15	W	1		
	Pedagogika seksualna	20/20	15/12	W/CAU	4		
	Pedagogika religii/Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego	20	12	W	2		
	Razem	**180**	**134**	**-**	**19**		
	B.3. Praktyki	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Praktyka zawodowa pedagogiczna (asystencka)	30	30	P	1	**30/30**	
	Razem	**30**	**30**	**-**	**1**		
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	**Podstawy dydaktyki**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	15/30	15/30	W/CAU	**3**	**60/60**	**4**
	Emisja głosu	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Emisja głosu	15	15	CAU	1		
	Razem	**60**	**60**	**-**	**4**		
D. Przygotowanie dydaktyczne do	W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej albo ponadpodstawowej:						

nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć		D.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**155/137**	**19**
			Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
		1. Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	15/30	15/30	W/CAU	4		
		2. Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	15/30	15/30	W/CAU	4		
		3. Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	20/30	12/20	W/CAU	5		
		4. metody wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	15	15	CAU	2		
		Razem	**155**	**137**	**-**	**15**		
		D.2. Praktyki zawodowe	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**120/120**	
			Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
		Praktyka zawodowa pedagogiczna	120	120	P	4		
		Razem	**120**	**120**	**-**	**4**		

Realizacja godzin standardu kształcenia nauczycieli dla ścieżki kształcenia: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pomocą społeczną

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	**Zajęcia**					**Liczba godzin**	**Liczba punktów ECTS**
A1. Przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	**Zajęcia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**325/255**	**31**
		Tryb stacjonarny	Tryb stacjonarny				
	Narracje humanistyczne w pedagogice	20	20	W	1		
	Projektowanie i prowadzenie badań naukowych	15/15	15/15	W/CAU	3		
	Filozofia wychowania	20	20	W	1		
	Prowadzenie eksperymentu w badaniach nad edukacją	20	20	CPR	4		
	Badanie jakości edukacji/Analiza tekstów kultury w warsztacie pracy pedagoga	20	12	CAU	2		
	Profilaktyka zachowań ryzykownych	15/15	10/12	W/CAU	3		
	Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	15	10	CAU	1		
	Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej	20	15	CAU	2		
	Dynamika procesu grupowego	15	10	CW	1		
	Organizacja pracy placówek opiekuńczo-wychowawczych	15/15	10/12	W/CAU	3		
	Interwencja kryzysowa w środowisku wychowawczym	15/15	10/12	W/CAU	3		
	Mediacje i negocjacje w pracy pedagogicznej	15	10	CW	1		
	Tanatopedagogika	15	12	W	2		
	Edukacja równościowa	15	10	W	1		
	Pedagogika porównawcza	15/15	10/10	W/CAU	3		
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	**B.1. Psychologia**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**105/105**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				

	1. Psychologia kliniczna	15	15	W	1		
	2. Psychologia wychowawcza i uczenia się	20/20	20/20	W/ CAU	4		
	3. Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	15	10	CW	1		
	4. Psychologia emocji i motywacji	15/15	15/15	W/ CAU	3		**28**
	5. Coaching w edukacji	15	10	CW	1		
	Razem	**115**	**105**	**-**	**10**		
	B.2. Pedagogika	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice	15/15	10/15	W/ CAU	4		
	Pedeutologia	15/15	10/10	W/ CAU	3		
	Andragogika	15/15	10/10	W/ CAU	3		
	Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych	15/20	10/12	W/CAU	4		
	Współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej	15	10	W	1	**160/109**	
	Pedagogika religii/Edukacyjne wyzwania współczesnego dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego	20	12	W	2		
	Razem	**160**	**109**	**-**	**17**		
	B.3. Praktyki	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Praktyka zawodowa pedagogiczna (asystencka)	30	30	P	1	**30/30**	
	Razem	**30**	**30**	**-**	**1**		
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	**Podstawy dydaktyki**	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Wybrane problemy współczesnej dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym	15/30	15/30	W/CAU	**3**	**60/60**	**4**
	Emisja głosu	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS		
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				

	1. Emisja głosu	15	15	CAU	1		
	Razem	**60**	**60**	**-**	**4**		
D. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć	W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej albo ponadpodstawowej:						
	D.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**155/137**	**19**
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	1. Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego	15/30	15/30	W/CAU	4		
	2. Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	15/30	15/30	W/CAU	4		
	3. Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	20/30	12/20	W/CAU	5		
	4. metody wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	15	15	CAU	2		
	Razem	**155**	**137**	**-**	**15**		
	D.2. Praktyki zawodowe	Łączna liczba N		Forma zajęć	Liczba punktów ECTS	**120/120**	
		Tryb stacjonarny	Tryb niestacjonarny				
	Praktyka zawodowa pedagogiczna	120	120	P	4		
	Razem	**120**	**120**	**-**	**4**		

IV. OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW

4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Program studiów drugiego stopnia na kierunku *Pedagogika* jest skonstruowany tak, by okazał się atrakcyjny dla kandydatów na studia, ale przede wszystkim, by wychodził naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom społeczno-gospodarczym regionu, w którym od ponad pięćdziesięciu lat funkcjonuje Akademia Pomorska w Słupsku. Ścisła i rozwijająca się współpraca Instytutu Pedagogiki słupskiej uczelni z różnymi podmiotami systemu edukacji Miasta Słupska i powiatów ościennych pozwala na optymalizowanie oferty kształcenia, z uwzględnieniem realnych potrzeb rynku pracy, a także zgodności zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy pozwala na umacnianie pozycji Akademii Pomorskiej w Słupsku, jako jednej z najstarszych i wiodących uczelni w regionie Pomorza Środkowego, kształcącej pedagogów i zapewniającej od lat wysoko wykwalifikowane kadry dla placówek edukacyjnych Proponowana oferta edukacyjna jest skierowana jest nie tylko do lokalnej społeczności Miasta Słupska, ale także do całego subregionu słupskiego, jak i regionów sąsiadujących. Należy zaznaczyć, że studia drugiego stopnia na kierunku Pedagogika w Akademii Pomorskiej są jedynymi realizowanymi na słupskim rynku edukacyjnym przez miejscową uczelnię o ugruntowanej pozycji, a gwarancja odpowiedniego poziomu uczenia się stwarza studentom realne możliwości znalezienia pracy.

Zarówno na terenie Miasta Słupska, jak i w szeroko pojętym regionie swoje siedziby ma wiele instytucji zarówno państwowych, samorządowych, a także prywatnych, zajmujących się zagadnieniami szeroko pojętej edukacji. Absolwenci kierunku Pedagogika, zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami, będą mieli możliwość zatrudnienia w takich zawodach jak: pedagog, pedagog szkolny, opiekun wychowawca, opiekun dziecięcy, opiekun świetlicy szkolnej. W zakresie obowiązków pedagoga jest opisywanie i badanie zjawisk wychowania w kontekście procesów społecznych, z uwzględnieniem jednostkowych procesów psychicznych. Pedagog szkolny z kolei w zakresie swoich obowiązków, wynikających z kwalifikacji zawodowych, organizuje (w szkołach różnego typu, placówkach oświatowo-wychowawczych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, internatach, bursach oraz domach wczasów dziecięcych) pomoc pedagogiczną dla dzieci i młodzieży, której celem jest wspomaganie rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się, a także współpraca z nauczycielami, rodzicami (opiekunami prawnymi), pielęgniarką szkolną/pielęgniarzem szkolnym, organizatorami szkoły (placówki) oraz instytucjami

pozaszkolnymi. Zadaniem pedagogów szkolnych jest również zwrócenie uwagi na przestrzeganie konwencji o prawach dziecka. Jak wynika z danych Barometru Zawodów[1] większość pedagogów znajduje zatrudnienie w placówkach edukacyjnych (szkołach podstawowych i zawodowych) oraz poradniach pedagogiczno-psychologicznych. Pedagodzy wyspecjalizowani w doradztwie zawodowym mogą prowadzić własną działalność gospodarczą.

Instytucje pozostające w kręgu zainteresowań zawodowym absolwentów kierunku Pedagogika, to między innymi: placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizującego, interwencyjnego, rodzinnego, specjalistyczno-terapeutycznego; interwencyjne ośrodki preadopcyjne; ośrodki adopcyjne; regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze; wszelkiego rodzaju placówki oświatowe; bursy i internaty szkolne; poradnie psychologiczno-pedagogiczne; żłobki i kluby dziecięce; związki wyznaniowe oraz placówki wsparcia dziennego. Tak więc, spektrum możliwości zatrudnienia absolwentów kierunku Pedagogika jest szerokie i obejmuje, oprócz wymienionych, takie placówki, jak: Opiniodawczy Zespół Sądowych Specjalistów, Centrum Pomocy Rodzinie, Gminny/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, opiekun/-ka w żłobku, placówki pieczy zastępczej, placówki pomocy społecznej (Domy Pomocy Społecznej). Ponadto absolwenci pedagogiki penitencjarnej będą mogli poszukiwać zatrudnienia w charakterze pedagogów/wychowawców (na stanowiskach młodszy i starszy wychowawca) w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych, mogą też podejmować pracę sądowych zawodowych i społecznych kuratorów.

Atrakcyjna dla kandydatów do zawodu, a jednocześnie kompatybilna z potrzebami edukacyjnego rynku pracy – oferta studiów stanowi również warty uwzględnienia czynnik identyfikacji absolwentów słupskiej uczelni z lokalnym rynkiem pracy. Może więc być jednym z istotnych elementów programu przeciwdziałania zauważalnej tendencji „odpływu" młodych ludzi, w tym absolwentów studiów wyższych, z lokalnego rynku pracy i demograficznego zjawiska starzenia się społeczności Słupska i okolicznych miejscowości.

Ponadto, zgodnie z danymi zawartymi w Barometrze Zawodów[2] w prognozie na rok 2020 w Słupsku i sąsiednich powiatach (słupskim, lęborskim, bytowskim, sławieńskim, koszalińskim) – istnieje permanentne, a w niektórych regionach rosnące, zapotrzebowanie na specjalistów w

---

[1] https://barometrzawodow.pl/pl/pomorskie/prognozy-w-tabelach/2020/pomorskie.19...253-246-235-242..35-36-316-100-49-287.4..11..0.1.1.. oraz https://barometrzawodow.pl/pl/zachodniopomorskie/prognozy-w-tabelach/2020/zachodniopomorskie.19...373-369..35-36-316-100-49-287.4..16..0.1.1.., (dostęp z dnia 7 lutego 2020 roku).

[2] https://barometrzawodow.pl/pl/pomorskie/prognozy-w-tabelach/2020/pomorskie.19...253-246-235-242..35-36-316-100-49-287.4..11..0.1.1.. oraz https://barometrzawodow.pl/pl/zachodniopomorskie/prognozy-w-tabelach/2020/zachodniopomorskie.19...373-369..35-36-316-100-49-287.4..16..0.1.1.., (dostęp z dnia 7 lutego 2020 roku).

dziedzinie pedagogiki. Stałe zapotrzebowanie, jak wynika z tego raportu, w Słupsku i przyległych powiatach dotyczy wychowawców placówek opiekuńczo-wychowawczych i oświatowych, tj. bursy, internaty, świetlice. W powiecie lęborskim oraz bytowskim odnotowano wzrost zapotrzebowania na opiekunów osób starszych, co niewątpliwie wiąże się ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa i ustawicznie rosnącymi potrzebami zaspokajania potrzeb seniorów. Ponadto w powiecie bytowskim i lęborskim wzrost zapotrzebowania dotyczy również opiekunek dziecięcych. Wzrastające zapotrzebowanie na wychowawców w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych wsparcia dziennego oraz instytucjach pieczy zastępczej dotyczy również powiatu lęborskiego.

W tej samej prognozie na rok 2020 znalazły się zawody znajdujące się w stanie zrównoważonym, czyli takie w których będzie następowała naturalna wymiana kadr. Ten poziom zapotrzebowania oznacza równowagę między popytem a podażą, czyli sytuację, w której liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby osób chętnych do podjęcia pracy w tych zawodach. W Słupsku – w powiecie bytowskim, sławieńskim oraz powiecie słupskim ziemskim – do tej grupy zawodów zaliczono opiekunki dziecięce oraz pozostałych specjalistów edukacji[1]. W powiecie lęborskim na poziomie zrównoważonym prognozowane jest zapotrzebowanie na pozostałych specjalistów edukacji. W powiecie koszalińskim natomiast prognoza dotycząca zrównoważonego stanu kadr obejmuje pedagogów. Stały poziom zapotrzebowania w powiatach bytowskim, lęborskim, mieście Słupsku i powiecie słupskim dotyczy opiekunów osoby starszej oraz pedagogów.

Analiza prognozowanego zapotrzebowania rynku pracy Pomorza Środkowego na absolwentów kierunku *Pedagogika* wskazuje jednoznacznie, że oferta edukacyjna Akademii Pomorskiej w Słupsku obejmująca kształcenie kandydatów przygotowanych do podjęcia pracy w charakterze pedagogów, pedagogów szkolnych, wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego oraz instytucjach pieczy zastępczej, a także placówkach penitencjarnych – w najbliższych latach będzie zaspokajała zapotrzebowanie rynku pracy na wymienionych specjalistów. Lista zawodów do których w Instytucie Pedagogiki Akademii Pomorskiej w Słupsku przygotowywani są studenci jest więc spójna z prognozowanym zapotrzebowaniem rynku pracy Słupska i powiatów ościennych.

W przyjmowanych koncepcjach kształcenia pedagogów, należy brać również pod uwagę prognozy demograficzne. Obecne tendencje w tym zakresie wskazują na zjawisko migracji

---

[3] Por. https://barometrzawodow.pl/pl/pomorskie/prognozy-w-tabelach/2020/pomorskie.19...253-246-235-242..35-36-316-100-49-287.4..11..0.1.1..;https://barometrzawodow.pl/pl/zachodniopomorskie/prognozy-w-tabelach/2020/zachodniopomorskie.19...373-369..35-36-316-100-49-287.4..16..0.1.1.., (dostęp z dnia 7 lutego 2020 roku). Do grupy tzw. pozostałych specjalistów edukacji zaliczono min. ewaluatorów programów edukacyjnych, nauczycieli w placówkach pozaszkolnych, dydaktyków multimedialnych, trenerów osobistych, nauczycieli domowych, nauczycieli doradców metodycznych, specjalistów ds. zarządzania oświatą.

mieszkańców dużych miast do sąsiadujących z nimi gmin wiejskich. Tezę tę poddano weryfikacji w odniesieniu do Słupska i okolicznych gmin wiejskich. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w długoterminowym i aktualnym na 2020 rok raporcie zatytułowanym *„Analiza i prognoza zjawisk demograficznych Słupska ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji*”[2], przygotowanym przez Centrum Inicjatyw Obywatelskich Słupsk w maju 2017 roku – w mieście Słupsk zamieszkiwało na koniec 2016 roku 91935 osób (w roku 1994 mieszkańców było 102832 osoby). Natomiast prognozy na 2045 rok wskazują, że Słupsk będzie liczył poniżej 70 tys. mieszkańców i jego populacja będzie się zmniejszała corocznie o około 795 osób. Raport ten wskazuje również na fakt, iż na koniec 2016 roku osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 61,5%, natomiast osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 15,9% populacji Słupska (są to osoby, które potencjalnie mogą podlegać kształceniu ustawicznemu). W ramach populacji tylko 22,7% posiada wykształcenie wyższe, co może wskazywać na duży potencjał kształcenia ustawicznego. Prognoza do 2050 roku wskazuje na zmniejszenie się na obszarze Słupska liczby osób w wieku przedprodukcyjnym do 13,9%, natomiast osób w wieku produkcyjnym ubędzie do poziomu 46,3%. Wzrośnie natomiast procentowy udział osób w wieku produkcyjnym z obecnych 21,9% do poziomu 40,2%.

Kolejna analiza danych zawartych w długoterminowym i aktualnym na 2020 rok raporcie pod tytułem *„Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Słupsk”*[3], przygotowanym w 2015 roku przez Agencję Rozwoju Pomorza S.A., wskazywała na fakt, iż w 2013 roku ludność gminy liczyła 16317 osób i od 2009 roku wzrosła o 15%. Ważnym wskaźnikiem pokazanym w tym raporcie jest również liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, który wyniósł w 2013 roku 55,4%, co w stosunku do danych dotyczących województwa pomorskiego (87,3%) świadczy o zdecydowanie wolniejszym procesie starzenia się społeczeństwa gminy. Zgodnie z zapisem zawartym w prezentowanym raporcie to właśnie „edukacja stanowi jeden z najważniejszych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej danego obszaru, w tym również Gminy Słupsk. Występowanie wysokiej jakości infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej determinuje jakość kapitału ludzkiego, kapitału strukturalnego, kapitału społecznego i kapitału relacyjnego – składowych kapitału intelektualnego”.

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że zarówno w przypadkach opisanych powyżej, jak i ekstrapolując te dane na inne sąsiednie miasta i gminy kształcenie nauczycieli oraz pedagogów powinno odbywać się w dwóch zakresach. Dla dużych miast niezbędne będzie w najbliższym czasie zapewnienie odpowiednio większej liczby pedagogów oraz opiekunów osób

[4] https://drive.google.com/file/d/1Ltyf3VpGZ-xKb5Cq7WJXK0SzSgqPgSVy/view?usp=sharing, (dostęp z dnia 7 lutego 2020 roku).
[5] https://prawomiejscowe.pl/api/file/GetZipxAttachment/227/452421/preview, (dostęp z dnia 7 lutego 2020 roku).

starszych. Natomiast w przypadku gmin wiejskich zapotrzebowanie będzie na specjalistów z kierunków nauczycielskich – dla dzieci i młodzieży.

Instytut Pedagogiki do analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy wykorzystuje także coroczne raporty monitoringu losów absolwentów kierunku *Pedagogika* Akademii Pomorskiej w Słupsku. Niniejsze dane pochodzą dotyczą absolwentów/absolwentek z roku 2019. Monitoring losów przeprowadzono zgodnie z procedurą:

1) przyjętą uchwałą Senatu AP w Słupsku nr R. 000.518 z dnia 24 stycznia 2018r. w sprawie Wprowadzenia Procedury Badań Losów Zawodowych Absolwentów;

2) przepisów zawartych w Ustawie o Szkolnictwie Wyższym z dnia 27 września 2018 (Dz.U. 2018 poz. 1668) w zakresie dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Raport monitoringu losów absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku rocznika 2019 opracowany w kwietniu 2020 dotyczy absolwentów kierunku Pedagogika. Monitoring losów absolwentów przeprowadzono zgodnie z procedurą:

1) przyjętą uchwałą Senatu AP w Słupsku nr R. 000.518 z dnia 24 stycznia 2018r. w sprawie Wprowadzenia Procedury badań Losów Zawodowych Absolwentów;

2) przepisów zawartych w Ustawie o Szkolnictwie Wyższym z dnia 27 września 2018 (Dz.U. 2018 poz. 1668) w zakresie dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ponadto zastosowano dodatkowe pytania dotyczące losów zawodowych i kompetencji nabytych w trakcie studiów. Metoda badania losów absolwentów wykorzystana przez Biuro Karier AP czyli anonimowa ankieta (złożona z 12 pytań) wypełniana online (wysyłana na adres mailowy podany przez absolwenta podczas rozliczania Karty Obiegowej dla Studenta Odchodzącego z Uczelni) – stała się podstawą opracowania Kwestionariusza ankiety dla absolwentów kierunku Pedagogika (składająca się z 19 pytań o kafeterii zamkniętej i półotwartej). Ankietę przesłano do wszystkich absolwentów SDS kierunku Pedagogika. Na ankietę odpowiedziało łącznie 17 absolwentek/absolwentów (z grupy docelowej N=62), co stanowi 27,42% grupy respondentów. Przedłożony monitoring losów absolwenta, uznano za istotny element w udoskonalaniu istniejących programów kształcenia. W oparciu o uzyskane w ramach prowadzonych badań odpowiedzi przeprowadzono analizę poszczególnych aspektów związanych zarówno z kompetencjami zawodowymi absolwentów, jak i ich statusem na rynku pracy. Podstawowym aspektem charakteryzującym skuteczność prowadzonej nauki jest fakt znalezienia przez absolwenta pracy. Natomiast w przypadku braku zatrudnienia - określenie przyczyn, dla których absolwent pozostaje bezrobotny. Zagadnienia te w sposób ogólny ukazuje poniższy wykres.

Wykres 1. Status absolwentów na rynku pracy w [%%]

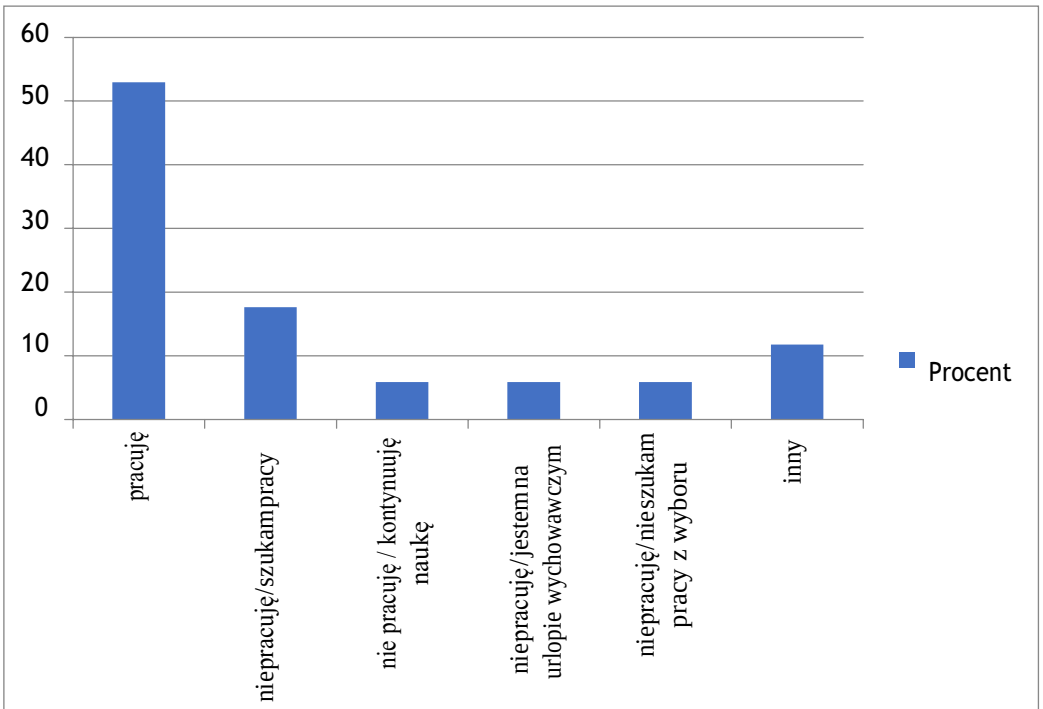

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Uzyskane dane wskazują, że wśród absolwentów kierunku Pedagogika ostatniego rocznika dotychczas pracę znalazło ponad 50% z nich.

Na podstawie tego samego badania określono również związek obecnie wykonywanej pracy z kierunkiem ukończonych studiów.

Z rozkładu danych wynika, że obecnie wykonywana przez absolwentów praca ma związek z ukończonym kierunkiem studiów. Tylko 23,5% absolwentów zanegowała ten związek, co przekonuje o zasadności kształcenia i potrzebie kontynuacji nauki na SDS w rodzimej uczelni.

Wykres 2. Czy obecnie wykonywana praca ma związek z ukończonym kierunkiem/specjalnością studiów?

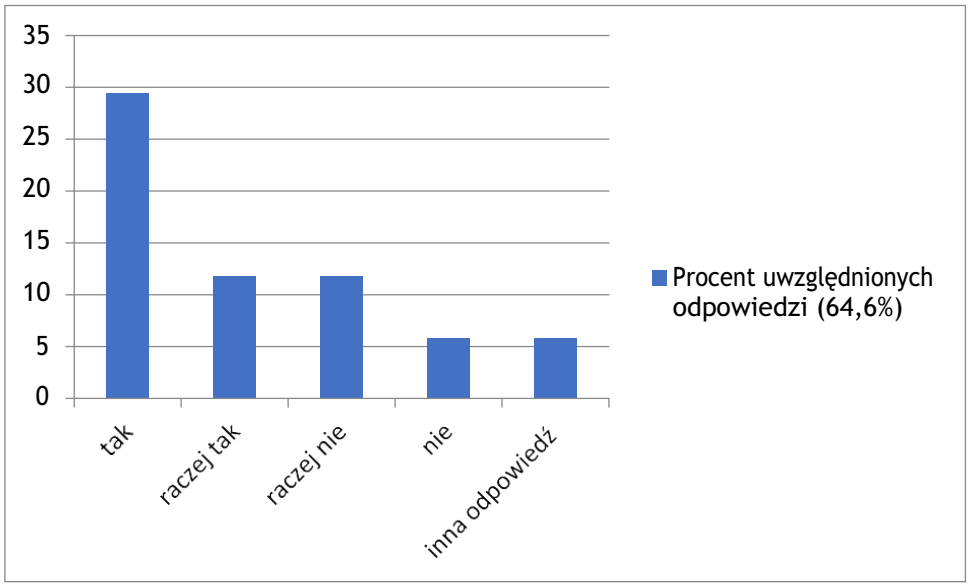

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu.

Wykres 3. Ocena przydatności efektów uczenia się z wykonywaną przez absolwentów pracą zawodową w [%%]

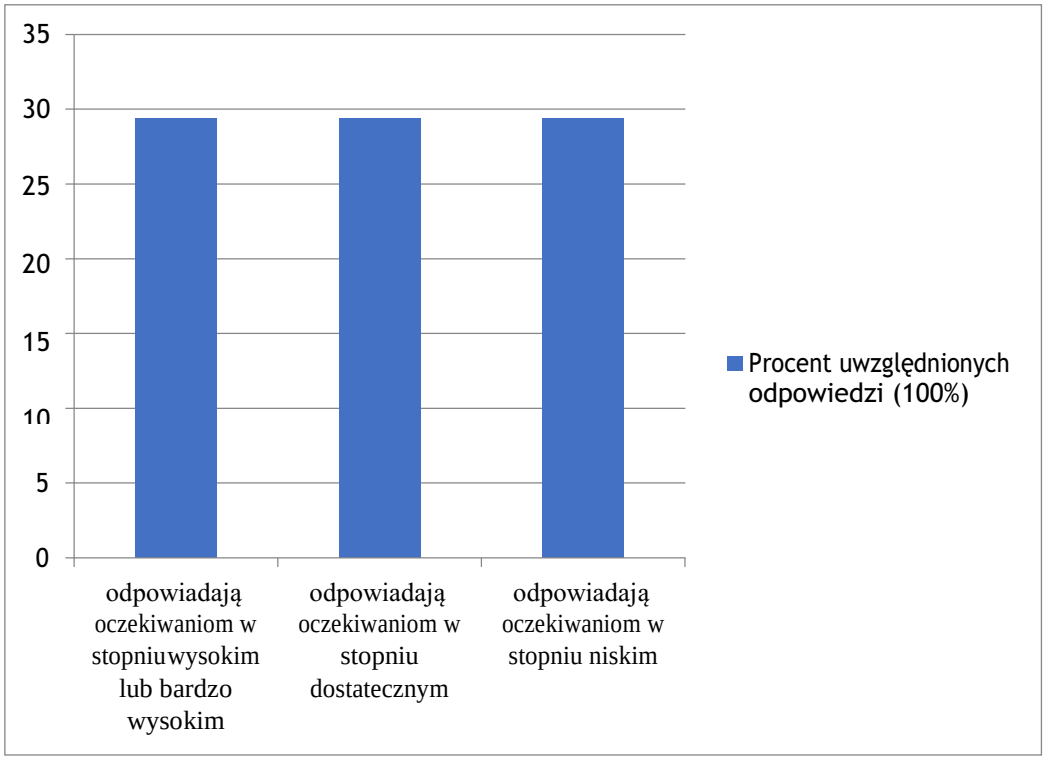

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Uzyskane wyniki potwierdziły znaczącą ilość osób deklarujących wystarczającą przydatność efektów uczenia się dla podjętych obowiązków służbowych (około 60% respondentek/respondentów).

W ramach prowadzonego badania przeprowadzono również analizę dotyczącą określenia odczuć absolwentów w zakresie specyficznych umiejętności nabytych w trakcie studiów, a obecnie wykorzystywanych w pracy zawodowej.

Wykres 4. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się absolwentów kierunku Pedagogika w zakresie nabytych umiejętności wykorzystywanych obecnie w realizacji zadań zawodowych w [%%]

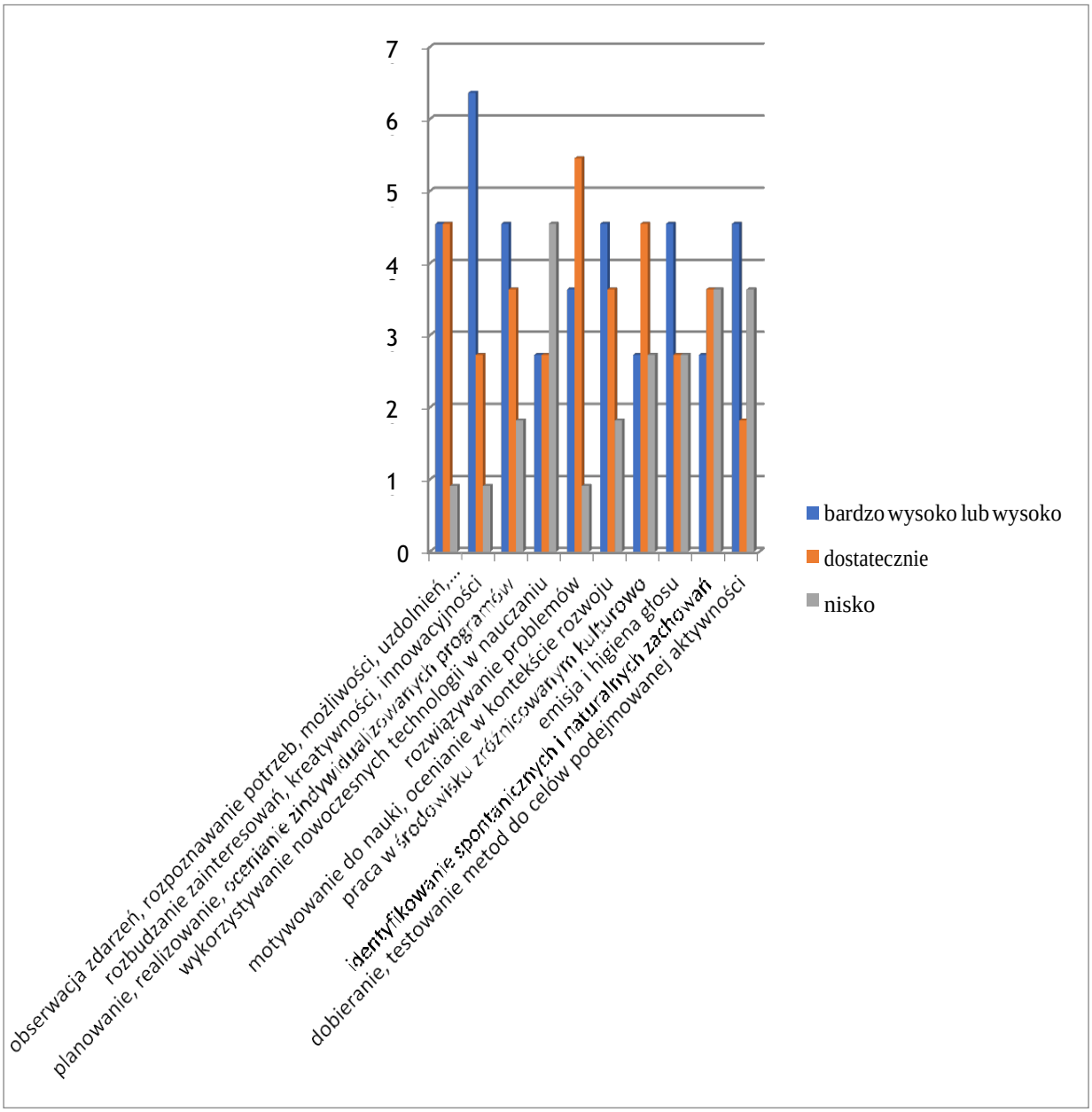

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Oceniając stopień osiągnięcia efektów kształcenia absolwentów kierunku Pedagogika w zakresie nabytych umiejętności wykorzystywanych obecnie w realizacji zadań zawodowych absolwentki/absolwenci wskazali jako bardzo wysoki lub wysoki w rozbudzaniu zainteresowań, kreatywności i innowacyjności. Natomiast najniższe notowania w dziedzinie efektów uczenia się wykorzystywanych w realizacji zadań zawodowych uzyskało wykorzystanie nowoczesnych technologii w nauczaniu.

Indywidualnej ocenie poddano też efekty uczenia się w zakresie nabytych kompetencji społecznych niezbędnych w pracy dydaktyczno–wychowawczej absolwentów kierunków pedagogicznych AP w Słupsku.

Wykres 5. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie nabytych kompetencji społecznych niezbędnych w pracy dydaktyczno-wychowawczej w [%%]

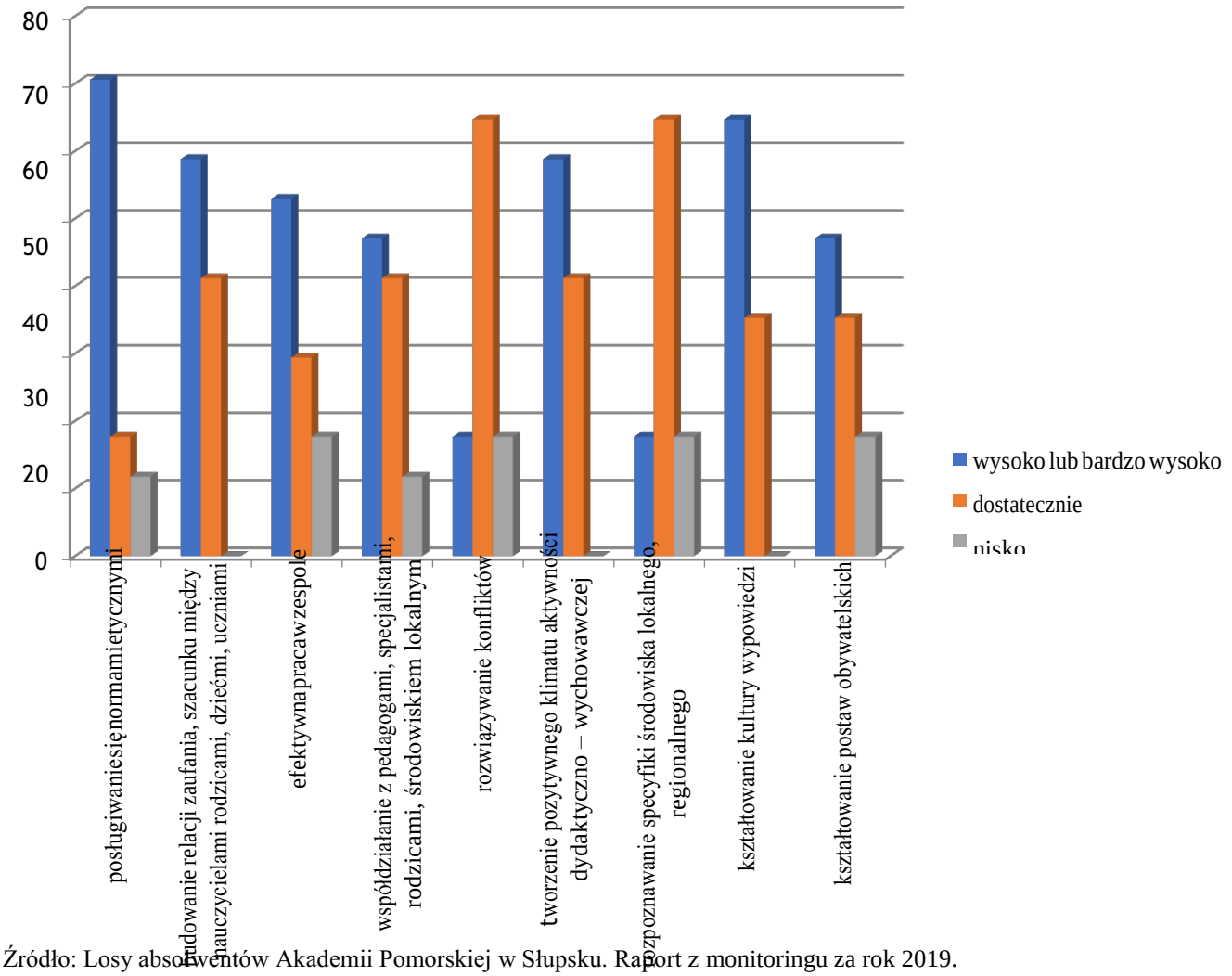

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Wskazując stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie nabytych kompetencji społecznych niezbędnych w pracy dydaktyczno-wychowawczej absolwentki/absolwenci ocenili bardzo wysoko lub wysoko posługiwanie się normami etycznymi. Najniżej ocenili natomiast umiejętności rozwiązywania konfliktów, jak i rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego, regionalnego.

W rozszerzeniu wcześniejszego zagadnienia indywidualnej ocenie poddano też efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych wykorzystywanych w wykonywanej pracy absolwentów kierunków pedagogicznych AP w Słupsku.

Wykres 6. Wybrane efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych wykorzystywane w pracy zawodowej w [%%]

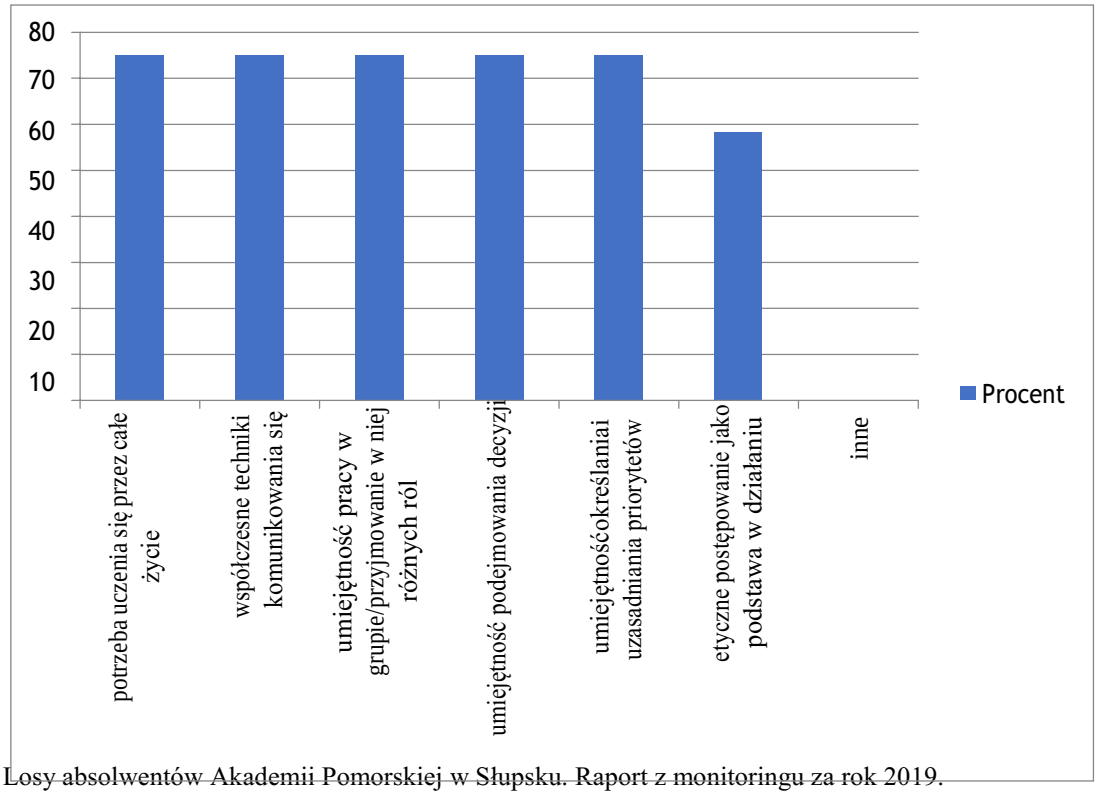

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Powyżej uwidocznione wyniki ankiety wskazują na równomierne wykorzystanie wymienionych efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych w pracy zawodowej.

Badaniu poddano również subiektywną ocenę najmocniejszych stron wykształcenia wykorzystywanych w pracy zawodowej. Badanie to miało na celu wskazanie, na które z wymienionych stron wykształcenia należy położyć większy nacisk w procesie dydaktycznym.

Ankietowane/Ankietowani w swoich odpowiedziach wskazywali również najmocniejsze strony pracy zawodowej. Udzielone odpowiedzi wskazują, że Ankietowane/Ankietowani uznali za najmocniejszą stronę działalność wychowawczą, natomiast jako najsłabszą wskazali działalność dydaktyczną.

4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

Na podstawie ostatniego raportu zamieszczonego na stronie internetowej http://www.ela.nauka.gov.pl dotyczącego losów absolwentów kierunku Pedagogika w Akademii Pomorskiej w Słupsku (N=187) – rozkład danych dotyczących ekonomicznych aspektów ich dalszego funkcjonowania przedstawia poniższa tabela.

Liczba absolwentów studiów stacjonarnych, którzy uzyskali dyplom w ostatnim okresie objętym badaniem, którzy...

• występują w rejestrach ZUS: 80, co stanowi 90,9% ogółu badanych,
• nie występują w rejestrach ZUS: 8, co stanowi 9,1% ogółu badanych.

Liczba absolwentów studiów niestacjonarnych, którzy uzyskali dyplom w ostatnim okresie objętym badaniem, którzy...

• występują w rejestrach ZUS: 97, co stanowi 98% ogółu badanych,
• nie występują w rejestrach ZUS: 2, co stanowi 2% ogółu badanych.

Tabela 1. Absolwenci kierunku Pedagogika – doświadczenia na rynku pracy

Poszukiwanie pracy / ryzyko bezrobocia	Studia drugiego stopnia SDS	
	Stacjonarne 88 osób	Niestacjonarne 99 osób
średni czas w miesiącach od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy	3,22	0,69
średni czas w miesiącach od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy na umowę o pracę	4,87	1,14
osoby nie funkcjonujące w danych ZUS w [%]	9,1	2,0
samozatrudnienie w [%]	4,6	5,1

Źródło: Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych. Edycja 3, http://www.ela.nauka.gov.pl (dostęp: 26.03.2019r.).

Głównym problemem, który został wskazany w raporcie jest doświadczenie bezrobocia przez absolwentów - w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu studiów stacjonarnych drugiego stopnia doświadczenie to dotknęło aż 45,5% z nich. W przypadku studiów niestacjonarnych drugiego stopnia bezrobocia doświadczyło tylko 22,2% absolwentów.

Dla zapewnienia porównywalności wyników skali bezrobocia wśród absolwentów studiów stacjonarnych drugiego stopnia w stosunku do ogólnego wskaźnika bezrobocia wykorzystujemy względny wskaźnik bezrobocia (WWB). Wskaźnik ten pozwala odnieść bezwzględne wartości ryzyka bezrobocia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których absolwenci mieszkali w okresie objętym badaniem. Względny wskaźnik bezrobocia to średnia wartość ilorazu ryzyka bezrobocia wśród absolwentów do stopy rejestrowanego bezrobocia w ich powiatach zamieszkania.

W przypadku studiów drugiego stopnia stacjonarnych wskaźnik ten wynosi 1,35, co daje nam obraz sytuacji gdzie absolwenci stanowią grupę, w której bezrobocie w pierwszym roku po ukończeniu studiów jest o około 1/3 większe od średniej dla danego regionu. Ten sam wskaźnik określony dla absolwentów studiów drugiego stopnia w systemie niestacjonarnym wyniósł 0,62, czyli był o 1/3 niższy od średniej dla danego regionu.

Z danych uzyskanych w ramach ankiety dotyczącej losów absolwentek/absolwentów kierunku Pedagogika Akademii Pomorskiej w Słupsku odnoszących się do ilości osób pracujących wynika, że większość absolwentów posiada zatrudnienie w zawodzie. Jedynie niewielki odsetek badanych nie posiada zatrudnienia.

Wykres 1. Status absolwentek/absolwentów na rynku pracy w [%%]

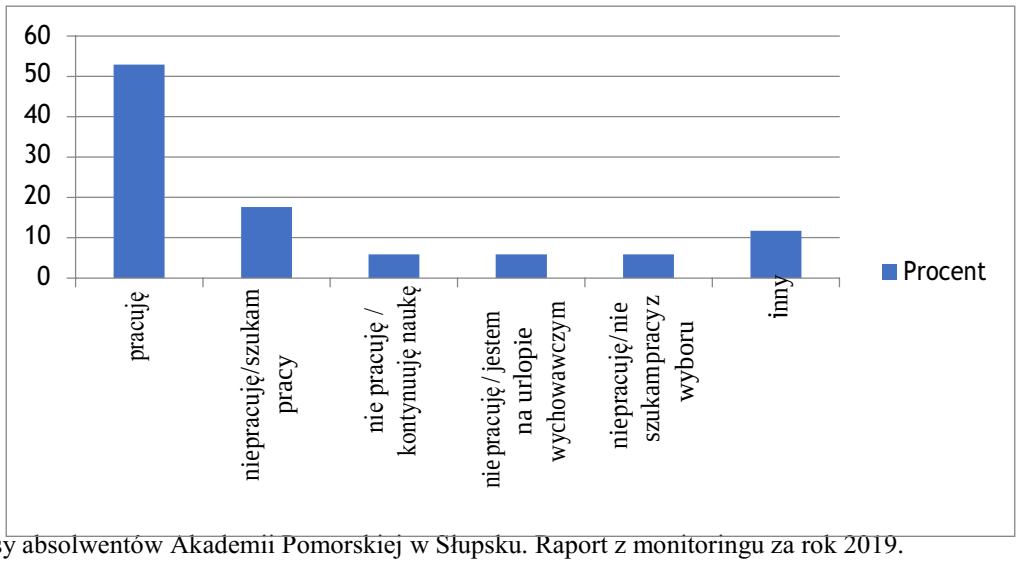

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Wykres 2. Forma zatrudnienia w [%%]

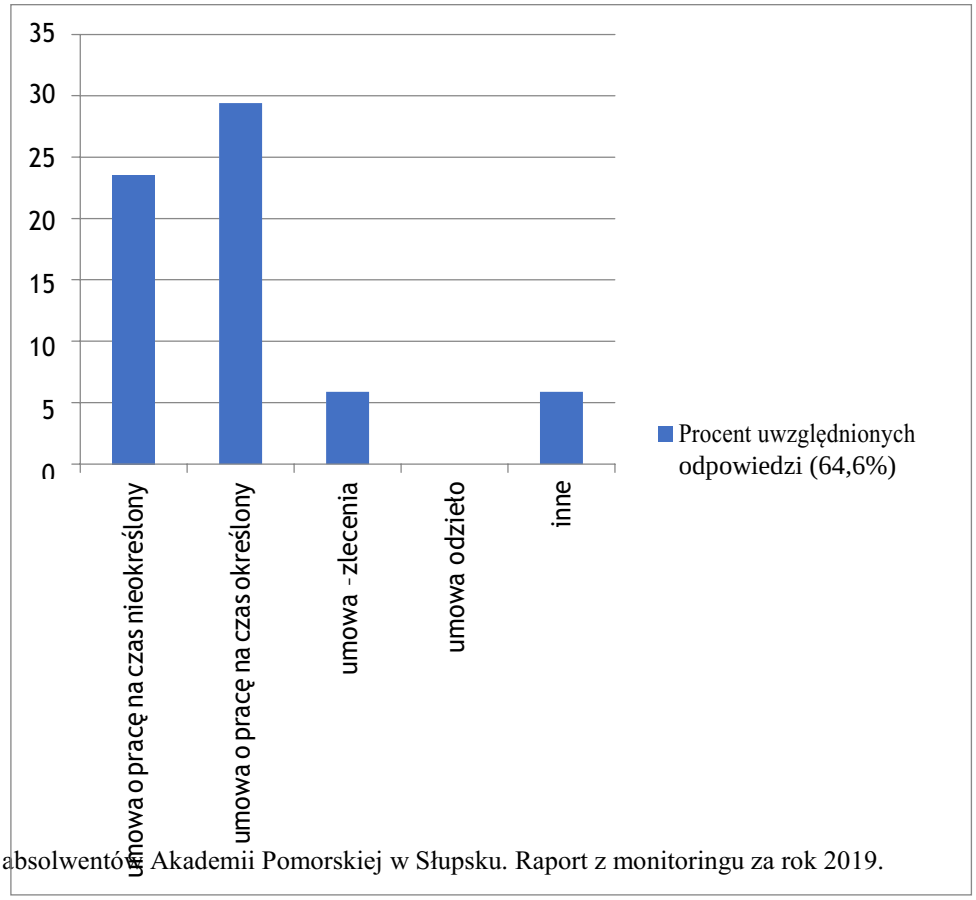

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

Pozytywnym aspektem powyżej uwidocznionych wyników jest fakt, że większość osób pracujących zatrudniona jest na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony (dotyczy głównie absolwentek/absolwentów studiów niestacjonarnych) bądź na czas określony. Równie ważnym aspektem przy wejściu na rynek pracy jest czas jej poszukiwania. Z badań wynika, iż co trzeci badany znajduje pracę do miesiąca od ukończenia studiów, 40% absolwentów poszukuje pracę dwa miesiące zaś pozostali powyżej roku. Podkreślić należy również, iż w przypadku krótszych okresów poszukiwania mamy do czynienia głównie z absolwentkami/absolwentami studiów niestacjonarnych, co powiązane jest z ich jednoczesnym studiowaniem i pracą zawodową.

Ważnymi aspektami w przypadku osób wkraczających na rynek pracy są również odległość miejsca pracy od miejsca zamieszkania, jak również stabilność wykonywanej pracy, co odzwierciedla poniższy wykres. Cieszy fakt, iż 47% absolwentów podejmuje pracę w miejscu zamieszkania (do 15 km), co świadczy, że lokalny rynek pracy oferuje miejsca pracy dla absolwentów kierunku Pedagogika.

Z uzyskanych wyników badań wyniknęło również, że żadna z osób nie doświadczyła utraty pracy. Jedna z ankietowanych osób została przesunięta na inne stanowisko pracy, a drugiej

zredukowano liczbę nadgodzin. Równie ważnym aspektem w przypadku osób wkraczających na rynek pracy jest średnie miesięczne wynagrodzenie dla absolwentów studiów stacjonarnych drugiego stopnia, które wynosi: 1865,38 zł, zaś dla absolwentów studiów niestacjonarnych drugiego stopnia wynosi: 2589,00 zł. Dla zapewnienia porównywalności wyników w poniższej tabeli wykorzystujemy względny wskaźnik zarobków (WWZ) absolwentów. Wskaźnik ten pozwala odnieść bezwzględne wartości wynagrodzenia absolwentów do sytuacji w powiatach, w których absolwenci mieszkali w okresie objętym badaniem. Względny wskaźnik zarobków to średnia wartość ilorazu średniego miesięcznego wynagrodzenia absolwenta do średniego miesięcznego wynagrodzenia w jego powiecie zamieszkania. W przypadku studiów drugiego stopnia stacjonarnych wskaźnik ten wynosi 0,5, co daje nam obraz sytuacji, gdzie absolwenci stanowią grupę, w której zarobki w pierwszym roku po ukończeniu studiów stanowią 50% średnich zarobków dla danego regionu. Ten sam wskaźnik określony dla absolwentów studiów drugiego stopnia w systemie niestacjonarnym wyniósł 0,71, czyli nadal średnie zarobki stanowią 71% średniej dla danego regionu.

Wykres 3. Odległość miejsca pracy od miejsca zamieszkania w [%%]

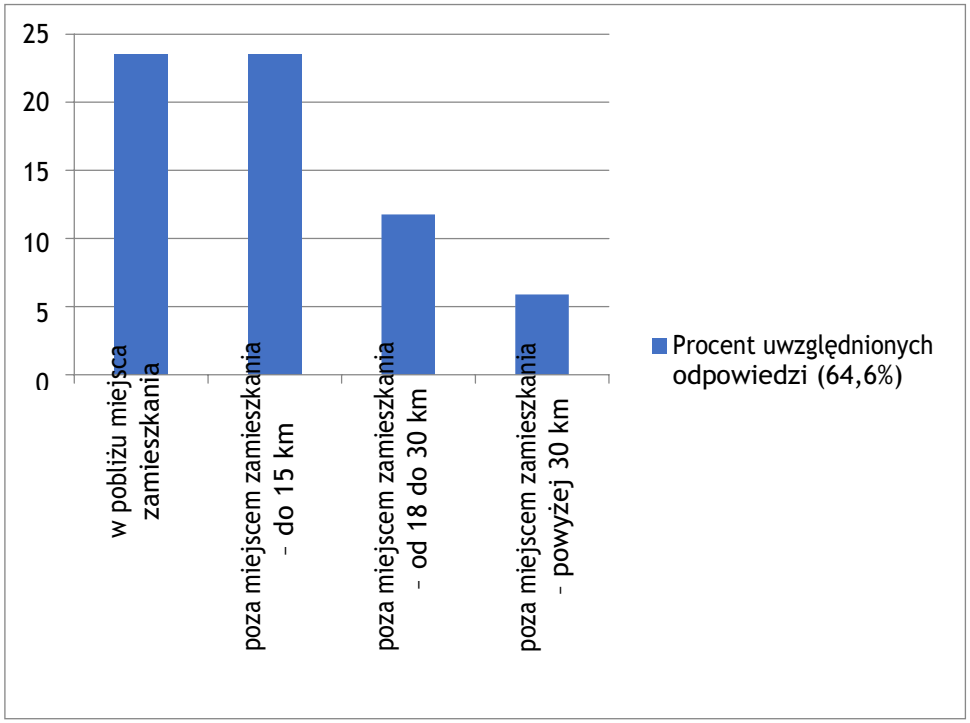

Źródło: Losy absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Raport z monitoringu za rok 2019.

4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów

Instytut Pedagogiki Akademii Pomorskiej w Słupsku wpisuje się i realizuje politykę kształcenia Uczelni zgodnie z obowiązującymi zasadami (*Zasada Organizacji i Funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w akademii Pomorskiej w Słupsku – Uchwała Senatu Akademii pomorskiej w Słupsku, nr R.000.63.19 z dnia 30 października 2019 r*. oraz dokument *Polityka Jakości Kształcenia Akademii Pomorskiej w Słupsku – Uchwała Senatu Akademii pomorskiej w Słupsku, nr R.000.14.20 z dnia 26 lutego 2020 r.).*

Głównym celem działań związanych z oceną i doskonaleniem programu studiów jest monitorowanie i ewaluacja jakości kształcenia w celu zapewnienia jego wysokiego poziomu. Działania te prowadzi się przy wykorzystaniu narzędzi gromadzenia, analizy i wykorzystywania danych dotyczących jakości procesu i efektów uczenia się, powiązany w spójny system informacyjny. Podstawowym elementem gromadzenia danych i analizy poziomu jakości kształcenia jest ocena nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia, opiekunów praktyk i opiekunów lat – dokonywana anonimowo przez studentów, ankietyzowanie studentów na temat procesu dydaktycznego, wyniki hospitacji, monitoring zgodności efektów uczenia się z wymogami rynku pracy przez badanie losów absolwentów oraz szczegółowe analizy wybranych elementów procesu dydaktycznego prowadzonych w Uczelni.

W trosce o zapewnienie jak najwyższej jakości kształcenia studentów na kierunku pedagogika, do opracowania programu studiów o profilu praktycznym i sformułowaniu efektów uczenia się podjęto współpracę z szerokim gronem interesariuszy. W tym celu powołany został zespół, w skład którego weszli interesariusze wewnętrzni: przedstawiciele zakładów Instytutu Pedagogiki, reprezentujący różne dyscypliny, prowadzący badania naukowe w zróżnicowanych obszarach tematycznych, kompetentni w ocenie różnorodnych treści programowych, studenci i interesariusze zewnętrzni - szerokie grono praktyków w tym absolwenci kierunku Pedagogika; dyrektorzy placówek/instytucji: szkół podstawowych i ponadpodstawowych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucji kultury, ośrodków pomocy społecznej, jednostek penitencjarnych, przedstawiciele Sądu, Komendy Policji). Pomiędzy tymi grupami zachodzą wielowymiarowe procesy, których cele skupiają się przede wszystkim na:

- zapewnieniu spójności programów studiów z PRK;
- monitorowaniu, analizie, diagnozie, ocenie i doskonaleniu efektów uczenia się;
- aktualizacji i poszerzaniu oferty edukacyjnej;
- monitorowaniu losów zawodowych absolwentów;

- intensyfikacji udziału interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w bieżącym doskonaleniu jakości kształcenia.

Cykliczna analiza zajęć przewidzianych harmonogramem studiów i efektów uczenia się pozwala na ewaluację efektów przedmiotowych, doskonalenie form zaliczenia, wytypowanie zajęć podlegających hospitacji oraz uwzględnienie opinii studentów na temat programu studiów. Przygotowanie sylabusów oraz udostępnianie ich studentom pozwoliło na weryfikację przypisanych w planie punktów ECTS, weryfikację treści kształcenia, form weryfikacji efektów uczenia się i sprecyzowanych efektów przedmiotowych. Analiza ankiet oceniających (oceny dokonywane przez studentów) jakość realizacji zajęć dydaktycznych oraz sprawowanie funkcji opiekuna roku i opiekuna praktyk zawodowych pozwoliła podjąć działania mające na celu podnoszenie jakości zajęć dydaktycznych oraz wyeliminowanie nieprawidłowości.

Doskonalenia jakości kształcenia określają stosowne dokumenty uczelniane, które precyzują: strukturę i sposób funkcjonowania systemu w uczelni i w jednostce prowadzącej studia; kompetencje poszczególnych organów; harmonogram działań związanych z zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia; sposoby monitorowania systemu. Elementami wspomagającymi funkcjonowanie systemu są przyjęte procedury ogólnouczelniane i instytutowe dotyczące m.in.: określania i weryfikowania efektów uczenia się, w tym procesu dyplomowania; oceny nauczycieli akademickich; przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych; przeprowadzania ankiety oceny zajęć dydaktycznych. Podstawowymi organami odpowiedzialnymi za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia w jednostce są odpowiednio: Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Pedagogika. Do jej zadań należy opracowywanie projektów programów studiów i harmonogramu studiów, a także identyfikowanie metod doskonalenia procesu kształcenia, a w szczególności metod dotyczących organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów. W doskonaleniu oferty dydaktycznej poprzez proponowanie zmian w programach studiów mają także udział wszyscy nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia na kierunku. Do zadań Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: okresowy przegląd oraz ocenianie organizacji procesu dydaktycznego pod względem zgodności programu studiów z opisem zakładanych efektów uczenia się oraz metodami dydaktycznymi, regularne kontrolowanie prawidłowego przyporządkowania liczby punktów ECTS różnym elementom dydaktycznym danego roku studiów; monitorowanie stosowanych kryteriów, przepisów i procedur oceny studentów; ocenianie elementów organizacji procesu dydaktycznego, służących zapewnieniu odpowiednich warunków kształcenia, ocena stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia; monitoring badań naukowych prowadzonych w dziedzinie lub dyscyplinie związanej z danym kierunkiem studiów pod

względem zgodności tematyki prowadzonych badań z wykładanymi przedmiotami. IKJK przeprowadza także analizę wyników ankiet studenckich oceny zajęć dydaktycznych, raportów Biura Karier i własnych ankiet jednostki na temat losów absolwentów.

Doskonaleniu prac nad programem posłużyły również kontakty z profesorami wizytującymi w Instytucie Pedagogiki. Dobre praktyki i norweskie rozwiązania wskazywał prof. dr hab. Herbert Zoglowek z The Arctic University of Norway w Tromsø (Norwegia). Nie bez znaczenia dla harmonogramu studiów i opracowania katalogu efektów uczenia się miała także wizyta włoskiej pedagog specjalnej Barbary Morgoni z Università degli Studi di Urbino Carlo Bo (Włochy). Idee kształcenia ogólnego na kierunku pedagogika konsultowano także z dr hab. Aleksandrą Łysenko z Przykarpackiego Narodowego Uniwersytetu w Ivano-Frankivsku (Ukraina) oraz z prof. dr hab. Konstantinem Karpińskim z Państwowego Uniwersytetu w Grodnie imienia Y. Kupały (Białoruś). Harmonogram dla ścieżki kształcenia z zakresu eduklacji elemetarnej z terapią pedagogiczną konsultowano z prof. dr hab. Nelly Łysenko z Przykarpackiego Narodowego Uniwersytetu w Ivano-Frankivsku (Ukraina).